

Sidney Sheldon

Prins în capcană
Traducere – Violeta Ionescu

Partea întâi
Alter Ego

Prolog

Către Ministerul Apărării al URSS
Mareșalului Uniunii Sovietice D.F.Ustinov

Strict secret:

Vă rog să informați Comisia Industriei de Război a CC al PCUS, Biroul Politic al CC al PCUS și personal pe tovarășul L.I.Brejnev că, în scopul asigurării superiorității noastre militare asupra forțelor armate ale statelor NATO, oamenii de știință și inginerii militari ai Institutului de Marină (căsuța poștală nr. 16), ai Institutului de Energetică al Ministerului Construcțiilor de Mașini (căsuța poștală nr. 78) și al Comandamentului detașamentului special al submarinelor din Flota Militară a Mării Baltice, au încheiat cu unsprezece zile înainte de termen lucrările pregătitoare privind proiectul "EMMA".

Experimentele de probă desfășurate în condiții terestre, în Jakuția și Pamir și experimentele maritime din raionul peninsulei Dickson, au demonstrat eficacitatea superioară a noii arme strategice, chiar și în condiții de tectonică montană și de glaciațiune perenă.

Consider util, ca grupul de oameni de știință, care a creat noua armă strategică și echipamentele submarinelor "U-137" și "U-202", care au desfășurat experimentele și au instalat dispozitivele, să fie propuse pentru recompensă guvernamentală.

Producția de serie a noii arme strategice și termenele de punere în practică, depind acum în întregime de hotărârile Guvernului.

Șeful Marelui Stat-Major al Armatei Sovietice N. Oparkov
Moscova 17 august 1981

Capitolul 1

— Vă numiți Stavinski? Roman Stavinski?

— Da.

— Ați primit cetățenia americană?

— Da, acum două luni.

— Dar vă este dor de Rusia?

Stavinski îl privi o clipă, apoi zâmbi. La urma urmelor, nu dădea doi bani pe nimic din ce cred despre el cei de la CIA. Pur și simplu, nu dădea doi bani. Trăia în gaura asta de patru ani de zile; și ce le pasă lor de ce îi este lui dor? Era american, american cu drepturi depline și nu dădea doi bani pe CIA.

— Da, mi-e dor de Rusia, răspunse el provocator. Și ce?

— Vreți să vă întoarceți în Rusia?

— Nu.

— De ce?

— De la aeroport m-ar duce direct la pușcărie.

— Pentru ce?

— Pentru acele interviuri despre Uniunea Sovietică pe care le-am dat posturilor voastre de radio, imediat după sosirea în America.

— Dar v-ați adresat apoi Ambasadei Sovietice ca să vă permită întoarcerea.

— Atunci eram mai tânăr. Aș fi stat la răcoare cinci ani și acum aș fi ieșit. Ce vreți de la mine?

— Nimic deosebit. Un mic serviciu. Dacă nu vă place America...

— Am spus eu că nu îmi place America?

— Mă rog, dacă vă este atât de dor de Rusia...

— Asta nu înseamnă că nu-mi place America. Este o țară minunată, iar aici nu urăsc decât un om, un singur om.

— Pe președinte? Pentru că a înrăutățit relațiile cu rușii?

— Nu. Pe mine însumi. Mă urăsc pe mine în această țară. Dar asta nu-i privește pe cei de la CIA. Pentru ce ați venit?

— Ca să vă ajutăm să vă întoarceți în Rusia.

El îi privi uimit.

— Trebuie să scoatem de acolo un om, spuse unul dintre ei. Luați avionul până acolo și... rămâneți. El va veni în America pe baza documentelor dumneavoastră. Asta-i tot. Firește, o să vă dăm documente sovietice pe alt nume de familie, ca să puteți locui în Rusia. Și bani...

Stavinski "dezvirgină", cum îi plăcea să spună, un pachet de Marlboro, scoase o țigară, o aprinse și trase din ea cu sete. Îi așteptase șase ani și iată că veniseră. Nu din cer, nu din pământ, ci de la CIA. Mai trase o dată din țigară, adânc, cu sete.

— De ce m-ați ales pe mine?

— Pentru că semnați cu acea persoană. Sau el seamănă cu dumneavoastră. Poate că nu perfect, dar o să facem din dumneavoastră o sosie identică, asta nu e o problemă. Principalul e forma craniului, culoarea ochilor și încă vreo câteva detalii.

— Priviți, spuse al doilea interlocutor, și puse în fața lui Stavinski un evantai de fotografii.

Primele îl arătau pe el, Roman Stavinski, din față și din profil (Stavinski recunoscuse fotografiile pe care le făcuse cu trei luni în urmă pentru primirea cetățeniei americane), iar în următoarele, retușate, era parcă tot el, dar puțin diferit, tuns scurt, nițel mai cam, cu urechile parcă altfel.

— Vedeți? Se poate contraface puțin și va fi un alt chip. Veți deveni chiar mai tânăr, vreți?

— Dar el cine e? Întrebă Stavinski. E vreo persoană importantă? Un spion? Sau un disident?

— Nu am convenit încă nimic, spuse primul. Deocamdată nu este nevoie să cunoașteți mai multe. Ei? Ce spuneți?

Stavinski se foi în fotoliu și se uită la ei. "Amândoi vorbesc bine rusește, leprele! De bună seamă că au fost în Rusia, și nu o singură dată."

— Și dacă la Moscova merg direct la KGB și ciripesc totul?

— E puțin probabil. Fiica dumneavoastră rămâne aici.

— Dar ea este cetățean american și nu răspunde pentru faptele tatălui ei. Și se va căsători cu un american. Ce îi veți putea face?

— Mda..., spuse unul dintre cei doi. Cu o asemenea stare de spirit, ar fi mai bine să nu plecați. Avem și alți candidați, zise el și dădu să se ridice.

— O clipă, rânji Stavinski. Sunt și alte dubluri?

— Nu e vorba de dubluri... Trebuie pur și simplu să ajustăm copia la original. Am studiat în arhiva FBI-ului, șase mii de emigranți ruși, de vârsta dumneavoastră și am ales trei. Dacă dumneavoastră refuzați, mai avem două rezerve.

— Nu trebuie să mă șantajați, zâmbi nervos Stavinski. Deci, dacă accept, trebuie să rămân acolo. Dar dacă vreau să mă întorc?

Cei doi dădură din umeri a mirare.

— De ce? Când v-ați adresat Ambasadei Sovietice, ați cerut să rămâneți acolo pentru totdeauna. Erați gata să faceți chiar și închisoare, și asta numai ca să trăiți în iubita dumneavoastră Rusie. Iar noi vă propunem acest lucru fără închisoare. Cheltuielile le suportăm noi, plus pașaportul sovietic adevărat și toate celelalte documente. Desigur, acolo nu veți mai fi Stavinski, ci... Ivanov, Egorov, cum vreți. Veți găsi de lucru, o să vă aranjați undeva. Tehnicienii dentari trăiesc bine oriunde, nu-i așa?

Unul dintre vizitatori se ridică și spuse:

— Iar în ceea ce privește trădarea... și noi avem oameni în Uniunea Sovietică. Trădătorul este căutat însă noi vă propunem o afacere cinstită... Gândiți-vă până miercuri. Aveți aici numărul nostru de telefon. Dacă nu ne sunați până miercuri, înseamnă că nu sunteți de acord. Și, în acest caz, ar fi mai bine să uitați discuția noastră. Numai bine!

— Stați! Telefonul ăsta... Nu are prefixul statului nostru.

— 202 este prefixul Washington-ului. Puteți să ne telefonați cu taxă inversă.

— Nu-i vorba de asta! Deci ați venit special tocmai de la....

— O cer interesele țării noastre, care este, deocamdată, și a dumneavoastră. Mă refer la America, spuse unul din ei și zâmbiră amândoi.

— Acum o săptămână v-am văzut la pescuit...

— Ne mai puteți vedea și în barul de vizavi, și la dumneavoastră la clinică, și în multe alte locuri. Ne-am cunoscut mai demult. Mai aveți întrebări?

— Da. Mii.

— Vă vom răspunde la Washington, dacă ne veți suna până miercuri. La revedere!

Cei doi ieșiră.

Stavinski se apropie de fereastră și îi văzu cum urcă, fără să se uite în jur, într-un Chevrolet albastru care porni lin, cu un fâșâit ușor.

Deci așa! Bine că Olea nu era acasă. Deși, dacă cei doi l-au urmărit atâta timp, cunoșteau programul ei. De fapt unde-i stă gândul?

Rusia! Moscova! După ce a emigrat, a visat trei ani la rând parfumul florilor de liliac de la fereastra apartamentului său din Moscova. Iar după șase ani visa tot fetele din Moscova. Nici o americană nu-i apărea în visuri, deși, după toate aparențele, prostituatele din America nu sunt cu nimic mai prejos de cele de la Moscova; fac același lucru și, totuși... Calm, calm! Are patruzeci și șase de ani, o casă, un serviciu bun, două mașini și

Încă ce mașini! În Rusia nici nu poți visa la asemenea mașini; acolo, Jiguli și Lada sunt culmea eleganței. Aici are o fiică pe care o iubește.

Dar ce altceva mai iubește? Casa aceasta în care se plictisește când Olea e plecată și, în curând, va fi mereu plecată? Sau pe Barbara, vânzătoarea de patruzeci de ani de la magazinul 7/11, la care petrecea două nopți pe săptămână? Ce să iubească în această țară? A venit aici prea târziu, mult prea târziu.

De acolo, din Rusia, America părea ideală, feerică. Tot ce nu exista în Rusia exista aici: mașini elegante, hoteluri, milionari, călătorii în întreaga lume, avioane și iahturi personale, însă... aici nu e nimic din tot ce era el în Rusia. Aici este nimeni și nimic, un laborant într-o clinică de stomatologie, care meșterește proteze pentru babe! Și asta pentru că, slavă Domnului, tatăl lui l-a învățat această meserie încă de când era copil, iar mama l-a silit să urmeze un institut de medicină. Altfel s-ar fi împotmolit așa cum se împotmolesc ziariștii emigranți, oricât de talentați ar fi ei acolo, în Rusia.

Cine are nevoie de ei aici, cu engleza lor ciudată, pe care nu știu să o folosească? Da, a venit târziu aici, prea târziu. Bine spun emigranții: la început, America pare țara tuturor posibilităților, dar apoi vezi că aceste posibilități nu sunt pentru tine.

Aici trebuie să te naști sau să vii ca Olea, la doisprezece ani. Dar să vii la patruzeci de ani e o afacere proastă, aproape sinucidere. Așadar, să se întoarcă? Ce ocazie! O asemenea ocazie vine o singură dată în viață; nu, o dată la șase mii de vieți, căci ei au verificat șase mii de emigranți. Dar s-o lase pe Olea? Să trăiască acolo sub un alt nume? Temându-se tot timpul că va fi arestat? Orice detaliu, orice fleac putea să-i vină de hac.

Americanii ăștia nici nu-și imaginează ce sistem de verificări există în URSS. Livretul militar, cartea de muncă, certificatul de naștere... E de ajuns să se verifice fiecare aliniat, să se trimită o cerere la ultimul loc de muncă și gata. Iar KGB-ul te bate până îți plesnesc ficații și plămâni, îți scoate fiecare dințișor, iar la sfârșit te împușcă fără să stea prea mult pe gânduri, ca trădător de țară și spion. Și nu te va ajuta nici o Americă, iar Rusia nu te va compătimi...

Își turnă un pahar de brandy și-l bău până la fund.

Capitolul 2

— Crezi că va accepta? întrebă Robert Carol.

Mac Carrie tăcea. De unde să știe el dacă Stavinski va accepta sau nu? Ei au făcut tot ce le stătea în puteri și au conștiința curată. L-au urmărit o săptămână întreagă, i-au învățat pe de rost toate traseele prin Portland, s-au lămurit că nu are aici prieteni, nici apropiați. În general, emigranții ruși nu se întâlnesc între ei.

Singurele pasiuni ale lui Stavinski erau iaht-clubul de sâmbăta, pescuitul de duminică și Barbara, vânzătoarea de la magazinul 7/11, la care înnopta luna și miercurea. În restul timpului liber, stătea acasă, lucra și se uita la televizor. Fata învăța la universitate și-și petrecea acolo aproape tot timpul; își găsisse un prieten american și în zilele libere mergeau cu mașina într-un camping.

Singurătatea, iată ce trebuia să-l forțeze pe Stavinski să accepte. Nu banii, ci singurătatea. Judecând după biografia lui, cândva fusese un reporter de televiziune energic, cutreierase toată Rusia, locuise la Moscova, la Leningrad, la Kazahstan și chiar în Siberia.

Pentru un asemenea om de acțiune, să îl obligi să stea la Portland ca tehnician laborant, la numai patruzeci și șase de ani, este ca și cum l-ai îngropa de viu într-un mormânt. Trebuie să accepte, trebuie! Dar, naiba să-l ia... Dacă refuză, se duce de râpă toată operațiunea, care și așa atârnă de un fir de păr. Nu mai sunt alți candidați. Mac Carrie dăduse chix cu ceilalți doi: nici unul nu voia să se întoarcă în URSS.

Cu trei săptămâni în urmă, mai precis pe 28 august 1981, corespondentul ziarului Washington Herald la Moscova, Jacob Stevenson, fotografia la cimitirul Novodeviciie monumentul lui Nikita Hrușciiov. Nu departe, pe alee, lângă un mormânt modest, stătea un bărbat în civil, de vârstă mijlocie.

Jacob Stevenson se gândi că o fi vreun bețivan, lucru obișnuit pe străzile Moscovei, și hotărî să-l fotografieze. N-ar fi rea o fotografie cu un chefliu în cimitir. Însă, imediat ce Stevenson își îndreptă aparatul de fotografiat spre bărbat, acesta se ridică brusc și se apropie de Jacob.

—Documentele dumneavoastră, spuse el răgușit. Nu aveți dreptul să mă fotografiați fără permisiunea mea.

—Iar dumneavoastră nu aveți dreptul să-mi cereți documentele.

Abia acum văzu Stevenson fața îngrijită și autoritară, privirea oțelită, ținuta sportivă.

—Documentele dumneavoastră! Sau chem miliția și veți rămâne fără peliculă și fără aparat.

Deși răgușită, vocea acestui rus era inflexibilă; în Rusia vorbesc așa numai reprezentanții puterii. Stevenson învățase acest lucru în cei trei ani de când se afla în Moscova.

—Sunt ziarist american, spuse el. Iată permisul meu de corespondent.

Bărbatul îl privi în ochi, apoi luă permisul, compară fotografia cu chipul ziaristului și pufni:

—Cine s-a fript o dată... Beți?

În același timp, aruncă o privire scurtă prin cimitir. În jur era pustiu, nici țipenie de om. Zi obișnuită, ora nouă dimineața, cine să fie acum în cimitir?

— Mulțumesc, spuse jenat Stevenson. Eu... eu nu beau direct din sticlă.

— Păcat, zâmbi bărbatul. Bine, poate că o să bem în alt loc. Aici este înmormântat fiul meu; astăzi se împlinesc două luni de când a murit. Uite ce-i, zise el privind cercetător în ochii lui Stevenson. Ascultă-mă cu atenție. Mă numesc Iurișev, sunt adjunctul șefului Marelui Stat-Major al Armatei Sovietice în probleme strategice. După cum îți dai seama, eu știu tot ce poate interesa CIA și chiar mai mult. Așa că transmite la CIA că vreau să fug în Occident. Dețin atâtea secrete încât nu am voie să ies din URSS, iar ca să fug pe cont propriu, nu pot. De aceea, propun o afacere: dacă mă vor scoate din URSS, vor primi toate informațiile, cele mai secrete date....

— Eu nu lucrez la CIA, sunt ziarist....

— Las-o baltă! Ești american și înțelegi ce înseamnă pentru țara ta planurile militare sovietice. Cum o să le transmiți propunerea mea, asta e o problemă care te privește. Numai să ai grijă să nu faci acest lucru prin Ambasada Americană. Acolo totul este ascultat de KGB, chiar și ceea ce se discută în dormitorul ambasadorului. M-ai înțeles?

— Am înțeles, spuse Stevenson, dar există o problemă. De unde să știu eu că nu sunteți agent KGB? Le place să îi provoace pe ziaristii străini, mai ales pe cei americani. Și chiar dacă nu sunteți agent KGB și nu este vorba de o provocare, ce garanții am că mâine nu o să vă răzgândiți? Acum.... ați băut jumătate din sticlă.

Iurișev se uită cu reproș în ochii lui Stevenson.

— Da, ai dreptate.... spuse el gânditor, cântărind ceva în minte. Bine. Ca să intre într-o asemenea afacere, CIA trebuie să fie convinsă că eu sunt eu și că știu ceva, zâmbi el mijindu-și ochii. Bine! Iată ce să le transmiți: la începutul lui octombrie, lângă țărmurile Suediei, se va împotmoli la mică adâncime un submarin de-al nostru. Nu va fi un accident, ci o înscenare, o operațiune planificată. Ce înseamnă această acțiune, voi spune când voi ajunge în Occident și multe altele, adăugă el pe un ton calm, perfect echilibrat.

Mai târziu, când i-a transmis lui David Mac Carrie amănuntele acestei convorbiri, Jacob Stevenson a remarcat că, prima impresie despre Iurișev (dată de sticla de votcă și de glasul răgușit, care te duceau cu gândul la o "sugativă" rusească tipică) s-a schimbat chiar în momentul în care "sugativa" a început să vorbească. Acest Iurișev era înzestrat cu o voință ieșită din comun și cu o putere interioară excepțională, pentru care o jumătate de coniac echivalează cu un pahar de apă. Stevenson s-a mai gândit atunci la cimitir; viața îi oferise un subiect fantastic pentru un roman polițist. Ce ziarist nu visează să scrie un bestseller? De multe ori, totul depinde de un subiect original, iar acum, iată-! Chiar dacă s-ar dovedi o provocare a KGB-ului, în roman totul se poate preface.

— Bine, spuse Stevenson. Voi face tot ce îmi cereți. Cum să țin legătura cu dumneavoastră?

— Nu, cu mine nu trebuie să ții legătura, spuse Iurișev. Nu trebuie să-mi telefonezi, iar adresa mea este secretă. Dar nici nu avem de ce să ne întâlnim, ți-am spus deja totul.

— Dar cum să vă găsesc dacă....

— Dacă ei acceptă propunerea mea? Vor accepta. Când submarinul se va împotmoli în Suedia, vor accepta. De aceea, spuneți-le că, de îndată ce submarinul își va îndeplini misiunea în Suedia și va pleca acasă, eu voi pleca în concediu. Voi pleca în Viatka, în rezervație, să vânez și să mă odihnesc. De acolo pot să mă cheme. Printr-o simplă scrisoare sau printr-o telegramă trimisă în numele fostei mele soții, Galea. Un text oarecare și locul întâlnirii. Pentru ca în cursul acestui concediu să pot dispărea, e clar? Ține minte adresa asta: regiunea Kirov, rezervația "Codrul hoților", către pădurarul Amikin, pentru Iurișev. Repetă.

Stevenson repetă ascultător adresa.

— Pe curând, spuse Iurișev. Transmite-le: dacă nu voi primi acolo scrisoare sau telegramă, afacerea se anulează. Gata.

Apoi se îndreptă cu pas hotărât spre ieșirea cimitirului, dar se întoarse brusc:

— Stop! Acum poți să mă fotografiezi, le va fi de folos....

Peste cinci zile, Mac Carrie era la Stockholm. După încă o zi, a sosit de la Moscova și Stevenson. Rușii stăteau ca un spin în Afganistan, masau trupe la granița poloneză și la cea iraniană, înarmau fâțiș Siria, Libia și pe Arafat, iar submarinele lor atomice își ițeau periscoapele pe lângă bazele NATO. Cine știe ce mai născociau, ce mai plănuiau?... Știau să țină în secret chiar și o informație pescuită din presa americană, nu numai din a lor. În această situație, o figură precum cea a adjunctului șefului Marelui Stat-Major în probleme de strategie, era pur și simplu un dar pentru CIA, iar conducerea instituției americane se hotărî să nu scape ocazia. Șeful departamentului rus, Daniel Cooper, îl chemă la el pe David Mac Carrie și pe Robert Carol și le ordonă să se ocupe personal de această sarcină.

— S-o țineți secretă chiar și față de CIA, zâmbi el. În rest, acționați în numele meu. Toate posibilitățile noastre vă stau la dispoziție. Dacă submarinul sovietic eșuează într-adevăr la mică adâncime lângă Suedia, înseamnă că acest Iurișev nu este o cursă a KGB-ului, ci un bărbat de cuvânt: a transmis o informație secretă, practic fără risc pentru el, iar cheia secretului a rămas la el în buzunar. De aceea nu putem să ne dăm la o parte la sfârșitul lui septembrie, trebuie să fim gata să scoatem această "cheie" din Rusia. Trebuie să ne întâlnim imediat cu ziaristul ăsta, Stevenson, să lămurim cu el toate detaliile întâlnirii lui cu Iurișev. Dar cel mai important e să ne gândim cum să-l scoatem pe Iurișev din Rusia. Cu vaporul pe la Riga? Pe la Odesa? Sau Vladivostok? Ocupați-vă de toate acestea și peste o săptămână aștept planul operațiunii în câteva variante.

Mac Carrie și Carol au ridicat de la arhivă toate materialele privind personalul Marelui Stat-Major sovietic. Dar informațiile despre Iurișev erau foarte vagi: câțiva transfugi își aminteau vag numele lui printre tinerii militari de mare viitor. În 1968, rusul terminase Academia Marelui Stat-Major, apoi l-au găsit la Statul-Major al Regiunii Militare din Extremul Orient, în timpul conflictului militar sovieto-chinez, după care a fost transferat la Moscova, la Marele Stat-Major. Asta era tot. Dar însuși faptul că acest Iurișev a fost transferat la patruzeci de ani, din provincie la Marele Stat-Major, spunea multe.

Desigur, ar fi fost minunat să meargă ca turist la Moscova, să îl vadă pe Iurișev, și mai bine ar fi fost să îl întâlnească și să stabilească amănuntele fugii cu el. Dar Mac Carrie hotărî să nu riște. După informațiile CIA și ale ziariștilor, după Olimpiadă, Moscova rămăsese ticsită de miliție și agenți secreți ai KGB. Filarea tuturor străinilor rămăsese practic valabilă.

De aceea, Mac Carrie nu a luat avionul spre Moscova, ci spre Stockholm, unde Stevenson i-a confirmat presupunerile. Faptul că în acea zi Stevenson s-a aflat singur în cimitir, nu a fost o simplă întâmplare. În trei ani de serviciu la Moscova, Jacob se plictisise de KGB-iști în asemenea măsură, încât în ultimul timp, după ce ieșea din casă, se apropia de mașina lor, le spunea traseul din ziua respectivă, iar apoi îl respecta cu scrupulozitate; astfel, a reușit să le capete încrederea.

KGB-iștii trimiși să îl fileze, alcătuiau din timp rapoarte despre deplasările lui Stevenson prin Moscova și, în loc să îl urmărească pas cu pas, se duceau acasă ori la rînd la carne, la coadă la cabanos, sau se duceau la amante. În acea zi, s-a întâmplat același lucru: Stevenson le-a comunicat că vrea să tragă o fugă până la cimitir să fotografieze

mormântul lui Nikita Hrușcirov, apoi va merge la deschiderea expoziției pictorilor tineri de pe strada Bolșaiia Gruzinskaia, apoi va face cumpărături la magazinul pe valută de pe Malaia Gruzinskaia. Băieții de la KGB l-au rugat să le cumpere de la magazin un cartuș de țigări americane, l-au condus până la poarta cimitirului și apoi au plecat la treburile lor.

Peste două ore, îl așteptau la Bolșaiia Gruzinskaia. O asemenea încredere a fost posibilă numai după doi ani de cunoștință, însă ca Mac Carrie să meargă acum la Moscova, era absurd: niciodată nu știi dacă ești filat, iar a-l întâlni pe Iurișev ar fi practic imposibil: nu i se știe adresa, nu are număr în cartea de telefon.

Lui Stevenson îi rămânea doar să facă de pază la intrarea în Marele Stat-Major și să îi înmâneze lui Mac Carrie fotografiile cu Iurișev.

După discuția cu ziaristul, Mac Carrie hotărî să acționeze pe căi ocolite. Zece variante de scoatere în secret a lui Iurișev la bordul unui vas străin prin Odesa, Riga sau Vladivostok, au fost trecute ca soluții de rezervă.

Pericolul era prea mare, îndeosebi dacă lua în calcul meticulozitatea vamei sovietice. Nici vasele americane nu prea își mai lăsau ancorele în apele URSS, iar ca să ai încredere în japonezi sau olandezi....

Mac Carrie și Carol propuseră conducerii alt plan, simplu și frumos: să îl înlocuiască pe Iurișev cu un alt om. În ultimii zece ani, în SUA au venit peste o sută de mii de emigranți sovietici.

Dintre aceștia, la nici o lună după ce au emigrat, două mii s-au dus la Ambasada Sovietică din Washington cu cererea de a li se permite întoarcerea în URSS, dar, firește, au fost refuzați. În afară de cei două mii de oameni, de bună seamă că nu sunt puțini nici aceia care nu au riscat un asemenea pas, cunoscând experiența celorlalți.

Astfel, Mac Carrie și Carol s-au gândit că vor găsi un om care, printr-o operație plastică, să devină sosia lui Iurișev, iar restul era treaba tehnicii și calculului exact. Șeful a aprobat ideea; Mac Carrie și Carol au răscolit arhivele FBI-ului și, după o săptămână, au stabilit trei candidați. Alte trei zile s-au pierdut zadarnic cu doi candidați, care au refuzat propunerea. De aceea nu s-au repezit asupra lui Stavinski și l-au studiat vreme de o săptămână. Însă acum, tot planul genial era în aer, și se putea prăbuși, dacă și acest emigrant, Stavinski, refuza să se întoarcă în URSS.

Va trebui să se întoarcă la ideea de a-l scoate pe Iurișev pe mare, dacă.... Dacă submarinul sovietic se va împotmoli la adâncime mică, în apele Suediei.

Era 19 septembrie. Până la termenul comunicat de Iurișev mai rămăseseră două săptămâni....

La aeroportul din Portland, Mac Carrie și Carol înapoiară Chevrolet-ul închiriat și luară avionul spre Washington.

Capitolul 3

Stavinski telefonă marți.

— Sunt de acord, spuse el. Dar pun o condiție.

— Bine. Luați avionul și vom mai vorbi, îi răspunse Mac Carrie. Când puteți veni?

— Peste două ore am un avion spre Washington.

— OK! O să vă întâmpinăm la aeroportul Dallas. Ce i-ați spus fiicei dumneavoastră?

— Că am o întâlnire la un spital din Washington, că mi se propune ceva de lucru.

— Foarte bine. Acum e acasă?

— Nu. E la universitate.

— Lăsați-i un bilețel, că la întoarcere veți merge la New York, să vă vedeți prietenii.

Se poate spune că operațiunea a început din această clipă.

Oricare ar fi fost condițiile acestui Stavinski, în afară de cazul unora absurde, erau nevoiți să le accepte.

Îl recunoscuse cu greu: Stavinski pe care îl cunoscuseră nebărbierit, cu fața chinată și ochii goi dispăruse. În locul lui, din avion ieși un altul încă tânăr, cu umerii destinși și ochii jucăuși, un domn într-un costum gri nou-nouț, cu un diplomat în mână.

— Salut! se adresă el lui Mac Carie și lui Carol. Agentul 007 a sosit. Cum o mai duceți? Cinstit vorbind, sunt flămând ca un lup. În avion ne-au dat niște carne de găină ațoasă și tare ca o talpă, iar asta tocmai la Chicago. Să mergem la un restaurant chinezesc, vreau să înfulec ceva.

Mac Carrie și Carol izbucniră în râs. Noul Stavinski le plăcea mai mult decât cel dinainte. Din clipa în care Stavinski spusese "da", intrase sub aripa CIA: avea deja reținută o cameră la hotel, întâlnirea cu un medic specialist în chirurgie plastică fusese fixată și i se comandase chiar... propriul său cadavru. Era vorba despre un bărbat mort într-un accident de circulație, imposibil de identificat, pe care poliția îl va arăta peste câteva zile fiicei lui.

Îl duseră în centrul orașului, pe Connecticut Avenue, la un restaurant chinezesc. Admirând orașul, Stavinski exclamă:

— Da! Țsta da oraș! Numai că sunt cam mulți negri; la Portland nu sunt....

La restaurant comandă ferm, ca un cunoscător, frigărui de porc, creveți cu legume chinezești și o sticlă de vin francezesc pentru toți. Apoi îi preveni pe Mac Carrie și pe Carol să nu se jeneze, să comande tot ce vor, pentru că azi plătește el. După aceea își aprinse o țigară și spuse:

— OK! Acum la treabă. Am câteva condiții. Prima: nu merg singur, am nevoie de o soție. Nu vă holbați așa, m-am gândit la toate. Una este când ia avionul un turist singuratic, KGB-ul pune imediat ochii pe el, și alta este când avem de-a face cu un cuplu soț-soție. Firește, și mai bine ar fi de mers cu copii, dar copiii sunt o povară grea, plus că nu știu să-și țină gura. De aceea o să ne descurcăm și fără copii. Dar o soție vreau neapărat. Să fie cum vreți voi, agentul vostru, numai să nu fi fost niciodată în Rusia, ca să nu aibă treabă cu KGB-ul. Însă trebuie să știe limba rusă, măcar o boabă. Ea, nu eu. Eu voi contracta o răceală și nu voi putea nici să vorbesc. În acest fel nu voi spune nici un cuvânt în engleză, plus că voi scăpa de accentul pe care l-am căpătat aici....

Mac Carrie și Carol adoptară ideea și chiar îl invidiară: cum de nu le-a trecut lor prin cap? Sigur, trebuie găsită o soție americană, care să vorbească, puțin măcar, limba rusă. În acest fel se simplifică o groază de probleme la vamă. Stavinski va intra prin vamă fără să vorbească, iar Iurișev tot cu "răceala" va ieși prin vamă. Răceală, bună idee! Interesant,

oare ce condiții mai are? Firește, nu va fi simplu cu tovarășa de drum: timp nu prea este, toate documentele trebuie falsificate, iar în două săptămâni, câte au mai rămas, trebuie să primească viza de la Ambasada Sovietică. Acolo, orice caz urgent este analizat și puricat extrem de atent... Dar ideea cu femeia va plăcea șefului. Carol va trebui să meargă la Monterey și la San-Antonio, la școlile de spionaj, să vadă care dintre femei....

— Ce-i? întrebă Stavinski. La ce vă gândiți?

— Se acceptă, spuse Mac Carrie. O soție. Îmi place ideea. Se întoarse spre Carol: Ție?

— Și mie, spuse Carol.

— Bine! spuse Stavinski amenințându-i cu frigăruia. Aveți în vedere însă, că nu vreau orice fel de muiere.

— La noi nu-i Hollywood, spuse Carol. Nu va fi un înger.

— De îngeri nici nu am nevoie, îmi ajunge "Miss Univers". Nu, gata cu gluma. Nu mă interesează înfățișarea ei, numai să fie o femeie inteligentă, de treizeci-treizeci și cinci de ani, OK? N-am să o sâcâi cu avansuri de mascul, în Rusia sunt din ăștia cu carul. Numai să ajung eu acolo! zise Stavinski înfulecând cu spor.

"N-are gusturi rele Stavinski ăsta", își spuse Mac Carrie și își aminti de Barbara, bruneta senzuală de la magazinul 7/11; la noapte va fi singură....

— A doua condiție, continuă Stavinski. În Rusia am nevoie de două rânduri de documente sovietice, pe numele a două familii. Unele curate, adică cu toate detașările și transferurile de serviciu, cu carnet de partid etc. Iar altele care să dovedească faptul că am fost în lagăr, undeva în nord, la Salehard, că am făcut pușcărie pentru omor din gelozie sau pentru furt.

— Dar pentru ce aveți nevoie de așa ceva? întrebă Mac Carrie înveselit.

Parcă nu ei ar lucra la CIA, ci el, Stavinski, atât de bine calculase totul.

— Foarte simplu, răspunse Stavinski și trecu de la frigărui la creveții cu legume chinezești, peste care turnă un sos roșu. În Moscova nu voi putea să rămân, să fie clar. Măcar în primii doi ani mă voi retrage undeva prin Siberia, unde un om obișnuit, de vârsta mea, nu s-ar duce în mod normal. Deci, va părea ciudat, că un om care nu mai este tânăr, se duce în Siberia. Dar dacă sunt după lagăr, după pușcărie, e altă treabă. Mi-am omorât soția, am fost la gherlă, familie nu am, n-am ce face, așa că am venit în Siberia să îmi caut de lucru. Nimeni n-are să se apuce să verifice autenticitatea unor astfel de documente; e absurd să-ți aduci ție însuși învinuiri false, precum că ai fost la mititica pentru omor.

— Dar te poți întâlni cu vreunul care chiar a făcut pușcărie acolo. Siberia este plină de tipi eliberați din închisoare. Trebuie să cunoști amănunte despre pușcărie....

— Le cunosc. Slavă Domnului, mulți foști deținuți au ajuns în Occident! Mulți dintre ei au scris cărți despre pușcăriile din "Țara Sovietelor". În afară de asta, chiar eu am scris în ziarul Miliția sovietică un studiu despre lagărul de la Salehard și chiar am stat câteva zile acolo. Ce-i drept, nu în baraca deținuților, ci într-o cameră de protocol, dar oricum în zonă. Deci, amănunte cunosc, plus că o rup puțin și pe limba hoților.

— Bine, o să vă dăm un dicționar de argou rus să vă pregătiți temeinic.

— Ultimul lucru, cel mai important, zise Stavinski punând bețișoarele pe marginea farfurioarei cu creveți, orez și legume chinezești. În afară de restul cheltuielilor, îmi trebuie o sută de mii de dolari. Nu cred că sunt mulți bani, dar am nevoie de ei pentru fiica mea și pentru viitorii mei copii. Da, închipuiți-vă, am de gând să mai fac doi copii acolo, în Rusia. Și e posibil să vrea să vină cândva aici. Dar nu vreau să încep cum am început eu, ca emigrant sărac. Dacă banii sunt depuși acum în bancă, în cincisprezece-douăzeci de ani se vor face un sfert de milion. Cu banii aceștia poți începe o viață nouă în America.

Capitolul 4

— Bugetul operațiunii pare acceptabil, spuse șeful. O sută de mii, soție, documente false, operație plastică.... Dar de ce stă la Astoria! N-a găsit un hotel mai modest? Totuși, o sută treizeci de dolari pe zi....

— O sută o plătește el. Vrea să trăiască pe picior mare, sau, cum zice el, "boierește". Are el șapte mii de dolari și vrea să-i fituiască până la plecare pe toți. A închiriat și o sală de sport.

— Bea?

— Acum nu. În Portland, obișnuia să bea de plictiseală; câteodată, se îmbăta rău de tot, dar acum nu mai bea.

— Fetițe, ceva?

— Ieri a făcut o comandă la hotel: o japoneză și o filipineză, zâmbi Mac Carrie. Fetele astea costă o sută de dolari pe oră. Dimineață ne-a spus că în felul ăsta se desparte de Occident; în Rusia, zice el, nu sunt nici japoneze, nici filipineze.

— Ați verificat? N-a trântit cu ele despre misiune?

— Am verificat. Nimic.

— Mm.... zece mii spitalul, opt drumul până în Rusia la clasa "lux". De ce la clasa "lux"? Nu se putea mai modest?

— Nu vrea mai modest, e dispus să plătească din banii lui. E important, pentru că Ambasada Sovietică dă mai repede viză celor care călătoresc cu "lux"; au nevoie de valută.

— Spune-mi, Mac Carrie, după părerea ta, cât ar plăti sovieticii pentru planurile strategice ale Pentagonului?

Mac Carrie strânse din umeri.

— Nu știu.

— OK, spuse șeful și semnă cererea, aprobând astfel bugetul operațiunii. Cine va fi soția?

— Carol a luat avionul spre San-Antonio să vadă pe cine poate găsi.

— Nu cred că e o soluție bună. Rușii pot să aibă fotografiile personalului acestei școli. Știți doar, ei lucrează, nu glumesc. Știți ce-a spus Șevcenko: sunt trei mii de spioni sovietici numai la New York. Chemați-l înapoi pe Carol, avem nevoie de altă soluție. Trebuie să fie o femeie care nu a călcat pragul CIA.

— Dar nu mai avem timp să recrutăm o femeie instruită.

— OK, acum rezolvăm problema.

Șeful ridică receptorul și spuse:

— Fii drăguță, dă-mi centrala din Los Angeles. Mulțumesc. Centrala? Vă rog, faceți-mi legătura cu Uniunea Figuranților din Hollywood. Scuzați-

mă, nu știu numărul.... Numărul....6727744? Vă mulțumesc. Alo? Departamentul Figuranților? Vă deranjează producătorul Mac Carrie din Washington. Încep să turnez aici un film despre ruși. Am nevoie de o femeie în jur de treizeci și cinci de ani, care să știe cât de cât rusește. Pe ce termen vreau contractul? Hm, minimum o lună.... OK, asistentul meu vă va telefona peste o oră. Cum vă numiți? Miss Rudolf? Încântat. Mulțumesc, mai zise el și așeză receptorul în furcă. Asta-i tot.

— Dar.... Încercă să protesteze Mac Carrie.

— Totul va fi bine, zâmbi șiret șeful. Nu cred că există vreo actriță adevărată, care să refuze un asemenea rol. Chiar și Greta Garbo și Marlene Dietrich au lucrat în spionaj. Sună peste o oră și vei avea cel puțin cinci soții pentru Stavinski.

Capitolul 5

Viața Virginiei Part fusese ruinată de celebra actriță germană Romy Schneider. Ce-i drept, Romy Schneider nu știa acest lucru, dar ce importanță avea? Problema era că Virginia semăna mult cu Romy: ochii, chipul și chiar mersul ei semănau cu cele ale lui Romy. Singura deosebire, Virginia era cu opt ani mai tânără. Dar ea era gata să-și schimbe vârsta cu concurenta ei, să pretindă chiar că e mai în vârstă. Atunci ar fi depășit-o pe Romy Schneider și ar fi devenit o actriță renumită, iar cealaltă ar fi auzit toată viața: "O, cât de mult semănați cu Virginia Part!". Pe scurt, tocmai această asemănare i-a tăiat calea spre rolurile mari. Câte nu făcuse în tinerețe ca să-și schimbe înfățișarea! Își schimbase pieptănătura și culoarea părului, se îmbrăca altfel, își schimbase și mersul, dar de fiecare dată când impresarul dădea fotografia ei producătorilor, aceștia o țineau una și bună: "A, Romy Schneider a doua? Nu, dacă e să o luăm pe Schneider, o luăm chiar pe Schneider!" Drept urmare, au renunțat la ea trei impresari. Apoi a urmat școala de teatru a vestitei Sony Moore, unde a studiat sistemul lui Stanislavski cu un regizor rus emigrant.

A și trăit cu el un an și jumătate, a învățat limba rusă, dar nu i-a ajutat nici Stanislavski, nici aventura cu un alt impresar.

Așa că, la treizeci și patru de ani, Virginia Part s-a înscris la figuranți. În ultimul timp încetase să mai lupte cu soarta și cu dieta. Pe cine mai interesează talia unei actrițe cu roluri secundare? "Veniți în întâmpinarea eroului principal, dar încercați să nu vă distingeți!", "Beți cafeaua și purtați o discuție însufletită cu prietena, dar nu dați din mâini, nu atrageți atenția în defavoarea actorului principal." "Aici stați cu spatele și, când trece eroina, mergeți înspre dreapta!" Da, eroii principali treceau mereu pe lângă ea, în primul plan, la fel ca toată viața senină a Hollywood-ului. Iar ea deja se deprinsese să stea în umbră, pe planul doi, nu numai la filmări, ci și în viață.

Locuia într-un hotel ieftin din Altadena (la distanță de o oră până la Hollywood, cu vechiul ei Pontiac) și avea în medie cinci-șase zile de filmare pe lună, adică nu câștiga nici cât o secretară. Iar din acești bani îl întreținea și pe prietenul ei, un comic de douăzeci și trei de ani, care venise cu jumătate de an în urmă din Canada, să cucerească Hollywood-ul. Nu s-ar putea spune că se îndrăgostise de el, sentimentele Virginiei pentru el erau mai degrabă materne. Voia foarte mult să reușească și îi

pistona mereu pe impresarii cunoscuți să îl ajute. Serile, îl aștepta ore întregi la hotel, în timp ce el flecărea cu alți "cuceritori" ai Hollywood-ului, ca și el: actori, impresari, producători și regizori de filme încă inexistente.

Nu era geloasă, nici măcar atunci când era aproape sigură că Mark o înșeală. Tăcea. Ar fi zis ceva dacă ar fi arătat la fel ca rivala ei, dacă ar fi ținut regim, dacă ar fi avut un cosmetician personal.

Mac Carrie îi telefonă într-una din aceste seri.

— Virginia Part? Vă deranjează din Washington producătorul Mac Carrie. Ce părere aveți de un contract pe o lună cu plecare în Rusia?

Ce părere are de un contract pe o lună?! Inima Virginiei începu să bată cu putere. Gâtul i se uscăse. David Mac Carrie? Nu auzise niciodată de un asemenea producător, dar sunt o mulțime acolo, pe Coasta de Est. Filmări în Rusia! Nu cumva e vorba de renumitul best-seller Parcul Gorkil!

— E... e Parcul Gorkil? întrebă ea răgușit.

— Nu, alt roman polițist, spuse Mac Carrie, și ea înțelese după glas că producătorul zâmbise. Ce spuneți?

— Când sunt filmările?

— Dacă acceptați, am dori ca mâine să fiți la Washington.

O înlocuire! Desigur, o înlocuire: s-a îmbolnăvit vreo actriță sau a refuzat rolul, iar ei trebuie să schimbe rapid interpreta unuia din roluri. Zâmbi victorioasă. La naiba cu orgoliul ăsta exacerbat! Poate că e ultima ei șansă! Nu avea rost să o mai lungească inutil. Ar fi trebuit să întrebe de onorariu, să negocieze, dar....

— Sunt de acord, spuse ea.

— Minunat! Puteți lua avionul în noaptea asta? V-am face comandă imediat de un bilet și v-am întâmpina mâine dimineață.

Drace! Rochia ei cea mai bună era la curățătorie. Nici Mark nu era acasă și nu se știe când o să apară. Dar dacă mâine este filmare....

— Mâine este filmare?

— Cam așa. Ce spuneți? Puteți veni?

— Bine.... Voi.... voi veni. Cum se numește filmul?

— Filmul - Mac Carrie tuși- a, filmul nostru! Se numește Străinul. Ciao! Revin cu un telefon peste cincisprezece minute, ca să vă spun cu ce avion veți călători. Vă ajung două ore pentru împachetatul bagajelor?

Capitolul 6

Stavinski stătea culcat în salonul său. Fața îi era acoperită de un bandaj gros. Chirurgii îi modificaseră deschizătura ochilor și îi făcuseră nasul puțin mai cârn. Doctorul îi spusese că îi va scoate bandajul de pe ochi în trei zile, iar cel de pe nas peste o săptămână. Stavinski va fi ca nou.

La început, se stabilise să îi fie eliminate și ridurile de emigrant de pe față (în fotografii, -Iurișev avea o față bine îngrijită, de om sătul, părul tuns scurt, militărește), dar doctorul spusese că se poate renunța la intervenția chirurgicală. Oricum, ca să fie Iurișev, Stavinski trebuie să se îngrașe cu vreo zece kilograme. Printr-o alimentație în supradoză, cu ajutorul aerului curat și al plimbărilor, ridurile vor dispărea și fără operație. Deocamdată nu se punea problema plimbărilor. Stavinski fusese operat abia ieri și toată fața îi era acoperită de bandaje. Stătea cu ochii închiși și simțea cum îl mănâncă pleoapele și cartilajele nazale. "Îl

mănâncă, deci sunt vii," spuneau doctorii. Iar Stavinski, el însuși pe jumătate doctor, știa perfect acest lucru, dar nu se putea liniști. Să fii rupt de toate, nici măcar la televizor să nu te poți uita!

Întinse mâna spre noptieră. Se lovi întâi de telefon, dar el căută mai jos și luă telecomanda televizorului; măcar să asculte știrile. După un minut, în care căută pe toate canalele, înțelese că nu poate prinde programul de știri.

La ora douăsprezece, americanii se distrează cu tot felul de jocuri prostești, se interesează de prețul la mobilă și la pastă de dinți, sau se destind cu desene animate și filme de groază. Poate că e mai bine decât să asculte "știrile de pe ogoarele colhozului", care se transmit la Moscova, dar e absurd să asculți un film de desene animate. Stavinski închise televizorul și ridică pe pipăite receptorul telefonului.

— Bună ziua, cu ce vă pot fi de folos? se auzi imediat vocea telefonistei.

— Cu doctorul Lawrence, vă rog, spuse Stavinski ținând receptorul la câțiva milimetri de urechea bandajată.

— O secundă....

A trebuit să aștepte mai mult de o secundă, dar auzi în sfârșit glasul vesel al doctorului Lawrence, chirurgul care-l operase:

— Salut, domnule Stavinski! Cum merg treburile?

— Totul e în ordine, spuse Stavinski. Numai că mor de plictiseală.

— Să vă trimit o soră, să vă citească un roman? Sau doriți un somnifer?

— Am altă idee.

— Care?

— Vreau să chem o fată.... mă înțelegeți....

— Înțeleg, domnule Stavinski. Dar încă nu aveți voie să faceți mișcări bruște și, în afară de asta, nu intrați în contul spitalizării.

— Dar dacă plătesc eu însumi și nu fac mișcări bruște? Dacă e japoneză, face ea toate mișcărilor, se pricepe.

Lawrence râse:

— O, după câte văd, nu vă place să pierdeți timpul degeaba...

— Nu mi-a mai rămas prea mult. Așadar, îmi permiteți?

— Plăcerea asta vă costă trei sute de dolari, stimate domn: un taxi până la Washington și înapoi, plus serviciul. Vă pot ajuta să economisiți ceva, dacă nu insistați în privința japonezei. Aici este un spital particular, și câteodată, avem pacienți foarte nerăbdători....

— Ce aveți?

— V-o trimit pe sora Ucu Tan, o coreeană specializată în fizioterapie. Prețul este de o sută de dolari. Și totul se va face în acele limite admise acum pentru dumneavoastră. În plus, vă puteți folosi de acest serviciu și pe credit, plătind cu un cec la ieșirea din spital. Nu se va preciza felul serviciului, așa încât, în viitor, aceste cheltuieli nu vor fi impozitate.

"A dracului America!" se gândi Stavinski. "Banul și iar banul."

— Bine, trimiteți coreeana. Câți ani are?

— Coreenele până la patruzeci de ani nu au vârstă. N-are patruzeci, iar restul nu are importanță pentru dumneavoastră în momentul acesta. Nu-i așa?

— OK. Mulțumesc, doctore.

— Ne vedem mâine, la scoaterea bandajului.

Stavinski puse receptorul în furcă și se gândi că nu avusese niciodată până acum o coreeană. O sută de dolari era cam mult.

Când a venit în America, a lucrat la o fabrică cu 2,25 dolari pe oră. Chiar și acum, o sută de dolari înseamnă două zile de muncă. Acolo, în Rusia, toate aceste plăceri vor fi gratuite, dar deocamdată... Principalul e ca doctorul Lawrence să raporteze băieților de la CIA, faptul că el, Stavinski, își face de cap cu fete. Va raporta sigur și e cât se poate de bine. Fete și iar fete japoneze, coreene, mulatre; astfel va fi foarte convingător că s-a hotărât să-și ia rămas bun de la lumea occidentală pentru totdeauna. Deși degeaba cred ei că el, Stavinski, e o oiță ascultătoare care va sta acolo tot restul vieții, sub securea gata să cadă a KGB-ului. Prostii! Nu, CIA trebuie să cunoască fiecare pas al lui la Moscova și să se convingă de purtarea lui ireproșabilă. Și atunci nu vor exista nici un fel de pretenții de la Olga. Tocmai de aceea a născocit această istorie cu soția, ca să aibă mereu lângă sine un martor de la CIA. A cerut bani, cei o sută de mii de dolari, ca să-l creadă că nu va trăda, căci atunci ar pierde cei o sută de mii. Iar dacă dublura va fi demascată la ieșirea din URSS, nu va fi vina lui Stavinski.

Apoi KGB-ul va acoperi jignirile pe care el, Stavinski, le-a adus Uniunii Sovietice prin interviurile sale răuvoitoare de la postul de radio Libertatea, va acoperi totul cu vârf și îndesat și vor rămâne așa-numitele "servicii aduse patriei prin demascarea agenților imperialismului". Atunci va putea trăi liniștit în Rusia. Și nu undeva în Siberia, ci chiar la Moscova. În acest fel, CIA nu va avea pretenții față de el.

Aproape pe nesimțite, ușa se deschise și o voce se făcu auzită:

— Bună ziua. Cum vă simțiți?

Venise Ucu Tan.

Capitolul 7

Ploua torențial, una dintre acele ploi care se abat asupra Washington-ului la sfârșitul anotimpului cald. Mac Carrie și Carol, pe care-l chemase din San-Antonio, o întâmpinară la aeroport pe Virginia Part.

— Virginia Part, sosită cu avionul de la Los Angeles, sunteți chemată la biroul de informații.

Cei doi stăteau lângă inscripția "Informații" și așteptau; pe cine să aleagă din torentul de pasageri? Ar fi bună, uite, bruneta asta cu fundul cam fleșcăit și cu fața mare, rotundă. Dar nu, nu se întorsese la auzul anunțului. Nu se știe de ce, poate din pură gelozie masculină, nici unul nu voia ca Stavinski să aibă parte de o frumusețe hollywoodiană. Mai întâi, acest fapt ar fi complicat misiunea; frumusețile astea de la Hollywood nu sunt foarte ortodoxe, și pot face multe boacâne, iar în al doilea rând.... dracu' știe care era al doilea rând....

— Iertați-mă, sunteți domnul Mac Carrie?

În fața lor stătea o șatenă calmă, cu ochelari, puțin cam prea plinuță pentru o actriță de la Hollywood, îmbrăcată într-o haină de ploaie deschisă la culoare, și trăgând după ea un geamantan pe rotile. Parcă le amintea de cineva, dar nu-și dădeau seama de cine. O actriță cunoscută....

— Eu sunt Mac Carrie.... Dumneavoastră?

- Virginia Part.
- Îmi pare bine de cunoștință. Asistentul meu, Carol. Mac Carrie îi luă geamantanul din mână.
- Să mergem la mașină.

Așteptară lângă aerogară, până ce Carol aduse mașina. Mac Carrie o privea dintr-o parte. Se apropia de ce le trebuia lor. Liniștită, deloc tipul femeii hollywoodiene, cu ochi căprui și blânzi, lentă în mișcări. Dar era greu de crezut că va accepta. Slavă Domnului, nu el trebuia să o convingă. Șeful și-a luat această sarcină asupra sa și acum îi aștepta la hotelul Capitol Hilton. CIA prefera să nu invite oamenii la sediu, ci să închirieze camere de hotel și să desfășoare acolo întâlnirile cu cei de care avea nevoie. Acest lucru nu se făcea, atât pentru evitarea spionajului estic, cât pentru a nu compromite colaboratorii. Dacă inviți un american obișnuit la CIA sau FBI, chiar pentru o simplă discuție, se va enerva și va refuza să vină; "legătura" cu CIA și FBI e similară cu un act rușinos. Dar dacă îl chemi pe același american într-o cameră liniștită de hotel, în așa fel încât nimeni să nu vadă și să nu știe, lucrurile se schimbă. Atunci, cel mai adesea, îți spune totul despre cunoscuți și necunoscuți, totul și chiar mai mult.

— Acum vom merge la hotel și vă vom face cunoștință cu șeful nostru, spuse Mac Carrie, evitând, ca și la prima convorbire, terminologia cinematografică de genul "producător" sau "regizor". Și, tocmai pentru a se depărta de tema cinematografică, întrebă când se aflau deja în mașină:

— Vorbiți rusește?

— Da, puțin, răspuse ea în rusă, cu acel accent simpatic al americanilor, care îl lungesc și îl rotunjesc pe "o" rusesc, iar pe "j", inexistent în engleză, îl pronunță "ș".

— Unde ați învățat limba rusă?

— La New York, la un studio de teatru, când am studiat sistemul Stanislavski. Am avut un profesor rus.... care mi-a fost și prieten, spuse ea simplu.

"Trebuie verificat acest prieten", gândi Mac Carrie și se întoarse spre Carol, care înțelese că va trebui să se ocupe de problema profesorului. Deși posibilitatea unei legături a rusului cu KGB-ul este aproape nulă, trebuie verificat. Carol întrebă:

— O, ați locuit în New York? Când?

— Acum opt ani. A trecut ceva timp.

— Dar ce studio era? Juliard!

— Nu, școala lui Sony Moore, răspuse ea oarecum mirată. Care cineast nu știe că sistemul Stanislavski se predă numai aici?

Ajunseră la hotel și o conduseră în cameră.

— Vă ajunge o oră ca să vă odihniți după drum? o întrebă Mac Carrie și se uită la ceas. Chiar și mai mult: la 12,30 luați masa cu șeful. Credeți că se poate?

— Desigur. Unde trebuie să vin?

— Jos, în restaurant. O să vă așteptăm.

Virginia ar fi vrut să-i descoase în privința filmului, a rolului ei, să afle cine mai filmează, ce staruri, însă ei nu deschiseră subiectul, iar ea se jenase să pornească discuția. Nu mai fusese niciodată invitată pentru un

rol principal și nu știa cum să se poarte într-o asemenea situație. Mai bine să mai aștepte, producătorul îi va povesti totul.

Desfăcu geamantanul și-și trase sufletul: trebuie să-și vină în fire și să arate cum trebuie la această întâlnire hotărâtoare cu șeful. Totuși, păcat că nu a întrebât ce fel de rol are, ca să nu dea chix cu rochia și pieptănătura.

La aeroport văzuse cum se uita acel Mac Carrie. În ochii lui era o oarecare îndoială, poate neîncredere. Nu cumva vor să o trimită la plimbare? Dar au chemat-o tocmai de la Hollywood și deja i-au propus un contract!

Trebuia să rămână calmă, să nu se enerveze și să fie ea însăși. Asta-i tot. La urma urmei, nu mai visa de mult roluri principale și, dacă nu îl va primi, nu va pierde nimic.... Străduindu-se să fie liniștită, să nu se enerveze și să nu se tulbure, Virginia se întinse în pat ca să ațipească un pic.

În pat își aminti de Mark.

Ar fi trebuit să-l sune, dar nu acum....

Capitolul 8

Șeful departamentului rus al CIA, Daniel Cooper, un bărbat de cincizeci și trei de ani, nu fusese niciodată în Rusia, deși iubea această țară la fel de mult ca și America. Știa totul despre Rusia, mai precis tot ce era frumos. Vorbea perfect rusește și îi plăcea să-i uimească cu asta pe subalterni și pe emigranții ruși cu care venea în contact.

Citea și știa pe de rost multe versuri din literatura clasică rusă și, nu numai din dragoste pentru literatura rusă, dar și din interes profesional, îi citise de mai multe ori pe Soljenițan, Maximov și alți scriitori disidenți. Rusia însângerată se deschidea astfel în fața lui și prin intermediul acestor pagini. O țară uriașă, frântă sub talpa KGB-ului și a conducerii PCUS, care înăbușisera orice opoziție în țară, și cuceriseră cu insolență sufletele naiv-încrezătoare ale popoarelor occidentale.

Chiar și el, șeful departamentului rus de la CIA, deși cunoștea situația de criză din Rusia, în sute și mii de amănunte, era cuprins de o rezistență lăuntrică, ce-l împiedica să ia toate aceste lucruri drept adevărate.

Căci astăzi, chiar și turiștii de la Buchenwald și Auschwitz, văzând munții de schelete umane, conductele de gazare și baloții din păr uman, exclamă: "Oare chiar așa să fi fost cu adevărat?" Știu că așa a fost, văd ce a fost și totuși....

În ultimii ani, spionajul sovietic luase amploare în America. Prin intermediul unor terțe țări, cumpăra din Statele Unite tehnică electronică de vârf. Cu ajutorul unor firme fantomă, comanda firmelor americane elaborarea unor noi scheme pe computer, pentru propria industrie de armament.

Acum, agenții lor profitau de o lege absurdă, care stipulează că agenții CIA și FBI, nu au voie să apară pe teritoriul Congresului, și se plimbau nonșalant prin Congres. Cu zece zile în urmă, un agent al spionajului sovietic, Iuri Leonov, a intrat pur și simplu în cabinetul ajutorului unui congressman, și a cerut să i se dea copia planului secret de amplasament

al rachetelor strategice "MX". Această întâmplare a fost povestită pe larg în ziare, dar în câteva zile a fost uitată și totul a continuat ca mai înainte.

Agenții sovietici spionau companiile americane de aparatură optică, tehnică, electronică, lasere; prin intermediul corupției, șantajului și al furturilor, obțineau prototipuri de produse, a căror livrare în URSS era interzisă.

Nu trecea zi să nu primească noi și noi rapoarte pe această temă. Ba că o companie californiană — cu toate că președintele Statelor Unite interzisesse — a vândut Uniunii Sovietice oglinzi pentru aparatură laser, ba că doi agenți sovietici au pătruns într-o mare companie producătoare de aparate radio și au furat documente privind producția de tehnică radio secretă, ba că, în modul cel mai "legal" posibil, URSS cumpără din America aparatură seismografică, pentru depistarea petrolului, dar că, de fapt, cu ajutorul acestor dispozitive, nu caută petrol în mare, ci... submarine americane.

Se poate spune fără exagerare, că URSS datorează Statelor Unite multe succese ale industriei militare. Agenții ruși se simt în America la fel ca peștele în apă: cumpără computere, utilaje secrete, proiecte tehnice, firme întregi și chiar.... bănci!

Nu de mult, s-a reușit oprirea în ultimul moment a cumpărării unei asemenea bănci de către agenții KGB, dar câte firme necunoscute, birouri de construcție, companii, bănci și alte organizații nu continuă să lucreze în America pentru URSS?

Nu cu mult timp în urmă, cu toate protestele Statelor Unite, Suedia a vândut Uniunii Sovietice aparatură pentru filarea în avion, iar acum, țineți-vă bine, un submarin sovietic s-a împotmolit în apele teritoriale suedeze! Va fi o lecție pentru suedezi.

Dar ce operațiune pregătesc rușii? Principalul este să reușească "pescuirea" lui Iurișev. Partida este simplă, dar aproape genială. Întotdeauna ce e genial e și extrem de simplu.

Daniel Cooper nu-și putea refuza plăcerea de a lua parte la această partidă. Mai ales la o treabă atât de plăcută cum este racolarea unei actrițe de la Hollywood. Doar fusese ideea lui.

De aceea, la ora 12,30 se afla deja la masa din restaurantul elegant al hotelului Capitol Hilton și se pregătea pentru o discuție destul de delicată. La recepție, lângă lift, Virginia Part era așteptată de Mac Carrie. S-au întâlnit exact la ora 12,29. Virginia văzu că bărbatul îi examinează aprobator rochia închisă la culoare, cu decolteu decent, părul pieptănat corect și prins la spate într-o coadă. Mac Carrie o conduse la măsuța la care se afla șeful.

— Dați-mi voie să vă prezint: actrița Virginia Part.... patronul nostru, mister Daniel Cooper.

Cooper se ridică și se înclină în timp ce-i strângea mâna.

— Sunt încântat, luați loc.

La cuvintele "actrița Virginia Part", inima femeii bătu mai tare. De mult timp, poate că sunt zece ani de atunci, nimeni n-o mai numise cu acest titlu simplu și mare. "Eterna reîntoarcere", gândi ea în timp ce se așeza la masă.

Imediat apăru un chelner care se înclină și spuse:

— Ceva pentru apetit? Vin? Scotch?

— Suc de portocale, spuse ea ca răspuns la privirea lui Cooper.

Bărbatul zâmbi și comandă:

— Suc de portocale pentru doamna și două pahare de whisky.

Virginia comandă filé-mignon, iar Cooper și Mac Carrie — câte un biftec. După ce chelnerul se îndepărtă, Cooper spuse:

— OK! Iar acum să ne întoarcem la oile noastre! Doamnă Part, vă așteaptă o încercare serioasă. Străinul nu este un film, ci este chiar viață. Iar eu nu sunt nici un fel de producător, ci șeful departamentului rus al CIA, începu el punând pe masă legitimația sa, deschisă în așa fel încât Virginia să poată vedea numele și fotografia. Avem nevoie de ajutorul dumneavoastră, ajutorul unei actrițe cum sunteți dumneavoastră. Cred că știți la fel de bine ca și mine ce se petrece în lume. Rușii ne-o iau înainte prin forța armelor și a diplomației. Nu vreau să vă țin prelegeri, cred că știți și dumneavoastră: marea democrație americană este forța, dar și slăbiciunea noastră. Rușii pot colecta din ziarele noastre aproape orice informație declarată secretă, în timp ce ei țin sub lacăt până și schema copiatoarelor cele mai simple. Nu am să vă vorbesc acum despre patriotismul american. Pur și simplu vreau să vă cer în numele patriei noastre să jucați un rol principal într-o operațiune simplă, dar extraordinar de importantă, într-un film polițist cu tentă politică, dacă vreți. Numai că nu în film, ci în viață. Un moment, știu că nu ați venit aici pentru asta, dar acest zbor și o oarecare dezamăgire nu trebuie să vă facă să refuzați. Apropo, cine știe, poate că după aceea, la Hollywood, se va turna un film după această operațiune, iar dumneavoastră vă Veți juca propriul rol. Veți avea dreptul la acest rol. Nu a existat niciodată această senzație în cinema: o actriță care la început a jucat rolul în viață, apoi în film. Da, aveți o asemenea posibilitate.

El o privi atent și așteptă.

— Dar nu știu.... nu știu.... spuse Virginia pierdută. Oare sunt potrivită? Ce trebuie să fac? Nu, nu se poate! Eu.... eu nici măcar nu sunt actriță....

— Nu-i adevărat. Sunteți pur și simplu o actriță necunoscută. Toată viața v-ați pregătit să deveniți o actriță renumită, dar deocamdată.... deocamdată acest lucru nu s-a întâmplat. Iar acum se poate întâmpla. În orice caz, până acum nu ați găsit un rol principal, iar acum, iată-! E drept, nu în cinematografie, ci în viață.

La apariția chelnerului, Cooper tăcu, iar Virginia căzu pe gânduri. De fapt, nu gândea; e greu de spus că ceea ce se petrecea în mintea ei erau gânduri. Mai curând diseca toate acele cuvinte pe care i le spusese Cooper. Se miră ea însăși când se auzi întrebând:

— Dar ce.... ce trebuie să fac?

— Vă voi spune cinstit, deși, după cum cred că înțelegeți, e secret de stat. Trebuie să scoatem din Rusia un om care ne este extrem de necesar. Dacă vom reuși, întreaga lume va afla planurile militare sovietice cele mai secrete. Apoi, vreme de zece ani, le vom rupe toate punțile spre Occident. În felul acesta, îi vom depăși și din punct de vedere al puterii militare. Măcar cu cinci ani. Dar, ca să câștigăm acești cinci ani, avem nevoie de el.

— Și dumneavoastră doriți ca eu.... ca eu să-l scot din Rusia pe omul acesta? Îngăimă Virginia șocată, amintindu-și că Mac Carrie i-a pomenit la telefon despre plecarea în Rusia.

— Nu singură. Întrucât încă nu ați acceptat, nu pot să vă povestesc amănunțele misiunii. Dar imaginați-vă următoarea scenă de film: la Moscova vine cu avionul un cuplu de americani, turiști obișnuiți. Bogați, locuiesc la cele mai bune hoteluri, vizitează muzeele, merg la teatru. Absolut nici un fel de acțiuni de spionaj. Numai că în ultima zi, înainte de plecare, undeva într-un muzeu sau la teatru, soțul își părăsește o clipă soția, pentru a merge să spunem la toaletă. Se întoarce peste un minut și ambii soți se uită la spectacol sau la balet. Și numai soția știe că acest om nu mai este cel cu care a venit în Rusia, ci dublura lui, un om cu aceeași înfățișare ca a soțului ei. El este omul de care avem nevoie și care va lua avionul să plece din Rusia, folosind documentele soțului ei. Aceasta este toată misiunea. Apoi, la Hollywood, se pot născoci acțiuni colaterale, povestea se poate colora în fel și chip, cu aventuri care mai de care mai gogonate, dar, în realitate, ar fi bine și va fi să fie fără aventuri neprevăzute. Operațiunea a fost elaborată în cele mai mici amănunte și e foarte simplă. Veți merge acolo cu un soț și vă veți întoarce cu copia sa perfectă. Iar dacă, Doamne ferește, se întâmplă ceva, nu știți absolut nimic. Sunteți actriță, jucați rolul ca și cum nu ați fi observat că soțul a fost înlocuit cu dublura sa!

— Stați un pic, dar eu nu am soț!

— O să vă dăm un soț, zâmbi Cooper. Chiar doi: unul acolo, în Rusia, și altul aici. Amândoi vă așteaptă deja. Dragă Virginia, înțeleg că propunerea mea sună cam.... Dar spuneți cinstit: ați fi refuzat un asemenea rol?

Femeia nu răspunde.

— Firește că nu, reluă el. Dar ce deosebire este între viață și film? Același sistem al lui Stanislavski: trebuie să știi a trăi în circumstanțele propuse. Asta-i tot. Iar în cazul nostru, circumstanțele propuse sunt foarte simple: o călătorie turistică la Moscova a doi soți. O călătorie de nuntă. Chiar mai mult! exclamă Cooper, căruia îi venise o idee. Poate fi o croazieră, de pildă, pe ruta Roma-Paris-Moscova și înapoi în America.

Cooper se uită spre Mac Carrie, iar acesta înțelese ideea: în cazul unei astfel de croaziere, Ambasada Sovietică va fi mai puțin bănuitoare la eliberarea vizei. O familie americană face o călătorie de nuntă tipică. Cooper se întoarce spre Virginia.

— Ei?

— Nu știu. Trebuie să mă gândesc, spuse Virginia și, fără să se poată abține, întrebă: El va fi soțul meu? și se uită spre Mac Carrie.

— Nu, zâmbi acesta. N-aș avea nimic împotriva să fiu soțul dumneavoastră, dar, cu regret, nu sunt eu.

— Desigur, vă înțeleg susceptibilitatea, spuse Cooper. Dar puteți fi liniștită: este vorba să jucați rolul unei soții, nu să fiți cu adevărat. Nimeni nu vă cere așa ceva, pe cuvânt! Facem în felul următor: vă gândiți, iar mâine la ora nouă dimineața vă vom telefona. Dacă refuzați, la ora zece aveți un avion spre Los Angeles, puteți merge liniștită acasă, iar noi.... vom căuta o înlocuitoare.

Capitolul 9

În ziua aceea, Virginia hoinări prin Washington, intră la Muzeul Național de Artă și vizită expoziția care cuprindea sculpturile lui Rodin,

uitând aproape de hotărârea pe care trebuia să o ia. Mai bine spus, își impunea să uite pentru un timp această problemă. În muzeu, ascultă expozeul grăbit al unui ghid tânăr și entuziast. Una dintre sculpturile ce-l înfățișa pe Balzac, a uimit prin cutezanță și precizia ideii, aproape huliganice exprimate prin ea: pe un postament se înălța puternica siluetă a scriitorului, cu picioarele larg depărtate, cu burta scoasă în afară și umerii ascuțiți trași înapoi cu înfumurare.

Virginia rătăci mult timp prin expoziție, entuziasmată de talentul viguros al artistului, de zecile de sculpturi care te făceau să simți ironia maestrului aruncată asupra esenței vieții. Nici nu-i trecea prin minte că, din clipa în care s-a despărțit de Cooper și a ieșit din hotel, doi agenți CIA o urmăreau pas cu pas.

Până seara, la întoarcere, nu luase încă nici o hotărâre. Mai precis, avea impresia că nu luase nici o hotărâre. Cină în același restaurant, făcu un duș, se uită la televizor (la știri și la un film de mâna a doua), amânând mereu să-și spună, în sfârșit: "Ei, ce-i de făcut? Da sau ba?"

Ridică receptorul și sună acasă. Hotărî ca, dacă Mark e acasă și o așteaptă,da, să refuze aventura. Dar Mark, firește, nu era acasă. Se uită la ceas. La Los Angeles era șapte seara, poate că mai întârzie pe undeva. Chiar dacă nu credea că Mark va veni acasă, amână să ia decizia cu încă o oră, apoi iarăși o oră, dar când la Washington se făcu ora unu, ceea ce însemna zece la Los Angeles, și telefonista îi spuse din nou "nu răspunde", înțelese că mâine dimineață îi va spune "da" lui Cooper.

La ora 8,40, Mac Carrie privi raportul referitor la ziua de ieri a Virginiei Part. Nu trecuse pe la Ambasada Sovietică, nu se întâlnise cu nici o persoană, cu atât mai puțin cu vreun rus. Doar în timpul nopții încercase de mai multe ori să telefoneze acasă.

La ora nouă fix, Mac Carrie era deja la hotelul Capitol Hilton și telefona.

— Bună dimineața, doamnă Part. Aici Mac Carrie. Cum ați dormit?

Capitolul 10

Doctorul Lawrence îi scoase bandajul și-i spuse:

— Deschideți ochii. Hai, curaj! Acum veți vedea lumea cu alți ochi!

Stavinski ridică pleoapele și acestea se deschiseră fără nici o durere.

Nu se schimbase nimic în lume. Era o zi obișnuită, cu soare; 26 septembrie. Prin fereastra salonului se vedea o pasăre cu pieptul roșu, care se uita curioasă înăuntru, aplecându-și căpșorul într-o parte. Stavinski o imită, apoi ceru o oglindă.

— E prea devreme, îl refuză Lawrence. Aveți ochi normali, nu vă temeți. Peste trei zile, o să scoatem bandajul de pe nas și atunci o să vă admirați cât veți dori. Dar acum pregătiți-vă, aveți oaspeți. A venit soția.

— Ce? se miră Stavinski. Soție? Ce soție?

— Păi dumneavoastră trebuie să știți ce soție, zâmbi doctorul și ieși împreună cu sora din salon.

Stavinski aruncă o privire superficială prin salon; era curat, măturat. "Ia te uită", își zise el, "ăștia mi-au și găsit nevastă!"

Ușa se deschise și în salon intră Mac Carrie, iar alături de el era....

Stavinski miji ochii ca în fața unei lumini orbitoare. Nu pricepea ce se întâmplă cu el. Dar îl răscoli o anume teamă lăuntrică, o angoasă, o tulburare.

O dată cu Mac Carrie, în salon intrase mama lui, mama lui la treizeci de ani. Nu se putea înșela. Același oval al feței, aceiași ochi adânci, căprui, ca două iezere misterioase, aceleași buze, același nas, același păr. Firește, semnalmentele acestea nu redau nimic. Dar era chiar ea, cea pe care o înmormântase cu șaptesprezece ani în urmă, la cimitirul din Seratov.

— Vă salut! spuse Mac Carrie. Cum vă simțiți?

Printr-un efort de voință, Stavinski reuși să deschidă ochii mai tare. Da, semăna cu mama lui, dar o privire atentă îi dezvălui deosebiri: tenul femeii avea altă nuanță, lipseau gropițele din obraji, iar culoarea părului era mai închisă. Totuși, semăna cu mama lui și chiar și cu bunica lui.

— Faceți cunoștință. Robert Williams, Virginia Part. Adică, începând de astăzi, nu mai este Part, ci tot Williams. Iată certificatul de căsătorie. Luați loc, doamnă Part...

Virginia se uită la omul întins în pat, la bandajul alb; nu putea înțelege. De unde venea ciudata stare de neliniște care o cuprindea, din ochii lui întunecați, expresivi? Nu-și spusese nici un cuvânt, nici în rusă, nici în engleză, nu-i vedea fața și, totuși, ceva neclar își făcea loc în suflet. Milă sau altceva?!

Femeia se așeză. Nu știa ce să spună; și el tăcea, doar Mac Carrie încercă să scurteze pe cât posibil jena acestei pauze.

— OK! Până ce vă veți obișnui unul cu altul, eu am să vă spun în ce stadiu este operațiunea. În aceste zile, nu v-am găsit numai o soție, v-am găsit și un nou nume și o nouă biografie. N-a fost o muncă ușoară, dar de acum înainte sunteți o adevărată familie americană, cu o biografie americană. Acum sunteți medicul Robert Williams. Adevăratul medic Robert Williams e stomatolog și are cabinetul său în Potomac, statul Maryland. E aproape de Washington, dar nu cred că sovieticii vor merge la Potomac pentru a-l verifica. De telefonat îi pot telefona, dar el va ști ce să răspundă. În orice caz, alt stomatolog nu avem la dispoziție. În ziua plecării dumneavoastră, va pleca și el în concediu, în Florida, deci robotul va răspunde că doctorul este plecat în călătorie. Măine, Virginia va merge la Ambasada Sovietică și, ca orice tânără și proaspăt căsătorită, va cere grăbirea perfectării vizei. Căci abia v-ați căsătorit și vă grăbiți să mergeți în călătorie de nuntă. Aveți aici biografia doctorului, sunt douăsprezece pagini în engleză și în rusă. Acum, aceasta este biografia dumneavoastră și trebuie să o învățați pe de rost până în cele mai mici amănunte. Virginia o cunoaște deja, dar n-are nevoie de amănunte, căci abia v-ați căsătorit și nu vă cunoașteți de mult. Despre ea vă va povesti singură, nu are nevoie să fabuleze, pentru că se joacă pe sine. Da, am uitat să vă spun, că am îndeplinit exact cererea dumneavoastră. Soția dumneavoastră de la Hollywood vorbește și rusește. Sunteți mulțumit?

Jumătate din spusele lui Mac Carrie trecuseră pe lângă urechile lui Stavinski. Robert Williams? Bine, Robert Williams. Ce-i păsa? Dacă ai intrat în joc, trebuie să joci. Remarcă în treacăt priceperea lor. Bravo, găsiseră un medic stomatolog, deci din branșa lui. Orice s-ar întâmpla, putea

oricând intra în pielea unui medic stomatolog. Restul flecărelii lui Mac Carrie nu îl mai interesa.

Se uita mereu la Virginia. "Oare ce gândește despre mine femeia asta, care seamănă atât de mult cu mama, în tinerețe? Și ce ar gândi acum mama despre mine? Ar plânge, desigur, aflând ce risc îmi asum. Ar încerca să mă facă să mă răzgândesc, mi-ar interzice, de parcă eu i-aș fi respectat vreodată interdicțiile. Câte prostii n-am făcut din cauza asta!" Ea voise ca fiul ei să se facă medic, dar după anul al treilea la Institut, a abandonat medicina și s-a apucat de televiziune. Voia să fie celebru! Însă mama avusese dreptate, viața l-a constrâns să fie tehnician dentar, iar acum îl silește să fie chiar doctor fals, ce-i drept și, fără să-și desprindă privirile de la Virginia, Stavinski-Williams își promise că atunci când va ajunge în Rusia, va merge cu prima ocazie la Seratov, la mormântul mamei.

Virginia se gândea la Stavinski, privindu-l în ochi. Omul din fața ei își asumase un risc teribil. Pentru ce? Riscul pe care și-l asumase Virginia era nul pe lângă riscul lui. Ea se duce și vine înapoi — să dea Dumnezeu! — dar el rămâne acolo. Pentru totdeauna. Știa câte ceva despre Rusia, de la fostul ei iubit. La fel ca Daniel Cooper, îl citise pe Soljenițan, aflat în mare vogă.

De aici, din America, întreaga Rusie îi apărea ca un imens lagăr de concentrare. Să mergi acolo pentru câteva zile era deja primejdios, dar să rămâi de bună voie.... Astfel de oameni pot fi caracterizați cu un cuvânt japonez. Ce cuvânt? A, da, kamikaze! Dar de ce, de ce o face? Deocamdată, nu putea înțelege....

Stavinski își dădu seama că pauza s-a prelungit nepermis de mult și că trebuie să spună ce va. Mac Carrie se ridică.

— Bine, până o să vă cunoașteți mai bine, eu am să vorbesc cu doctorul Lawrence, spuse el și ieși, lăsându-i singuri pe cei doi.

Dar nici el, nici ea, nu se grăbiră să înceapă discuția. De fapt nici nu știau despre ce ar putea vorbi. În sfârșit, Stavinski zâmbi și spuse în rusește:

— Cred că arăt ca dracu', cu bandajul ăsta.

— Nu, răspuse ea tot în rusește. Arătați ca un copil julit la nas.

Lui Stavinski îi veni să plângă. Glasul acesta dulce și blând rostea cuvinte pe care nu le putea spune decât mama lui. Zâmbi pierit:

— Semănați foarte mult cu mama mea.

Sună telefonul și Stavinski ridică receptorul.

— Vă salut, spuse în rusește Carol, ajutorul lui Mac Carrie. Șeful meu este la dumneavoastră?

— E la doctorul Lawrence. Pot s-o rog pe telefonistă să vă dea legătura.

— Da, vă rog.

Se făcu din nou liniște.

— De unde știți limba rusă? întrebă Stavinski.

Virginia nu apucă să răspundă, deoarece în salon intră Mac Carrie.

— OK, doamnă Part, trebuie să plecăm. Veți mai vorbi cu soțul, acum însă mai avem o grămadă de treburi.

Virginia se ridică.

— La revedere, îi spuse ea lui Stavinski pe rusește.

— Pe curând, răspuse el.

— Doctorul mi-a spus că peste trei-patru zile vă va scoate și acest bandaj, spuse Mac Carrie. Doamnă Part, așteptați-mă în hol, vă ajung din urmă; trebuie să-i spun soțului dumneavoastră două vorbe.

Când Virginia închise ușa, adăugă:

— A telefonat Carol. Poliția a găsit la New York cadavrul care ne trebuie, așa că a venit timpul să ne ocupăm de funeralii. Dacă vreți, puteți s-o sunați astăzi pe fiica dumneavoastră, pentru că mâine.... poliția o va anunța telefonic că ați suferit un accident de automobil.

— Nu, mâine e prea devreme, se împotrivi Stavinski. Vreau să fiu și eu prezent la aceste funeralii.

— La propriile funeralii?! se cruci Mac Carrie.

— Da.

— Ascultați-mă, e o prostie. Va trebui să vă urmărim, ca să nu vă ieșiți din fire din cine știe ce cauză. E o pierdere inutilă de timp.

— N-am să mă dau de gol, nu vă temeți. Vreau pur și simplu să-mi văd fiica la mormântul meu. Nu oricine are șansa asta, nu-i așa?

— Sunteți un om dificil, domnule Stavinski.

— Mă numesc Robert Williams. Stavinski a murit într-un accident de mașină, iar eu vreau să-l înmormântez. Totuși, se poate spune că am avut unele raporturi cu el. Și vă rog să nu vă supărați, dar este ultima posibilitate de a-mi vedea fiica, înțelegeți?

— Bine, mă voi gândi cum să facem, spuse în cele din urmă Mac Carrie.

— Și încă ceva: nu-i spuneți Virginiei despre aceste funeralii. Bine?

— OK, consimți Mac Carrie. Nu uitați s-o sunați pe fiica dumneavoastră.

Capitolul 11

Pentru Virginia, următoarele zile au fost pline. Împreună cu Mac Carrie, a stabilit traseul călătoriei de nuntă, apoi a făcut comanda pentru biletele de avion.

A mers la Ambasada Sovietică, pentru vize. Cei de acolo au încercat s-o convingă să meargă în Europa cu un avion al companiei sovietice Aeroflot, dar Virginia, sfătuită de Mac Carrie, s-a interesat amănunțit despre meniu, despre diferența de preț și, abia când sovieticii au asigurat-o că ea și soțul ei vor economisi astfel peste o sută de dolari, a promis că din Europa va lua spre Moscova un avion al Aeroflot-ului. De la Moscova către casă, vor zbura cu avionul unei companii americane.

— Fiecare țară începe cu avionul ei, spuse ea rușilor cu un zâmbet.

Consimți cu dragă inimă, tot după planul elaborat în prealabil de Mac Carrie, să meargă în Rusia cu clasa "lux" și nu cu clasa turistică. Costa cu șapte sute de dolari mai mult, însă vor avea cel mai bun apartament la hotelul Național, masă la cerere, o călătorie de două zile la Leningrad, bilete la orice spectacol al teatrelor moscovite, inclusiv la Balsoi Teatr și, de asemenea,, oricând vor dori, o mașină personală cu șofer și ghid care vorbește engleza.

Firește, acest lucru înseamnă, după cum spunea Mac Carrie, un ghid KGB-ist personal pe timpul zilei și nu era exclusă o ascultare non-stop a discuțiilor în camera de hotel. Dar tocmai asta intra în calculul lui Mac

Carrie. Dacă soții Williams vor fi permanent în atenția KGB-ului, nu se vor apropia de ei tot felul de agenți secreți.

Pe scurt, după o oră de discuții cu funcționarii sovietici și consulul, Virginia, spre satisfacția lor, a telefonat direct de la Ambasadă agenției de turism, și a rugat să fie schimbată comanda pentru bilete, în favoarea companiei sovietice Aeroflot.

Apoi a luat toate chestionarele necesare — erau douăzeci și patru, jumătate pentru ea, jumătate pentru soț — și a spus că va trimite peste câteva zile, din Potomac, fotografiile și chestionarele. Sovieticii au rugat-o să se grăbească, deoarece trebuie să anunțe sosirea lor la Moscova, pentru a li se rezerva cel mai bun apartament.

Virginia i-a asigurat că va trimite chestionarele și fotografiile chiar a doua zi. Când ajunsese afară, oftă: oare cum era vremea la Moscova, cum să se îmbrace?

De la Ambasadă, Virginia porni prin magazine. Și asta intra în planul elaborat de Mac Carrie. Dacă rușii bănuiesc ceva, spusese el, o vor fila.

— De aceea, trebuie să treceți pe la Lord and Taylor și pe la Blootningdale, să comandați blănuri și ghete călduroase; nu strică să vă certați puțin asupra prețului. Asta îi va liniști.

Amândoi, Virginia și Mac Carrie, înțelegeau că vizita ei la Ambada Sovietică, reprezintă o probă, o încercare la care e supusă. Se va descurca în acest rol sau nu? Mac Carrie își dădu seama că vizita s-a terminat cu succes, când o văzu pe Virginia ieșind de la ambasadă. Nu era urmărită.

Dar alte gânduri îl nelinișteau pe Mac Carrie. A treia zi era programată înmormântarea lui Stavinski (fiica lui venise deja la New York cu logodnicul ei), dar ce face Iurișev?

Ce se va întâmpla dacă toate acestea vor fi doar un balon de săpun, dacă nici un submarin nu se va împotmoli în apele suedeze, iar KGB-ul le-a întins o capcană?

Prea simplu și ușor se desfășura totul, iar lui Mac Carrie nu-i prea plăcea acest lucru.

Pe 1 octombrie, îl puse pe Carol să urmărească telexurile venite din nordul Europei. Dar în Europa era liniște, dacă nu se puneau la socoteală, bineînțeles, Polonia, Franța și Irlanda. Dacă submarinul se împotmolește astăzi sau mâine, ei, Mac Carrie, Carol, Virginia și Stavinski, nu sunt pregătiți pentru începerea operațiunii.

Stavinski mai era încă în spital (nasul nu i se vindecase atât de repede cum promisese doctorul Lawrence) și vizele nu fuseseră încă obținute.

Singurul lucru care îi neliniștea, era existența aceluia submarin. În acest caz, Iurișev nu ar fi fost o momeală a KGB-ului.

Mac Carrie îl chemă pe Carol prin stația radio, îi transmise să o fileze pe Virginia și apoi se îndreptă spre birou. Oricum ar fi fost, făcuseră primul pas. A doua zi, o dată cu chestionarele, vor trimite la Ambada Sovietică fotografiile Virginiei și ale lui Iurișev, autenticul Iurișev.

În acest timp, Virginia, după ce a cumpărat îmbrăcăminte de iarnă pentru ea și pentru soțul ei, s-a întors la hotel. Prima zi de "filmare" se desfășurase cu succes, dar nu simțea nici o satisfacție. Firește, se descurcase cu rolul, se purtase drăguț și cu demnitate, dar o neliniște lăuntrică îi tulbura sufletul. Omul acela de la spital, cu ochii lui de

sălbăticiune rănită mortal, nu îi dădea pace. Virginia se prăbuși obosită pe pat și se gândi că nu are nici un chef să-l sune pe Mark.

Capitolul 12

"Cu adâncă durere, fiica anunță sfârșitul tragic și prematur al scumpului tată ROMAN BORISOVICI STAVINSKI.

Înmormântarea va avea loc sâmbătă, 3 octombrie, ora 10, la cimitirul mănăstirii „Sf. Vladimir”, New-Jersey."

Conform unei vechi tradiții rusești, cotidianul rus *Novoie russkoe slovo*, care apare la New York din 1910, tipărește anunțurile funerare pe prima pagină, alături de comunicatele de la Casa Albă și evenimente politice senzaționale. Stavinski frunzări ziarul și îl aruncă pe bancheta din spate a mașinii. Iată, a ajuns să-și vadă și înmormântarea. "Fiica îndurerată" îi găsisse un loc în cimitirul mănăstirii rusești din New-Jersey. Stavinski nu crezuse niciodată în Dumnezeu și niciodată nu știuse ce să se considere: rus sau evreu, fiindcă mama lui era evreică, iar tatăl rus.

În tinerețe, la primirea buletinului, Stavinski scrisese că este rus. Faptul îi deschise ușile institutelor și îi permise intrarea în televiziune. Abia în ultimii ani, la secția de cadre i s-au înmânat niște chestionare noi, mai ample, unde a trebuit să scrie, pe lângă naționalitate, numele de fată al mamei și numele întreg al unchilor și mătușilor pe linie paternă și maternă. Astfel, secțiile de cadre puteau descoperi evreii "ascunși". Acest lucru l-ar fi ajutat să primească viza de emigrare, căci conform legilor israelite, el este evreu, pentru că mama lui a fost evreică. Dar el era căsătorit cu o rusoaică, iar Olea nu s-a considerat niciodată evreică. De fapt, ce fel de evrei sunt ei, dacă nu știu nici o vorbă în evreiește, dacă au crescut și au fost educați în școlile rusești, dacă țin sărbătorile ortodoxe rusești pe stil vechi?

Nu știa și nici nu-l interesa când erau sărbătorile evreiești. Se despărțise de soția lui exact cu zece ani în urmă. Ea îl lăsase acasă cu amanta, trântind ușa și numindu-l "jidănu împuțit". Nu a avut nici un fel de pretenții asupra fiicei sale, pe care o numise "stârpitură jidovească". Femeia avea treizeci de ani și lucra ca prezentatoare la televiziunea moscovită. După aceea, s-a căsătorit cu un regizor ucrainean și a plecat la Kiev. Stavinski și Olea, fiica sa, au mai stat în Rusia încă doi ani, apoi au emigrat mai întâi în Israel și apoi în America.

Stavinski zâmbi ironic. Din acest cimitir începea noua lui viață.

Mac Carrie se opri la o intersecție și întrebă un șofer, unde este cimitirul rusesc. După hartă, ar fi trebuit să fie pe aproape. După intersecție se afla un parc vechi cu o biserică ortodoxă, iar în spatele parcului, după biserică, se vedeau câteva cruci strâmbe, înfipite în pământ. O văzură imediat pe Olea și pe logodnicul ei, Jack Croos, student la Universitatea din Portland. În afară de ei, de preot și de doi gropari, nu mai era nimeni. Mac Carrie își îndreptă lent mașina înspre ei.

— Puneți-vă ochelarii, îi spuse lui Stavinski. Și să nu vă treacă prin cap să ieșiți din mașină.

— Fiți fără grijă, îi spuse Stavinski.

Trecură încet pe lângă ei. Olea și Jack se uitară lung după mașină. Poate că era unul dintre prietenii lui Roman Stavinski. Bărbatul privi

îndelung chipul fetei: tras și plâns. I se strânse inima. O va mai vedea oare vreodată? Puțin probabil.... Deși.... Își făcuse planuri și în această privință.

Olea primise cetățenia, tatăl ei murise, iar autoritățile sovietice nu au nici o legătură cu ea. De ce nu ar veni în Rusia, ca turiști, ea și soțul ei? Sau în vizită la mama ei? Le va plăti drumul din cei o sută de mii de dolari pe care CIA îi va depune în contul lui. Trebuia doar să se gândească cum vor ajunge banii la ei. Dar acestea sunt detalii.... Observă privirea atentă a lui Mac Carrie. Bine, va lua o figură de înmormântare: multă tristețe. Da, așa! Cu atât mai mult cu cât Olea se întorsese și se uita în urma mașinii.

— Vă rog să nu ieșiți din mașină, spuse Mac Carrie din nou.

— Nu vă faceți probleme, nu ies!

Mac Carrie deschise portiera mașinii, ieși, scoase din portbagaj o coroană și o puse la întâmplare pe un mormânt. Așa se gândise să distragă atenția. Veniseră la un alt mormânt, nu al lui Stavinski.

Mac Carrie stătu câteva momente lângă acest mormânt, iar Stavinski auzi prin geamul deschis cum acolo, lângă mormântul lui, Olea îi spune preotului:

— Nu cred că mai vine nimeni. Începeți, vă rog.

Preotul se îndreptă spre sicriul închis. Mac Carrie se întoarse, se așeză la volan și porni. Stavinski mai aruncă o privire către cei care participau la înmormântarea lui. Trist tablou. Trist și deprimant....

Când ieșiră din cimitir, îi spuse lui Mac Carrie:

— Haideți să mergem la un bar. Trebuie să-l pomenim pe răposat. Orișicât l-am cunoscut destul de bine.

— Mda.... spuse Mac Carrie. Sunteți un om tare.

Capitolul 13

La trei zile după vizita Virginiei la Ambasada Sovietică, poșta diplomatică a adus la Moscova chestionarele și fotografiile a șaptesprezece americani care au cerut vize de intrare pentru o călătorie turistică în URSS.

De la Ministerul de Externe, acest pachet a fost trimis printr-un curier special în Piața Dzerjinski nr. 2, la secția turistică din cadrul Direcției a Doua Generală a KGB-ului. Aici, la secretariat, chestionarele au fost scoase din pachetul sigilat cu ceară roșie, înregistrate și așezate în mape separate. Secretara, care se ocupa de aceste chestionare, se îndreptă spre cabinetul șefului sectorului american, maiorul Neznacinâi.

— Au venit altele noi, Frol Evseevici, spuse Katia, o fată de douăzeci și cinci de ani, cu ochi negri, care intrase în cabinet ținând mapele la pieptul ei mare.

Katia închise ușa grea și se apropie de biroul lui Neznacinâi, plin de ziare și de hârtii. Trecu pe lângă birou, se opri chiar lângă maior și-i puse în față cele șaptesprezece chestionare.

Apoi se uită la Neznacinâi cu ochii ei umezi, languroși, așteptând: nu-i va spune nimic? Sâni ei aproape că atingeau umărul maiorului. El știa că trebuie numai să pună mâna pe sâni sau pe șoldurile ei și Katia va înflori de fericire. Ochii ei, întunecați și galeși, se vor ascunde sub pleoape și tot corpul ei greu și fierbinte se va prăbuși peste el în fotoliu, pe masă, pe

podea, unde ar vrea el. Dar trecuseră deja doi ani, de când Neznacinâi devenise, la treizeci și trei de ani, șef de sector și înțelesese că zelul îl putea ridica și mai sus. Din acea zi o ținea pe Katia la distanță. Nu! Nu trebuia să se lase ademenit de tipa asta cu piept mare. Chestiunile lui militare și de partid trebuiau să fie curate.

— Du-te, Katia! spuse el.

Tânăra trase aer în piept, apoi îi dădu drumul zgomotos și se îndreptă spre ușă. Neznacinâi se uită la fesele rotunjite, fremătând sub fusta verde, și se felicită în gând pentru puterea lui de a se abține. "Bravo, așa să te ții, tovarășe maior!" Dar când ușa se închise după Katia, maiorul Neznacinâi oftă, imaginându-și cum femeia își revarsă acum surplusul arșitei trupești și sânii mari pe undeva pe la secția germană, franceză sau japoneză. Iar vreun ofițeraș oarecare, tăietor de frunze la câini, dezgolește acum cu un simplu gest minunățiile îmbelșugate ale Katiei.

Neznacinâi trase din țigară, gelos și nervos.

De când căpătase funcția de șef de sector, și avea deschisă calea spre posturi înalte, Neznacinâi își făcea o plăcere din a nu mai fuma Solicinăe sau TU-134, ci Kent.

Eliberând un nor de fum, Frol Evseevici se gândi că interpune între el și Katia o perdea de ceață și astfel își mai veni în fire. Trebuie să lucreze. Sigur, nu e nimic interesant în aceste mape pe care i le adusese Katia.

Sezonul de vară se încheiase deja, era 1 octombrie. În perioada aceasta, nu pot veni în Rusia decât niște babe țicnite din America sau nostalgici ucraineni din Canada, născuți înainte de 1900. "Îndeplinește, frate, dacă poți, planul de racolări!" S-au împlinit doi ani, de când tot încearcă să-l convingă pe colonelul Orlov, ca planul racolărilor de turiști americani și canadieni, să fie dat o dată pe an.

Neznacinâi deschise prima mapă. Exact cum știa. La prima pagină erau atașate fotografiile. Îl priveau din ele douăsprezece babe (atâtea fotografii se cereau), toate la fel, ca niște păpuși hâde.

Minam Stewart, anul nașterii 1903, singură, pensionară, locuiește în Madison. Trebuie să se uite pe Hartă. Oare nu există lângă acest Madison obiective de interes special? Chiar dacă ar fi, ce poate ști despre el Miriam Stewart, proprietara unui automat de spălat rufe?!

Bine, următorul. Iarși douăsprezece fotografii color, iar o față de păpușă bătrână din statul Florida: Rhea Vicks, anul nașterii 1908. Neznacinâi nu putea pricepe deloc, de ce călătoresc atât de mult moșnegii și băbuțele din America. Întotdeauna toamna și iarna. Știa, firește, că iarna și toamna prețurile călătoriilor cu avionul sunt mai scăzute, dar chiar luând în considerare acest fapt, merita oare?

Încerca să-și imagineze mama de șaptezeci de ani, plecând din satul ei la Buhara, să spunem, la Riga sau chiar la Ialta!

Iar el n-o putea aduce nici măcar la Moscova. Locuiește într-o căsuță dărăpănată și nu vrea nimic altceva. Iar moșnegii și babele astea din Florida sau de prin alte părți, care nici măcar nu visează că există astfel de căsuțe, se târâie prin întreaga lume, în orice anotimp, se urcă în autocare elegante și vizitează orașe și țări, umplu Kremlinul, bisericile rusești, Balșoi Teatr, merg zile întregi prin muzee și zâmbesc mereu cu dinții lor uimitor de albi. Pentru ei, totul este wonderful.

Dar nu face s-o racolezi pe octogenara asta, Rhea Vicks, de pildă, care a născut patru copii, a avut trei soți și acum se distrează călătorind în China, URSS, Stockholm, Paris, Roma și Londra.

Neznacinâi deschise altă mapă. Din cele douăsprezece fotografii îl priveau ochii doamnei Virginia Part-Williams. Ovalul frumos al feței, părul îngrijit, gura abia deschisă într-un zâmbet.... Neznacinâi își aruncă privirea pe chestionar. Dumnezeule, actriță la Hollywood!

Extrem de interesant! Se cunosc numeroase actrițe care au fost spioane minunate. Mata Hari și.... cum o cheamă? Marlene Dietrich?

Motivul sosirii în URSS: voiaj de nuntă. Cine este oare fericitul soț? Cu un vag sentiment de invidie, Neznacinâi răsfoi chestionarul: Robert Williams, medic în Potomac, Maryland. O față severă, de burlac, maxilar puternic, privire hotărâtă. Nu arăta rău. Sigur, ar fi fost mai bine dacă ar fi fost fizician sau chimist, în cel mai rău caz inginer de computere. Mai bine ar fi fost președintele unei firme de computere. Actrița asta ar fi putut agăța un senator, dar, după cum se vede, n-a făcut-o.

Oricum, Neznacinâi nu avea de ales, mai cu seamă într-un asemenea anotimp. Așadar, medic din Potomac. Maryland e aproape de Washington. Neznacinâi se ridică de la masă. Întinzând piciorul amortit, ocoli masa și seiful și se apropie de raftul cu cărți și reviste americane: Life, Times, Newsweek, Playboy. La un loc cu revistele se aflau KGB a lui Barron, Marea teroare a lui Conquest și rapoartele CIA către Congresul american. Dar, după ce se uită o vreme prin vrafurile de cărți și reviste, își scărpină cu ciudă ceafa. Gavin ăsta de la secția "științifico-tehnică" i-a luat iar atlasul geografic al SUA. Dar n-avea chef să-l sune și să se certe cu el. Neznacinâi avea o altă hartă "secretă" a SUA.

Merse până la ușă și o încuie încet, ca să nu fie auzit. Katia visa la acest gest de doi ani. "Dar", își spuse Neznacinâi zâmbind, "gestul nu e pentru ea". Scoase din buzunar cheia de la seif. În afară de tot felul de instrucțiuni secrete și dosare cu cazuri închise, în seif sau mai precis pe raftul cel mai de jos al lui, se afla o sticlă de votcă învelită în ziarul Izvestia, alături de două mere pentru gustare. Dar Frol Neznacinâi nu deschisese seiful pentru votcă. În partea din spate a seifului, așezată cu grijă în volumul șaisprezece al Enciclopediei sovietice, se găsea o hartă specială, "secretă", a Statelor Unite și a Canadei, pe care Neznacinâi știa bine că trebuia de mult să o distrugă sau să o predea la documente secrete. Dar îi era greu să se despartă de ea.

Și asta pentru că pe harta simplă, de numai douăzeci de copeici, Neznacinâi își notase timp de nouă ani, cu semne și cifre cunoscute numai de el, orașele în care locuiesc "finii" lui cei pe care el, Neznacinâi, i-a atras să lucreze cu KGB-ul în timpul călătoriilor lor de afaceri sau turistice în URSS. Nu avea dreptul să le țină evidența și nu știa dacă mai lucrează încă pentru KGB. Treaba lui era doar să-i racoleze pe cei veniți; apoi, dacă prima racolare se dovedea viabilă, "finii" treceau în seama altora, a colonelului Orlov, de pildă. Uneori, dacă vreun "fin" sau vreo "fină" venea din nou în URSS, Neznacinâi era chemat pentru a continua racolarea. Neznacinâi deschise volumul al XVI-lea al Enciclopediei sovietice, scoase harta împăturită și o întinse pe masă. Cu cerulețe verzi, roșii și albastre erau marcate orașe americane și canadiene, iar în interiorul cerulețelor se aflau cifre: 32 de oameni în New York, 27 la Los

Angeles, 41 la Boston, 4 la Huston, 19 la Washington, 14 la Albany, 11 la Philadelphia...

Cifrele trebuiau înlocuite cu altele noi, iar această muncă îi făcea întotdeauna plăcere. Cu plăcerea unui grădinar harnic, Neznacinâi privea harta Americii. Oricum, pentru nouă ani de muncă nu e rău deloc. Iar el, Neznacinâi, era doar unul dintre "grădinarii" KGB-ului. Dacă s-ar aduna munca tuturor, dacă ar fi notați pe hartă toți rezidenții și agenții racolați, afaceriști, avocați, oameni de știință, ziariști, bancheri, președinți de companii, profesori universitari, funcționari, oameni politici, preoți, America ar sări în aer cu toată democrația ei și cu toate computerele ei performante....

Unde este acest Potomac din statul Maryland? Iată-l. Oho! Foarte aproape de Washington, minunat! Acum trebuie să-i telefoneze lui Gavin.

Neznacinâi strânse repede harta, o puse la locul ei în enciclopedie, iar cu cealaltă mână ridică receptorul și formă un număr din patru cifre.

— Gavin? Aici Neznacinâi. Iar mi-ai șterpelit atlasul Americii de Nord. Bine, lasă! Am urgentă nevoie de o informație despre localitatea Potomac din statul Maryland. Se pare că avem un candidat de "fin". E lângă Washington? Asta știu. Altceva? Brockeri de bursă, diplomați, funcționari de rang superior, altceva? Baze militare, obiective speciale nu sunt? Îmi faci o informare scurtă, o hartă amănunțită cu puncte de interes deosebit. Imediat, peste zece minute, bine? să ți-o trimit pe Katia?

Neznacinâi puse receptorul în furcă și trase spre el mapa cu chestionarele americanilor. Pentru perechea asta de tineri însurăței trebuie o mapă specială. Flerul lui îi spunea că e ceva interesant. Un medic dintr-o suburbie bogată a Washington-ului! Înseamnă că acest Robert Williams are clienți printre rechinii bursei, înalții funcționari ai Administrației de la Washington, diplomați și cine mai știe pe cine! Iar o actriță la Hollywood înseamnă o mină de aur. Dacă abia s-au căsătorit, înseamnă că Williams va da recepții pentru prietenii săi.

Pe Neznacinâi îl cuprinse frenezia, dar experiența îl făcea să nu se aprindă prea tare. Acum e important să studieze cele douăzeci și patru de pagini ale chestionarelor celor doi. Scoase din mapă chestionarele familiei Williams, le puse într-o mapă specială și alături așeză blocnotesul lui.

Citi fără să se grăbească chestionarul completat de Virginia. Făcuse studii într-un studio new-yorkez, studiase sistemul lui Stanislavski și chiar învățase rusește pentru a citi Stanislavski și Cehov în original. Perfect! "Ehe, fetițo, ai să faci cunoștință cu regizori de teatru, cu actori, ai să ai bilete la cele mai bune teatre".

Neznacinâi se gândea deja pe care dintre actori și regizori informatori ai KGB-ului să-i pună în legătură cu Virginia.

Femeia are un scris egal și rotunjit, fiecare literă e frumos buclată, o-lu e plin, rotund. Înseamnă că are o fire liniștită, egală cu ea însăși, fără extravagante, cu caracter integru, puțin reținut. Probabil că aici e necesar un om ferm, liniștit. Nu neapărat actor, mai degrabă regizor sau dramaturg. Aici e nevoie de Dimitri Lasadze.

Iar Robert Williams are scrisul ascuțit; capetele fiecărui nnd o iau în sus, sunt multe linii întrepătrunse. Se vede că e un om stăpân pe sine, având complexul insatisfacției de sine, posibil un om talentat. Până la

patruzeci și șase de ani a fost celibatar. Mai mult ca sigur îi plac fetișcanele. "Cui nu îi plac?" zâmbi Neznacinâi. "O să ai o asemenea fetiță, să te mai relaxezi! Nici o femeie tânără nu rezistă ispitei, iar Virginia ta nici măcar nu e așa tânără...."

Notându-și în carnet scurte observații privind viitoarele capcane pentru soții Williams, planul de abordare a lor, Neznacinâi se uită iarăși și iarăși la chipurile lor și încercă să le însuflețească în imaginația sa.

Desigur, va da undă verde intrării lor în URSS. Din această zi, cele două persoane au devenit pentru el mai importante și mai apropiate chiar și decât propria lui soție. Trebuie să le iubească la fel ca pe niște prieteni apropiați, trebuie să-și imagineze deprinderile, înclinațiile, felul lor de viață, totul numai după fotografiile și chestionare. Acest Williams nu a fost însurat până la patruzeci și șase de ani. Deci este obișnuit să trăiască pentru sine și, ca toți celibatarii înnașcuți, se îngrijește exagerat de sănătatea lui.

Neznacinâi ar fi vrut să îl invite la o țigară. Și mai bine ar fi fost să se așeze la o masă, să bea o sticlă de votcă împreună și să se apuce de discutat, însă așa ceva nu se putea întâmpla decât la sfârșitul vizitei lor în URSS, când Neznacinâi îi va pune în față fotografiile aventurilor lui interzise, cu fetițele trimise de KGB în patul lui. Și atunci îl va strânge cu ușa! Rușine! A venit în URSS cu o soție tânără, iar acum a dat-o în bară; urma pierderea soției, a clienței. Fotografiile orgiilor unui stomatolog american la Moscova, vor apărea în Washington Post sau chiar în Playboy. "Cum vă place, domnule Williams, o asemenea perspectivă? Drăguțule!" gândi Neznacinâi. "Ce fel de fetițe îți plac mai mult? Blondele, brunetele, roșcatele, durduliile, femeile șnur, cele liniștite, languroase sau cele cu un temperament focos? Bine, o să te întâmpinăm la aeroport și o să vedem asupra cărora se va opri privirea ta. Și atunci vom alege. Deși.... Pe Olenka Mahova n-a refuzat-o nimeni până acum, nici un străin!"

Neznacinâi o ținea mereu în rezervă pentru cazurile mai deosebite, când "finii" refuzau alte variante. Însă, de dragul oaspetelui din Washington, se poate ataca direct cu regina, mai ales că familia Williams vine numai pentru zece zile, așa că nu trebuie să se piardă nici o zi; trebuie să se joace imediat atu-ul.

"E clar, ți-o dăm pe Olenka", hotărî Neznacinâi, "numai veniți mai repede, dragii noștri americani! Am să vă primesc cu toată ospitalitatea noastră rusească, fiecare pas al vostru va fi calculat dinainte, totul va fi verificat așa cum se cuvine!"

Neznacinâi se apucă să decupeze fotografiile Virginiei. Una trebuia trimisă la arhiva operativă, una la cartotecă, două la hotelul unde vor locui cei doi, una la vama Șeremetievo, iar restul îi vor rămâne lui pentru "colaboratorii" care vor "conduce" familia Williams pe străzile Moscovei și ale Leningradului, în restaurante și teatre, în spitale, unde va fi invitat Williams pentru a face o vizită colegilor sovietici.

"Draga mea", i se adresă Neznacinâi în gând Virginiei, uitându-se încă o dată la fotografia ei. "Ești tare zâmbăreață! Știi la ce să te distrezi? Îți vom găsi distracții, numai vino, vino mai repede și adu-l și pe dentistul tău.... Te-aș face eu să râzi și te-aș mângâia ca la noi, pe rusește."

Ochii calzi ai actriței de la Hollywood, îi umplură inima ca un narcotic. La urma urmei, de ce nu ar încerca?...

Cineva trase de ușă, întrerupându-l din visare.

— Cine-i acolo? întrebă Neznacinâi.

— Gavin v-a trimis informarea, Frol Evseevici, se auzi de după ușă glasul Katiei.

— Imediat...

Neznacinâi se ridică, se apropie de ușă și o deschise. Lângă ușă se afla Katia, care avea în mâini atlasul Statelor Unite și câteva coli de hârtie: informații despre Potomac și o hartă a orașului, copiată din enciclopedia geografică a Statelor Unite. Neznacinâi întinse mâna după materiale, dar Katia parcă nu văzu acest gest.

— V-ați uitat să vedeți ce se întâmplă afară? spuse ea lui Neznacinâi și trecu repede pe lângă el, furișându-se în cabinet.

Se opri lângă fereastră. Neznacinâi se uită involuntar în urma ei și apoi aruncă o privire pe fereastră.

Într-adevăr, afară se petrecea ceva: ninge cu fulgi deși, era prima zăpadă. În cabinet se făcuse întuneric, dar el nu observase.

— Vai, priviți ce frumos e! se entuziasmă Katia, sprijinindu-și sânii pe pervaz. Priviți!

Neznacinâi se uită lung pe fereastră. De la etajul patru al clădirii, se vedea intersecția străzii Dzerjinski cu podul Kuznețki. Acum însă, intersecția abia se mai vedea din cauza viscolului.

Stând în spatele Katiei, care ocupa două treimi din lungimea pervazului, Neznacinâi se aplecă și el înainte pentru a privi afară. Fără să vrea, atinse cu pânțele șoldurile fierbinți ale Katiei. Femeia amuți, cu respirația tăiată. Mâinile lui Neznacinâi, împotriva voinței lui, se așezară pe șoldurile fetei.

Dar chiar încalcând propriul jurământ și disciplina de serviciu, chiar frământând sânii rozi eliberați de sub bluză, chiar făcând dragoste cu ea, Neznacinâi se gândea că, în curând, îi va prinde în plasă pe noii "fini" americani: pe Virginia și Robert Williams.

Și jubila la acest gând, transmitând Katiei înfiorarea lui.

Capitolul 14

— Jack? Salut, Jack! Cum o mai duci? Aici David de la Washington Night-review. Ne-am întâlnit acum o lună la Stockholm....

— A, David!

Mac Carrie înțelese că Stevenson l-a recunoscut și telefonul lui îl surprinde.

— Cum merge treaba, David?

— Minunat, pe la tine ce mai e?

Mac Carrie nu știa nici el ce și cum să vorbească cu ziaristul. Dar este 6 octombrie; peste jumătate de oră trebuie să dea raportul șefului, dar ce să raporteze? Nu se auzea nimic de nici un submarin în apele teritoriale ale Suediei, deși Iurișev promisese că accidentul se va produce la începutul lui octombrie. Dar poate că Iurișev i-a dat un semn de viață lui Stevenson, a sunat și a anunțat că operațiunea se amână. Nu se putea vorbi pe față cu Stevenson. Telefonul lui, ca de altfel telefoanele tuturor

corespondenților străini la Moscova, este ascultat fără îndoială de către cei de la KGB. Totuși, cum să facă să-i dea de înțeles lui Stevenson ce vrea să afle de la el?

— Mi-ai promis un articol, Jack. Ții minte? spuse Mac Carrie. Ai spus că-l vei trimite la începutul lui octombrie. E deja 6 octombrie. Redactorul mi-a cerut să aflu dacă poate să planifice articolul tău pentru numerele următoare. Adică articolul tău va fi gata la începutul lui octombrie?

Mac Carrie vorbea fără oprire, apăsând cuvintele "începutul lui octombrie", pentru Ca Stevenson să priceapă despre ce este vorba:

— Dacă nu-i gata, nu-i nici o tragedie, Jack, dar vreau să știu dacă va fi vreodată gata. Ce zici, Jack? S-au schimbat cumva planurile tale? Alo! spuse Mac Carrie. Poate îmi spui un alt termen. Gândește-te, Jack! Avem mare nevoie de acest articol!

— Hm, la drept vorbind, David, nu am posibilități să adun material pentru acest articol. Știi, aici, la rușii ăștia, totul este secret...

În sfârșit, găsise forma și tonul convorbirii, iar glasul era convingător. Știa că toate convorbirile lui telefonice sunt înregistrate pe bandă de către KGB, dar își permitea să scape unele împunsături la adresa rușilor.

— Ieri am încercat să mă întâlnesc cu bucătarul-șef de la Kremlin, să scriu un reportaj despre servirea mesei la Kremlin, dar nu mi-au dat voie. Se vede că și meniul domnului Brejnev este secret. De aceea nu știu ce să spun. E foarte greu de lucrat aici, pur și simplu e imposibil să găsec un material nou....

— Înțeleg, spuse mâhnit Mac Carrie. Păcat.... Ei, bine, dacă afli ceva nou, sună-mă, OK? Cum e vremea la Moscova?

— Brr.... spuse Stevenson. Toate cele bune, Jack!

— Și ție....

Mac Carrie nu-i telefonase lui Stevenson de la CIA, ci de la un telefon public, deoarece rușii de la Ambasada Sovietică au echipamente sofisticate, care le permit să asculte convorbirile de la CIA.

"Ne-au ajuns!" își zise Mac Carrie. "Vorbești cu Moscova și te temi că te ascultă de la ambele capete ale firului: și de la Moscova, și de la Washington. Naiba să-l ia pe Stevenson ăsta, stă acolo, la un kilometru de Iurașev, și nu-l poate contacta. Iar noi stăm ca blegii și așteptăm să apară un submarin. Azi? Mâine? Sau niciodată?"

Ieși din cabina telefonică, se așeză la volanul Ford-ului său și se uită la ceas. Peste o jumătate de oră trebuia să dea șefului raportul despre pregătirea operațiunii "Străinul". Când ajunse la serviciu, urcă în lift și, din obișnuință, spuse liftierului:

— Salut Billy! Cum merge treaba?

Bill făcu ochii cât cepele și îl întrebă uluit:

— Cum, chiar nu știți nimic? A fost ucis Sadat în Egipt.

Capitolul 15

— Emigrația e o țară autonomă. Da, da, există Rusia, există America, Franța, China. Dar mai există o țară: Emigrația, spuse Stavinski. Când am plecat din Rusia, am crezut că plec în America. Din Rusia în America. Din întuneric la lumină. Din barbarie și înapoiere în secolul douăzeci și trei. Dar s-a dovedit că nu venisem în America. Venisem într-o țară crudă și

străină, care nu există pe nici o hartă: Emigrația. În această țară nu există nici capitală, nici teatre, dar nici viață. E un fel de deșert sau ocean, unde fiecare plutește pe ghețarul său separat și caută să se căpătuiască. Pe acești ghețari, unii și-au construit case cu garaje și chiar bazine de înot, câțiva s-au adunat și au format un fel de arhipelaguri din acești ghețari, precum Brighton-beach în New York. Au chiar și restaurante și cinematografe rusești, unde pot viziona filme sovietice. Însă e același lucru: viața pe ghețar, rece și pustie. Copiii fug de pe acești ghețari. Fug în viața americană, prind rădăcini și devin oameni normali. Dar adulții ca mine.... Nu. Noi vom rămâne pe ghețar, suntem sortiți să plutim în derivă, singuri, până la sfârșitul vieții. Iar în acest caz, America nu are nici o vină. Cred că dacă am fi emigrat în rai, nu în America, s-ar fi petrecut același lucru. Fiindcă, atunci când se taie rădăcinile unui copăcel tânăr, el prinde altele. Dar dacă tăiați rădăcinile unui copac matur, acesta va pieri, se va usca. Eu nu vreau să mor încet pe ghețarul meu, vreau vechea mea viață. Îmi amintesc că la Viena, îmi spuneau că am ieșit din închisoare la libertate. Corect, dar ce să fac eu cu această libertate? În acea închisoare mă simțeam mai liber decât aici. Acolo trăiam, trăiam cu intensitate, am învins unele greutăți, mă mândream cu asta, puneam la îndoială, împreună cu prietenii mei, ordinea din închisoare, mă zbăteam, iubeam femei, citeam literatură interzisă, aveam viața plină, înțelegeți?

Virginia nu-l întrerupse. Asculta. De trei zile își omorau timpul așteptând să fie trimiși în Rusia. Mac Carrie le spusese că întârzierea se datorează vizelor de la Ambasada Sovietică. În mod normal, vizele trebuiau date a doua zi după depunerea documentelor. Cineva de la Ambasada Sovietică a telefonat doctorului, la Potomac, să clarifice, chipurile, unele detalii din chestionarele lor. Însă doctorul Williams era pregătit, a răspuns clar la întrebările lor, iar sovieticii i-au promis că vizele vor fi eliberate în scurt timp. Acum Stavinski și Virginia aveau mult timp liber, pe care și-l petreceau împreună: hoinăreau prin Washington, mergeau prin cafenele scumpe, vizitau expoziții și muzee, dădeau de mâncare veverițelor din parc. Iar Stavinski îi povestea Virginiei despre viața lui și despre Rusia.

— Voi, americanii, nu puteți înțelege acest lucru. Vi se pare că dacă omului îi este dor de țara lui, înseamnă că nu-i place țara voastră. Dar tocmai aici este problema. Această țară este a voastră. Nu a devenit a mea, deși am trăit aici atâția ani. Și nu va deveni niciodată, fiindcă nu am crescut pe acest pământ, nu m-am bătut aici cu puștii de seama mea, n-am împușcat aici vrăbii, n-am stat aici la rând la pâine, nu aici am sărutat prima femeie. Aici nu am ce face. De dragul cui? Pentru ce?

O veveriță neagră sări dintr-o tufă pe alee și se așeză pe lăbuțele din spate, ridicând cu eleganță coada stufoasă și uitându-se întrebător la Stavinski și Virginia.

— Privește, spuse Stavinski. La voi, până și veverițele sunt altfel, sunt negre. În Rusia, veverițele sunt roșcate. Iar eu m-am obișnuit cu veverițele roșcate, ce să fac? Știți ce mi-a spus fiica mea când am venit în America? Aproape jumătate de an nu a ieșit din apartament nici măcar cât să se plimbe o jumătate de oră prin parc. Mi-a spus: "Tăticule, aici florile nu sunt parfumate, soarele nu mă încălzește, iarba nu mă mângâie, te rog, du-mă înapoi!" Dar i-a trecut, acum abia de mai vorbește

rusește.... Pe mine, soarele nu mă încălzește.... De aceea trebuie neapărat să mă întorc.

Capitolul 16

— Bine, să admitem că uciderea lui Sadat le-a schimbat niște planuri. Deși nu este dovedit că rușii sunt implicați în această ucidere, e clar că le-a fost la îndemână. Dacă aș fi în locul lor, nu aș tensiona atmosfera în lume într-un asemenea grad: să îlucid pe Sadat în Egipt și, în același timp, să îngrozesc Europa cu submarinul. Și eu aș schimba ceva, aș amâna. Dar suntem deja în 20 octombrie, cât mai putem aștepta? Oare chiar nu putem lua legătura cu acest Iurișev, ca să aflăm ce se petrece?

Daniel Cooper se ridică brusc de pe fotoliu și se uită îngândurat pe fereastră. Ploi sâcâitoare de octombrie brăzdau cerul Washington-ului. Uciderea lui Sadat, dă rușilor noi atu-uri în jocul din Orientul Apropiat; Casa Albă cere de la CIA informații precise despre planurile rusești, iar el, Cooper, a dat de înțeles șefilor săi, că în curând va oferi președintelui o informare exactă. Dar.... unde e blestematul ăsta de submarin și unde e colonelul Iurișev?

— Am dat de două ori telefon la Moscova, lui Stevenson, spuse Mac Carrie. Nu are nici un fel de noutăți, iar el nu poate lua legătura cu Iurișev. E periculos să-l abordezi direct, se poate duce totul de râpă. Singurul lucru pe care-l putem face, este să așteptăm parada militară din Piața Roșie, de pe 7 noiembrie. De obicei, la paradă vine întreg Statul Major. Dacă Iurișev va fi prezent, Stevenson poate să-i apară "întâmplător" în cale și, profitând de situație.... Dar pentru aceasta trebuie chemat din Rusia și instruit. Ar fi mai eficient să vă ocupați chiar dumneavoastră de el.

— Mda.... Slabă speranță! Bine, cunosc un redactor de la Washington Herald. Voi încerca să vorbesc cu el și să-l conving să-l cheme aici pe Stevenson peste două zile. Ce mai face dublura lui Iurișev și "soția" lui?

— După mine, dragostea este în toi, zâmbi Mac Carrie. În orice caz, sunt tot timpul împreună și se pare că au luat căsătoria foarte în serios. Mă tem că el va refuza să mai plece sau că ea va dori să rămână în Rusia.

— Asta ne-ar mai lipsi! CIA în calitate de birou matrimonial. Mai bine închidem prăvălia și ne apucăm de cununii. Au primit vizele?

— Vizele au sosit pe adresa doctorului Williams cu patru zile în urmă, iar el a plecat de ieri la odihnă în Florida. Dar celor doi nu le-am spus de vize. Cum aș putea să le explic ce așteptăm?

— Bine. Să mai așteptăm puțin.... să spunem cinci zile. Dacă nu auzim nimic de submarin și nu vom avea nici un semnal de la Iurișev, le vom da drumul acasă.

— Virginia Part se va duce acasă. Dar Stavinski.... El este deja înmormântat, nu se poate întoarce la fiică-sa de pe lumea cealaltă, ba încă și cu altă figură.

— Mda.... Într-adevăr. Ce-i de făcut?

— Cred că va trebui să-i plătim, drept compensație, o treime din suma promisă. Pe urmă să facă ce știe, nu ne mai interesează.

— Dar cum să locuiască în America? Sub ce nume? Cum le explici celor de la FBI o asemenea întâmplare? La naiba, am pățit-o rău de tot!

Cooper se ridică, oftă necăjit și se apropie de fereastră.

Deasupra Washington-ului se cernea o ploaie mărunță și cenușie. Acolo, la Moscova, șapte rezidenți lucrează în mai multe organizații sovietice pentru CIA. Câțiva diplomați ruși și funcționari din Ministerul Afacerilor Externe de la Moscova nu pregetă să ia mită. Ar fi însă mult prea riscant să le propună să ia legătura cu Iurișev. Nu, trebuia să aștepte.

— Bine, spuse el, așteptăm până pe 25 octombrie.

Capitolul 17

Mark i-a telefonat de câteva ori Virginiei și i-a spus că se plictisește de moarte și vrea să vină la Washington. Când era acolo, lângă el, Mark lipsea zile întregi și chiar nopți. Virginia i-a răspuns puțin nervoasă că este ocupată, că toată ziua se filmează și că trebuie să plece într-o deplasare. Mark i-a spus atunci că ar vrea să o vadă înainte de plecare. Nu se mai văzuseră de o lună.

Ultima convorbire dintre ei fusese penibilă. Mark, cu glas vioi, dar fals, a întrebat-o dacă nu cumva și-a găsit un amant, iar Virginia a trântit furioasă receptorul. Nu-și dădea seama ce se întâmplă cu ea. Rațiunea îi spunea că nu trebuie să facă o pasiune pentru acest kamikaze rus, care va rămâne în Rusia. Nu se vor mai vedea niciodată.

Însă un cu totul alt sentiment o făcea să aștepte telefonul lui și să-și petreacă tot timpul împreună. Mila pentru el? Nu, nu era milă sau, mai precis, nu era numai milă, ci altceva, care nu se putea defini. Poate sentimentul inconștient al geloziei, gelozia față de Rusia? Virginia se considera americană, o adevărată americană, și chiar așa și era. Și iată că apare un om care e gata să schimbe țara ei și să prefere o Rusie îndepărtată și înfiorătoare, exact ca și cum ar părăsi o prințesă pentru o cerșetoare.

Voia să-i arate țara ei, să-l oblige, dacă nu să o iubească, măcar să se emoționeze de lucrurile cu care ea era obișnuită să se mândrească încă din copilărie, considerând, ca toți americanii, că nu este în lume loc mai frumos ca America....

Au colindat împreună prin parcurile naționale, prin muzee, prin exoticele restaurante indiene tip bungalow și prin cele japoneze, chinezești, franțuzești și ucrainene. Au mers la concertele orchestrei simfonice a lui Rostropovici, la baletul francez și la teatrul japonez. În America era întreaga lume, toți și toate veniseră aici.

Relațiile dintre ei nu erau încă în stadiul pe care îl sugerase Mac Carrie șefului lui: nu erau nici măcar săruturi sau atingeri întâmplătoare de mână, de umăr, priviri care trezesc instinctul sexual.

Stavinski se purta ca un frate sau ca un fiu.

După zile întregi petrecute împreună, după plimbările prin parcul național, unde ascultau murmurul râului Potomac, după ce hoinăreau prin frunzișul crângurilor, el o conducea la hotel și.... "Noapte bună, Virginia. Ce planuri ai pentru mâine?" "Încă nu știu." "OK! O să te sun mâine. Noapte bună!"

Virginia mergea în camera ei, trecând în revistă ziua petrecută cu el. Oare nu vrea să observe femeia din ea? Sau deja nu mai e în stare să

atragă un bărbat? S-a țicnit atât de rău după Rusia lui încât vede toate acestea ca un simplu călător, fără să-l impresioneze nimic, nici parcurile, nici stâncile, nici cascadele, nici restaurantele, nici.... nici ea? Atunci să se ducă la naiba în Rusia lui! Și cât mai repede! Oricum s-a săturat de CIA-ul ăsta.

Trecuse deja o lună; practic, "contractul" se încheiase. Nu au plecat încă în Rusia și nu se știe nici când o vor face. Poate să le spună foarte calm că a trecut o lună și că ea nu mai vrea să fie implicată în afacerea lor. Vrea să meargă acasă. La urma urmei, e treaba lor, nu a ei. I-au cerut o lună, luna a trecut... Da, așa va face. Chiar mâine. Îi va telefona lui Mac Carrie și îi va spune. Voia toți banii care i se cuveneau. Nu era vina ei pentru că nu au mai făcut deplasarea în Rusia....

A doua zi dimineață, primi un telefon de la Stavinski. Avea un glas vesel și puțin ironic:

— Alo? Mă gândeam să mergem astăzi în oraș. Vremea e minunată, soarele e cald....

"Bine, mai aștept o zi" își spuse ea în gând, dar se mințea. Fiindcă aștepta ca astăzi să se petreacă ceva cu Stavinski.

Bărbatul veni într-un Jaguar alb, închiriat. "Soțul" arăta bine: proaspăt, bărbierit cu grijă, îmbrăcat într-un costum franțuzesc, pe care îl aleseseră amândoi de la Bloomingdale. Au pornit din nou la drum, depășind viteza și aruncând nepăsător pe bancheta din spate amenzile primite de la poliție. Să se descurce CIA.

Spre deosebire de Virginia, Stavinski știa bine ce-l atrage la această femeie. Se îndrăgostise de ea din prima clipă. Pentru că ea era femeia pe care o caută în tinerețe orice bărbat.

Și s-a întâmplat să o întâlnească atunci când i s-a făcut o operație plastică, atunci când s-a înmormântat pe sine într-un cimitir din New Jersey și când nu mai era cale de întoarcere.

Îi erau atât de scumpe acele zile pe care le petrecea cu ea, când o însoțea prin campinguri, hoteluri, restaurante, parcuri. Câteodată i se părea că, prin intermediul ei, îi dă mamei sale ceea ce nu putuse să-i ofere. Stavinski avea sentimentul că face acest lucru nu numai de dragul Virginiei, dar și de dragul mamei sale. Și aștepta cu nerăbdare călătoria în Rusia.

Acolo îi va arăta Virginiei ceea ce în copilărie visase să-i arate mamei sale: Leningradul și Moscova, teatrele și sălile de concert ale capitalei, hotelurile, expozițiile, Balșoi Teatr, Muzeul Pușkin, Ermitaj, Nevski Prospect, restaurantele cu bucătărie gruzină, Casa Filmului și Casa Presei. Cu bani, poți vedea totul, dar mama sa nu apucase să vadă toate acestea, murise fără măcar să-și îndeplinească visul tinereții: să merg la Leningrad....

Știa de pe acum că nu va spune KGB-ului secretul acțiunii, că nu o va trăda pe această femeie. Firește, KGB-ul își va da seama, și va începe să îl caute pe omul acela, care va zbura în America în locul său, iar el va fi pus în urmărire în toată țara.

Asta înseamnă că peste tot, la fiecare post de miliție, oricât de îndepărtat și oricât de amărât, se va afla fotografia lui. Nici măcar o nouă operație plastică nu-l va ajuta cu nimic. Mai devreme sau mai târziu, KGB-ul îl va găsi, îl va prinde în laț. Ei, și? Va putea să ia otravă și va încheia

conturile cu viața. Însă până atunci își va trăi viața. Va reuși să mai supraviețuiască o vreme în Rusia, va reuși să o sărute pe Virginia. Acolo, la Moscova....

La drept vorbind, îi era frică, se temea și să o atingă pe Virginia, să-i arate dorința și patima sa. Cine este el pentru ea? Un ratat, un inadaptat la viața din țara ei, un om care nu a putut deveni american. Ea acceptă prietenia și sinceritatea lui, pentru că amândoi se află în aceeași barcă, pentru că așa este contractul ei cu CIA. Asta-i misiunea lor: să fie un timp împreună. Atât. Dar dacă își va permite mai mult, ea cum va reacționa? O să-l palmuiască? O să-l învăluie în răceala disprețului american? Îi va întoarce spatele și se va întoarce în California? Nu, nu-și putea permite luxul de a o pierde pe Virginia.

Îi va vorbi ore întregi despre Rusia, despre sine, despre mama lui, despre fosta sa soție, despre Olea, despre televiziunea din Moscova, unde a lucrat doisprezece ani, despre Portland și primii ani de emigrație, chiar și despre Barbara. Apoi, când o va conduce la hotel, se va întoarce în camera lui, va chema o japoneză pentru o oră și își va alina patima care îl răscolise peste zi. Însă nu o va atinge pe Virginia, pentru a nu o pierde înaintea de vreme.

În seara de 27 octombrie, când se întorcea cu Virginia de la un concert, în holul hotelului îi aștepta Mac Carrie. Avea o figură posacă și oficială.

Capitolul 18

Mac Carrie se întorsese de la Stockholm și reușise să discute cu Daniel Cooper. Redactorul de la Washington, Herald, nu era de acord Cu venirea corespondentului la Washington.

L-a convins cu greu pe Stevenson să vină iar la Stockholm, și a reușit numai pentru că ziaristul avea acolo o amantă. Însă întâlnirea nu a adus nimic nou. Stevenson a refuzat să-l caute pe Iurișev și s-a arătat sceptic, la propunerea de a-l întâlni, ca din întâmplare, la parada militară din Piața Roșie:

— Acum, după uciderea lui Sadat, tribunele vor fi atât de bine păzite în timpul paradei militare din Piața Roșie, încât nici nu se pune problema unei întâlniri ca din întâmplare. Nici nu te poți apropia de tribuna militarilor. Am primit o invitație pentru tribuna ziariștilor, care se află la trei sute de metri distanță de tribuna guvernamentală. Tot ce pot face este să fotografiez ce prind cu teleobiectivul. Are vreun rost? Chiar dacă Iurișev va fi la paradă, cum va afla că eu îl fotografiez de la o asemenea distanță? Va privi defilarea ca o stană cu mâna la cozoroc, ca toți ceilalți, și atât.

Așadar, Mac Carrie s-a întors în Statele Unite cu mâna goală și, împreună cu șeful său, a hotărât să pună capăt afacerii. Nu mai avea rost să spere că, mâine sau poimâine, submarinul va naufragia lângă coastele suedeze. Dacă nu s-a împotmolit, probabil că rușii au schimbat data operațiunii și trebuie căutate alte mijloace de a-l contacta pe Iurișev. Dar acest lucru durează și e illogic să țină doi oameni degeaba: pe Virginia și pe Stavinski.

La bar, Mac Carrie comandă suc de portocale pentru Virginia și votcă cu lămâie pentru el și Stavinski.

— Din păcate, ne-am schimbat planurile, iar operațiunea se amână sau... se renunță la ea pentru o perioadă nedeterminată, spuse Mac Carrie celor doi. Doamnă Part, vă mulțumim pentru colaborare. Veți primi tot ce vi se cuvine pentru această lună și vom considera că filmul nostru s-a turnat. Mâine sau poimâine, cum doriți, puteți să vă întoarceți la Los Angeles. Pofțiți biletul cu data în alb, aici aveți și cecul dumneavoastră. Nu vă neliniștiți, nu scrie că e de la CIA. Cecul provine de la un studio de cinema al armatei, așa că veți putea spune prietenilor că ați turnat un film pentru armata americană.

Mac Carrie văzu expresia de uimire și bucurie de pe fața Virginiei, la vederea sumei: 7.500 dolari.

— Vă mulțumim încă o dată, mai spuse și se întoarse către Stavinski: Desigur, cu dumneavoastră e puțin mai complicat. Hm... Nici măcar nu mai știu cum să vă numesc. În orice caz, iată cecul dumneavoastră. Aveți aici o treime din suma asupra căreia ne-am înțeles. Cecul e fără nume de familie. E la purtător, deci nu-l pierdeți. Mai departe: înțelegem că având această figură, nu puteți să înviați din morți și să apăreți în fața fiicei, însă, dacă doriți, doctorul Lawrence vă poate reda vechile trăsături. Iar în privința morții dumneavoastră, cred că a fost vorba despre o greșeală a poliției. Ați fost jefuit de un bandit, lovit și apoi aruncat din mașină. Timp de două săptămâni ați stat la spital, iar cel care v-a jefuit a avut un accident de mașină. Documentele dumneavoastră au fost găsite la el și, astfel, poliția a anunțat moartea dumneavoastră. Se întâmplă. Unele cicatrice de pe urma loviturilor primite se vor aranja la clinica doctorului Lawrence. Sper că banii pe care vi-i oferim vor compensa prejudiciul moral.

Se vedea clar că pentru Stavinski era o lovitură puternică, un knock-out.

— Ce-i? Sovieticii nu ne-au dat viza? întrebă Stavinski.

— Nu, vizele sunt gata. Pur și simplu, după cum v-am spus, am schimbat planurile. Nu pot să vă spun mai mult.

— Dar dacă... refuz propunerea dumneavoastră?

— Adică? nu înțelese Mac Carrie. Banii?

— Nu, zâmbi șiret Stavinski. Banii nu. Refuz să mă operez din nou și să mă renasc ca Stavinski.

— Mă rog.... Am luat în calcul și posibilitatea aceasta, replică Mac Carrie. Vă vom ajuta să vă schimbați numele. În principiu, conform legii americane, orice cetățean își poate schimba numele.

— Nu, nu m-ați înțeles. Eu deja am un nume de familie: mă numesc Williams. Dumneavoastră aveți actele mele și viza pentru URSS. Ce-ar fi dacă aș pleca acolo? Singur. Pe contul meu.

— Și ce veți face acolo? Stați o lună și vă întoarceți?

— Nu, spuse Stavinski, nici nu mă gândesc. Dacă îmi dați documentele rusești despre care am vorbit, nu mă mai întorc.

— Și dacă nu?

— Dacă nu, tot nu mă întorc. Născocesc eu ceva acolo. În Rusia, cu bani poți să-ți procuri și documente.

— Ce să spun?! Trebuie să ne mai gândim.

Mac Carrie se gândi că, tocmai Stavinski ar putea să intre acolo la Iurișev. Nu știa încă în ce mod, sub ce motiv, erau detalii la care se mai putea gândi, dar...

— Știți, îi spuse el, vă vom da documentele rusești. Când doriți să plecați la Moscova?

Stavinski o privi pe Virginia. Dacă femeia nu s-ar fi bucurat atât de sincer la vederea cecului primit și de posibilitatea de a se întoarce acasă, poate că nu s-ar fi năpustit așa, nebunește, să plece în Rusia. Dacă ar fi spus un cuvânt, dacă s-ar fi uitat la el într-un fel mai deosebit... Dar, nu. Pur și simplu și-a întors privirile, ca și cum nu i-ar fi păsat de soarta lui.

— Păi..., zise el și oftă din greu, privind în ochii lui Mac Carrie, pot să plec în Rusia chiar și mâine.

— Mâine este prea devreme. Haideți să ne întâlnim mâine, după prânz, și să punem lucrurile la cale, zise Mac Carrie.

Avea nevoie de timp pentru a aprofunda noua idee împreună cu David Cooper. Stavinski se uită la Virginia și o întrebă ca în trecut:

— Când plecați la Los Angeles?

— Mâine, bineînțeles, spuse ea.

— Îmi veți permite să vă conduc?

— De ce? Voi lua un taxi.

— Da?! Mă rog.... În acest caz, vă urez drum bun.

— Și dumneavoastră la fel. Succes în Rusia. La revedere, domnule Mac Carrie. Vă mulțumesc, mai spuse ea și îi întinse mâna lui Mac Carrie, apoi lui Stavinski, iar el.... el nici măcar nu îi reținu mâna un pic mai mult!

Se întoarse și plecă în grabă spre lift.

Ajunsă în cameră, se prăbuși pe pat și începu să plângă.

Capitolul 19

Avionul spre Los Angeles decola la ora unsprezece dimineață. Virginia își rezervase un loc prin telefon, iar acum își strângea lucrurile. Avea o fărâmă de speranță că Stavinski va telefona dimineață sau va veni la hotel. Dar nu se întâmplă nimic. Când ieși din hotel, se uită pe furiș în toate părțile: nu se vede cumva Jaguar-ul lui alb? Nu era. Poate că e mai bine așa.

Romanul celor doi eroi s-a terminat înainte de a începe. Zâmbi amar și ironic. Trebuie să renunțe la această profesiune, să se facă mai bine secretară. Sau și mai bine: să se mărite cu un bărbat liniștit, la locul lui, cu un doctor sau un avocat, să-i facă vreo câțiva copii și să trăiască o viață de om normal. La Washington ploua iar, o ploaie rece, rea, cu vânt. Acasă, în California, e cald, plăcut. Da, acasă, acasă, nicăieri nu este mai plăcut ca acasă.

Doar și Stavinski vrea să plece acasă. Da, acum îl înțelege. Drace, iar acest Stavinski. Trebuie să-l uite, să-l uite imediat!

Taxiul ajunsese la aeroport. Virginia plăti șoferului și ieși din mașină.

Stavinski stătea lângă ghișeu de înregistrare a biletelor.

Avea în mână un buchet uriaș de garoafe roșii. Îl văzu imediat; era tensionat, nervos. Purpuriul florilor i se răsfrângea pe față. O luă încet spre ghișeu, târându-și geamantanul pe rotile.

El rămase nemișcat, privind-o câteva secunde în ochi. Apoi porni în întâmpinarea ei.

Și în timp ce se apropiau, se lăsară invadați de mii de întrebări nepuse, bucurie, teamă, speranță, încredere și amărăciune. Și, din aceste sentimente care se înfruntau reciproc, din aceste jumătăți de gânduri, din această înfiorare lăuntrică, se născu ceva nou, pur, o contopire dureros de dulce.

Ridică mâinile și se îmbrățișară de parcă nu s-ar fi despărțit abia acum câteva ore, ci cu veacuri în urmă, când erau singuri pe pământ, El și Ea. De fapt, cu o seară în urmă se despărțiseră pentru totdeauna, iar acest totdeauna trecuse.

Stingherit de avântul lui, Stavinski îi dădu florile și o ajută să-și ducă geamantanul la ghișeu. Se uită la ceas: mai era o jumătate de oră.

— Putem să stăm puțin la bar? întrebă el.

— Da, te rog.... răspunse femeia ferindu-și privirile.

Își reproșa în gând bucuria cu care se aruncase în brațele lui. De ce să îi arate ce simte? Oricum el va pleca în Rusia.

— Parcă ar fi fost o scenă din film, zâmbi ea.

De ce îl minte pe omul pe care oricum nu are să-l mai vadă niciodată, și pe care.... îl iubește?

— Nu, mă bucur cu adevărat să te văd, spuse ea privind-l în ochi.

— Mulțumesc, spuse el.

— Când vrei să pleci în Rusia?

— Nu știu.... Asta ține de.... Nimeni nu mă grăbește. Te așteaptă cineva la Los Angeles?

— Păi.... spuse ea neclar.

Nici măcar ea nu știa: o așteaptă Mark, sau nu?

— Păi, întotdeauna ne așteaptă cineva, undeva....

— Numai pe mine nu, spuse el.

— De ce? Poate că și pe dumneata....

— Da? întrebă el privind-o intens în ochi și repetă: Da?

— Da, spuse ea încet.

— Atunci, ascultă-mă! spuse el dintr-o dată hotărât. Peste douăzeci de minute pleacă un avion spre Florida. Sunt bogat. Hai să mergem împreună în Florida. Sunt bogat, am treizeci de mii de dolari, cumpăr imediat bilete.

— Ce tot spui?! se sperie ea.

— Liniște! ordonă Stavinski, ridicând degetul la buze. Să mergem! mai spuse el și se îndreptă hotărât spre casa de bilete.

— Stai! Am trimis deja geamantanul pentru Los Angeles!

— Prostii! îl aducem imediat înapoi. Dă-l dracului, cumpărăm altul.

— Ai înnebunit!

— Sigur. Dă-mi, te rog, biletul tău.

Îi luă biletul și se îndreptă spre casă, unde comandă autoritar

— Două bilete pentru Florida, vă rog.

Propunerea lui Mac Carrie de a-l trimite pe Stavinski în Rusia, pentru contactarea colonelului Iurișev, nu îl entuziasma prea mult pe Daniel Cooper.

Una era să-l folosești pe acest emigrant pentru un "schimb de pioni" și alta era să-i încredințezi întreaga operațiune. Chiar dacă va putea să dispară în adâncul Rusiei ca turist american, iar apoi să se întoarcă la Moscova pentru a-l căuta pe Iurișev, și chiar dacă îl va găsi, se pune din nou problema aducerii colonelului în Occident. Dacă Stavinski ține atât de mult la Rusia, să stea la Portland și să aștepte. A așteptat șase ani, va mai putea aștepta încă două luni. În acest timp, unul dintre rezidenții moscoviți ai CIA îl va contacta pe colonelul Iurișev. La urma urmei, nu e chiar atât de greu. Rezidentul trebuie să facă cunoștință cu unul dintre lucrătorii cimitirului Novodeviciie, unde e înmormântat fiul lui Iurișev. Cu mită sau cu o sticlă de votcă, va primi permisiunea de a se uita prin registrul cimitirului. Cu ajutorul registrului, va putea stabili unde a locuit fiul lui Iurișev. Dacă nu va reuși să afle adresa colonelului pe această cale, mai există una.

Un rezident CIA va merge în regiunea Kirov, în "Codrul Hoților", va locui acolo ca vânător timp de o săptămână și va încerca să afle adresa lui Iurișev de la pădurarul de acolo. Și dacă Iurișev confirmă dorința de a pleca în Occident, Stavinski se va duce în Rusia cu Virginia.

Firește, există riscul de a-l deconspira pe rezidentul de la Moscova. Însă, dacă se face totul fără grabă și cu precizie, merită să riște pentru adjunctul șefului Marelui Stat-Major al armatei sovietice în probleme strategice. Deocamdată, trebuie ca Stavinski să stea calm și să aștepte, iar Virginia trebuie să sune la Ambasada Sovietică și să ceară prelungirea vizelor pe încă două luni, fiindcă....

Mac Carrie ieși de la Cooper și se îndreptă spre un telefon public, să-l sune pe Stavinski. Dar în locul lui Stavinski răspunse camerista, care vorbea cu un accent străin:

— Domnu' care a locuit aici nu mai locuiește. Tocmai îi strângem lucrurile.

— Dar unde s-a mutat?

— Nu știu. Șefu' mi-a zis să strâng lucrurile și să le duc jos.

Mac Carrie închise și îl sună pe administratorul hotelului.

Află că Stavinski telefonase cu o oră înainte din Florida și rugase să-i fie trimise lucrurile la hotelul Ambasador, camera 67.

"Stavinski s-a apucat de făcut poante. A luat bănușii și a fugit în Florida, fără măcar să ne anunțe", gândi Mac Carrie. Se căută în buzunar după mărunțiș; avea nevoie de doi dolari ca să telefoneze în Florida. Nu găsi. Trebuia să dea telefonistei numărul lui de acasă, astfel încât convorbirea să fie trecută în contul lui. Era mai scump, dar....

La camera 67 a hotelului Ambasador, nu răspundea nimeni. Mac Carrie lăsa un mesaj prin care îl ruga să-l sune imediat ce ajunge în cameră.

Comportamentul lui Stavinski îl nedumerea pe Carrie: spune că pleacă în Rusia, dar ia avionul spre Florida! Trebuia să se gândească bine înainte de a-i încredința o astfel de operațiune. Va trebui să se consulte și cu Carol.

Mac Carrie rămăsese singur, deoarece Carol fusese transferat. Zâmbind amar, Mac Carrie plecă să-l caute pe Carol. Bineînțeles, Carol nu era la sediu, plecase la Biblioteca Congresului. În așteptarea lui, aruncă o privire prin telefaxuri. Aceleași informații zilnice, de rutină, însă nici un cuvânt despre submarinele sovietice. Da, hotărât lucru, ziua de astăzi nu-i este favorabilă.

Mac Carrie ieși în stradă, se urcă la volanul Ford-ului său și plecă la club. Saună, înot și apoi o porție dublă de gin cu gheață, iată ce-i trebuia acum! La urma urmei, e și el om ca toți oamenii și, lăsând la o parte rutina zilnică a serviciului, se poate bucura și el puțin de viață. Dacă nimeni din America nu își face griji din cauza incisivității tot mai evidente a rușilor, de ce și-ar face el?

La club era liniște. Bărbați goi, înfășurați numai în prosoape, fumau și se uitau la televizor, la un meci de baseball. Sauna era aproape goală. Mac Carrie sări în bazin. Desigur, nu era apa oceanului în care se scaldă acum Stavinski, dar nici aici nu era rău. Mac Carrie se destinse și, cu mișcări leneșe, străbătu tot bazinul.

Mac Carrie nu știa că, peste exact zece ore, șeful departamentului rus al CIA, Daniel Cooper, îl va suna acasă și-i va spune:

— David! Submarinul rus "U-137" s-a împotmolit la mică adâncime în arhipelagul Karlskrona.

Capitolul 21

Declarația Guvernului suedez Către Guvernul Uniunii Sovietice

La 27 octombrie 1981, s-a descoperit că submarinul sovietic, cu numărul de bord "U-137", se află în apele teritoriale suedeze. Acesta s-a împotmolit în imediata apropiere a zonei de importanță militară de la intrarea în Hosefiord, arhipelagul Karlskrona.

La 28 octombrie, Guvernul Suediei a transmis ambasadorului sovietic un protest împotriva încălcării grosolane a suveranității Suediei.

La 28 octombrie, guvernul a însărcinat pe comandantul Forțelor Armate ale Suediei, să facă cercetări asupra cauzelor și împrejurărilor intrării submarinului sovietic în apele teritoriale suedeze. În timpul cercetărilor, partea suedeză a anchetat pe căpitanul și pe ofițerul timonier al submarinului și a făcut o inspecție la bordul vasului. Cercetările au arătat că este exclus ca erorile de navigație să fie principala cauză a pătrunderii pe teritoriul suedez.

Pe baza acestor cercetări, Guvernul Suediei a ajuns la concluzia că echipajul submarinului sovietic a pătruns premeditat pe teritoriul suedez, în scopul desfășurării unor operațiuni interzise. Guvernul suedez, se vede obligat să constate, cu uimire și indignare, faptul că submarinul, eșuat în apropiere de Karlskrona, are la bord unul sau mai multe focoaie nucleare. Cercetările au arătat că în partea din față a submarinului, se află elementul nuclear uraniu 238.

Luând în considerare gravitatea extraordinară a celor petrecute, guvernul Suediei a cerut guvernului URSS explicații imediate privind existența armei atomice la bordul acestui submarin. Guvernul URSS a ignorat cererea guvernului suedez de a clarifica problema. Guvernul

Suediei se vede obligat să interpreteze această atitudine ca o dovadă a faptului ca URSS nu poate nega existența armei atomice la bordul submarinului. Guvernul Suediei cere Uniunii Sovietice să înceteze astfel de încălcări grosolane ale suveranității Suediei și a principiilor fundamentale ale dreptului internațional.

Stockholm, 5 noiembrie 1981

Capitolul 22

De ce are nevoie o femeie de treizeci și patru de ani pentru a fi fericită? De glorie? De adorația mulțimii? De rolul principal într-un film produs la Hollywood și de chipul ei în spoturile publicitare? De vile pe malul mării Mediterane, în Mexic și la Beverly Hills? De cinci, opt, douăzeci și trei de amanți, fiecare cu avion personal, limuzină de ultimul tip și iaht?

Sau îi trebuie doar un bărbat, unul singur?

Întinzându-se comod în pat, Virginia zâmbi acestor gânduri. Simțea că fericirea o luminează pe dinăuntru. Avusese un vis minunat. Se făcea că născuse un copil, un băiețel frumos, cu ochi negri, care semăna cu ea și cu Stavinski. Băiețelul alerga printr-o grădină și încurca mereu cuvintele englezești cu cele rusești.

Imediat după ce se trezi, își îndreptă privirea spre Stavinski, care stătea lângă ea. Corpul lui emana căldură, trăsăturile îi erau acum destinate, iar Virginia încerca să ghicească cum arătase înainte de operația estetică. Și dacă vor avea cu adevărat un copil, cu cine va semăna? Cu Stavinski cel de dinainte sau cu cel de după operație?

Stavinski îi mărturisise în acea seară că nu se va mai întoarce în Rusia și că va reveni la figura lui de dinainte. Își va deschide un laborator de proteze dentare și își vor cumpăra casă. Ea era de acord cu tot ce spunea bărbatul. Da, numai că nu e nevoie să se opereze din nou. Îi plăcea chipul pe care îl avea.

Țârâitul telefonului îi întrerupse gândurile. Întrebându-se cine poate fi atât de dimineață, Virginia ridică receptorul.

— Alo?

— Scuzați, spuse un glas cunoscut, pot să vorbesc cu domnul Williams?

Era Mac Carrie; îi recunoscuse glasul și acum, derutată, nu știa ce să facă.

— Alo! insistă glasul lui Mac Carrie. Mă auziți? E camera domnului Williams?

Stavinski deschise ochii. Virginia acoperi receptorul cu palma și spuse în șoaptă:

— E Mac Carrie.

— La naiba! făcu Stavinski și luă receptorul. Alo! Da, eu sunt. Nu, nu pot. Ascultă-mă, David, am terminat cu treaba asta, nu? Acum mi-am schimbat planurile: rămân în America. Da, e aici, dar nu vom merge nicăieri. Nu.

Aproape că trânti receptorul în furcă. Virginia îl privi întrebător, iar el spuse:

— Vor să mergem imediat în Rusia. Să aștepte! Vino, șopti Stavinski și o trase spre el.

Capitolul 23

Peste trei ore, în fața hotelului Ambassador din Sarassotas se opri un taxi. Mac Carrie plăti șoferul și intră să îl caute pe Stavinski. Portarul îi spuse că soții Williams pot fi găsiți fie la bazinul de înot, fie pe plajă, fie au plecat cu mașina la plimbare. La bazinul acoperit, Mac Carrie găsi câteva femei aproape goale, cu pielea bronzată și cu ochii lascivi. În bazin, chiar în apă, se afla un bar. Puteai bea un pahar de gin tonic, un cocktail sau orice-ți trecea prin cap fără a mai ieși din apă. "Cum să convingi un om", se gândi Mac Carrie, "să părăsească raiul de aici pentru a pleca în Rusia, la frigul de acolo, la KGB și la alte asemenea minunății? Cu atât mai mult cu cât are bani și o femeie frumoasă lângă el". Nu erau nici pe plajă. Mac Carrie se îndreptă spre chei, unde erau acostate o mulțime de iahturi. Îi găsi chiar la marginea cheiului, într-o cafenea. Trupurile lor nebronzate se deosebeau de ale celorlalți.

— Bună ziua, spuse Mac Carrie și se așeză. Minunată vreme în Florida, nu? Coca-Cola și stridii, adăugă el spre chelner, după care se întoarse iarăși spre Stavinski și Virginia.

Femeia era tulburată, iar chipul lui Stavinski nu exprima nimic încurajator. Mac Carrie înțelese că urmează o discuție grea:

— Uite ce e, prieteni.... Eu știu că oaspetele neinvitat e mai rău ca tătarul, cum se spune în Rusia. Și tare aș vrea să nu vă stric clipele de odihnă. De aceea am să vă povestesc totul așa cum este. Exact acum două luni, la Moscova, corespondentul ziarului Washington Herald l-a întâlnit întâmplător, în cimitirul Novodevicie, pe adjunctul Marelui-Stat Major al URSS, colonelul Iurișev. Acesta i-a spus că vrea să fugă din țară. Pentru a fugi, pentru ca noi să-l scoatem din URSS, el este gata să ne transmită secretele comandamentului sovietic. Colonelul a stabilit și data fugii: la începutul lui octombrie, când la țărmul Suediei urma să naufragieze un submarin sovietic. Atunci, Iurișev urma să plece în concediu în regiunea Kirov și, în cursul concediului, să aștepte un semnal de la noi. De aceea, în prima jumătate a lui octombrie, noi am stat ca pe ace și am așteptat acest submarin. Submarinul nu a apărut și am crezut că totul s-a dus de râpă. De aceea v-am dat drumul. Dar azi-noapte, submarinul a apărut. S-a împotmolit în apele teritoriale suedeze. Comandantul spune că este o întâmplare, că s-a defectat aparatura de bord și așa mai departe. Însă noi știm că este o minciună planificată cu două luni înainte, deși nimeni nu știe de ce. Știe Iurișev, dar nu știe numai asta, știe toate planurile militare ale URSS. Iar Iurișev seamănă perfect cu dumneata, Roman, privește!

Mac Carrie scoase din buzunar plicul cu fotografiile autenticului Iurișev, făcute de Stevenson la cimitirul Novodevicie.

— Astăzi, în lume există un singur om care să-l poată scoate pe Iurișev de acolo. Acela ești dumneata. Toată operațiunea este pregătită, toate documentele sunt în mâinile noastre, numărătoarea inversă a început. De acum înainte, avem la dispoziție trei săptămâni, durata concediului lui. Asta-i tot, acum știți despre ce este vorba. Sigur, e greu să pleci în Rusia, și să renunți la soare, la ocean și la celelalte, dar acum două luni

ați fost de acord. Nu avem timp să căutăm pe altcineva în loc. Întreaga operațiune depinde de dumneata.

— Degeaba ai venit, David, spuse Stavinski. Acum două zile ne-ați dat drumul, ne-am achitat. Nu mai avem nici un fel de obligații față de voi. O să spui că a trecut doar o zi, dar, uneori, într-o zi se poate întâmpla ceea ce aștepti o viață. Iar cu mine s-a întâmplat. O iubesc pe femeia aceasta și de dragul ei voi rămâne în America. Vă spun și mai clar: o iubesc de o lună, din momentul în care am văzut-o, dar până alaltăieri am aparținut vouă. Alaltăieri am desfăcut contractul. Și de atunci nu vă mai aparțin. Nu v-am înșelat atât timp cât am avut un contract cu voi, acum n-o înșel nici pe ea. E logic, nu? Pe de altă parte, în șaiszeci de ani a încăput pe mâna rușilor jumătate de lume: din China până în Iugoslavia, din Vietnam până în Nicaragua. Iar voi tot băjbâiți după planurile lor? Dacă vreți să le aflați planurile, citiți-l pe Lenin, la el e scris totul: răsturnarea guvernelor capitaliste din întreaga lume. Deci, nu merg. Haideți să mâncăm creveți, cât mai sunt. Când rușii vor ajunge aici, totul se va termina. Dar până atunci... Am devenit și eu american, vreau să trăiesc ziua de azi. Cârpe diem\ în sănătatea ta!

Stavinski îi turnă vin italian, dar Mac Carrie împinse paharul într-o parte.

— Vezi, Roman, s-ar putea ca tot ce spui tu să fie adevărat. Dar nu uita că, dacă rușii vor veni cu adevărat, America se va sfârși nu numai pentru americani. Se va sfârși și pentru tine și pentru fiica ta. Sper că înțelegi că rușii îi vor suprima în primul rând pe rușii emigranți. În cel mai bun caz, vă vor trimite în Alaska, în Gulag. Dacă o iubești cu adevărat pe Virginia și vrei să te întorci la ea din Rusia, noi o să te scoatem de acolo. A scoate un simplu medic stomatolog e mai simplu decât a scoate un colonel al Statului-Major. Apoi, ține minte, America, ți-a dat cetățenia când ai fugit din URSS. America ți-a crescut fiica, iar acum ți-a dat una dintre cele mai bune femei ale ei. Această țară are nevoie de tine. Tu știi ce înseamnă amenințarea sovietică. Gândește-te la asta și telefonează-mi mâine la Washington. La revedere, Virginia! Vă rog să mă scuzați dacă v-am deranjat.

Mac Carrie se ridică și, fără să se uite înapoi, plecă de-a lungul cheiului. Stavinski și Virginia se uitau în urma lui.

Capitolul 24

Până seara, Stavinski nu a pomenit de discuția avută cu Mac Carrie. Nici Virginia. Au plutit departe, în larg, pe un iaht cu pânze, apoi au luat prânzul într-un restaurant cubanez, iar seara s-au oprit la un bar de noapte unde se transmiteau știrile la televizor.

Stavinski făcu semn chelnerului și comandă o porție dublă de votcă pură. Bău paharul până la fund, apoi comandă altul. După cel de-al treilea, Virginia îl opri:

— Roman, ajunge!

Bărbatul o privi în ochi și întrebă:

— Știi la ce m-am gândit toată ziua?

— Știu.

— Trebuie să plec.

- Știu, spuse ea. Trebuie să plecăm.
- Altfel, nu mi-aș putea-o ierta toată viața....
- Știu, spuse ea. Mergem. Însă vreau.... vreau ca tu să te hotărăști să-mi faci un copil.
- Poftim?
- Sigur vom avea un copil, l-am văzut astăzi în vis. Te rog să nu mai bei mult.

El o privi, neștiind ce să spună. Cu două luni în urmă, ura această țară pentru că îl ademenise de la distanță și apoi îi ruinase viața, iar el voise să o trădeze, să dea în vileag KGB-ului scopul venirii lui în Rusia.

Deja începuse să plătească pentru această trădare: se despărțise de fiica sa, își transformase chipul, se înmormântase pe sine însuși. Pentru că voia să trăiască; să trăiască, nu să vegeteze. Însă această femeie, atât de asemănătoare cu mama lui în tinerețe, a întors totul pe dos. Firește, acum nu mai poate fi vorba de nici un fel de trădare, de nici o colaborare cu KGB-ul. Acum are ce apăra în America de tancurile sovietice. Aici are o femeie pe care o iubește și... va avea un copil. Deja e o întreagă familie, e America sa în America! Pentru asta are de ce să meargă în Rusia. Apoi se va întoarce cu ajutorul celor de la CIA și va veni din nou cu Virginia pe această plajă.

- Știi, spuse el, te iubesc. Te iubesc foarte mult. Și te vreau....
- Și eu.

Capitolul 25

Notă informativă privind submarinul sovietic
Stockholm, 6 noiembrie, Agenția Reuter

Redăm mai jos cronologia principalelor evenimente petrecute din momentul avariei submarinului sovietic "U-137" în apele teritoriale suedeze.

27 octombrie — un submarin sovietic de patrulare se împotmolește între insulele din apropierea bazei maritimo-militare baltice din Karlskrona.

28 octombrie — în decurs de douăsprezece ore, Forțele Armate ale Suediei nu reușesc să găsească submarinul. Apoi, acesta este observat dintr-un vas pescăresc suedez. Ministerul Afacerilor Externe al Suediei trimite două proteste ambasadorului sovietic în legătură cu intrarea abuzivă în apele teritoriale suedeze. Forțe ale marinei militare sovietice se îndreaptă spre locul evenimentului.

29 octombrie — Suedia denunță declarația ambasadorului sovietic conform căreia pătrunderea vasului în zona interzisă s-a petrecut ca urmare a unei erori de navigație. Guvernul dă dispoziție să se facă o cercetare oficială, inclusiv o anchetare a căpitanului submarinului, Piotr Gușcin.

30 octombrie — Gușcin refuză să părăsească submarinul și declară că va face depoziții numai în prezența consulului sovietic. Doi diplomați sovietici se îndreaptă către Karlskrona, dar nu sunt admiși pe teritoriul bazei militare.

31 octombrie — condițiile atmosferice se înrăutățesc și submarinul se înclină într-o parte. Gușcin transmite că așteaptă noi indicații și refuză, ca și înainte, să părăsească submarinul.

2 noiembrie — după primirea indicațiilor de la Moscova, Gușcin se urcă la bordul unui cater suedez și dă declarații experților militari suedezi. Timpul se înrăutățește și echipajul submarinului dă semne de alarmă. În condiții de vânt puternic, două remorchere suedeze tractează "U-137" dintre stânci și îl transportă în radă.

4 noiembrie — Moscova transmite pentru prima oară că "U-137" a eșuat din cauza sistemului de navigație. Specialiștii Ministerului Apărării al Suediei transmit informația secretă că în apropierea locului avariei submarinului au fost descoperite urmele trecerii unor torpile antisubmarin.

5 noiembrie — Primul ministru Thorbern declară că, după toate probabilitățile, submarinul avea la bord încărcătură nucleară.

6 noiembrie — submarinul "U-137" este transportat de către remorcherele suedeze în apele neutre.

Partea a doua
Kamikaze

Prolog

Moscova. Strict secret — Telegramă cifrată

În legătură cu ordinul dumneavoastră nr. SS939/7 de a afla numele pacienților doctorului stomatolog Robert Williams din orașul Potomac, statul Maryland, raportează: *

Pretinzându-se medic stomatolog, concurent al doctorului Williams, agentul nostru a reușit să angajeze (pentru trei sute de dolari) doi infractori de origine cubaneză, care au pătruns în biroul doctorului Williams, birou închis pe timpul călătoriei de nuntă a doctorului, și i-au luat cartoteca. Apoi, cartoteca a fost pusă la loc, fără să rămână urme de furt. Studiarea cartotecii doctorului Williams a arătat că, printre clienții acestuia se numără senatorii S. MacWain și D. Jeninson, kongresmanii M. Walter și D. Parckson, funcționari de diferite ranguri ai Departamentului de Stat. Accesul la fiecare dintre aceștia ar avea o importanță uriașă pentru spionajul nostru.

Vă rog să luați toate măsurile posibile pentru racolarea doctorului Williams. Însemnătatea acestei acțiuni este greu de determinat prin implicațiile ei.

Rezoluție

Către șeful secției turistice, colonelul Orlov

Urmăriți personal executarea racolării doctorului Williams. Răspundeți personal.

Prim-loctiitor al președintelui KGB al URSS, general Semion Țvigun

5 noiembrie, 1981

Capitolul 1

Maiorul Neznacinâi se afla în holul Institutului de Teatru din Moscova și se uita cu o figură acră la studenții care treceau pe lângă el.

Sunase de intrare de douăzeci de minute, iar trântorii ăștia de-abia, de-abia se târâiau spre institut. Aveau fețele buimace de somn; fetele fumau, toți purtau blugi, scurte din piele și își aruncau hainele în cuier fără să le scuture de zăpadă. Apoi se împrăștia prin sala de curs, perechi-perechi.

Pe vremea lui.... Iar acum, până și băieții merg doi câte doi. Ce dracu', or fi poponari? Maniera asta a lor de a merge îmbrățișați îl irita pe Neznacinâi. Cu zece ani în urmă, terminase și el facultatea de drept. Nu fusese o perioadă prea ușoară pentru el. Mergea la cursuri în niște pantaloni peticiți și mânca aproape numai cartofi. Ca să se întrețină, lucra pe un motostivuator la gară, iar vara, ca toți studenții universității, mergea la munca câmpului.... Ah, ce i-ar plăcea să-i vadă pe studenții ăștia atât de spilcuiți, cărând prin ploaie, plini de noroi, saci cu cartofi!

Mai rău era că nici Olea Mahova nu mai apărea! Neznacinâi se uită la ceas. Nouă și douăzeci și trei! Înseamnă că și-a pierdut timpul degeaba. Peste șase ore urma să aterizeze familia Williams. Încă de la începutul lui octombrie le aprobase vizele și toată operațiunea era pregătită. Ca un regizor, Neznacinâi făcuse repetiția generală înainte de premieră, folosindu-i pe toți colaboratorii și fără să uite nici un detaliu.

Era atât de încordat, încât ar fi fost în stare să-i întâmpine la scara avionului cu flori. În sfârșit, veneau după ce întârziaseră atâta timp. Dracu' știe pentru ce, că doar n-are să se apuce să-i întrebe de ce au întârziat! Țsta era necazul în meseria lui. Te pregătești, nu dormi nopțile, îți tocești creierii cu șmecherii, cu capcane, iei în calcul toate situațiile posibile, între rupi de la treabă oameni foarte ocupați, pictori, artiști de tot felul, medici, savanți, vorbești cu ei cum și unde să-i primească pe niște magnați ai petrolului din Texas, iar blestemații ăștia de texani — poftim! nu vin! Spectacolul se suspendă, pregătirea minuțioasă, făcută cu multe sacrificii, se duce pe apa sâmbetei, iar tu, ca un câine turbat, mergi acasă și-ți descarci nervii pe nevastă. Iar pe șef îl doare în cot că Williams, Smith sau Jones a hotărât să-și amâne călătoria. Șefului trebuie să-i faci planul de racolări de noi agenți, altfel nu primești nici premii, nici avansări, nici stelute noi pe epoleți.

Pe urmă, când te aștepti mai puțin, primești un mesaj cifrat de la Washington: vine familia Williams. Ziua nu e bine aleasă: 6 noiembrie.

Tot KGB-ul este mobilizat pentru păstrarea ordinii în zilele sărbătoririi Revoluției din Octombrie. A doua zi, în centrul Moscovei, vor fi tot atât de mulți KGB-iști cât și milițieni: șase mii două sute, o treime din divizia Dzeijinski. Și peste tot, numai șefime.

E greu de crezut că vreun disident nebun rămas nedescoperit, ori vreun evreu protestatar să mai poată scorni vreun tertip, să mai scoată vreo pancartă din sân ori o sticlă cu benzină ca să își dea foc în fața străinilor prezenți. Firește, nu asta era grija lui Neznacinâi, alte departamente se ocupau de treaba asta. Toți disidenții, evreii protestatari și nemții de dincolo de Volga, care trezeau bănuieli, erau puși sub control, dar parcă poți ghici ce ține sub haină un pletos din ășta ochelariști? Poate că mâine are să vină cu o bombă în Piața Roșie, iar alături de el se nimerește un străin cum e Williams ăștia.

Drace, unde-i idioata asta de Mahova? Ce era mai rău e că ea nu știa nimic despre venirea familiei Williams și despre începerea operațiunii.

Însuși Neznacinâi aflate doar cu o zi înainte de venirea telegramei cifrate de la Washington, când primise de la Aeroflot, lista pasagerilor de pe ruta Bruxelles-Moscova.

Și, în ultimele trei zile, Olea nu dormise la cămin și nici nu fusese la institut. Neznacinâi telefonase la Decanatul Facultății de Actorie, iar la cămin îi lăsase un bilet, dar ea parcă intrase în pământ. Știind-o deja de un an pe Mahova, Neznacinâi nu se îndoia că iar își petrece zilele și nopțile la vreun bărbos pictor sau fotograf.

Subțirică și înaltă, cu coapse înguste, cu sânii mici, cu plete blonde curgându-i pe umeri, cu ochii mari, albaștri și cu o fețișoară de copil, îngloba în ea acea forță magică a ispitei sexuale. Era o mâncătoare de bărbați, evident. Nu era bărbat care să rămână indiferent în fața ei.

Parcă în interiorul trupului ei, bătea însuși pulsul sexualității, iar Mahova era doar un recipient ce deținea această forță demonică.

Șeful secției franceze, maiorul Gasparian, când o văzuse pe Mahova, plescăise din buze și-i propusese lui Neznacinâi orice schimb vrea el: trei, cinci, ori câte prostituate ar vrea el de la secția franceză, în locul Mahovei.

Dar Neznacinâi nu fusese de acord. Era "cadrul" lui, comoara lui. Cu un an în urmă, în hotelul Ucraina, el cu mâinile lui o scăpase pe Mahova de un canadian de treizeci de ani. Plângând în hohote, ea îl implorase să nu spună nimic celor de la institut. Era dispusă să facă orice, numai să nu se afle nimic la institut. Venise de undeva, din Siberia, și intrase fără pile la cel mai bun institut de teatru din țară. Și ce concurs fusese: patruzeci și șapte de candidați pe un loc!

De la institut, avea cale liberă spre cinematografie și spre toate teatrele moscovite. Și, deodată, după două săptămâni de la începerea cursurilor, KGB-ul o surprindea într-o cameră de hotel, într-o situație prea puțin decentă, cu un canadian. Asta însemna exmatricularea de la institut și o pată neagră în cartea de muncă, așa încât nu mai putea fi primită nici măcar într-un cămin cultural. Își distrusese viața!

De aceea nu fusese nici o problemă pentru Neznacinâi, să facă din ea agent KGB. Ar fi putut atunci și oricând să se culce cu ea. Pentru ea era floare la ureche, chiar îl ademenise cu fusta intenționat ridicată mai mult decât trebuie. Dar el o evitase.

— Dumneavoastră nu aveți nici un fel de sentimente! Oare chiar sunteți însurat? Îl întrebuse o dată.

Nu-i nimic, o dată și-o dată avea să-i arate el ce "sentimente" are.

Știa foarte bine că, dacă se va culca cu Mahova, își va pierde toată puterea asupra ei. Cu două luni în urmă, Michael Lenhardt, președintele unei firme de construcții din Toronto, amânase de trei ori plecarea din Moscova și de fiecare dată plătitise în valută încă un bilet. L-ar fi plătit și pe al patrulea, dacă Olea nu ar fi trebuit să facă o pauză din cauza menstruației. Însă biletele erau un fleac. Lenhardt avea să plătească KGB-ului și mai mult - nu în bani - , pentru plăcerile de la Moscova. Dar, deocamdată, el nici nu regreta, ci visa să vină din nou la Moscova.

Însă acum are de așteptat. Mahova va trebui să-l deservească pe Robert Williams. Dar unde poate fi? O va da afară din institut! Neznacinâi urcă nervos la etajul doi. Trebuia să verifice, poate că Mahova trecuse pe

lângă el fără să o observe. Prin ușa întredeschisă, se uită în amfiteatru la studenții care repetau scene din piesa „Un tramvai numit dorință”.

Neznacinâi se convinsese că Mahova nu se află printre studenți. Închise ușa, aprinse o țigară și se întoarse în hol. Ce era de făcut?! Trecuse jumătate de oră, holul și coridoarele institutului erau aproape pustii, iar tipa nu apăruse încă.

Iar el avea o zi atât de încărcată! Încă de dimineață, trebuia să meargă la Inturist, să verifice dacă totul era în regulă, cu aparatul de ascultat, din camera unde urma să locuiască familia Williams, apoi trebuia să se întâlnească cu regizorul Dimitri Lasadze.

În aceeași clipă, un taxi opri la intrarea principală a institutului și din mașină sări Olea Mahova, într-o blană neagră de oaie și cu o șăpcuță cochetă, tot din blană.

Neznacinâi zâmbi posac. Ghicise: după buzele umflate, întredeschise, după culoarea palidă a feței și după mersul țeapăn, se vedea că nu se ridicase din patul cine știe cui vreme de câteva zile, iar acum venise la institut numai pentru că era vineri și avea oră cu marele Tabakov.

Alunecând pe zăpadă, Mahova intră în clădire și începu să alerge pe holurile pustii, scoțându-și din mers blana și căutând din ochi un cuier liber.

— Mahova! o strigă Neznacinâi.

Ea întoarse brusc capul și, deodată ah, ce truc de acriță, ochii îi sclipiră de bucurie.

— Salut! Am fugit, am lecție de actorie cu Tabakov.

— Ajungi imediat, spuse plat Neznacinâi.

— Dar ce e? Ce s-a întâmplat? Întrebă ea cu nevinovăție, înălțând capul ca o plantă spre soare. Ai răbdare un sfert de oră și după aceea o să vorbim. Mă omoară Tabakov!

— Te omor eu mai întâi! Stai! N-am timp să aștept. Unde umbli aiurea de trei zile?

— Am fost la o mătușă. E bolnavă....

— Minți, spuse calm Neznacinâi. Uită-te la tine. De abia te ții pe picioare, iar ochii.... fuckyou!

— Cum ai spus? scăpărare ochii Oliei.

A introduce cuvinte englezești în limba rusă, era o obișnuință printre cei de la KGB, care se ocupau cu străinătatea, în special pentru tinerii locotenenți care urmau cursul intensiv de limba engleză. Și Olea urmase acest curs, însă convorbirile ei cu străinii, desfășurate în pat, se limitau la more sau come in.

— Uite ce e, îi spuse ferm Neznacinâi. Termină cursurile la două. La ora două și un sfert trebuie să fii la hotelul Național. Spui administratorului cum te numești și vei primi cheia unei camere de la etajul doisprezece. Și ține minte: din această clipă ești la lucru. Dacă întârzi un minut, aceasta va fi ultima ta zi de curs la institut, îți dau cuvântul meu!

— Bine, bine! Dar.... nu pot să mă mut la hotel fără bagaje. Trebuie să merg la cămin să-mi iau un geamantan cu niște lucruri. Și nu am bani de taxi. Câte zile trebuie să stau? Cine e persoana?

— Robert Williams vine chiar azi. Ți-am vorbit despre el.

— Aaa! în două zile, îl dau gata! Numai să-l despărțiți două ore de soție.

— Așa o să facem. Deocamdată, instalează-te la hotel.
— Ultima dată mi-ai promis că ai să-mi faci rost de un rol într-un film. Pentru chestia asta era să ajung în pragul infarctului cu canadianul.
— Am să-ți fac rost. Rezolvă tu cazul ăsta, și-ți fac rost de rol.
— Pe cuvânt de comunist?
— Pe cuvânt de onoare.
— Nu, pe cuvânt de comunist, insistă Olea și, încet, fără să se grăbească, își umezi buzele cu limba trandafirie.
Neznacinâi simți cum îl străbat fiori pe piept și mai jos de talie.
— Bine, pe cuvânt de comunist, spuse el fără să vrea.
— Gata, am fugit! Te pup! Dă-mi trei ruble.
Apoi luă fără să se grăbească hârtia de cinci ruble dată de Neznacinâi, se ridică pe vârfuri și-și țuguie buzele, sărutându-l pe gât. Pe urmă, o luă la goană în sus, pe scări.
— Ai grijă, Olea! îi strigă din urmă Neznacinâi. Voi fi acolo la 14,25. Dacă nu te gădesc....
— Vin! Vin! Doar nu sunt idioată! strigă de pe scară Olea, etalându-și picioarele superbe.
— Proasto, n-ai nici chiloți pe tine! strigă Neznacinâi.
— Știu, n-am reușit să..., hohoti Olea și dispăru.
Neznacinâi zâmbi amuzat. Bună bucățică! Ah, ce picioare îl așteaptă pe domnul Williams....

Capitolul 2

— Atenție! Aterizează avionul companiei sovietice Aeroflot, pe ruta Londra-Bruxelles-Moscova. Pasagerii sunt rugați să se deplaseze la ieșirea numărul cinci. Repet...

Vocea catifelată a femeii repetă informația în rusește, pentru pasagerii din sala de așteptare a aeroportului Bruxelles, accentuând incorect și caraghios cuvintele, dar tocmai acest accent rusesc îi strânse inima lui Stavinski. Intrase singur în capcană. Sigur, își amintea ultimul instructaj făcut de Mac Carrie, precum și fotografia maiorului KGB-ist, Neznacinâi, care se ocupa cu racolarea turiștilor străini. Și fotografiile celor care îl ajutau. Înainte de plecare, Mac Carrie îl instruiseră vreme de câteva ceasuri, în privința capcanelor KGB-iste, fiindcă șeful departamentului rus CIA dăduse ordin ca Stavinski și Virginia să fie informați în legătură cu tot ce se știa referitor la sectorul american al KGB-ului. Ceva-ceva tot știau ei. Pe acea hartă "secretă" păstrată cu atâta grijă de maiorul Neznacinâi, nu toate cifrele corespundeau realității. Unii dintre "finii" lui Neznacinâi avuseseră suficient curaj ca, la întoarcerea în SUA, să vină la CIA și să povestească tot, adică să relateze cum au fost racolați în URSS.

Mac Carrie le dezvăluise Virginiei și lui Stavinski, întreg arsenalul de procedee folosite de Neznacinâi, arătându-le până și fotografiile cu "atu-ul" său, ispititoarea Olea Mahova.

Iar acum, cele două servicii de spionaj începeau o partidă în care "regele" și "regina" erau Stavinski și Virginia. Mac Carrie îl pregătise pe Stavinski pentru această partidă atât cât reușise, dar înțelegea că nu poate să ghicească toate mutările adversarului. Singurul lucru de care putea fi sigur Stavinski, era că pe 16 noiembrie, în cutia cu numărul 217

din stația de cale ferată Jaroslav, cutie care se deschidea cu cifrul 141516, îl așteptau, așa cum ceruse, două rânduri de documente sovietice, bani pentru prima perioadă de ședere în Rusia și indicații pentru a lua legătura cu CIA-ul în caz de strictă necesitate. Doar atât.

Doamne, nu va mai auzi glasurile plăcute ale stewardeselor și vânzătoarelor, nu va mai vedea strălucirea vitrinelor parcă spălate cu șampon, dincolo de care se găsea totul, dar absolut totul: radio-receptoare japoneze, porțelanuri chinezești, produse cosmetice pariziene, lână scoțiană, încălțăminte italiană, blănuri canadiene, flori și fructe din Israel, țigări americane, votcă Smirnoff și sute de feluri de lichioruri, vinuri, coniacuri din întreaga lume. Nu va mai vedea nimic din toate acestea.

Stavinski și Virginia se aflau în spațioasa sală de așteptare a aeroportului din Bruxelles, sală decorată cu flori și reclame luminoase. La câțiva pași de ei, se afla sala de îmbarcare, însă cei câțiva pași care mai erau de făcut, îi păreau lui Stavinski mai lungi și mai grei decât traversarea Atlanticului. Acolo, dincolo de pasajul de trecere, se afla avionul sovietic TU-L54, capcana lui Stavinski. Doar câțiva pași și ajungea la bordul avionului, în mâna puterii sovietice, în altă lume.

Dar dacă dădea peste o stewardesă cunoscută?

Alături, la doar câțiva metri, se aflau ușile care dădeau spre Europa și micul birou de vamă. Era de ajuns să se apropie de el, să întindă pașaportul american și.... "Vă rog, poftiți...." Adică poftiți în Suedia sau în Danemarca, în Australia, Japonia, Noua Zeelandă sau chiar în Jamaica. Ce idiot fusese că nu vizitase aceste țări! Mac Carrie îi lăsase două zile la Roma, apoi câte trei zile la Paris și Bruxelles, pentru ca rușii să rămână cu impresia că familia Williams face o călătorie de nuntă.

Virginia îl apucă ușor de mână și îl privi în ochi.

"Să mergem", ar fi vrut să spună Stavinski, însă un rictus provocat de durerea din gât îi schimonosi fața.

Gâtul îl durea cu adevărat, căci înainte de a pleca de la Paris spre Bruxelles, mâncase vreo douăzeci de înghețate ca să-și provoace o amigdalită. Amigdalele i se umflaseră atât de tare, încât acum nu putea nici să vorbească, nici să înghită, nici măcar să fumeze o țigară. Putea să-l pice cineva cu ceară și tot nu era în stare să rostească vreun cuvânt, nici în engleză, nici în rusă. În felul acesta, nimeni nu va observa la vamă engleza lui stricată.

Stavinski își legă mai bine compresa de la gât, prinsă cu un pansament cât toate zilele, apoi o luă de mână pe Virginia și ambii făcură cei câțiva pași care îi despărteau de Occident.

Rămaseră în urmă, în trecut, vitrinele, vânzătoarele elegante și întreg Occidentul cu splendorile sale.

Capitolul 3

Teama că în avionul sovietic, vreo stewardesă sau vreun pasager oarecare va exclama din prima clipă, plin de uimire: "O, Stavinski?! De când nu te-am mai văzut!" a fost un fleac în comparație cu ceea ce i-a fost dat lui Stavinski să trăiască în clipa când a pășit în interiorul avionului. Nu era vorba de nici un fel de stewardesă. Jumătate din pasagerii avionului

făceau parte din viața lui de dinainte, mai precis, din visul vieții sale de dinainte. Spuma cinematografului sovietic: actrițe cunoscute, regizori, scenariști și operatori cu și fără soții, se întorceau cu această cursă dintr-o excursie prin Europa.

Avionul făcea escală doar la Bruxelles, iar pasagerii sovietici nu aveau permisiunea de a coborî din avion (nu din cauza autorităților belgiene, ci a conducătorului grupului, secretarul Uniunii Cineaștilor, Grigori Murianov, pe care îl apucase teama că cineva putea rămâne în Occident în ultima clipă). În avion domnea o gălăgie tipic rusească.

— Grișa, am călătorit prin jumătate de lume și nu am fugit! Ce, ai înnebunit? Noi nu suntem Balșoi Teatr! spuse actrița Ina Krasavina, posacului Murianov. Mi-a mai rămas valută, voiam să-mi cumpăr un Chanel!

— Ai cumpărat Chanel de la Londra..., îi spuse printre dinți Murianov, fără să o privească.

Firește, nimeni nu-l cunoștea, mai bine zis, nu și-l amintea pe acel reporter, care cândva le călcăse pragurile studiourilor. Însă el, Stavinski, îi știa pe fiecare dintre ei; o dată, chiar băuse cu Volodea Bolșovâi la restaurantul Casei Cinematografului. Iar acum, mort de frică, străbătu salonul avionului și se prăbuși în fotoliul său din rândul șaptesprezece.

O transpirație rece îi umezise cămașa, iar compresa care îi înfășura gâtul îl împiedica să respire. Trase storul ca să nu rămână cu fața în lumină și închise ochii, gândindu-se că acesta e sfârșitul!

Virginia își așeză palma peste mâna lui, fără să spună nimic. Gestul ei și faptul că nimeni nu-i dădea atenție, îl făcură să se simtă mai bine. "De fapt", își zise el, "cum ar putea să-mi acorde cineva atenție, dacă am făcut o operație estetică? Sunt altul! Altul! Poate că semăn cu acel Stavinski, dar, pardon, urechile sunt altfel; și nasul, și buzele."

Și, deodată, își dădu seama cât de caraghios fusese. Din gât i-ar fi ieșit un râs nervos, aproape isteric, dacă nu ar fi avut amigdalita. Da, trecuse deja prin prima încercare.

— Atențiune! se auzi un glas feminin, vorbind în rusește. Echipajul avionului TU-L54 vă spune "Bine ați venit". Vom decola peste câteva minute. Vă rugăm să vă legați centurile de siguranță și să nu fumați.

TU-L54 rula spre pista de decolare, se opri, apoi toate turboreactoarele porniră, făcând avionul să vibreze. Stewardesa porni printre rânduri, verificându-le centurile de siguranță.

Stavinski surâse amar, se legase singur, plecând în închisoarea sovietelor. Însă pasagerii sovietici nu găseau nici o altă semnificație gestului de a-și lega centura de siguranță.

Numai actorul de comedie Evgheni Mordunov, incredibil de gras, spuse stewardesei:

— Drăguță, la burta mea nu ajung curelele astea. Va trebui să mă ții tu în brațe. Hai, vino, drăguță....

Capitolul 4

Radiograma cifrată trimisă de comandantul submarinului, Gușcin, venise dimineață. Era scurtă, doar câteva rânduri:

Moscova, strict secret

Şefului Marelui Stat-Major, Oparkov

Misiunea a fost îndeplinită. Azi, 6 noiembrie, escortat de nave militare suedeze, am ieşit în apele neutre.

Căpitanul submarinului "U-137", Guşcin.

Această radiogramă, însemna pentru proiectul "EMMA", începerea încercuirii Europei cu "grile energetice" submarine, capabile să provoace, la semnale radio, cutremure puternice, ghidate de la o distanţă de 400 de km.

Pentru adjunctul Şefului Marelui Stat-Major al Armatei Sovietice în probleme strategice, colonelul Serghei Iurişev, radiograma însemna un premiu de 2.000 de ruble, avansarea în gradul de general şi un concediu de douăzeci şi patru de zile lucrătoare.

Colonelul Iurişev stătea la fereastra cabinetului său, fuma şi privea Moscova cuprinsă de viscol. Iubea acest oraş.

Înzestrat cu o memorie vizuală fenomenală, cunoştea fiecare stradă din oraş, ba chiar şi fiecare casă. Acum se uita la piaţa Arbat, la zăpada spulberată, la oamenii care, ridicându-şi gulerele paltoanelor şi ascunzându-şi chipurile din faţa vântului, se grăbeau să facă cumpărăturile de dinaintea sărbătorilor.

Ca de obicei, în ajunul sărbătorii Revoluţiei, în magazinele Moscovei apăruseră fructe, salam, cârnaţi şi chiar carne congelată de vită. Iurişev îi privea pe oamenii care mergeau aplecaţi înainte, împovăraţi de sacoşe.

Aceasta era ţara lui, poporul lui, viaţa lui. Grea, amară era viaţa acestor oameni, cu grijile lor mărunte: unde se găseşte lapte pentru copii, carne congelată sau un kilogram de castraveţi. Dar ei trăiau, nu se plâneau. Doar că beau tot mai mult; chiar dacă votca se scumpise, ei tot beau: votcă prefăcută, adică spirt medicinal strecurat prin pâine.

"De veacuri, orice nenorocire a Rusiei e înecată în votcă", gândi Iurişev. Orice durere se uită în alcool. Însă el nu putea bea; încercase, dar nu reuşise să stingă în alcool nici măcar o picătură din amarul său.

Cu trei luni în urmă, fiul său de cincisprezece ani, Victor, singurul, iubit până la disperare, laureat al unor olimpiade de matematică, poet în devenire, un băiat care compunea probleme de şah şi încă nu sărutase în viaţa lui nici o femeie, în afară de mama sa, venise acasă dintr-o tabără cu o zi mai devreme şi îşi găsisese mama cu un alt bărbat. Nu în pat sub plapumă sau măcar sub un cearşaf, ci jos, pe covor, într-o poziţie obscenă şi perversă.

Băiatul fugise din apartament, iar Galea, îmbrăcată la repezeală cu un halat, îl ajunsese din urmă şi, în genunchi, vărsând lacrimi prefăcute, îl rugase să nu povestească nimic tatălui său. Iar seara, când Iurişev venise de la serviciu, ea pregătise o cină de sărbătoare în cinstea întoarcerii fiului lor din tabără. Era neobişnuit de iubitoare, grijulie, vorbăreaţă şi supusă. Îi îmbrăţişa când pe Iurişev, când pe băiat. Ar fi putut părea o minunată seară în familie, dacă n-ar fi fost tăcerea şi paloarea feţei lui Victor. Iurişev glumise şi îl întrebese dacă nu cumva s-a îndrăgostit acolo, în tabără. Galea preluase tema din mers şi spusese că e timpul ca Victor să se împrietenească cu o fată, să se întâlnească cu ea şi chiar să devină bărbat. În mijlocul tiradei ei, băiatul se ridicase de la masă şi plecase în dormitor. Peste un minut se auzise o împuşcătură.

Iurișev alergase în dormitor și mai apucase să vadă cum trupul băiatului se prăbușește de pe scaun, cu fața plină de sânge, ținând în mâna albă pistolul de ofițer T.T. al tatălui său. În mâna cealaltă avea o coală de hârtie, pe care erau mângălite câteva rânduri cu un scris repezit contorsionat:

Tată, să n-o crezi. E o târfă. Am văzut cu ochii mei. Nu pot....

Aici se oprise și, ținând pistolul la doi milimetri deasupra sprâncenei drepte, apăsase pe trăgaci.

Iurișev a declarat că fiul său a decedat în urma mânuirii imprudente a pistolului tatălui său. La serviciu, a primit o mustrare pentru păstrarea incorectă a armei personale. Și-a alungat soția de acasă, după ce a forțat-o mai întâi să scrie cu mâna ei tot ceea ce văzuse Victor în acea zi.

Nu o înșelase niciodată în cei șaptesprezece ani de viață în comun; o iubise, iar fiul lui înțelesese. El însuși își iubea mama și se mândrea. Iurișev remarcase nu o singură dată că are o mamă frumoasă, tânără și iubită de soțul ei.

Totul se terminase, se năruise într-o singură zi. Și nu-l ajutase nici alcoolul, nici munca istovitoare, nici modesta și tăcuta chelneriță de douăzeci de ani, Tania, cu ajutorul căreia încercase să uite totul.

Moscova însăși părea că se umpluse cu amintirile sale: aici, pe bulevardul Kropțkim, se plimbase cu Victor. Aici, la bazinul de înot, îl învățase să înoate....

Iurișev se întoarse cu spatele la fereastră. Nu putea, nu voia să mai trăiască în orașul în care fiecare stradă îl chinuia cu amintiri legate de fiul său. În cruntele nopți fără somn ce au urmat, el a înțeles că nu va rezista acestei vieți, că nici un fel de muncă, nici studiile de strategie militară și nici planurile de ocupare a Europei în 24 de ore, sau de ocupare a Chinei în 67 de ore, sau de cucerire a Afganistanului, de pătrundere în Golful Persic și nici chiar planul "EMMA" nu-i va absorbi toate neliniștile, toată viața.

Înainte, totul avea un sens: o făcea de dragul familiei, al carierei, al încrederii în sine, în soția și în fiul său. Și întotdeauna reușise: la patruzeci de ani, ajunsese adjunctul cu probleme strategice al șefului Marelui Stat-Major.

Însă acum, la ce îi foloseau toate acestea? Înțelesese foarte clar că pentru el nu mai există și nu va mai exista nici o zi fericită, în acest colț de lume, unde fiecare piatră, fiecare stradă și chipul fiecărui copil îi aminteau de Victor. Aici nu avea viitor, viitorul era pentru el o rană sângerândă și o inimă frântă de durere.

Și apoi, ce-l mai ținea aici, în această țară? Nici surori, nici frați, nici părinți. Într-una din nopțile fără somn, în mintea lui s-a încheșat o hotărâre simplă, care a ajuns apoi să-i cuprindă toate gândurile: Occidentul, America! Câte nu ar fi putut face acolo, ce ar fi putut deveni! Era o altă lume, o cu totul altă lume, începând de la oameni până la străzi și limba vorbită.

S-a interesat cu aviditate de viața americană și a citit toate cărțile din literatura americană pe care le-a găsit la Statul-Major. Mintea lui pătrunzătoare a trecut dincolo de viața actorilor de la Hollywood și a sesizat un dram din viața americană reală, cu șomajul, criminalitatea, grevele, concurența acerbă și teama pentru ziua de mâine. Poate că,

dintre sutele de mii de emigranți potențiali din URSS, el era singurul care căutase, în limita posibilităților sale, mărturii despre laturile negative ale vieții americane. Și, găsindu-le, se bucurase.

Tocmai această luptă pentru viață, pe care va trebui să o înceapă de la zero, îl va absorbi și îl va salva. Șofer de taxi, camionagiu, orice, numai să ia viața în piept, să poată uita totul, să scape de insomniile ucigătoare și de amintirile dureroase....

Însă, una este să visezi și chiar să împărtășești visul unui corespondent american întâlnit întâmplător, și alta este să pleci, ca acum, în regiunea Kirov și să aștepti acolo un semn de la CIA. Nu se îndoia că semnalul va veni. Acum, când Gușcin a împotmolit submarinul în Suedia, lângă o bază NATO, și toată lumea se întrebă ce caută rușii acolo, CIA va face tot ce poate pentru a-l scoate pe Iurișev. Numai dacă acel corespondent a transmis propunerile lui.

Peste cinci minute se închide biroul serviciul secret. "E timpul, Iurișev", se îndemnă pe sine. Trebuie să deschidă seiful, să scoată din el toate materialele și hărțile secrete. Sigur, nu ar strica să se mai uite o dată pe ele, dar ar fi de prisos. Știa și fără hartă coordonatele exacte ale gropilor marine din Europa, unde vor fi așezate "grilele energetice". Poate să dicteze pe de rost toate datele tehnice ale noii arme seismice.

Păcat numai că nici nu poate să se gândească să scoată din URSS filmul strict secret numit Proiectul "EMMA", făcut special pentru Biroul Politic al CC în studioul de filme militare. Atunci, Occidentul ar fi rămas ca trăsnet: ar fi văzut cu ochii lui cum, într-o bună zi, o serie de cutremure locale ar fi zguduit bazele navale și aeriene ale NATO, porturile și capitalele europene. Se vor năruși adăposturile rachetelor balistice, se vor sparge conductele de apă, gaz, canalizare și întreaga Europă Occidentală va cunoaște haosul unui cataclism.

Și atunci, îndeplinind "datoria umanitară de a ajuta țările sinistrate din Europa Occidentală", în aceste țări vor intra trupele sovietice fără nici un foc de armă, fără obuze și rachete, ci cu aparatură tehnică, medicamente și stații electrice mobile.

Un telefon întrerupse gândurile lui Iurișev.

— Serghei Ivanovici, nu doriți să treceți pe la mine, să ne luăm rămas bun înainte de concediu? Întrebă glasul cunoscut, puțin răgușit, al șefului Marelui Stat-Major, mareșalul Nikolai Oparkov.

Nici măcar în fața lui însuși, Iurișev nu voia să recunoască faptul că, hotărârea de a fugi în Occident, este legată de acest om, mareșalul Oparkov, tatăl fostei lui soții. Tocmai prin această înrudire reușise Iurișev să facă o carieră rapidă; dar după moartea fiului, când o alungase pe Galea din casă, era limpede că își putea lua la revedere de la carieră. E drept, mareșalul considera că este vorba doar despre o ceartă de familie temporară, accentuată de marea durere a morții fiului. Mareșalul nu cunoștea adevărata cauză a scandalului, iar Iurișev nu putea să-i spună bătrânului că fiica sa e o târfă și o criminală. Mareșalul spera să își împace fata cu Iurișev.

Când Iurișev nu va mai fi în Rusia, serviciul secret va deschide seiful lui și va găsi un plic sigilat cu destinația Mareșalului Oparkov, personal. În plic se află doar două foi de caiet: mărturia Galinei și bilețelul scris de fiul ei.

Capitolul 5

— În atenția publicului! A aterizat avionul Aeroflot sosit de la Bruxelles. Repet: a aterizat....

Glasul bărbătesc era atât de spart și de nedeslușit, încât Neznacinâi făcu o grimasă fără să vrea.

Cu un an și jumătate în urmă, fusese deschisă noua aerogara a aeroportului Șeremetievo, în cinstea desfășurării Olimpiadei de la Moscova. Era o operă de arhitectură modernă, un templu din sticlă și oțel al secolului XX. Pereții transparenti sporeau senzația de spațiozitate a sălilor. Nichelul barelor de susținere și al mânerelor de la uși lucea ca oglinda. Femeile de serviciu, îmbrăcate în uniforme elegante, din import, traversau sala la intervale regulate, mânuind aspiratoare silențioase.

Un glas calm, tandru chiar, cu o anumită insinuare nerusească, celestă parcă, anunța prin radio în engleză, în franceză și în germană, aterizările și decolările avioanelor.

Călătorii străini, emanând miros de spray-uri exotice și purtând geamantane pe rotile, treceau prin săli uimiți că în Rusia îi întâmpină o deservire de nivel european. Iar când ajungeau la baruri, mirarea lor atingea apogeul: icrele negre se vindeau aici la niște prețuri incredibil de mici.

Încă de atunci, din timpul Olimpiadei, Neznacinâi știa foarte bine că tot belșugul și toate prețurile erau un truc, pentru ca turistul venit din Occident să-și schimbe de la primul pas impresiile și să i se arate că zvonurile privind greutățile alimentare din URSS sunt pură propagandă antisovietică.

A înțeles că, imediat după închiderea Olimpiadei, bogăția va dispărea. Acum, de fiecare dată când venea la Șeremetievo să întâmpine turiști americani, avea un sentiment de ciudă și amar. Hai, nu mai sunt icre de 70 copeici sau pateuri de găscă, dar ce s-a întâmplat cu glasul acela dulce, nepământean? De ce l-au schimbat cu glasul acesta metalic și răgușit? Și de ce femeile de serviciu cu fundul de doi metri pătrați nu mai poartă uniformele acelea albe, ci sunt îmbrăcate, ca toate femeile de serviciu, în niște halate urâte, cenușii? Și de ce aspiratoarele lor, silențioase altădată, zbârnâiau acum ca niște motoare de avion? Și de ce personalul de serviciu atârnă lacăte la toate ușile încăperilor?

— Of, harababura noastră rusească! îi spuse el Ludrnilei Zvonâreva, ghida Inturist-ului, care, ca și Neznacinâi, venise să întâmpine familia Williams.

Se aflau la un bar și beau ceai cu tartine uscate, făcute alaltăieri. Frumoasa Ludmila Zvonareva, o șatenă scundă, la vreo patruzeci de ani, vioaie, veselă, fardată cu produse din import, îmbrăcată într-un deux-pieces bej, știa trei limbi străine și era socotită un foarte bun ghid al Inturist-ului și informatoare a KGB-ului. Nici un turist străin n-ar fi putut crede că Ludmila Zvonareva scria pentru KGB rapoarte lungi și amănunțite, cu caracterizări psihologice ale turiștilor de sub tutela ei.

— Nu prea sunteți în apele dumneavoastră, tovarășe maior. Cred că din cauza serviciului; acum sunt turiști puțini.... Mă gândeam la cei.... de care avem nevoie.

— Aici este problema, răspuse Neznacinâi. Când erau mai mulți, aveai de unde alege. Dacă scăpai unul, nu era nimic, urmau alții la rând. Dar acum nu sunt.... Însă planul de racolări nu îl micșorează nimeni. Economic planificat, ce mai! Sparge-ți capul și fă norma, care e la fel de mare ca acum trei ani. De aceea Williams trebuie luat din scurt din prima zi, mai ales că e o figură deosebit de interesantă.

Neznacinâi sublinie cuvântul "deosebit"; Zvonareva n-avea nevoie să știe mai mult.

În sala de control vamal, cineaștii ruși veniți din Occident se înghesuiau gălăgioși și smulgeau de pe banda rulantă bagajele lor uriașe, burdușite cu lucruri din Occident. În afară de geamantane, mai aveau sacoșe de mână, pachete, cutii, saci de voiaj.

Făcând economie la hamali, târâiau toate bagajele până la masa de control vamal. Neznacinâi și încă trei dintre colegii săi, de la secțiile belgiană, franceză și engleză ale KGB-ului, se aflau în cămăruța "de serviciu", în spatele sticlei fumurii. Recunoscură câteva personalități celebre: Bondarciuk, Bsytalov, Buriaev, Solovei, Mordunov, Krasavina. Lor nu li se deschideau bagajele și nici măcar nu li se verificau documentele, iar starurile rămâneau convinse de puterea gloriei lor. Într-adevăr, cine nu-l cunoștea pe vestitul comic Mordunov? Hazul ar fi fost, ca el sau oricare dintre colegii lui, să apese pe butonul roșu de la pupitru din încăperea "de serviciu", și la masa vameșilor s-ar aprinde o luminiță roșie, nevăzută de călători. Atunci să te ții control! Indiferent că ești actor cunoscut ori altceva, ești "puricat" în amănunțime.

Dar o asemenea comandă nu veni, așa că grasul Mordunov înșfăcă în fiecare mână câte un geamantan burdușit și câte o geantă, iar sub braț un covor făcut sul și, gâfâind caraghios, ieși afară, unde îl aștepta soția și doi copii.

În spatele cineaștilor ruși urmau străinii: un scriitor belgian prosovietic, Vasea Sobinov(șeful secției belgiene a KGB, apăsa butonul alb, iar la masa vameșilor se aprinse o luminiță albă, ceea ce însemna "verificare superficială"). Apoi doi comercianți francezi, câțiva englezi și, în sfârșit, la capătul coridorului de sticlă apăru perechea mult așteptată, soții Williams.

Cei doi pășeau pe coridor cu grijă și curiozitate. Neznacinâi zâmbi: aerogara frumoasă, nouă, cu adevărat europeană, le zdruncină acum convingerea că au venit într-un bârlog de urși și că vor întâlni la fiecare pas sârmă ghimpată și KGB.

Întinse deja mâna spre butonul alb, să-i dea semnal vameșului să-i lase să treacă fără probleme, dar văzu că gâtul lui Robert Williams este înfășurat într-o eșarfă de sub care se vedea un bandaj alb de tifon. Se gândi o clipă, după care apăsa butonul albastru și vameșul ridică imediat receptorul:

— Ce are ăla înfășurat în jurul gâtului? spuse Neznacinâi în microfon.

Și auzi cum vameșul îl întreabă pe Williams în engleză, ținând în mână documentele:

— Ce aveți la gât, domnule Williams?

Williams deschise gura, bâiguind ceva nedeslușit, dar interveni soția lui cu umor:

— Tu să taci, scumpule! A răcit, continuă ea întorcându-se spre vameș. La Bruxelles era o vreme groaznică, plus că a băut whisky cu gheață.

"Minunat", se gândi Neznacinâi, "te vom doftorici. Iată un motiv să faci cunoștință cu unul dintre medicii noștri." Apăsă butonul de legătură cu cabinetul medical și ordonă medicului:

— Olga Victorovna, imediat la vamă! Vedeți ce are americanul la gât și băgați-i în cap că are ceva deosebit de grav. Cu ocazia asta, să-i scoateți bandajul.

Prin sticla fumurie, văzu cum Virginia se face palidă la apropierea medicului și spune:

— O, nu! N-avem nevoie de doctor! E o răceală obișnuită!

— Nu vă faceți probleme, spuse Olga Victorovna într-o engleză aproximativă. Serviciul medical este gratuit. Veniți cu mine la cabinetul medical.

În acest moment, sări cu gura și Zvonareva, ciripind veselă și vioaie:

— Familia Williams? Bine ați venit! Sunt translatorul și ghidul de la Inturist. Examinarea medicală este o simplă formalitate. Dar dacă doctorul spune că trebuie să vă însănătoșiți.... medicii noștri sunt foarte buni și totul este gratuit...

La cabinetul medical, Robert Williams deschise gura cu greu și se văzură, într-adevăr, amigdalele inflamate. Nu se arată deloc neliniștit când o soră îi scoase bandajul de tifon și îi puse o nouă compresă. Olga Victorovna îi prescrise doctorului Williams aspirină și gargară. O mai sfătui pe Ludmila să îl ducă neapărat a doua zi la clinică. Nu are temperatura prea mare (treizeci și șapte cu doi), dar poate crește pe timpul serii, iar la Moscova e periculos, fiind ger....

Zvonareva îi conduse pe soții Williams la o mașină. În urma lor mergea hamalul, ducând căruciorul de bagaje: doar două geamantane.

Capitolul 6

Chiar dacă vă întoarceți acasă dintr-o deplasare destul de scurtă, vi se pare că în orașul din care ați lipsit o vreme trebuie să se fi întâmplat ceva. Și, fără să vreți, căutați cu privirea semnele unor eventuale evenimente.

Stavinski nu mai fusese la Moscova de șase ani. În primii trei ani, Moscova îi apăruse în vis: străzile, piețele, parcurile, parfumul de liliac de la ferestrele caselor din cartierul lui, praful verii, bulevardul Tverski, forfota tinerilor pe strada Gorki. În nopțile pustii petrecute în Portland, sufletul său survola jumătate din globul pământesc și hoinărea pe străzile Moscovei; în vis, Stavinski vedea lucruri pe care înainte nu le observase: un gard de fier forjat, o poartă mai deosebită, o vilă veche de cărămidă....

Acum, Stavinski mergea aieva prin trecutul său. Mașina Volga a Inturist-ului străbătea bulevardul Leningrad. Ludmila Zvonareva, întoarsă pe jumătate spre Stavinski și Virginia, sporovăia despre faptul că, pe aceste locuri, acum douăzeci de ani, erau numai bălării. Stavinski aproape că nu asculta trăncăneala ei. Moscova, Moscova cea adevărată, nu cea din vis, se afla în fața sa!

Curând, un nou sentiment îi cuprinse sufletul ca într-o gheară: supărarea Volga și Jiguli erau singurele mașini. Cocoșați de suflul vântului

și al zăpezii, oamenii cărau gâfâind genți și plase burdușite. Toți aveau paltoane cenușii, negre, fețe posace....

— Cred că e de-ajuns, deocamdată, spuse Zvonareva. Ferestrele de la camera dumneavoastră dau spre Manej și spre Piața Roșie. Mâine veți vedea parada! E foarte interesant! Însă mâine toate muzeele sunt închise, nici măcar nu știu ce să vă propun. Poate că ar fi bine să mergem în vizită la un pictor cunoscut. Vreți? Vor veni actrițe, scriitori....

Virginia se uită în ochii lui Stavinski.

Deodată, Stavinski simți aproape cu violență că nu are nevoie de această Moscova, nici de această stradă Gorki, pe care o visase trei ani la rând, nici de acel pictor, mai mult ca sigur informator KGB.

Nu, nu are nevoie nici de Rusia spulberată de vânt, nici de America cea vrăjită, ci de această femeie atât de asemănătoare cu mama lui. Dar aceste două țări parcă s-au vorbit să i-o ia pe Virginia. Au mai rămas zece zile până la despărțire, iar prima e deja pe sfârșite.

Capitolul 7

De nouă ani, de când lucra Neznacinâi la KGB, nu mai văzuse turiști ca familia Williams. Nu-i interesau nici muzeele, nici vechile biserici rusești, nici o seară la pictorul Glazunov, nici teatrele, nici excursiile la studiourile cinematografice, nici întâlnirile cu colegii de breaslă.

La etajul doisprezece al hotelului Național, într-o cameră cu ferestre spre Manej și Piața Roșie, făceau dragoste. Practic, își întrerupeau această ocupație doar de câteva ori pe zi: pentru somn, prânz și cină.

Aflat în camera specială cu numărul 30, încăperea de serviciu a KGB de la etajul trei al hotelului Național, de unde serviciul special supraveghea ascultarea și înregistrarea convorbirilor, Neznacinâi asculta ceasuri întregi mângâierile lor, respirația precipitată, gemetele tot mai accelerate ale Virginiei, apoi scurta tăcere ce urma și zgomotul apei din baie. După aceea urma liniștea sau pălăvrăgeala de la televizor, după care iarăși jocurile amoroase.

Degeaba se plictisea și Olea Mahova, cazată la același etaj doisprezece, în camera 1214, prevăzută cu aparatură secretă de fotografiat și filmat. Degeaba apărea "întâmplător" Olea cea ispititoare și sexy, la cafenea sau la restaurant, în timp ce familia Williams era acolo. Degeaba a venit regizorul și agentul informator al KGB, Dimitri Lasadze, la serata pictorului Glazunov. Și degeaba îi suna în camera lor și vioaia Ludmila Zvonareva, propunându-le cele mai ademenitoare excursii prin Moscova, cunoștințe cu artiști, medici și artiști.

Virginia venea la telefon și spunea cu un glas obosit că soțul nu se simte prea bine și se teme să nu răcească din nou. De aceea nu au de gând să iasă din hotel. Cât despre medicul sovietic, nu are nevoie, pentru că el însuși este medic și are toate medicamentele necesare. După aceea, Neznacinâi auzea foarte bine cum se arunca în brațele lui și începeau mângâierile și celelalte lucruri care îl excitau. Dar ce era mai interesant: cei doi vorbeau foarte rar. "Bine", se gândea Neznacinâi, "pe Robert îl doare gâtul și îi este greu să vorbească, dar actrița, Virginia, în afară de darling și I love you so much, nu spunea nimic altceva. Se știe că actrițele sunt foarte vorbărețe. Poate că își șoptesc în timp ce televizorul este

deschis? Dar, oricât își încorda auzul, Neznacinâi nu reușea să distingă nici o propoziție, însă auzea foarte bine scârțâitul patului, fiecare geamăt și hârjoneala lor febrilă. Chiar și după ce se lăsa tăcerea, lui Neznacinâi i se părea că americanii nu dorm, ci se uită unul la altul, iar câteodată i se părea că Virginia plânge. Microfoanele ascunse în cameră aduceau până la el niște suspine feminine, care, e drept, se transformau rapid în sărutări pasionate și în noi gemete și mai pătimașe.

În ziua de 7 noiembrie, Neznacinâi auzi din nou gemetele împreunării lor pasionate, aproape chinuitoare. Pe strada Gorki se deplasau spre Piața Roșie coloanele paradei militare. Orchestrele militare bubuiau, iar megafoanele puternice, instalate pe acoperișul Centrului de Telecomunicații și al hotelului Moscova, retransmiteau din Piața Roșie chemările mobilizatoare ale cunoscutului crainic radio Levitan: "Trăiască Partidul nostru comunist!!!", "Trăiască guvernul nostru sovietic!!!", "Trăiască tanchiștii sovietici!!!". La fiecare chemare, răsuna ca un ecou prelung un "Uraaaa!" soldățesc.

Iar acolo, în camera 1202, în timp ce alții rosteau aceste cuvinte sacre și triumfătoare, se petrecea dracu' mai știe ce: Robert și Virginia Williams își pierdeau timpul făcând dragoste pătimaș, fără să le pese de nimic. Oftaturile lor, respirația lor sacadată îl făcură pe Neznacinâi să arunce căștile de la urechi, să tragă un gât zdravăn de coniac și să iasă din camera de serviciu.

Liftul rapid îl duse la etajul doisprezece, în camera 1214, la Olea Mahova. Și, pe fondul muzical al paradei militare din Piața Roșie, Olea Mahova ușură excitarea chinuitoare a maiorului Neznacinâi. Totul se petrecu pe tăcute, cu o anume ură nedeslușită din partea lui și cu un dispreț abia ascuns din partea ei....

Când se întoarse în camera de serviciu, își găsi aici colegii ascultând excitați desfătările sexuale ale Virginiei și ale soțului ei. Excitat la culme, căpitanul Kozlov de la secția engleză, ieși repede din cameră, ferindu-se de privirile lui Neznacinâi. Peste un minut, îl urmă locotenentul major Kulemin, apoi căpitanul Zagorskin, iar curând nu mai rămase în cameră decât maiorul. Nedumerit unde au plecat colegii lui, Neznacinâi apăsă intuitiv pe butonul de legătură cu camera 1214. Și înțelese totul.

În ritmul marșului triumfal și al chemărilor la întrecere ale lui Levitan, Olea Mahova oblojea hormonii stârniți ai colegilor lui. La toți deodată. "Cățeaua!" își spuse obosit Neznacinâi și, profitând de faptul că este singur, apăsă butonul "pornire" al aparatelor de fotografiat și de filmat. "Cine știe", cugetă el, "poate că îmi vor folosi vreodată fotografiile și filmele compromițătoare pentru Kozlov, Zagorskin, Kulenin și toți ceilalți."

Între timp, din camera familiei Williams se auzeau aceleași sărutări neostoite....

"Mă rog", își zise maiorul, "dacă muntele nu vrea să vină la Mahomed, va veni Mahomed la munte...."

Capitolul 8

Zilele fericirii din camera de hotel, erau pe sfârșite. Dacă primele trei zile au fost pline de setea dorinței sexuale, exacerbată prin sentimentul primejdiei (în prima zi, Stavinski a remarcat-o pe Olea Mahova și și-a

amintit-o imediat din pozele arătate de Mac Carrie), în a patra zi, torentul se liniște. Obosiseră deja, iar despărțirea apropiată le umplea sufletele de o tristețe amară.

Practic, își îndepliniseră prima parte a misiunii. Au primit vizita lui Jacob Stevenson, care s-a convins că Stavinski alias Williams seamănă perfect cu Iurișev.

Virginia îl informă pe Jacob că se vor întoarce, pe 16 noiembrie, cu expresul "Săgeata Roșie".

Stavinski și Virginia își petreceau serile privind pe fereastră, șezând pe pervaz și uitându-se îngândurați și triști la arborii din grădina Aleksandrovski, la mașinile și troleibuzele de pe stradă.

La fiecare jumătate de oră, prin Piața Roșie, treceau soldați în pas cadențat, îndreptându-se către Mausoleul lui Lenin. La Mausoleu avea loc schimbarea gărzii. Iar când în gerul serii răsuna orologiul din turn, lui Stavinski și Virginiei li se părea că aud acordurile finale ale despărțirii lor. Și fiecare se gândea, se ruga, că poate, poate Iurișev nu va primi bilete de tren sau va pierde trenul. Atunci, ei s-ar putea întoarce cu conștiința împăcată în America....

Se auzi un ciocănit puternic în ușă. Uitându-se alarmată la Stavinski, Virginia se apropie de ușă. Se auzeau glasuri vesele și un cântec țigănesc.

— Cine e? întrebă Virginia.

— Eu sunt, Ludmila Zvonareva, se auzi glasul vesel al ghidului de la Inturist. Vreau să-l felicit pe Robert cu ocazia zilei de naștere!

— O clipă! spuse Virginia.

Doamne, cum au putut să uite că astăzi este ziua de naștere a adevăratului Williams! Știau doar din toate materialele pe care le-au învățat pe de rost la Washington!

Virginia se repezi la garderobă și îmbrăcă cea mai frumoasă rochie pe care o avea. Stavinski aruncă o privire în pașaport: într-adevăr, Robert Williams s-a născut pe 10 noiembrie 1935. Pe masă nu aveau nimic: nici flori, nici șampanie....

— Doamne, Robert, cotcodăci fals Ludmila Zvonareva, intrând ca o furtună imediat ce Virginia întredeschise ușa, într-o asemenea zi voi stați acasă!?

În mână avea un buchet de flori pe care i-l dădu lui Robert. După ea intrară încă alte șapte persoane, cu un tort și cu sticle de șampanie, cântând în cor:

— Happy birthday to Robert, happy birthday to you....

— Mulțumim! Vă mulțumim!

— Prietenii mei! își prezentă Zvonareva suita. Trei ghizi de la Inturist care vorbesc engleza, două actrițe de la Teatrul Țigănesc și medicul stomatolog Semion Bobrov. Oleg, nu te mai holba la Virginia, e ocupată! Și încă un prieten de-al meu, regizorul de film Dimitri Lasadze. Apropo, astăzi este și ziua mea de naștere, Robert. Ghici câți ani am? Șaptesprezece, firește! Am chefuit nițel la restaurant, iar acum mergem la vila lui Dimitri. Mergeți cu noi, nici nu încape discuție! Acolo avem și sanie, o troică rusească! Ați mers vreodată cu troica? Ba încă și cu muzică țigănească! Dar mai întâi șampanie! Doamne, unde aveți paharele, Virginia?

Cu îndrăzneala oamenilor chercheliți, toți-se împrăștiară prin cameră. Găsiră trei pahare, iar unul dintre musafiri plecă să mai aducă alte câteva. Acompaniate de chitară, țigăncile începură să cânte, unduindu-și pieptul ațâțător spre Stavinski. În acest timp, Zvonarova vorbea întruna:

— Nici nu vreau să aud! îl înfășurăm pe Robert într-o blană și n-o să răcească! Robert, îmbracă-te! Virginia, unde ai blana? Dimitri, acum ai ocazia să-i faci curte Virginiei! Dă-i șuba ta!

"Atac! Atac năvalnic!" insistase Neznacinâi cu douăzeci de minute în urmă. "Intrați în cameră ca o furtună și nu le dați nici o secundă de gândire. Îi scoateți din cameră și le intrați în voie toată seara: plimbați-i cu sania, obligați-i să bea șampanie, oferiți-le icre, distrați-i. Cel mai important: spargeți gheața, împrieteniți-vă! Prietenie și numai prietenie!"

Zvonareva își interpreta rolul cu pasiune. La marginea orașului îi aștepta o vilă cu etaj, icre, votcă și șampanie. Sigur, dacă cei doi Williams nu vor merge cu ei, beția nu va mai avea loc. De aceea nu insista numai Zvonareva, ci toată suita aleasă personal de Neznacinâi....

Însă când frumosul gruzin, regizorul Dimitri Lasadze, îi dădu Virginiei șuba sa, femeia spuse:

— O clipă!

Apoi deschise șifonierul și scoase din geamantanul ei o sticlă de Chanel No. 5, pe care îl cumpărase de la Paris.

— Ludmila, e pentru tine. Te felicit cu ocazia zilei de naștere și îți doresc să fii întotdeauna ca la șaptesprezece ani! Însă noi nu putem merge....

Cu un gest al mâinii, opri glasurile care protestau.

— Pentru mine, astăzi este zi de doliu. Acum zece ani, în această zi, a murit fiica mea. Avea doar șapte luni....

Și, în tăcerea care se lăsase brusc, Virginia, cu lacrimi în ochi, îl îmbrățișă pe Stavinski. Apoi își șterse repede lacrimile și se întoarse către musafiri:

— Iartă-mă, Ludmila, n-am vrut să-ți stric ziua de naștere, dar am fost obligată s-o spun.... De aceea nu sărbătorim ziua de naștere a lui Robert.... Iertați-ne....

Capitolul 9

Secret

Primului loctiitor al președintelui KGB

Generalului Țvigun, S.K.

În legătură cu dispoziția dumneavoastră de a lua toate măsurile pentru racolarea turistului american Robert Williams, raportez:

În cursul a șapte zile de ședere în Moscova, soții Williams duc o viață excesiv de retrasă și părăsesc camera doar pentru scurt timp, de două-trei ori pe zi, pentru a lua masa. Restul timpului și-l petrec în pat ca doi tineri căsătoriți în luna de miere. În cele șapte zile de ședere în Moscova, s-au întâlnit cu un singur american, Jacob Stevenson, corespondentul ziarului Washington Herald, care pe 9 noiembrie, la ora 13, a petrecut cu ei 12 minute în barul pe valută de la etajul trei al hotelului. Ascultarea convorbirii a arătat că întâlnirea a avut un caracter amical, Robert Williams întâlnindu-se cu prietenul său din Washington. Întâlnirea nu a

dat naștere la nici un fel de bănuieli. Stevenson l-a felicitat pe Williams cu ocazia căsătoriei, l-a sfătuit să viziteze câteva expoziții interesante, i-a propus o plimbare prin Moscova și l-a invitat la o serată la Ambasada Americană. Dar, motivând răceala lui Robert, Virginia a refuzat invitația și l-a informat pe Stevenson despre călătoria lor de două zile la Leningrad, care a fost fixată de Inturist pe 13 noiembrie. Jacob Stevenson a promis să-i conducă la plecarea la Leningrad și să-i întâmpine la întoarcere.

Toate încercările agenților noștri de la secția americană, de a se apropia de familia Williams, au eșuat.

Întrucât până la plecarea familiei Williams din URSS, au mai rămas doar două zile, pe care cei doi le vor petrece în orașul Leningrad, vă rog ca operațiunea să fie trecută în seama KGB-ului la Leningrad.

Șeful departamentului turistic al direcției a doua KGB colonel Orlov, P. T.

Moscova, 13 noiembrie 1981

Generalul Țvigun, cumnatul lui Leonid Ilici Brejnev, un bărbat de șaizeci de ani, gras, cu un cap mare și ochii roșii datorită consumului zilnic de coniac, citi pe îndelete raportul, ascultă planul operațiunii de la Leningrad și se uită la Orlov și Neznacinâi:

— Așadar, au venit aici să se reguleze?

Orlov și Neznacinâi tăceau.

— Dar tu ce-ai făcut zilele astea? Îl întrebă colonelul pe Neznacinâi. Ai ascultat cum se chițcăiesc în cameră și atât?

— Nicidecum, tovarășe general!

Neznacinâi făcu un pas în față și îi expuse generalului tot ce întreprisese în legătură cu familia Williams: despre Olea Mahova, despre ziua de naștere care nu a mai avut loc și despre ultima încercare: cu o zi în urmă, a fost trimis în camera lor agentul Sirodin, care s-a dat drept instalator. Acesta le-a povestit celor doi, o istorie melodramatică a iubirii sale cu o americană, venită aici vara trecută, pentru a studia limba rusă la Institutul Pușkin. Autoritățile sovietice au întrerupt, chipurile, viza studentei la trei zile după încheierea logodnei lor, iar ea a trebuit să plece. Scrisorile ei nu ajung la el, sunt oprite de cenzura sovietică. Iar el a fost dat afară din institut din cauza relațiilor cu străinii. Instalatorul l-a rugat pe Williams s-o găsească pe iubita lui în America și să-i înmâneze o scrisoare de la el.

— Am racolat-o pe această studentă, continuă Neznacinâi, încă din vara trecută. E o comunistă înverșunată. Ea ar putea să se lipească de Williams, să-i ceară medicului să-i facă cunoștință cu pacienții lui, congresmani, chipurile pentru a-și salva logodnicul. Dar nu am reușit nici de data asta. Știți ce i-a spus cățeaua de Virginia locotenentului Sirodin? Că l-ar ajuta cu plăcere, dar, când se vor întoarce în America, vor fi foarte ocupați cu vânzarea casei din Potomac și cu mutarea în California.

— Doctorul vrea să plece din Washington? Întrebă generalul.

— Fleacuri! spuse colonelul Orlov. Care doctor își lasă clientela și pleacă în California, unde nu-l cunoaște nimeni și unde sunt stomatologi cu duiumul?! Pur și simplu este vorba de lașitatea și indiferența tipic americană. Au citit tot felul de chestii despre KGB și se tem de orice. De mult ar fi trebuit lichidați tipi de genul Barron și Conquest, ca să nu le mai vină și altora chef să ne împrăște cu noroi!

— Se poate pune și așa problema, zâmbi generalul. Pe de o parte, poate fi vorba și de noroi, pe de alta, ridică prestigiul nostru internațional. Dar e caraghios că faimosul KGB nu se poate descurca deloc cu doi bieți tineri căsătoriți! Dar crezi, îl întrebă el pe Neznacinâi, că o să-i dai gata în ultimul moment, înainte de plecare?

— E metodă verificată, tovarășe general, replică Neznacinâi. M-am folosit de ea nu o dată. La început îi sperii cu închisoarea, cu anchete dure. Aștia, după atâtea zile de zbenguială în pat, au slăbit în așa hal încât, dacă îi strângi cu șurubul cum trebuie....

— Mda, spuse Țvigun. Metodă de forță.... presiunea psihologică.... Maiorule, înainte, parcă lucrezi mai cu talent și mai cu folos....

— Era affluentă de turiști, tovarășe general, sări în apărarea subordonatului său colonelul Orlov.

— Lasă-mă, am mai auzit eu scuzele astea.

Generalul luă receptorul și formă un număr.

— Solomin, spuse el, aici Țvigun. Mâine va veni la tine maiorul Neznacinâi de la secția americană. Are o misiune specială cu doi străini.

Capitolul 10

Jacob Stevenson veni la gară la ora 11,45, cu zece minute înainte de plecarea spre Leningrad a expresului "Săgeata Roșie". În apropierea lui, într-o Volgă neagră, venise și "garda de corp", cum îi plăcea lui să-i numească pe KGB-iștii care-l filau.

Stevenson luă buchetul de flori pentru Virginia de pe bancheta din spate și, sărind peste troiene, intră cu aerul unui om lipsit de griji în clădirea gării. Încetini o vreme pașii, pentru ca păzitorii săi să nu-l piardă în mulțime. N-avea de ce se ascunde. Dimpotrivă, intenționa să-i lase să-l vadă că a adus un buchet de flori pentru Virginia, mai precis un buchet de garoafe roz, că flecărește o vreme cu cei doi și apoi pleacă acasă. Totul trebuie să fie simplu, nimic conspirativ. Și, cu toate acestea, Stevenson era emoționat. Se simțea participant la un film de spionaj și, din obișnuință jurnalistică, urmărea totul ca făcând parte din viitorul său roman.

"Peronul gării", scria el în gând, "era plin de turiști străini și de elita moscovită: actori, actrițe, pictori, diplomați, funcționari de rang superior în paltoane elegante, colonei și generali cu căciuli căzăcești și KGB-iști peste tot. Doi dintre ei mă urmăreau pas cu pas, dar eu îmi continuam liniștit drumul de-a lungul vagoanelor roșii.

Gărzile mele nu bănuiau, că în buchetul de flori, se afla cheia întregii operațiuni. Într-o felicitare cu urări prea puțin importante, existau două cifre: "6" și "3", numărul vagonului și al cupeului în care va pleca din Leningrad colonelul Iurișev. Cu cinci zile înainte, am fost nevoit să întind puțin coarda cu păzitorii mei. Atunci am mers cu Volvo-ul meu la marele magazin alimentar din Piața Smolensk, magazin care are o intrare pe Arbat și alta spre Sadavoie Kolțo. Am intrat în magazin dinspre Arbat, făcând în așa fel, ca păzitorii mei să vadă acest lucru. M-am amestecat în mulțimea care stătea la trei rânduri la cârnați, castraveți și votcă și am prins rând la castraveți. După ce m-am convins că leneșii mei "arhangheli" stau în mașină lângă Volvo-ul meu, am ieșit repede din

magazin pe ușa dinspre Sadovoie Kolțo. Aici mă aștepta soția mea, Lucy. Pe bancheta din spate a mașinii se afla o sticlă de votcă. Am băgat sticla în buzunarul vestei, iar peste trei minute, în Piața Maiakovski, am luat un taxi pentru orice eventualitate și, plătind cinci ruble, am ajuns la gara Leningrad. A trebuit să stau la bilete șaptesprezece minute (aici a fost momentul cel mai enervant). «Vă rog, dați-mi două locuri de la Leningrad la Moscova pentru data de 15 noiembrie. De preferință, vagonul 6. Rețineți restul.» în loc de 37 ruble pentru două bilete, am dat casierei 45, rezolvând astfel problema într-o clipă. M-am asigurat încă o dată că nu sunt filat, am cumpărat un plic și un timbru, am scris pe plic: «Regiunea Kirov, rezervația "Codrul Hoților", pădurarului Anikin, pentru Iurișev», am pus biletele în plic și plicul l-am pus într-o cutie poștală. Am hotărât amănuntele operațiunii împreună cu Mac Carrie, încă de la Stockholm, însă pentru un străin la Moscova, fleacuri precum libertatea de deplasare și inviolabilitatea corespondenței devin probleme aproape insurmontabile.

Peste douăzeci de minute, schimbând de două ori taxiul, am ajuns în fine la Piața Smolensk, am intrat în magazin dinspre Sadovoie Kolțo și am dat nas în nas cu păzitorii mei, de-acum dezorientați. Sticla de votcă ce se vedea din buzunarul meu i-a liniștit: au crezut că stătusem la rând la votcă, iar acum îmi caut rândul la castraveți. Firește, erau mirați, căci puteam să cumpăr votcă și castraveți fără rând de la magazinul pe valută, inaccesibil unui simplu cetățean sovietic.

De aceea, am scos din buzunar blocnotes-ul și am început să pun întrebări celor de la rândul pentru castraveți. "Sunt ziarist american. De câte ori pe săptămână trebuie să stați la rând pentru alimente?" am întrebat pe o bătrână înaltă. Femeia s-a dat înapoi speriată și nu mi-a răspuns. M-am îndreptat spre un bătrân cu căciulă din blană de iepure. L-am întrebat același lucru și am obținut aceeași reacție. Sovieticii se tem să intre în contact cu străinii și cu atât mai mult să răspundă la astfel de întrebări "lunecoase", și încă în public.

Am văzut cum, în spatele oamenilor care stăteau la rând, "arhanghelii", care își dăduseră seama că am de gând să fac un articol "rău-voitor", despre viața oamenilor sovietici, se îndreaptă spre cabinetul directorului magazinului. După un minut, vânzătoarea a anunțat brusc: «Gata! Castraveții s-au terminat!» Cei din rând au început să vocifereze, dar vânzătoarea nu i-a luat în seamă. Oamenii au mai înjurat un timp, apoi au plecat.

Când am ajuns la mașină, am văzut că cele două cauciucuri din spate sunt sparte, iar «arhanghelii» mei, aflați în mașina din spate, se distrează de minune. Era evident că sunt pedepsit pentru încercarea mea. De acum înainte, va trebui să-mi demonstrez loialitatea timp de alte câteva luni; altfel, huliganii îmi vor boți mașina în fiecare noapte. Totuși, am reușit să-i duc de nas.

Dar iată și familia Williams; îi văd prin fereastra unui compartiment din vagonul cinci. Sunt însoțiți, de o femeie șatenă, drăguță, la vreo patruzeci de ani, care stă în ușa compartimentului și spune ceva vesel, fără întrerupere. Bat cu buchetul de flori în fereastră; ei mă observă, iar eu le fac semn să coboare Pe peron. Să vadă și «arhanghelii» mei, care s-au postat la doi Pași de mine, că nu vreau să ofer Virginiei nimic altceva

decât acest buchet de flori. Însoțiți de aceeași șatenă drăguță, Robert și Virginia ies din vagon, îmi fac cunoștință cu ea: e ghid la Inturist și o cheamă Ludmila. Robert are gâtul înfășurat într-o eșarfă.

Și Robert și Virginia sunt palizi, iar ochii, căprui și calzi ai femeii, ies în evidență triști și îngrijorați, pe fondul feței obosite.... Da, bine s-au gândit născocind boala lui Robert. Dar amigdalita lui i-a făcut să slăbească, să devină palizi, iar colonelul Iurișev, e acum la odihnă, la aer curat. Va apărea mâine sau poimâine, rumen și proaspăt... Mi-am dat seama cât de periculos este acest fapt pentru întreaga operațiune: în cursul unei singure nopți, în trenul Leningrad-Moscova, Robert Williams se va prefăce dintr-un tip palid, obosit de boală și de luna de miere cu Virginia, într-un tip zdravăn, rumen și Doamne ferește! bronzat. Ce-i de făcut?

Cum să le spui acest lucru, când alături stă femeia de la Inturist, iar la doi pași KGB-iștii?

— Doamne, Robert, ai slăbit îngrozitor! îi spun. Virginia, trebuie să-l lași la Leningrad să se plimbe și să respire aer curat. Nu se poate să se întoarcă din Rusia cu o asemenea înfățișare! Ce vor spune la Washington despre Moscova și Rusia? Compromiteți tot Inturistul rus! Te rog, Virginia, mai sunt încă două zile până la plecare, alimentează-l! Aer curat, plimbări! Neapărat să mergeți și în afara orașului la Repino sau la Peterhof. Leningradul este un oraș minunat! Plimbări și alimentație corespunzătoare. Nu se poate să te întorci din Rusia cu o așa față palidă, nu-i așa, Ludmila?

Mă întorsesem spre ea, luând-o drept martoră, dar de fapt țipam cu privirea, ordonând Virginiei și lui Robert să mă înțeleagă.

— Trenul Moscova-Leningrad pleacă peste un minut, anunță un glas prin stație. Rugăm pasagerii să-și ocupe locurile, iar însoțitorii să coboare din vagoane.

Robert și Virginia au urcat în vagon, iar eu și Ludmila am rămas pe peron. Trenul porni încet iar când Robert și Virginia apărură la fereastră, le-am făcut semne precum că trebuie neapărat să mănânce, să se plimbe.... Dracu' știe dacă m-au înțeles sau nu....

— Aveți dreptate, spuse Ludmila. Au slăbit săptămâna asta, că nici nu-i mai recunoști!

Dacă ar ști că nu sănătatea lor este în pericol, ci misiunea...."

Jacob Stevenson nici nu bănuia (iar familia Williams nu putea să-i spună) că paliditatea lor era provocată și de faptul că, pe coridorul vagonului 5, îl văzuseră pe maiorul Neznacinâi, a cărui fotografie o văzuseră la Washington, arătată de David Mac Carrie. Maiorul rus se afla în compartimentul vecin.

Capitolul 11

La Leningrad, l-au văzut pentru a doua oară pe Neznacinâi. Cu toate că Robert Williams avea încă gâtul bandajat, au comandat o mașină și și-au petrecut toată ziua la Peterhof. Acolo s-au plimbat ținându-se de mână pe aleile înzăpezite al fostului palat al țarilor și au stat mult timp îmbrățișați lângă o fântână arteziană părgănită sau într-un colț al parcului pustiu. Chiar și reperați de radioreceptoarele de distanță, nu s-a

putut afla ce-și șopteau, iar Neznacinâi a renunțat să le mai asculte convorbirile.

Se afla într-o Volgă a KGB-ului și fuma nervos, blestemându-și ziua în care a pus ochii pe familia Williams. A cerut informații suplimentare despre ei la Washington. Acum, dosarul a ajuns la generalul Țvigun! Cum a spus? "Înainte, maiorule, lucrai mai bine..." Ce însemna asta? O amenințare?

Rezultă că, dacă nu se descurcă cu familia Williams, poate fi schimbat din funcția de șef de sector. Și-a făcut-o cu mâna lui. Nu! Trebuie să-i prindă, trebuie neapărat! Alături, lângă palatul Peterhof, se afla mașina de la Inturist, plătită de cei doi. În ea se plectiseau de cinci ore ghidul de la Inturist și șoferul, care dormea dus, ambii informatori ai KGB-ului din Leningrad.

Pentru prima oară în viață, Neznacinâi îi invidia pe cei ce aveau alte profesii. Nu tu plan de racolare a străinilor, nu tu frecușuri de la șefi.... Sucești covrigul în mână, pe urmă dormi cât clienții se plimbă prin muzee și parcuri. Dacă te-ai certat cu șeful, te transferi în alt loc; de șoferi este nevoie peste tot. La KGB însă nu te poți certa cu șeful. Sigur, poți să faci, de pildă, avocatură, nu degeaba făcuse facultatea de drept. Dar Neznacinâi știa că de la KGB nu pleci când vrei. KGB este o putere, o forță în fața căreia tac cu toții mâlc, de la ultimul coate-goale până la miniștri. E suficient să scoți din buzunar legitimația roșie cu înscrisul "KGB" și imediat, fără rînd, ești primit în spitale, în service-uri, în unitățile comerciale, în magazine, în hoteluri și în stațiuni. La vederea legitimației, șefii de magazine și de restaurante se agită ca niște gândaci, milițienii dau "verde" și toți judecătorii îndeplinesc ordinele tale. Și să piardă el toate astea numai din cauza celor doi Williams!? Nu, Neznacinâi nu renunță, nu a renunțat niciodată; știe să aștepte până în ultima clipă. Să vedem ce va zice la vama de la Șeremetievo....

A doua zi, 15 noiembrie, șoferul Volgăi care deservea familia Williams, a primit o instrucțiune: la întoarcerea din plimbarea din afara orașului, trebuia să însceneze o defecțiune la mașină, în așa fel încât familia Williams să fie obligată să străbată cei trei sute de metri până la hotelul European pe jos. Ghidul de la Inturist avea misiunea ca, motivând o indispoziție oarecare, să coboare din mașină înainte ca aceasta să se "defecteze".

La intersecția bulevardelor Nevshi și Lieteinâi, șoferul opri mașina și, într-o engleză stricată cu adaosuri de rusă, explică pasagerilor că mașina s-a defectat, are ceva la motor. În concluzie, vor trebui să meargă până la hotel pe jos; hotelul este aproape, la o distanță de câteva sute de metri. Familia Williams ieși din mașină și porni pe bulevardul Nevski. După un timp, se apropiară de ei trei persoane: o fată cu un palton bej și doi băieți în scurte sport, din material sintetic.

— Bună ziua, sunteți americani? o întrebă în engleză fata pe Virginia și, fără să mai aștepte răspunsul, se porni să vorbească foarte repede. Suntem disidenți sovietici, trebuie să ne ajutați în numele libertății! Luați asta! Este o scrisoare către președintele american. Și astea sunt materiale despre constrângerile la care sunt supuși studenții sovietici. Nu ne lasă să studiem. Evreii sunt dați afară din facultăți. Vă rog, luați....

Femeia îi vârî în mâna Virginiei un pachet, iar cei doi băieți încercau să-i bage în buzunar lui Robert niște hârtii. După figurile lor insolente și buhăite, din cauza vieții desfrânate pe care o duceau, Stavinski înțelese prea bine că nu sunt studenți și nici disidenți. Și Virginia înțelese că are de-a face cu una din acele provocări, despre care îi prevenise Mac Carrie. De teamă că, înfierbântându-se, Stavinski va începe să vorbească în rusește, începu să dea mână din mâini.

— Get out! Get out! Police!!! Help!

Dar nu se vedeau milițieni în jur, iar trecătorii îi evitau ca pe niște ciumați și, doar pe cealaltă parte a străzii, într-un microbuz al KGB-ului, se auzeau clic-urile aparatelor de fotografiat și fâșâitul camerei de luat vederi.

Ieșind din încercuirea celor trei tipi, Virginia și Robert o luară la goană spre hotel. De la hotel, Virginia telefonă imediat la Inturist, apoi la Consulatul American, ca să anunțe incidentul, însă era ora șapte seara, iar de la Inturist și de la Consulat i s-a spus că nu merită să se îngrijoreze pentru un asemenea fleac, pot face o cerere oficială și mâine, la Ambasada Americană, de la Moscova.

Tăcut, cu buzele strânse, Stavinski stătea la masă. Incidentul era un semn rău. La început, la Moscova, îi defilase prin fața ochilor acea ispită KGB-istă, studentă la teatru, și Ludmila Zvonareva le propusese în fiecare zi tot felul de chefuri și cunoștințe cu elita moscovită. Apoi a fost "ziua de naștere", apoi "instalatorul", iar în tren chiar șeful sectorului american, Neznacinâi. Oricărui străin adevărat, aceste fapte i-ar fi părut fleacuri, rezultate ale unui lanț al întâmplărilor. Însă nu și lui Stavinski, care crescuse în URSS. Ca orice persoană crescută în această țară, știa foarte bine că ghidul Inturist-ului nu cheamă turiștii străini la picnic fără permisiunea sau fără indicația directă a KGB-ului. Apoi "instalatorul și, în sfârșit, "disidenții". Ceva nu e în regulă!

Oare să-i telefoneze lui Stevenson, să-l anunțe că operația se sistează? Dar ce poate face Stevenson, dacă deja a trimis biletele lui Iurișev, iar Iurișev este cumva undeva pe aici prin Leningrad și așteaptă plecarea trenului? Iar pe de altă parte, dacă KGB-ul se ocupă de ei, ba prin ghid, ba prin "instalator", ba prin "disidenți", înseamnă că totuși sunt luați drept americani. Ce anume s-a întâmplat? N-au reacționat nici la invitațiile Ludmillei, nici la balivernele "instalatorului", nici la "disidenți". Sunt curați.

Cu toate acestea, știind că apartamentul lor este ascultat de KGB-iști, Stavinski desenă cu degetul pe fața de masă cuvântul "Stevenson" și arată Virginiei cu ochii telefonul. Ea înțelese și comandă o convorbire interurbană cu Moscova. Liniștită, fără panică, îi explică lui Jacob ce s-a întâmplat și îl rugă să vină dimineață la gara Leningrad, pentru a petrece cu ei câteva ceasuri înainte de plecarea lor din Rusia.

— Nu vreau să mai avem probleme sau incidente. Și așa Robert nu se simte prea bine.

Stevenson o înțelese. Fără îndoială, dacă el va fi cu Virginia și cu falsul Williams, KGB-ul nu va putea să întreprindă la fel de ușor noua provocare.

— Nu vă faceți griji, vă voi întâmpina la Moscova, spuse el.

În vagoanele confortabile ale expresului, pasagerii beau coniac și șampanie, jucau cărți, flirtau cu tovarășele de drum și cu chelnerițele. Pe un cărucior, un chelner aducea de la vagonul restaurant vin, coniac, sandvișuri cu icre, ciocolată și țigări. Pe la ora trei noaptea, se făcu liniște.

În compartimentul său, maiorul Neznacinâi dormea cu conștiința împăcată. Ieri seară, în timp ce Virginia și Robert cinau la restaurantul hotelului European, camerista, din ordinul lui Neznacinâi, a intrat în camera lor, a descusut căptușeala paltonului lui Robert Williams și a blănii Virginiei și a introdus câteva coli de hârtie subțire, cu texte antisovietice. Acum, cei doi nu vor scăpa la aeroport de învinuirea de acțiuni antisovietice. În compartimentele alăturate sforăiau generali și colonei care își luaseră înainte de somn obișnuita doză de coniac și cartoforii trișori ce "tapaseră" până la ultima copeică câte un general imprudent.

Pe la ora cinci, coridoarele vagoanelor erau goale; doar rareori alergau la toaletă femei pe jumătate dezbrăcate, iar între două vagoane, un locotenent tinerel care se întrecuse cu băutura, vomita surplusul de icre negre amestecate cu votcă. Pe la ora șase, încetară și aceste manifestări de viață.

Doar trei oameni în tot trenul nu dormeau. În compartimentul 7, Virginia și Stavinski stăteau unul lângă altul, ținându-se de mână. Își vorbeau din ochi. La ora șase și zece, Stavinski se ridică oftând și, o dată cu el, se ridică de pe locul ei și Virginia. Stavinski deschise cu grijă ușa glisantă și ascultă.

Nu era nimeni pe coridor. O ultimă privire spre Virginia și... Trase aer în piept și ieși pe coridor. Trecu în vagonul 6; primul compartiment, al doilea, al treilea.... La al treilea se opri și ascultă. Nu se auzea nici cel mai mic zgomot de dincolo de ușă. Plecă mai departe, spre vagonul restaurant. Era doar bufetierul care întindea icre roșii pe felii de pâine.

— Tea! spuse Stavinski în engleză și adăugă într-o rusă pocită: Ceai.... Două....

Apoi, ținând în mână două cești cu ceai, Stavinski se întoarse în vagonul 6. Oricine l-ar fi întâlnit, l-ar fi luat drept un pasager oarecare ce își duce ceaiul de dimineață în compartiment. Dar această scenă nu avea spectatori — coridorul era absolut gol.

Stavinski se opri în fața ușii de la compartimentul al treilea. Ascultă iarăși, dar nu se auzea nimic. Dacă Iurișev nu este în compartiment Stavinski își va cere scuze că a greșit ușa. Și, sperând din tot sufletul că Iurișev nu va fi acolo, apăsă încet mânerul și trase spre dreapta. Ușa glisă cu zgomot. În compartiment era întuneric, dar becul de pe coridor lumina patul gol de deasupra și figura unui bărbat îmbrăcat, aflat pe patul de jos. Bărbatul stătea culcat cu ochii închiși, dar o privire a fost suficientă pentru a-l recunoaște.

Intră în compartiment și închise ușa cu grijă. Aprinse lumina. Privirea directă și aspră a lui Iurișev îl fixă cu nedumerire, apoi cu uimire: Iurișev se recunoștea în acest om. Uimirea îl făcu să se așeze în capul oaselor pe patul extensibil. Era îmbrăcat într-o scurtă uzată din piele, cizme vechi de vânătoare și pantaloni vătuiți. Sub măsuță se afla un rucsac îndesat cu

lucruri. Stavinski așeză pe măsuță ceștile cu lingurițele și spuse încet aproape în șoaptă:

— Bine v-am găsit. Avem două sau trei minute. Ascultați și rețineți. Din această clipă deveniți eu, turistul american și medicul stomatolog din Washington, Robert Williams. În compartimentul 5, vagonul 7, vă așteaptă soția mea, Virginia, acum a dumneavoastră. Dimineață veți lua avionul spre America, pe baza documentelor mele. Asta-i tot. O să vă îmbrăcați în costumul meu.

Stavinski începu să se dezbrace și continuă:

— Da! Cel mai important este asta și își scoase eșarfa și compresa. Aveți amigdalită, de aceea nu puteți rosti nici un cuvânt. Va vorbi Virginia, dumneavoastră nu veți deschide gura. Vorbiți engleza?

— Citesc cu ușurință, dar vorbesc prost; n-am practică, răspunse Iurișev răgușit.

— Ce e cu vocea dumneavoastră?

— Acum șapte ani mi s-a extirpat o tumoare de pe corzile vocale și de atunci vorbesc răgușit. Ce părere aveți, în Occident pot să mă tratez?

— Deocamdată, nicăieri în lume nu se tratează așa ceva, zâmbi Stavinski. Așa! Înainte de zbor trebuie să mâncați înghețată, pentru ca amigdalele să se umfle. E posibil ca la vamă să vi se facă un control medical. Gheață găsiți la hotel, în frigiderul din camera noastră. Iată eșarfa și bandajul, înfășurați-vă gâtul ca și mine....

Schimbară îmbrăcămintea și, când se încălță, Iurișev făcu o grimasă de durere.

— Strâng? întrebă Stavinski.

— Puțin....

— Răbdați. În geamantanul meu există o pereche puțin mai mare, am prevăzut. Gata. Good luck în America!

— Iar dumneavoastră veți lucra în locul meu la StatulMajor? întrebă brusc Iurișev, oprindu-se din îmbrăcat.

— Nu. Sunt nebun, dar nu chiar într-o așa măsură. Mâine voi pleca cu primul tren din Moscova. Îmbrăcați-vă! Se pare că v-am spus totul. Dumneavoastră sunteți Robert Williams, aveți gâtul bolnav, soția dumneavoastră, Virginia, se află în compartimentul 5, Vagonul 7. Luați ceaiul și mergeți ca un om abia trezit din somn. La gara din Moscova vă va întâmpina Jacob Stevenson. Vă va însoți și la decolare. Și încă ceva: să nu vă treacă prin cap să vă luați de soția mea, mă voi întoarce la ea! Ați înțeles?

— Nici dumneavoastră de a mea, spuse răgușit Iurișev. Nu mă voi întoarce la ea, am alungat-o pentru că e o târfă. N-aveți nevoie să știți amănunte.

La despărțire, Iurișev îi strânse mâna lui Stavinski.

— Când or să înceapă să vă caute? întrebă Stavinski.

— Am concediu douăzeci și patru de zile lucrătoare. Prin urmare, trebuie să fiu la serviciu pe data de 3 decembrie. Încă vreo două zile după, nu se vor alarma, însă după aceea.... Pădurarului Anikin i-am spus că mi-am găsit o muiere la Kirov și că mă duc la ea. Așa că mă vor căuta în primul rând la Kirov....

— Până atunci nu voi mai semăna cu dumneavoastră. În Occident să nu faceți nici un fel de declarații în presă, să vă ascundeți.... De fapt, se va

ocupa Mac Carrie de asta... Gata! Plecați, ceaiul s-a răcit. Din această clipă, nu mai înțelegeți limba rusă, iar cu Virginia nu vorbiți nici în compartiment și nici în camera de hotel. Ați înțeles?

Iurișev aprobă dând din cap și luă în mână cele două cești de ceai. Se îndreptă către ușă, apoi se întoarse către Stavinski.

— Sunteți un om disperat. Ar trebui să bem amândoi!

— Tăceți din gură! îi răspunse grosolan Stavinski. Vă doare gâtul!

— Știu. Dacă vreți să beți ceva și trebuie să beți, căci văd că tremurați, am votcă în rucsac.

Își legă la gât bandajul și eșarfa. Acum stăteau amândoi în fața ușii compartimentului, acoperită pe trei sferturi cu o oglindă. Semănau incredibil de bine, ca doi frați gemeni. Se uitau unul la celălalt în oglindă, ochi în ochi. Iurișev trase încet ușa. Ascultară amândoi. Pe coridor nu se auzea nici un zgomot. Deschizând ușa mai tare, Iurișev ieși din compartiment. Acum devenise Williams, Robert Williams, care ducea ceaiul pentru soția sa, Virginia. Pe platforma dintre vagoane, rupse o bucată groasă de țurture și o băgă în gură, o sparse cu dinții și o înghiți. Apoi porni mai departe.

Coridorul era gol.... Ușa compartimentului era închisă.... Rusul apăsă pe mâner și trase. În compartiment, pe patul de deasupra, stătea culcată dar îmbrăcată, o femeie frumoasă. Din această clipă, era soția lui. Iurișev văzu că pe obraji îi curg lacrimi. Ridicându-se în capul oaselor, ea îl privi cu ochii mari, căprui, și spuse în engleză, abia auzit;

— Ești chiar tu?

Oricât de pregătită era Virginia, că noul Williams va fi identic cu celălalt, se înșelă. Visase și se rugase atât de mult să se întoarcă Stavinski, încât.... se întorsese?

Iurișev închise ochii afirmativ.

Sărind de bucurie, Virginia aproape că se prăbuși pe pat și-l îmbrățișă, răsturnând cămile cu ceai. El o prinse speriat de mână. Femeia se lipi de el cu tot trupul, dar în clipa următoare sări înapoi. Acesta mirosea altfel, a pădure parcă. Sau inima îi spusese adevărul? Uitându-se fix la el, spuse:

— Îmi pare rău.... Ajută-mă, te rog....

El îi dădu mâna și ea se ridică tăcută pe patul de sus. Se întinse, trase cearșaful deasupra și nu-i mai aruncă nici o privire lui Iurișev. Nu mai avea febră și nici lacrimi pe obraji. Stătea culcată pur și simplu, cu ochii închiși, fără să se frământa. În aceste clipe, în sinea lui, Iurișev îl invidia pe Stavinski....

Ridică de pe covor ceștile și farfuriile, le așeză cu grijă pe masă, se așeză pe patul de jos, lângă fereastră, și dădu la o parte un colț al perdelei groase. Dincolo de fereastră se întindea Rusia întunecată, dinaintea zorilor, cu pădurile și satele ei troienite....

La aceeași Rusie se uita și Stavinski, de la fereastra compartimentului său. Pe măsuța din fața lui se afla deja o sticlă de votcă. Alături se afla rucsacul lui Iurișev, deschis pe jumătate, în care se aflau câteva pulovere călduroase, pantaloni vătuiți și toate documentele: buletinul, legitimația de ofițer și cheile de la apartament. Privind pe fereastră la Rusia cea înzăpezită, Stavinski bău cu noduri din sticlă, scărpinându-se mașinal la gâtul eliberat de compresă.

Capitolul 13

"Sosirea expresului de la Leningrad se deosebește frapant de plecarea spre Leningrad", își ticluia Jacob Stevenson frazele romanului său, grăbindu-se prin șuvoiul de pasageri. "Nu există nici acel mister al nopții, nici caracterul sărbătoresc al plecării spre Leningrad. Fețe preocupate, adormite, îmbulzeală spre taxiuri, spre metrou, hamali cu cărucioare, lumina cenușie a dimineții. Din vagonul care mă interesează, coboară câțiva generali cu căciuli brumării, apoi cunoscutul actor de comedie Iuri Leonov, apoi o femeie neastâmpărată ca o zvârlugă, doi muzicieni cu vioară și violoncel și, în sfârșit, Robert și Virginia Williams. Îi dau din nou Virginiei un buchet de flori și îi îmbrățișez pe amândoi. Și doar atunci când îl cuprind în brațe, simt cât de încordat este fiecare mușchi al corpului său antrenat și mă conving că acesta este Iurișev. Iată că ne vedem iar, la două luni de la întâlnirea din cimitirul Novodeviciie... Însă nu-mi pot exprima bucuria printr-o vorbă sau printr-un gest; "arhanghelii" mei de la KGB se află la doi pași și ne privesc insistent. Înțelegând tensiunea situației, nici nu mă mai uit la Iurișev, ci strig după hamal, iar Virginia, înțeleaptă, ne ia de mână pe amândoi și ciripește mereu, exact ca o actriță pe scenă.

— Sunt pur și simplu vrăjită de Leningrad! Ce minunăție! Ah, Jacob, am fost la Peterhof și la golful Finic. Am dat ciocolată la veverițe! Imaginează-ți, Jacob, aici veverițele sunt roșcate! Dragule, acoperă-ți gâtul cu eșarfa! Însă am avut și necazuri, istoria asta cu disidenții! Cică să le luăm nu știu ce documente! Nu-i treaba noastră să ne amestecăm în treburile interne ale Uniunii Sovietice!

Ascultam flecăreala ei destinată clar celor care mă supravegheau și, în acest timp, îl căutam din ochi pe celălalt Williams, care rămăsese în compartimentul 3 al vagonului 6. Dar nu l-am văzut. Mi-am întors capul și am surprins privirea unui bărbat cu față rotundă și cu ochi albaștri-cenușii. Mi s-a părut că și Virginia, în timp ce sporovăia, arunca priviri în jur, căutând pe cineva. Ca să nu se întoarcă și să nu vadă acea figură evident KGB-istă care ne urmărea, am prins-o strâns de braț și am condus-o la mașină.

Capitolul 14

Stavinski ieși ultimul din vagon. Însoțitoarea de tren strângea din vagon resturile lăsate de călători când Stavinski, motivând că a adormit, îmbracă scurta de blană a lui Iurișev, își îndesă pe cap căciula și strânse cataramele rucsacului. Oricât de mult ar fi dorit să o mai vadă o dată pe Virginia, nu-și putea permite să iasă pe peron înainte de a fi plecat toată lumea.

— Ai adormit, pușor? Mai bea puțin, spuse însoțitoarea văzând sticla de votcă de pe măsută.

Înainte, în timpul călătoriilor sale prin Rusia, Stavinski intra ușor în vorbă cu tot felul de oameni și putea scăpa de orice situație cu o glumă. Dar teama surprinzătoare că va vorbi cu accent nerusesc îl înlemnise.

Coborî pe peronul pustiu, acoperit cu mormane de zăpadă. Intră în gara Leningrad, îngrozit de toate: strigătele și privirile hamalilor, care

acum nu mai aveau ce face, ale milițianului de serviciu. Mergea ca pe un teren minat, iar dacă în spate s-ar fi auzit o plesnitoare de copii, ar fi căzut secerat ca de un glonte adevărat. Însă nimeni nu-i acorda atenție, nimeni nu se interesa de acest țăran cu cizme de vânător și cu un rucsac în spate.

Devenise un cetățean sovietic cenușiu, ca sute și mii la fel care coboară din tren și se grăbesc spre metrou sau autobuz. Foarte aproape, în stânga, la două sute de pași, se afla gara Iaroslav, și mai aglomerată decât gara Leningrad. Acolo, într-un seif, îl așteaptă documentele și banii. De la această gară, trenurile pleacă în adâncurile Rusiei, în Zagorsk, Kostroma, Kirov. Aici, la cele douăsprezece linii, vin trenuri cu mii și mii de oameni, îmbrăcați ca și Stavinski, în scurte de blană și cu căciuli cu urechi.

Ieșind din gară, acești oameni, muncitori, studenți, gospodine, se grăbesc care mai de care în toate direcțiile.

Stavinski se amestecă în mulțimea care se îndrepta spre metrou. Era împins, înghesuit. Cineva îl călcă pe picior. În această mulțime i se putea pierde urma, nu mai putea fi filat. Se lăsă dus de val, dar coti și se îndreptă spre gara Iaroslav. Fu întâmpinat de un alt șuvoi de lume. Reuși să se apropie de clădirea gării, iar o bătrână îl atenționează:

— Uită-te, omule, ți-au tăiat rucsacul.

Stavinski se uită peste umăr și văzu: îi tăiaseră cu o lamă buzunarul rucsacului în care se afla sticla de votcă. Acum înțelese că se află în Rusia.

Intrând în clădirea gării, se convinse că nu se schimbasese nimic de când părăsise țara: în uriașa sală a gării era aceeași aglomerație și aceeași duhoare. Pe bănci sau direct pe podea, se înghesuiau oameni cu geamantane, saci, colete. Copiii plângeau.

O tristețe neagră umplu inima lui Stavinski. Unde a venit? Pentru ce? Într-o țară rece, înghețată, flămândă.... Iar peste trei ore, Virginia va pleca de pe aeroportul Șeremetievo. Poate că pentru totdeauna.... nu, trebuie să o vadă, să o vadă chiar și de departe! O va vedea și gata. Va rămâne aici și va înota din răspuțeri prin această cloacă în care el singur se afundase și va căuta o cale să ajungă în Occident. Însă acum trebuie să o vadă pe Virginia, pur și simplu să o vadă. Este încă în Rusia, la Moscova! Nu se va întâmpla nimic dacă va pleca din Moscova peste trei ore și nu peste una....

Entuziasmat de această hotărâre neașteptată, Stavinski examinează sala. Nu-l urmărea nimeni. Fără să se grăbească, alene, se apropie de seiful cu numărul 217 și, cu teama că va fi arestat sau atacat, formă cu mâna tremurândă cifrul comunicat de Mac Carrie: 141516. Nimeni nu se rezezi asupra lui, nimeni nu-l arestă, ci doar o femeie îl întrebă:

— Îl lași liber?

— Nu, răspunse el cu glas găuit, iar femeia plecă mai departe.

Și, fără să se uite în jur, Stavinski dădu la o parte ușița seifului. În locul pachetului cu documente și bani, se afla o valiză mică, din piele neagră. Oarecum neîncrezător, Stavinski scoase valiza și încercă să deschidă lacătul. Încuietoearea cedă ușor, iar Stavinski deschise valiza. În valiză se aflau cămăși, un costum, un pulover de lână, pantaloni. Ciudat, Stavinski nu vorbise cu Mac Carrie despre îmbrăcăminte. Femeia veni din nou și îl rugă:

— Poate, totuși, eliberezi seiful?

— Nu, e ocupat, reacționează aproape grosolan Stavinski, neștiind ce să facă cu valiza.

Femeia oftă din greu și își târâi bagajele spre sala de așteptare. Stavinski își băgă mâna în valiză, sub lucruri, și găsi în cele din urmă ceea ce căuta: un pachet. Un pachet doldora. I se ridică o piatră de pe inimă și chiar zâmbi; nu cumva Mac Carrie se arăta prea grijuliu, trimițându-i în afară de documente și bani, și îmbrăcăminte? Însă era perfect. Nu se putea duce pe aeroportul Șeremetievo în cizme de vânatoare, în pantaloni vătuiți și într-o scurtă grosolană. Dar unde să se îmbrace? Se uită la ceas. Era ora 8,30; până la plecarea avionului mai erau vreo trei ore. Dar unde dracu' să se schimbe? La WC? Era puțin cam bizar, putea atrage atenția cuiva: intră în cabină un țăran și iese un domn. Și ce să facă cu rucsacul? Era primejdios să-l lase în seif. Mac Carrie îi spusese să nu se mai întoarcă la seif. Iar seifuri libere nu se găseau. Drace!

Stavinski închise seiful, învârti dispozitivul cifrului pentru ca numărul să se încurce și merse la ghișeu deasupra căruia scria "bagaje de mână". Aici era coadă și aceeași femeie se uită lung și cu reproș la Stavinski. Apoi scuipă demonstrativ pe jos.

Îi întoarse spatele. Peste douăzeci de minute, dădu la ghișeu rucsacul și primi un jeton de carton. Doar cu valiza în mână, părăsi gara Iaroslav și luă un taxi.

— La baia din Krasnaia Presnea, îi spuse el taximetristului.

— Poate mai bine la băile Sandunovski? Întrebă acesta.

Băile Sandunovski erau cele mai vestite din Moscova; tocmai de aceea, Stavinski nu voia să meargă acolo. Se putea întâlni cu foștii săi cunoscuți sau cu cine știe ce amici de-ai lui Iurișev. Baia de la Krasnaia Presnea e pentru proletariat, aici nu merge elita moscovită.

— Nu, îi spuse șoferului, la Sandunovski trebuie să stai toată ziua, iar eu vreau doar să mă spal....

— De unde vii? Îl întrebă șoferul. Din Iaroslav?

— Îhâ, bâigui Stavinski, nedorind să mai lungească discuția.

După douăzeci de minute, într-un separeu al băii Krasnaia Presnea, Stavinski răsturnă pe banca de marmură conținutul valizei de piele: un costum made în Hungary, șase cămăși produse în India, două pulovere din Cehoslovacia, pantofi și bocanci, mașină electrică de bărbierit. Însă cel mai mult îl interesa pachetul gros, înfășurat în Pravda de ieri. Desfăcând pachetul, găsi tot ceea ce-i făgăduise Mac Carrie: două rânduri de documente sovietice, două pașapoarte, două cărți de muncă, două livrete militare și două legitimații de sindicalist pe numele Boris Victorovici Romanov, născut în 1937, și cealaltă pe numele Ghenadi Mateevici Rozov, născut în 1938. Era și o diplomă de medic stomatolog. Stavinski află din diplomă că el, Rozov, a terminat în 1960 Institutul de Medicină din Saratov. Pe toate documentele, și pe cele ale lui Rozov și pe cele ale lui Romanov, erau fotografiile lui, ale lui Stavinski. În pașaportul lui Romanov era înscris că de la 7 iunie 1977 până la 9 iulie 1981, a ispășit o perioadă de detenție în baza articolului 10 din Codul Penal al RSFSR, la tabăra de muncă și reeducare nr. B672-OR, Salehard, regiunea Hantă-Mansiisk.

Examinându-și minuțios documentele, Stavinski nu se putea hotărî cine să devină: Romanov sau Rozov. Apoi numără banii. Erau șapte mii. "Puteau să dea mai mult", își zise Stavinski, după care își aminti că șapte este un număr cu noroc. Dacă mai pune la socoteală și cele două sute de ruble găsite în hainele lui Iurișev, poate începe în Rusia o nouă viață, fără să ajungă să doarmă pe dalele de piatră din gări. Dar unde era însemnarea, privind modul în care putea lua legătura cu Mac Carrie? Controlă cu atenție toate buzunarele interioare ale valizei. Nu găsi nimic. Răsfoi încă o dată documentele, banii, se uită chiar și în bucata de ziar. Nimic.

"Ticăloșii! Ticăloșii! Ticăloșii!" își repetă Stavinski disperat. "M-au aruncat în fundul Rusiei.... Desigur, la ce le-aș putea fi de folos? Ei știi că acum nu pot merge la KGB și nu pot să o trădez pe Virginia."

Cu durere în suflet, Stavinski lipăi cu picioarele goale pe podeaua rece de piatră, merse la duș, dădu drumul la apa caldă și abia acum își dădu seama că nu are săpun. Uitase să cumpere. "La naiba", se gândi el, "o să mergă și fără săpun...."

Peste zece minute, după ce se șterse cu un prosop și îmbrăcă în silă noul costum, începu să-și pună în buzunarele hainei noile documente și actele lui Iurișev. Într-un buzunar interior al hainei găsi o vedere uzată cu un peisaj de la Ialta. Pe dosul vederii erau câteva rânduri cu un scris rotunjit feminin:

"Dragul meu! Scumpule! Oriunde ai fi, să știi că îmi aduc aminte de tine și te iubesc și, ca întotdeauna, aștept scrisori de la tine la vechea adresă pe care o știi: Ialta, post-restant pentru Olga Nicanorovna Krâlova. Bătrâna și bolnava ta mătușă, Olea, care te iubește mereu."

Citi o dată rândurile și se uită pe dosul vederii. Se vedea Ialta, orașul înșorit de pe malul Mării Negre. La chei se vedeau vapoare, iar în zare, iahturi. La fel ca în Florida, la Sarattoga....

Capitolul 15

— Peste zece minute, va decola avionul companiei americane Metroliner, pe ruta Moscova-New-York. Pasagerii sunt rugați să urce în avion.... spuse același glas bărbătesc, metalic, după care începu să dea anunțul și în limba engleză.

Virginia îl luă pe Iurișev de mână și îl privi liniștitor. "Gata!" spuneau ochii ei. "Nu te mai teme, colonele! Totul a trecut! Controlul vamal al bagajelor, verificarea documentelor, totul a rămas în urmă. Ne așteaptă un Boeing american! De pe banda transportorului vom trece prin galeria de sticlă, apoi direct la trapa avionului, iar acolo vom fi deja în America." Însă cu glas tare nu spuse decât:

— Dragă, te simți bine?

El dădu din cap. Știa că trebuia să se stăpânească să nu zâmbească. Trebuia să-și ia rămas bun de la Stevenson, care se afla dincolo de bariera de sticlă și făcea cu mâna. Dar ceva îl împiedica să se destindă, presentimentul launtric al unei primejdii de moarte. Dar aici, în atmosfera aceasta, printre bătrânele americane cu chipuri de păpuși vopsite, în sălile spațioase din sticlă și oțel, în rutina zilnică a activității vamale, nu înțelegea de ce îl apasă simțământul primejdiei. Căci, într-

adevăr, totul rămăsese în urmă: controlul pașapoartelor, controlul vamal, iar alături se afla avionul american, teritoriul american.

Șirul de pasageri americani și sovietici se îndrepta către trapa avionului. Iurișev știa că acest avion era scăparea, dar sentimentul pericolului îl ținea pe loc.

În schimb, cel care-i provoca acest sentiment, era liniștit. Maiorul Neznacinâi stătea la capătul galeriei de sticlă și își aștepta victima. Ținea în mână o mapă cu fotografiile făcute la Leningrad. Și încă un om, neștiut de Neznacinâi și nici de cei doi Williams, se afla în clădirea extrem de aglomerată a aeroportului Șeremetievo, Stavinski.

Obținuse ce voia: o văzuse pe Virginia, când mergea braț la braț cu Iurișev și Stevenson în urma căruciorului de bagaje, spre sala de control vamal. Ar fi fost timpul să plece din acest loc primejdios, să ia un taxi și să plece la gara Kazan, pentru a lua primul tren spre Siberia, dar.... Nu-și putea impune să plece. Se afla la etajul doi, la balcon, și privea avionul prin peretele de sticlă. Aplecându-se din cauza vântului tăios, primii călători urcau deja în avion. Se încărcau bagajele. Lui Stavinski i se păru că vede și cele două geamantane din piele ale lui, intrând în burta Boeing-ului. America era aproape, dincolo de peretele de sticlă, dar....

— să mergem, spuse Virginia lui Iurișev și pășiră amândoi pe banda neagră.

Și când trecură de ultima verificare, controlul obiectelor metalice, la cinci pași de avion, apăru maiorul Neznacinâi.

În spatele lui se afla un grănicer voinic.

— Doamna și domnul Williams? spuse Neznacinâi într-o engleză acceptabilă. Mă numesc Neznacinâi și sunt maior în Comitetul de Securitate a Statului. Prezentați documentele, vă rog.

Luă din mâna Virginiei pașapoartele, dar, fără să se uite în ele, deschise mapa pe care o avea la el. În zece fotografii alb-negru erau immortalizate diferite momente ale întâlnirii lor de ieri cu "disidenții".

— Vă recunoașteți în aceste fotografii? întrebă Neznacinâi.

— Da, spuse Virginia. Ieri, la Leningrad, am fost abordați de niște huligani. Am telefonat la Inturist ca să protestez.

— Acești oameni sunt infractori. Pe unul dintre ei l-am arestat, ceilalți doi au reușit să dispară. Va trebui să rămâneți la Moscova să dați niște declarații....

— Nu putem rămâne, spuse Virginia, încercând să păstreze un ton politic. Iată avionul, decolăm în câteva minute.

— Din păcate, suntem nevoiți să vă reținem. Cel arestat a declarat că ați luat de la el niște materiale antisovietice.

— N-am luat nimic, vă jur, spuse Virginia încremenită de frică.

— Eu vă cred. Dar va trebui să vă confruntăm cu infractorul și să vă verificăm îmbrăcămintea. Vedeți și dumneavoastră, că în fotografii, domnul Williams își vâra niște hârtii în buzunare....

— Nu putem rămâne, soțul meu este bolnav! Nu aveți dreptul să ne arestați, suntem cetățeni americani!....

—care au venit în URSS cu o misiune specială: să intre în contact cu niște conspiratori antisovietici, continuă fraza Neznacinâi.

Știa foarte bine ce urmează: un mic scandal, nervi, lacrimile Virginiei și cererea soțului de a lua legătura imediat cu Ambasada Americană. Însă

documentele găsite în hainele lor vor fi o dovadă indubitabilă a activității lor antisovietice. Două zile vor sta în celulele închisorii Lubianka, în așteptarea "complotistului" arestat la Leningrad, chipurile, apoi urma confruntarea, lungile interogatorii. Toți ceilalți anchetatori se vor purta grosolan cu ei, îi vor amenința cu închisoarea. Însă numai el, Neznacinâi, îi va "crede" că nu sunt vinovați și le va propune un schimb: libertatea în schimbul colaborării cu KGB-ul. O, nimic deosebit, și nu acum, ci în viitor, o pură formalitate: să noteze pe hârtie niște informații care vor rămâne strict secrete. Altfel, el nu poate convinge conducerea să-i elibereze și să închidă dosarul. Va deveni cel mai bun prieten al lor. Virginia îl va privi rugător în ochi, iar el îi va spune că o va ajuta să se elibereze de dragul ochilor ei minunați și al unor întâlniri "cândva, undeva". Iar ei îi vor mulțumi că i-a salvat, așa cum i-au mulțumit de atâtea ori și alți "fini".

— Vă rog să mă urmați, spuse el zâmbind Virginiei și lui Robert.

Însă ceea ce s-a întâmplat în următoarele secunde a fost un lucru complet neașteptat, pentru Neznacinâi și pentru Virginia. Încă de la începutul discuției, Iurișev se calmase, ca întotdeauna în clipa primejdiei de moarte. Și în timp ce Virginia discuta cu Neznacinâi, mintea rece de militar a lui Iurișev calcula variantele de salvare. Nu putea să rămână la Moscova nici o clipă, pentru că pronunția îl va da de gol chiar de la primul interogatoriu. Atunci.... Citise undeva că, odată ajuns la bordul unui avion american, însemna că te afli pe teritoriul american, ocrotit de legile americane. Chiar să nu fi fost așa, singura salvare rămânea tot avionul. Cei câțiva diplomați sovietici care se aflau deja în avion, puteau fi prizonierii lui, dacă autoritățile sovietice interziceau decolarea. Avea nevoie de o armă. Nu știa dacă sub mantaua maiorului KGB se află o armă, însă alături era o altă armă: automatul Kalașnikov de la umărul soldatului grănicer, cu treizeci de gloanțe în încărcător. Și n-ar fi rău să-l ia prizonier în avion chiar pe maior.... S-ar mai putea oare salva astfel?

Nu, altă cale nu există. Sau camera de tortură a KGB-ului, sau....

Făcu doi pași ca din întâmplare în spatele maiorului. Văzu ochii desperați ai Virginiei. Apoi se întoarse brusc spre soldatul din spatele maiorului. Execută vechiul procedeu de luptă corp la corp pe care îl învățase încă de pe vremea școlii de ofițeri: lovitura cu piciorul în zona inghinală. Iar cu mâna trase automatul de pe umărul soldatului.

Virginia oftă, iar Neznacinâi se întoarse uimit. Automatul răspunse în imediat la armarea făcută cu mână de specialist de către Iurișev. Fără să știe de ce, Iurișev îi strigă lui Neznacinâi în germană:

— Halt!

Poate că așa striga în copilărie, când se juca cu băieții de seama lui, de-a partizanii și fasciștii.

— Ați înnebunit! Îi aruncă Neznacinâi, înțelegând că un turist american nu va trage niciodată.

Și, jubilând din cauza noului curs al evenimentelor, se gândi că acum îl are la mână pe Williams! Și încă cum! Atacarea unui grănicer sovietic!

Însă acesta fu ultimul gând al lui Neznacinâi și ultima greșeală din viața lui. Nici nu apucă să întindă bine mâna ca să ia automatul din mâna americanului idiot, că Iurișev și apăsă pe trăgaci. Răsună o rafală scurtă de foc automat, care perforă mantaua lui Neznacinâi. Șuvoaie de sânge

țâșniră din spatele maiorului, dar pe chipul lui Neznacinâi, în timp ce se prăbușea, se citea nu durerea, ci uimirea.

Apucând-o pe Virginia de umăr, Iurișev o trase spre trapa avionului, unde stewardesele și pasagerii se îmbulzeau îngroziți în avion. Câțiva grăniceri și ofițeri ieșiră din clădirea aeroportului, dar înlemniră sub amenințarea automatului lui Iurișev.

Dar ceea ce nu vedea acum Iurișev, vedeau prin peretele de sticlă al aerogării Stavinski și sutele de pasageri atrași de focurile de armă. Vedeau cum din partea laterală a trapei, lângă chepengul de bagaje, un hamal scoate un pistol și, ochind cu calm, trage în Iurișev, care ajunsese la doi pași de trapă. Era un trăgător bun. Glonteale pătrunse în capul lui Iurișev. Acesta scăpă automatul din mână și se prăbuși pe scările trapei, fără să lase din mână blana Virginiei și târând-o și pe aceasta până jos.

Iurișev și Virginia fură înconjuțați de ofițeri KGB și grăniceri ce veniseră în fugă la fața locului. Cuprinsă de isterie, Virginia îl lovi în față cu toată puterea pe unul dintre grăniceri, încercă să ia automatul lui Iurișev, însă îi legară mâinile la spate și o târâră în clădirea aerogării.

Soldații luară în spate cadavrul lui Neznacinâi și pe cel al lui Robert Williams.

Stavinski, transpirând abundant, ședea într-un fotoliu. Trebuia să plece, cât nu era prea târziu, dar picioarele nu-l ascultau.

Partea a treia
Capcana

Prolog

Ambasada Statelor Unite ale Americii, Moscova, str. Ceaikovski, 19-23
Ministerul Afacerilor Externe al URSS Către primul locțiitor al ministrului Afacerilor Externe al URSS, Victor Atanasievici Kozlov
18 noiembrie 1981

Ambasada Statelor Unite ale Americii își exprimă respectul său față de Ministerul Afacerilor Externe al URSS și atrage atenția că, în data de 16 noiembrie 1981, pe aeroportul internațional Șeremetievo din Moscova, au fost reținuți la plecarea din URSS, doi cetățeni americani, turiștii Robert și Virginia Williams. Conform martorilor oculari, pasagerii cursei nr. 32 Moscova-New York, în timpul reținerii, a fost ucis cetățeanul american Robert Williams, iar soția sa, Virginia Williams, a fost arestată de agenți ai organelor Securității Statului.

În ciuda Principiilor stabilite de Conferința Consulară dintre Guvernul URSS și Guvernul Statelor Unite, a normelor legislației sovietice și a practicii internaționale general acceptate, de trei zile personalul Consulatului nostru n-a putut contacta reprezentanții Comitetului Securității Statului al URSS, pentru a intra în legătură cu cetățeană americană Virginia Williams și a afla cauzele arestării acesteia. Nenumăratele intervenții ale Consulatului nostru la instanțele sovietice corespunzătoare au rămas fără rezultat. Ambasada Statelor Unite ale Americii își exprimă convingerea că partea sovietică va lămuri în cel mai scurt timp acest incident, va prezenta explicația cauzelor reținerii turiștilor americani mai sus numiți și a împrejurărilor morții cetățeanului

american Robert Williams. Totodată, Ambasada Statelor Unite ale Americii, cere să se dea posibilitatea personalului Consulatului nostru, să se întâlnească neîntârziat cu cetățeană americană Virginia Williams, reținută de autoritățile sovietice, și să dispună eliberarea acesteia.

Cu stimă.

Consilierul Ambasadei Statelor Unite, Hubert N. Green

Capitolul 1

În ziua de vineri, 20 noiembrie, la adjunctul secretarului de stat, Richard Malwick, a avut loc întâlnirea cu șeful departamentului rus al CIA, Daniel Cooper.

Chiar Cooper ceruse întâlnirea, deși nu îl simpatiza pe celălalt încă din vremea studenției lor la Universitatea Princeton. Dar moartea lui Iurișev și arestarea Virginiei Part-Williams au pus CIA într-o situație dificilă. Pe lângă faptul că se dusesse de râpă o operațiune atât de importantă, istoria arestării doamnei Williams și moartea "soțului" ei ajunseseră în paginile ziarelor. Din fericire, singurul ziarist care cunoștea dedesubturile afacerii și ale întregii operațiuni, Jacob Stevenson, corespondentul de la Washington Herald, s-a dovedit a fi un om inteligent și s-a limitat la un scurt anunț formal, fără să publice un material senzațional despre eșecul suferit de CIA. De fapt, ar fi fost primejdios pentru el însuși, căci și el era amestecat în operațiune. Dacă ar fi descris în ziar această operațiune, rușii l-ar fi închis pentru activitate de spionaj antisovietică.

Însă, și cele douăzeci de rânduri apărute în ziare, au fost de ajuns pentru ca ieri, la cartierul general al CIA, să apară adevăratul Robert Williams, medicul stomatolog din Potomac. Ținea în mână un ziar cu anunțul propriei sale morți de la Moscova. A trebuit să i se dea o compensație deloc neglijabilă și să fie convins să plece din nou urgent, fie și numai pentru o lună, în Hawaii sau Bermude, bineînțeles pe banii CIA.

Medicul stomatolog a fost de acord doar atunci când Mac Carrie i-a arătat fotografia Virginiei și i-a dat de înțeles că, în cazul în care ziarele vor "mirosi" adevărata cauză a călătoriei ei la Moscova, această femeie încântătoare va rămâne într-o închisoare sovietică pentru mulți ani, sub acuzația de spionaj.

Când se va întoarce din Rusia, frumoasa actriță spioană va deveni, firește, un subiect de senzație în ziare, iar el, Williams, are șansa nu numai de a ajunge în paginile revistelor, dar și să aibă o asemenea femeie! De dragul ei poți pierde câțiva pacienți, mai ales că CIA e gata să plătească și compensații.

Trimițându-l pe Williams în Bermude, Daniel Cooper și David Mac Carrie l-au asigurat că, imediat ce Virginia va fi eliberată din URSS "fără îndoială, în următoarele două săptămâni, domnule Williams; vom depune toate eforturile, înțelegeți, suntem extrem de interesați;" ei îl vor chema din concediu și, împreună, o vor întâmpina la New York, pe aeroportul Kennedy.

Însă Daniel Cooper nu era nici pe departe convins că vor reuși să o elibereze pe Virginia atât de repede. De fapt, multe depindeau de ea. Dacă nu va spune la interogatorii că răposatul Williams nu este Williams,

ci un colonel din Marele Stat-Major sovietic, ar mai fi șanse. Mac Carrie avea convingerea că, pentru a-l salva pe Stavinski, nu va face acest lucru.

Însă convorbirea cu adjunctul Secretarului de Stat, Richard Malwick, nu a avut rezultatul scontat. Abia a apucat Cooper să-i spună că "din cauze bine determinate, CIA este interesată în acțiuni imediate și active ale Departamentului pentru eliberarea doamnei Virginia Williams, reținută ilegal", că Richard Malwich i-a pus în față copia xeroxată a următorului document abia sosit de la Moscova:

Ministerul Afacerilor Externe al URSS
Moscova, Piața Smolenskaia Sennaia, 32/34
Către consilierul Ambasadei Statelor Unite ale Americii
Domnului Hubert N. Green
19 noiembrie 1981

Ministerul Afacerilor Externe al URSS își exprimă respectul său față de Ambasada Statelor Unite ale Americii și, din însărcinarea Guvernului sovietic, declară:

La 16 noiembrie, pe aeroportul internațional Șeremetievo, F.E.Neznacinâi, maior al Securității Statului URSS, a reținut, la decolarea avionului, pe turiștii americani Robert și Virginia Williams, din cauza dovezilor incontestabile deținute de organele de securitate, privind relațiile sus-numiților cu elemente criminale antisovietice. Astfel, în ajunul plecării din URSS, pe 15 noiembrie a.c., aflându-se în orașul Leningrad, sus-numiții s-au întâlnit cu trei infractori antisovietici și au luat de la ei materiale ilegale și scrisori pentru a fi transmise în Occident. Fotografiile acestei întâlniri, depozițiile martorilor și ale infractorilor învinuiți de activitate antisovietică și antiguvernamentală, confirmă pe bază de documente acest fapt.

La reținerea soților Williams pe aeroportul Șeremetievo, maiorul KGB F.E.Neznacinâi le-a prezentat fotografiile incriminatoare și le-a cerut explicații, întrucât relația turiștilor americani sus-numiți cu elemente criminale antisovietice, constituie o încălcare grosolană a înțelegerilor existente între țările noastre, privind scopurile turismului și un amestec inadmisibil în treburile interne ale Uniunii Sovietice.

În momentul reținerii, la trapa avionului american, cetățeanul american Robert Williams a atacat un grănicer sovietic, a luat din mână acestuia un automat și l-a ucis pe maiorul KGB F.E. Neznacinâi, apoi, împreună cu soția sa, Virginia Williams, care s-a opus și ea organelor sovietice (provocându-le vătămări corporale) a încercat să se ascundă la bordul avionului. În scopul reprimării acțiunilor criminale ale soților Williams, întreprinse cu intenții vădit teroriste și, de asemenea, cu scopul apărării vieții pasagerilor americani și sovietici, personalul serviciului de securitate al aeroportului a fost nevoit să folosească armamentul din dotare. Drept rezultat al acestui fapt, cetățeanul Robert Williams a fost ucis, iar soția sa, Virginia Williams, a fost arestată.

La verificarea îmbrăcămintei celor doi, s-au găsit în căptușeală materiale antisovietice primite de la infractori, în întâlnirea de la Leningrad, fapt ce dezvăluie adevăratul scop al venirii în URSS a soților Williams și explică motivul împotrivirii la reținere.

Pentru participare la un act terorist și activitate antisovietică, cetățeană americană Virginia Williams, născută Part, de profesie actriță, va apărea în scurt timp în fața Tribunalului Popular.

În legătură cu incidentul prezentat mai sus, Guvernul URSS însărcinează Ministerul Afacerilor Externe al URSS, să-și prezinte protestul ferm părții americane, și își exprimă convingerea că, partea americană va lua toate măsurile, care depind de ea, în scopul încetării trimerii în URSS, drept turiști, a unor persoane ostile țării noastre și Guvernului sovietic.

Cu respect,

Prim-locțiitor al Ministerului Afacerilor Externe V.A.Kozlov

— Interesul dumneavoastră pentru această afacere, spuse glacial Malwich lui Cooper, încalcă dreptul părții sovietice. Dacă acești Williams, au mers în URSS din însărcinarea dumneavoastră, iată sfatul meu: țineți-vă cât mai departe de afacere. După câte înțeleg eu, în ochii rușilor ea e o actriță descreierată, care a luat niște documente ilegale de la disidenți sovietici, iar bărbatul său, un idiot care s-a crezut James Bond. Încet, fără presiuni, vom cere indulgență pentru femeie.... însă va mai dura....

— Dar nu au luat nici un fel de documente ilegale! exclamă din tot sufletul Cooper. E o clară provocare KGB-istă. Li s-au strecurat documentele în haine fără ca ei să știe....

— Ce interes are KGB să strecoare documente antisovietice în buzunarul unor turiști americani? întrebă sec Malwich. De fapt, dacă insistați că este vorba de o provocare, CIA va trebui să prezinte un raport asupra acestei chestiuni. Însă atunci nu vom avea nici un fel de garanții că totul nu va ajunge în ziare, iar consecințele pot fi triste, atât pentru agenta dumneavoastră, cât și pentru dumneavoastră personal. V-o spun din prietenie, în amintirea anilor noștri de studenție....

Înjurând, Cooper ieși din clădirea Departamentului de Stat.

Capitolul 2

Curtea înzăpezită a închisorii. Tragi o gură de aer proaspăt, înghețat. Apoi urmează coridoare, de data aceasta nu de închisoare. Preșuri lungi, roșii. Suntem în cartierul general al KGB-ului. După celula umedă, cu ciment pe jos, cu ziduri fără ferestre, cu salteaua, care de la ora șase dimineața până la ora zece seara, se ridică la perete și se încuie cu lacăt, încât nu poți șede decât pe o mică ieșitură din zid, și după interogatoriile zilnice și îndelungate, Virginia nu mai era încurajată decât de un singur lucru: "Sunt cetățeană americană și cer o întâlnire cu reprezentanții Ambasadei Americane." După hrana grețoasă și lipicioasă, dacă zoaiele din mazăre sau terci de ovăz și bucata de pâine neagră se pot numi hrană și ceaiul pe care le primea de la supraveghetor, după acest iad care dura de patru zile, se trezi dintr-o dată într-un cabinet cald și elegant, cu ferestre largi și luminoase. Pereții cabinetului erau plini de rafturi cu cărți; la prima privire, Virginia reținu o serie de titluri englezești: Teroarea roșie, KGB, Parcul Gorki, Lolita, Aeroportul, Roțile, Clipe de dragoste.

Deasupra rafturilor se aflau portretele lui Lenin și Brejnev, iar pe birou se aflau ziare și reviste americane: Sunday Times, Washington Post, News Week, Playboy, Wall Street Journal.

La birou stătea un bărbat, care semăna cu Marlon Brando din Nașul, cu deosebirea că ochii îi erau ascunși de ochelari fumurii. Ținea în mână dosarul Virginiei Williams și îl citea cu atenție. În afară de el, în cabinet mai era locțiitorul său, generalul Țvigun, un bărbat de șaizeci de ani, cu fața plină și cu sclipiri în privire, îndesat, mai degrabă gras, un bărbat brunet de vreo cincizeci de ani, pe care Virginia îl văzuse la interogatorii, colonelul Orlov, și doi tineri zăriți cu blocnotes-urile deschise pe genunchi. Toți o examinau cu interes, iar ea, pentru prima oară în aceste zile, se vedea pe sine: rochia mototolită, ciorapul rupt în genunchi, fața nefardată, părul nespălat și nepieptănat (agrafele de păr și pieptenele, ca și toate lucrurile pe care le avea, îi fuseseră luate din prima zi de închisoare). Însă, cel mai important era, că în aerul proaspăt al cabinetului, își simțea violent mirosul trupului nespălat. Trecuseră patru zile fără să facă duș! De două ori pe zi i se permitea să se spele pe față la un robinet. Apa era rece ca gheața. Simțindu-și mirosul urât al trupului, își aminti de acei vagabonzi care bântuie prin cartierele mizere ale New York-ului; acum semăna cu ei, putea ca ei.

Între timp, bărbatul de la birou, fără să ridice privirea din dosar, concedie cu un gest leneș garda și pe secretarul său, apoi spuse Virginiei în engleză:

— Luați loc.

— Cer o întrevvedere cu reprezentanții Ambasadei Americane, spuse Virginia fără să se miște din loc.

El ridică ochii. Erau ochi calmi, de om obosit și încrezător în sine.

— Cereți.... Îi răspunse fără să se grăbească.

Avea un glas răgușit, de bariton fumător.

— Puteți cere și șezând.... Doriți să mâncați ceva?

Și, fără să aștepte răspunsul, întinse mâna și apăsă pe un buton.

— Ceai și sandvișuri, dădu el dispoziția în rusește. Fumați?

Vorbea într-o engleză corectă, cu accent evident britanic.

— Nu, nu fumez....

— Totuși, ar fi mai bine dacă ați lua loc, spuse el. Altfel, vom fi nevoiți să stăm cu toții în picioare, dumneavoastră fiind femeie....

— Nu mai sunt femeie, spuse provocator Virginia. Dacă citiți în engleză, ați observat desigur din aceste cărți, că o femeie trebuie să facă duș cel puțin o dată pe zi. În închisoarea dumneavoastră însă m-ați prefăcut într-o vită. Așa că nu-mi mai vorbiți de codul manierelor elegante. Cer o întrevvedere cu reprezentantul Ambasadei Americane.

Bărbatul o ascultă în tăcere, aplecând capul și, în același timp, apăsând din nou pe un buton. În același moment, în ușă apăru secretarul: un maior tânăr, nepăsător, cu o tavă în mână. Pe tavă se afla un pahar cu ceai tare, iar pe o farfurie se aflau sandvișuri cu icre negre și roșii.

Secretarul așeză tava pe marginea biroului, iar bărbatul de la birou îi spuse și lui, tot în engleză:

— Condu-o pe doamna Williams la dușul meu.

Virginiei nu-i venea să creadă și se uită mirată la el. Bărbatul zâmbi:

— Într-adevăr, trebuie să faceți un duș. Vă rog. Sau nu vreți?

— Eu.... spuse confuză Virginia.

Nu putea rezista ispitei de a face un duș. Menstruația îi întârziase cu nouă zile; în primele cinci zile, se gândise că e o întârziere fără însemnătate și nu-i spusese nimic lui Stavinski; apoi a urmat arestarea, închisoarea, celula. Și în ceasurile de disperare din noapte, simțise o durere în piept și înțelese cu groază că visul ei se împlinise: era însărcinată. Dar, Doamne, de ce s-a întâmplat aici, în țara asta blestemată?!

— Vă rog, veniți cu mine.... Îi spuse maiorul-secretar și deschise o ușă laterală.

Virginia îl urmă. Intrară într-o altă cameră cu canapele și fotolii moi, cu o măsuță, un televizor color și o combină muzicală Crundig. Urma o altă cameră: un dormitor mic cu un pat și o noptieră. Alături de dormitor era baia. Când intră în baie, Virginia rămase trăsnită. O clipă, i se păru că a nimerit într-unul din somptuoasele apartamente ale starurilor hollywoodiene, undeva în Beverly Hills: o cadă uriașă, ca un mic bazin din marmură neagră, sticlă pe toți pereții, duș, mirosul cunoscut al săpunului francezesc Lancome, podea încălzită, prosoape mari, plușate și chiar.... bideu. "De ce au nevoie de bideu?" se gândi Virginia.

— Vă rog.... spuse nepăsător maiorul-secretar, răsucind robinetul de la cadă.

Ieși și închise ușa după el.

Rămasă singură, Virginia se apropie încet de oglindă. De patru zile nu văzuse cum arată, dar.... Doamne Dumnezeule, cât se schimbase! Ce făcuseră din ea! Lacrimile îi țâșniră din ochi. Plângând în hohote, se lăsă să cadă în genunchi pe podeaua din teracotă. Pentru prima oară în aceste zile, nu se mai stăpâni; numai clipocitul apei acoperea hohotele ei de plâns....

În acest timp, bărbatul de la birou dicta în rusește celor doi ziariști:

— Principala temă a articolului dumneavoastră trebuie să fie următoarea: țara noastră s-a pronunțat întotdeauna pentru dezvoltarea unor relații de prietenie cu țările occidentale. Însă în ultimii ani, imperialiștii și noul guvern american, întrețin în lume o isterie antisovietică. Și zeci de capete imature și înfierbântate din Occident se lasă înșelate de această propagandă și chiar iau parte la acțiuni antisovietice. Acestea aduc în țara noastră literatură furnizată de CIA, de organizații sioniste și din emigrație. La vama Șeremetievo se găsesc în bagaje cărțile unor renegați precum Soljenițân, Voinovici, Bukovski și alții. Iar reviste precum Posev, Continent, Grani, cheamă fățiș la răsturnarea puterii sovietice. În timpul Olimpiadei de la Moscova, zeci de astfel de turiști au încercat să introducă în Uniunea Sovietică foi volante și mii de exemplare ale unui pseudo-ziar Pravda editat în Italia, având articole cu conținut antisovietic. Aceste materiale trebuiau răspândite pe stadioane și pe străzile din Moscova. Întâmplarea cu soții Williams, arată cât de departe au mers aceste capete înfierbântate, în intențiile lor antisovietice. Nici o țară din lume nu ar putea accepta turiștii străini, care vin cu scopul ațâțării stărilor de spirit antiguvernamentale, și care sunt gata să distrugă lucrul serviciului de securitate din țara respectivă. Condamnarea exemplară a Virginiei Williams, va fi o bună lecție pentru acei turiști, care

ascund în geamantane materiale antisovietice și sioniste primite de la CIA....

Bărbatul de la birou rostea aceste cuvinte fără să se grăbească, cu un glas egal, indiferent, ca pe ceva de mult chibzuit și hotărât. Cei doi ziariști notau cu repeziciune.

— Asta-i tot. Dezvoltați această teză. După ce scrieți articolul, să mi-l arătați și mie.

— Neapărat! Firește, spuse unul dintre ziariști. Putem să-i punem câteva întrebări? mai adăugă, arătând cu capul spre ușa prin care ieșise Virginia.

— Ce fel de întrebări? întrebă calm bărbatul.

— Păi, de pildă, de ce ea, o actriță de la Hollywood, a hotărât să desfășoare acțiuni antisovietice? sugerează unul din ziariști.

— Și în ce mod a intrat în contact cu disidenții recidiviști? întrebă al doilea.

— Nu trebuie să-i mai puneți nici o întrebare. Puteți pleca, spuse el și le făcu semn către ușă.

Apoi, atenuând tonul, explică:

— Ați văzut-o, e destul. Compuneți singuri răspunsurile ei la întrebările dumneavoastră....

Când se închise ușa în urma ziariștilor, se întoarse spre cei rămași, generalul Țvigun și colonelul Orlov, și spuse gânditor:

— Acum trebuie să ne gândim unde o închidem, în ce lagăr. Asta o dată. Nu avem lagăr pentru femei străine și n-o să facem unul pentru ea....

— O închidem la comun. Au mai fost cazuri.... zise colonelul Orlov și tăcu brusc, amintindu-și că bărbatul de la birou nu suferea să fie întrerupt.

În general, nu dădea nici un ban pe opiniile subordonaților săi. Își manifesta un maximum de încredere gândind cu glas tare în prezența lor.

— În al doilea rând, spuse el lăsând observația lui Orlov să-i treacă pe lângă urechi, cu o expresie atât de impasibilă, de parcă Orlov nici nu s-ar fi aflat în cabinet. Nu pot înțelege de ce Williams a reacționat atât de violent la arestare. Doar nu știa că are în palton materiale antisovietice....

Acum, când el tăcu și se uită întrebător prin sticla ochelarilor, Țvigun și Orlov aveau posibilitatea să se pronunțe.

— Cel mai sigur e că era psihopat, spuse generalul Țvigun.

— Nu știi.... Nu știi.... În orice caz, trebuie să sporim pregătirea de luptă a corpului ofițeresc. Văd că până și ofițerii operativi s-au îngrășat ca niște porci, adăugă el și se opri când o văzu pe Virginia intrând.

Chiar și nefardată era frumoasă. Dușul îi readusese prospețimea din obraji. Părul spălat și uscat îi flutura pe umeri, iar rochia mototolită sublinia și mai mult contrastul dintre frumusețea și îmbrăcămintea ei.

Doar întreruperea propoziției îl dădu de gol pe bărbatul de la birou. Expresia nepăsătoare de pe chipul său nu se schimbă cu nimic. Împinse paharul cu ceai spre Virginia și spuse în engleză, cu același ton baritonal, egal și indiferent:

— Ceaiul nu s-a răcit. Luați loc și serviți. Serviți și câteva sandvișuri. KGB-ul nu e așa de îngrozitor pe cât se scrie în Occident. Noi pur și simplu ne facem treaba, apărăm interesele țării. Luați loc.

Pentru că în tonul lui era mult calm, multă putere și încredere că ea se va supune sau pentru că după duș foamea îi dădea vertijuri, Virginia se așeză în liniște pe o margine a fotoliului și acceptă ceaiul și sandvișurile.

Toți tăceau. Se uitau la ea cum mănâncă și, deși Virginia se străduia din toate puterile să nu se grăbească, mânca repede și lacom, fără să se poată abține. Rușinată de această grabă înjositoare, arunca priviri scurte spre bărbații din jurul ei. Aprinzând o țigară, generalul Țvigun se îndreptă spre fereastră. Bărbatul de la birou apăsă pe un buton și spuse la microfon în rusește:

— Mai aduceți sandvișuri și ceai.

Virginia nu terminase de băut ceaiul, când în cabinet intră același maior-secretar cu sandvișuri și ceai. Însă acum, după ce își potolise primul acces de foame, Virginia se stăpâni. Rezistând ispitei, dădu la o parte a doua farfurie cu sandvișuri și bău ceaiul.

— Mulțumesc, spuse. Cer o întrevvedere cu un reprezentant al Ambasadei Americane.

Bărbatul de la birou zâmbi, în timp ce Orlov și Țvigun râseră copios. Era un contrast comic, li se părea lor, între înfățișarea de pisică sătulă a femeii și "cererea" ei.

— Bine, spuse bărbatul de la birou. Voi aduce la cunoștință cererea dumneavoastră. Dar acum spuneți-mi de ce soțul dumneavoastră l-a ucis pe ofițerul nostru? El nu voia decât să vă rețină pentru două ceasuri, ca să se lămurească unele amănunte.

Virginia se uită în ochii bărbatului. Îi pusese de zeci de ori aceeași întrebare la interogatorii, și colonelul Orlov și ceilalți anchetatori. Nu le răspundea; la toate întrebările, susținea un singur lucru:

— Cer o întrevvedere cu reprezentantul Ambasadei Americane.

Însă nopțile, șezând în celulă, înțelegea că va trebui să explice cumva această ieșire inexplicabilă a lui Iurișev-Williams, până nu se vor apuca ei să dezlege misterul. Nu cumva o va întreba același lucru și reprezentantul Ambasadei Americane? Stând și chibzuind noaptea, găsisese un motiv pe care să-l invoce. Acum, uitându-se în ochii acestui bărbat plin de sine, spuse:

— Robert nu era prea echilibrat. Nu am scris în chestionar că a luptat în Vietnam și a fost rănit. Ne-am temut că nu vom primi viza de intrare în Rusia. Iar când am venit aici, Robert a văzut deodată că ne urmărește peste tot maiorul acela....

Generalul Țvigun și colonelul Orlov se uitau mirați la ea, dar figura bărbatului de la birou continua să fie impasibilă și numai niște mici pete albe, semne ale mâniei, îi apăărură pe obraji. Virginia înțelegea că riscă și că se joacă cu focul, dar parcă putea să o contrazică defunctul Neznacinâi?

— Da, da, spuse ea, ne-a urmărit la hotel și chiar a mers cu noi la Leningrad, l-am văzut în tren! Și Robert s-a enervat îngrozitor. În plus, era bolnav, avea tot timpul febră și mereu i se părea că vom fi arestați pentru ceva. De exemplu, pentru faptul că a luptat în Vietnam împotriva comuniștilor. Altfel pentru ce să fim urmăriți? Robert se temea până și să iasă din hotel. Doar la Leningrad am hotărât să ne plimbăm puțin. Însă când ne-au oprit pe stradă niște huligani, Robert mi-a spus imediat că

este o provocare și că, dacă ne vor aresta, el nu se va preda. De aceea, la aeroport....

Bărbatul de la birou apăsă pe butonul de chemare a secretarului și îi spuse maiorului ce apăruse în ușă, arătând spre Virginia:

— Duceți-o....

— Urmați-mă, spuse în engleză maiorul.

Virginia se ridică și se uită pierdută spre bărbatul de la birou:

— Voi putea avea o întâlnire cu un reprezentant al Ambasadei Americane?

— O să primiți minimum trei ani de închisoare, pentru complicitate la uciderea unui ofițer sovietic. Mergeți și.... puteți să luați în celulă sandvișurile.

Virginia se simțea de parcă ar fi primit o lovitură de cravașă peste față. Tonul lui dovedea disprețul celui bogat dând de pomană unei cerșetoare.

— Ascultă-mă! spuse ea. Dacă aș putea să vomit tot ce am mâncat aici, aș face-o cu toată plăcerea pe biroul tău....

Speriat, maiorul-secretar o apucă de braț și o scoase din cabinet, însă ea mai reuși să se întoarcă o dată și să spună disprețuitor:

— Îți dai aere de gentleman? Sărăntocule!

Maiorul o trase în anticameră, unde aștepta escorta.

Iar în cabinet, dincolo de ușa grea, acoperită cu piele bătută în ținte, bărbatul de la birou, palid de mânie, bătut cu palma în birou și spuse colonelului Orlov:

— Ce-i rahatul ăsta? La departamentul vostru lucrează numai idioți? Un doctor din Washington descoperă că e filat din prima zi....

Un glas din interfon îl întrerupse:

— Permiteți să raportez, tovarășe general....

— Cine e? Întrebă mâniat omul de la birou.

— Brusko, șeful Secției de Documentare Secretă.

— Ce vrei?

— La verificarea seifului maiorului Neznacinâi, am descoperit o hartă ciudată a Americii și Canadei, tovarășe general. După părerea mea, Neznacinâi își nota pe această hartă toți turiștii cu care a lucrat în ultimii ani....

Generalul răsuflă din greu, clătinând mâhnit din cap. Doamne, cu ce tâmpiți trebuie să lucreze!

— De ce îi nota pe hartă? Întrebă obosit prin interfon.

— Cine știe, tovarășe general? Poate că voia să vândă harta americanilor. Îmi permiteți să mă ocup în amănunt de problemă?

— Mda...., spuse leneș generalul. Ocupă-te....

Capitolul 3

După două ore, în cabinetul directorului închisorii Lubianka, colonelul Orlov aduse la cunoștință reprezentantului Ambasadei Americane, Larry Coogel, materialele acuzatoare referitoare la cetățeană americană Virginia Williams. Într-o mapă gri legată cu șnur, se aflau fotografiile întâlnirii soților Williams și, în sfârșit, fotografia paltonului lui Robert Williams și a blănii Virginiei, căptușeala ruptă și în această căptușeală "materialele antisovietice". Citind materialele și privind fotografiile, Larry

Coogel înțelese că vina soților Williams este evidentă. Acum trebuie ca această chestiune să fie mușamalizată cumva, amânată. Trebuie să apeleze la umanismul autorităților sovietice s-o ierte pe femeie. La urma urmelor, toată vina poate să cadă pe Robert Williams, și așa e mort....

— Când pot s-o văd pe doamna Williams? îl întrebă pe colonelul Orlov.

— Chiar și acum, răspunse colonelul și se întoarse spre directorul închisorii. Chemați arestata!

Peste câteva minute o aduseră pe Virginia. Nici colonelul Orlov, nici directorul închisorii, nu se grăbeau să iasă din cabinet, iar Coogel nu insistă asupra acestui lucru. Oricum, convorbirea lui cu Virginia va fi ascultată și înregistrată prin intermediul unui microfon ascuns. Coogel se uită la femeie. Nu arăta rău deloc, cu toate cele patru zile de celulă. Însă era greu de crezut că această femeie, cu un aer atât de domestic, ar fi fost capabilă să ia parte la o ucidere.

— Luați loc, spuse Virginiei colonelul Orlov. Ați cerut o întrevvedere cu reprezentantul Ambasadei Americane.

Coogel se prezintă, arată Virginiei documentele sale, apoi întrebă:

— Vreți să dați vreo declarație?

— Vreau, spuse Virginia. Declar că nici Robert Williams, nici eu nu am luat materiale de la disidenți și nu am avut idee de ce se află în căptușeala hainelor noastre. Cred că aceste materiale antisovietice au fost puse în îmbrăcămintea noastră după arestare. În orice caz, nu au fost scoase din căptușeală în prezența mea. Câte nu s-ar fi putut găsi acolo! Diamante, secretul bombei atomice!

"Mda", se gândi Coogel, "nu a adoptat nici pe departe tactica cea mai bună." Însă spuse cu glas tare:

— În acest caz, de ce Robert l-a atacat pe ofițerul KGB? Nu știa despre aceste documente....

— Le-am explicat astăzi.... Robert a luptat în Vietnam și a fost rănit, însă noi am trecut sub tăcere aspectul acesta în chestionar, ne-am temut că nu ne vor permite să călătorim în Rusia. Însă sunt convinsă că dumneavoastră veți confirma că el a fost rănit în Vietnam, strigă ea, sugerându-i lui Coogel să confirme. Iar când am venit aici, am remarcat că suntem filiați. El chiar a vrut să se întoarcă, dar s-a temut că acest lucru va da și mai mult de gândit. Totodată era bolnav, avea febră. Iar când ni s-a înscenat provocarea, el mi-a spus că, dacă vom fi arestați, nu se va preda. Cred că, dacă vă interesați la Washington, vă vor trimite acte care să demonstreze că Robert a fost rănit în Vietnam, iar dumneavoastră veți arăta aceste documente rușilor....

"Da", se gândi Coogel, "ciudată femeie". Și curios mod de apărare, căci ea va fi judecată, nu răposatul Williams. Și chiar dacă acest Robert Williams a luptat în Vietnam, de ce să îi ascundă rușii în căptușeală documente antisovietice? Prostii! De bună seamă că Williams a luat legătura într-adevăr cu disidenții. Mai ales dacă a fost rănit în Vietnam de explozia unei grenade rusești sau a unui obuz rusc. A vrut să joace o festă sovieticilor, e clar. "Iată latura negativă a libertății noastre", se gândi Coogel. E absurd să-ți închipui că un cetățean sovietic, din proprie inițiativă, fără ordinul KGB-ului, merge cu avionul într-o țară străină și organizează acolo o acțiune antiguvernamentală. Iar americanii zboară unde vor, fac ce vor, pe urmă scoate-i din închisorile rusești. Da, trebuie

să se gândească la ceva pentru ea, trebuie să-i sugereze o altă versiune de apărare. Dar care?

— Cred, spuse el, că nu ți-ai cunoscut suficient soțul. Vă cunoșteți de puțin timp, nu-i așa? Dacă a luptat în Vietnam, înseamnă că putea să aibă de plătit niște conturi rușilor, conturi despre care nu știai. Și nu este exclus ca el într-adevăr să fi luat materialele de la disidenți, să le fi cusut în palton și în blană, iar tu să nu știi nimic, înțelegi?

Acum încerca el să-i inoculeze versiunea sa: ea nu știe nimic, răposatul soț este vinovat de toate.

— Îți face cinste că-l aperi, însă el oricum a murit, înțelegi?! Temându-se să fie demascat, a acționat nebunește, ținând cont și de faptul că era dezechilibrat, dar tu nu știai nimic, mă înțelegi?

Virginia se uită în ochii lui. Îl înțelegea. Se pare că nu-și mai puteau spune nimic altceva în prezența colonelului Orlov și a directorului închisorii.

— În orice caz, continuă Larry Coogel, nu trebuie să disperi. Guvernul american va lua toate măsurile pentru eliberare. Sunt convins că partea sovietică va manifesta spirit umanitar, în relația cu o femeie care a devenit victimă a dezechilibrului de caracter al soțului ei.

— Mi s-a spus astăzi că voi fi închisă cel puțin trei ani.

— Trebuie să te înarmezi cu răbdare, Virginia. Vom face uz de toate mijloacele ca să scurtăm acest termen. Vom insista să fii apărată de apărătorul nostru. Cred că partea sovietică nu va refuza acest lucru. Ce părere aveți, domnule Orlov?

— Nu e de competența mea, răspunse colonelul, știind foarte bine că nici unui avocat străin, cu atât mai puțin american, nu-i era permis să susțină apărarea într-un tribunal sovietic.

Coogel se ridică cu intenția vădită de a-și lua rămas bun. Spuse în cele din urmă:

— Virginia, ai vreo rugăminte? Ți-am adus un pachet cu produse americane de la Ambasadă. Îl vor verifica și sper că ți-l vor da. Ce să-ți aduc data viitoare?

Ea strânse din umeri.

— Nu știi. Ceva alimente. Mi se pare.... mi se pare că sunt însărcinată.... adăugă Virginia tulburată.

Colonelul Orlov se întoarse surprins spre ea, iar Coogel jubila.

— O, asta-i altă treabă! E minunat! De ce nu mi-ai spus de la început, Virginia? Sunt convins că partea sovietică va manifesta omenie față de o femeie însărcinată! Asta schimbă toată treaba!

Ajunsă în celulă, Virginia se prăbuși pe podea și izbucni în plâns, pentru a doua oară în aceeași zi. În același moment, se deschise ferestra din ușă și supraveghetorul îi ordonă:

— Drepti! Se interzice statul jos. Luați pachetul....

Și aruncă în celulă, prin ferestraică, pachetul lui Larry Coogel. Căzând pe podeaua de ciment, pachetul se rupse, iar pe podea începu să se prelingă lapte. În băltoaca de lapte se rostogoliră apoi portocale din Florida, semne ale unei vieți trecute.

Ștergându-și lacrimile, Virginia luă o portocală, dar în acel moment, ușa celei fu trântită de perete; doi supraveghetori solizi o ridicară și o târâră iar pe coridor, pe scară, dar nu la interogatoriu, ci la cabinetul

medical. Medicul ginecolog, chemat de colonelul Orlov, o examină pe Virginia de față cu Orlov, dar spuse că, într-o fază atât de timpurie, nici un medic nu poate să determine vizual graviditatea, iar pentru analiza urinei, trebuie preparatul german "gravimun", care este deficitar.

— Bine, la naiba! spuse colonelul. Ne descurcăm și fără analize.

Capitolul 4

Trenul mergea spre sud, spre Ialta. De patru zile, Stavinski bântuia pe căile ferate ale Rusiei, schimbând mereu trenurile. La început îl mânase teama animalică pentru viața sa și mersese numai în vagoane comune, mirosind a cizme soldățești și a lenjerie nespălată. Mâncau, care pe unde puteau, cartofi fierți cu ceapă și scrumbie.

Se simțea apărat numai în mulțime. Era puțin probabil că îl va căuta KGB-ul în astfel de vagoane. De fapt, era sigur că, dacă vor începe să-l caute, îl vor căuta peste tot; nu-l va ajuta nici faptul că e nebărbierit, nici pufoaica pe care a cumpărat-o dintr-o stație, ca să nu se deosebească de pasagerii din vagoanele comune. Și totuși, pe patul de sus al vagonului comun, în așternutul gri-murdar, se simțea mult mai liniștit decât într-un cupeu separat, unde spaima îi ținea în gheare inima. Aici însă, spaima îi era înăbușită de discuțiile permanente ale pasagerilor de pe paturile de jos.

În patru zile, Stavinski aflase mai mult despre țară, decât dacă ar fi trăit la Moscova un an întreg. Oamenii aflați în concediu, din Siberia și de dincolo de Cercul Polar, care mergeau în sud să mai simtă soarele cald, povesteau despre salariile mari primite în nord, care însă dispăreau nu se știe unde, fiindcă votca e de două ori mai scumpă; carne nu prea este, doar carne de ren congelată.

Și Stavinski își aminti supermarket-urile americane pline de carne de toate felurile, de brânzeturi și mezeluri, de fructe și legume, de băuturi răcoritoare și delicatose! își aducea aminte că, acum șase ani, mergea cu fiica sa prin Viena, și se oprea la fiecare pas în fața vitrinelor pline cu lucruri nemaivăzute în Rusia.

Să mănânci carne până te sature, ce vis simplu și greu de înfăptuit în Rusia! Ce tâmpit a fost că s-a întors, ce idioțenie acea nostalgie pe care a purtat-o șase ani în suflet! E destul să îți petreci o singură zi, în vagonul comun al oricărui tren din Rusia, ca să îți dispară orice nostalgie în mirosul stătut de sudoare. "Idiotule, idiot fără minte! Ai visat să te întorci în tinerețe și... ai căzut în capcană. Iar cel mai bun mijloc să scapi din ea, este să ieși o clipă pe platforma dintre vagoane și să-ți dai drumul sub roțile trenului. Lașule, aventurierule!" își spunea Stavinski.

Începând din a treia zi, spaima de arest slăbi și nu mai aștepta nerăbdător prima stație ca să schimbe trenul. Nu, nu devenise mai curajos și nici nu își înfrânsese frica, pur și simplu se obișnuise cu ea, așa cum se obișnuiește rănitul cu schizele din coloana vertebrală.... Atunci se hotărî să meargă la Ialta, la "mătușa Olea, care te iubește întotdeauna", aflată în legătură cu Mac Carrie. Să-l scoată de aici, să-l ascundă în cala oricărui vapor străin, o săptămână, chiar și o lună, până ce va trece peste Bosfor și Dardanele! Da, la Ialta! Neîntârziat! Până ce nu-l vor recunoaște și aresta....

La o stație înainte de Ural, Stavinski schimbă trenul de Haborovsk cu altul spre Simferopol; acum mergea spre sud, spre "țările calde", spre mare și spre "mătușa Olea".

Dar cu cât îndepărta frica, cu atât mai des îi venea în minte Virginia. Ce e cu ea? Oare nu au torturat-o la KGB, iar ea nu l-a trădat? Sau și-a jucat rolul foarte bine în fața KGB-iștilor și aceștia, cerându-și scuze, au eliberat-o, iar acum e deja în America? Atunci el este salvat, sau aproape salvat... Dar cum să afle? Chiar dacă "mătușa" îl va certa că a venit la Ialta fără să se anunțe, el trebuie să se lămurească în ce situație se află....

Biata Virginia! Sigur i-au dat drumul.

Un scandal de proporții internaționale: uciderea unui turist american! Probabil că Guvernul american a adresat un protest Uniunii Sovietice, poate că însuși Reagan a telefonat personal lui Brejnev!

Iar el, idiotul, tremură de frică. Mai mult ca sigur, Virginia e acasă, în America, iar KGB-ul nu caută pe nimeni; nici pe autenticul Iurișev, care este încă în concediu, nici pe el, pe Stavinski, care a plecat acum șase ani din URSS, a emigrat cu fiica sa și de atunci locuiește în Statele Unite.

"Totul e normal, nimic nu e chiar atât de îngrozitor", își zise Stavinski. "Dacă te-ar fi căutat KGB-ul, te-ar fi găsit de mult, iar dacă nu te-a găsit, înseamnă că nu te caută și nici nu se gândește să te caute! Trăiești, Stavinski, trăiești! Înurmântat în New Jersey, împușcat pe aeroportul Șeremetievo, stai în vagonul-restaurant murdar din trenul Irkutsk-Simferopol, bei bere răsuflată, mănânci ostropel sleit dar trăiești! Și înseamnă că ai să trăiești, dracu' să te ia!"

Sufletul lui Stavinski oscila de la teamă la speranță și iarăși de la speranță la disperare. La ferestrele trenurilor se vedeau aceleași păduri rusești înzăpezite și mohorâte, aceași câmpie tristă, albă, cu ochiuri negre de cernoziom, același cer plumburiu, același soare roșu, înghețat.

În aceste vagoane-barăci, oamenii dorm și beau, spun bancuri și înjură încet colhozurile și șefii; prin colțuri, soldați în permisie giugiulesc fete pline de coșuri, iar în stații, călătorii din vagoanele comune se uită cu ură tăcută la pasagerii din cele două vagoane de lux, îmbrăcați cu haine de import. Unii dintre acești pasageri se plimbă pe peron de-a lungul vagoanelor comune, pun ochii pe fetișcane mai drăguțe și le invită în compartimentele lor....

Acum Stavinski știa, înțelegea, că toată acea nostalgie după Rusia, era dorul pușcăriașului după pușcăria lui, în care nu era pur și simplu deținut ci pușcăriaș. Nu era un deținut obișnuit, pentru că nu lucra la uzină și în colhoz, ci la televiziune. "Să fii privilegiat, iată toată nostalgia ta, Stavinski", își spuse el în bătaie de joc. "Din cauza asta ți-a fost dor de lagăr, idiotule!"

Între timp, pentru că la stația Bursok se încărcase bere, vagonul-restaurant se umpluse de tineri cheflii. Unul din ei avea un radio Spidol, care difuza muzică jazz de peste Ocean.

Stavinski plecă nemulțumit, când doi tineri ocupară locurile libere de la masa lui. Știa ce urmează: vor bea bere și apoi, ascunzându-se de chelneriță, vor turna în halbe votcă și samahoancă adusă de ei. Apoi vor bea, vor lălăi și vor înjura până la următoarea stație. Acolo vor coborî și vor aștepta un tren din sens invers ca să se întoarcă în stația lor. Iar în

această stație, sau în următoarea, se va urca altă gașcă veselă de amatori de bere....

— Aici Liverpool, se auzi deodată la radio, în spatele lui Stavinski.

Crezu că tinerii vor închide, o dată ce jazzul se terminase, însă gașca nu era atentă la crainic, toți continuau să vorbească despre nu știu ce bătaie din sat de la ei, iar tranzistorul continua să transmită în engleză, în maniera foarte liberă a comentatorilor occidentali: "Nicăieri nu se transmite atâta muzică precum la Liverpool, patria Beatles-ilor. Însă acum vom transmite o veste picantă. Ziarul american Baltimore Evening Sun, anunță că tatăl lui Sean Hinkley, vrea să dea în judecată guvernul, întrucât, după părerea sa, fiul său se simte rău în închisoare și este surmenat de atâtea interogatorii. Sean Hinkley, care a tras cu arma în președintele Reagan, este anchetat de câteva luni și, după cum spune tatăl său, "îl extenuază care cum vrea!"....

La Viena a fost arestat un funcționar al poliției austriece. Este învinuit de spionaj în favoarea României....

Acum patru zile, la Moscova, pe aeroportul Șeremetievo, au fost uciși ofițerul KGB Neznacinai și turistul american Robert Williams. Robert Williams și-a petrecut la Moscova luna de miere cu actrița hollywoodiană Virginia Part. Astăzi, Agenția UPI a anunțat că Virginia Williams, care a încercat să-și apere soțul, va compărea în fața unui tribunal sovietic, pentru complicitate la uciderea ofițerului KGB. Din surse neautorizate, aflăm

că autoritățile sovietice au intenția să o condamne la trei ani privare de libertate și să o închidă într-un lagăr sovietic.

Avocatului american i s-a interzis să ia parte la proces. Se naște întrebarea: cine i-a pus pe soții Williams să-și petreacă luna de miere în Rusia, când United Airlines propune tinerilor căsătoriți o călătorie ca în basme în insulele de vis ale Mării Caraibelor? Și toate acestea numai cu 399 de lire sterline pe săptămână! Numai 399 lire, deși aveți la dispoziție mașină gratis, mic dejun și cină gratis, fără KGB peste tot! Folosiți serviciile companiei United Airlines....

Iar acum transmitem melodia dumneavoastră preferată, «Meet me at the corner»."

Și muzica începu din nou, iar tinerii dădură sonorul mai tare. Dar acum Stavinski nu mai asculta. Era distrus. Virginia e în închisoare! Nu-l trădase!

Capitolul 5

Stavinski nu mai ajunse la Ialta. În dimineața următoare, coborî din tren la Krasnodar, reședința Kubanului.

Aici era cald, +8° Celsius. Un soare cald de toamnă scâldea piața goală din apropierea gării.

Stavinski se bărbieri la toaleta din gară, îmbracă o cămașă și costumul și îndesă pufoaica de care nu mai avea nevoie într-o ladă de gunoi. Lăsând geamantanul la "Bagaje", ieși în piața de lângă gară.

Stavinski urcă într-un troleibuz și merse în centru. Fusesse în Krasnodar cu zece ani în urmă și își amintea tulbure că undeva, în centru, există un

mare magazin universal. De fapt, astfel de magazine erau în toate orașele. Când auzi anunțându-se prin stație "bulevardul Lenin", coborî.

Pe băncile de pe marginile bulevardului, stăteau bunici cu copii în cărucioare. La o sută de metri, se aflau panouri cu portretul lui Brejnev și lozinci: "Să dăm țării un milion de tone de orez din Kuban!", "Cincinalul în patru ani!" "Înainte, pentru victoria comunismului!" și multe altele asemănătoare.

La primul etaj al magazinului universal, se formase o coadă lungă la vase emailate. La etajul doi, la raionul de aparate electrice, nu era nimeni. Pe rafturi erau îngrămădite televizoare color Rubin și Temp și aparate de radio Riga-10.

— Dar Spidol nu aveți? o întrebă Stavinski pe vânzătoarea somnoroasă.

— Nu avem!

Spidol, un mic tranzistor compact, se găsea greu dintotdeauna; nimic nu se schimbase în șase ani.

— Dar Riga-10 cu unde scurte?

— Cu scurte.... Da, luați?

— Îl iau.

— Plătiți la casă patruzeci și patru de ruble.

Ținând în mână aparatul, Stavinski ieși din magazin. Peste treizeci de minute, troleibuzul îl lăsă la marginea orașului. Coborî și traversă alene un parc. Aleile erau presărate cu frunze ce foșneau sub pași. Pe bănci se aflau cupluri de îndrăgostiți. Aproape fiecare pereche avea un tranzistor și asculta muzică străină. A avea un aparat de radio, devenise o modă la tineretul sovietic. Pentru că nu cunoșteau limba engleză, luau drept muzică chiar și reclamele la blugi sau hamburgeri.

Stavinski își alege o bancă într-un loc departe de lume. Dacă se apropie cineva, o să schimbe postul.... Deschise radioul și începu să caute Vocea Americii, BBC, Unda Germaniei și Libertatea.

Aceste posturi străine care transmit și în rusă, ucraineană și în alte limbi special pentru ascultătorii din Uniunea Sovietică, relatează mai multe noutăți legate de URSS decât alte posturi occidentale. După jumătate de oră, Stavinski era la curent cu toate evenimentele din lume: Lech Walesa a chemat syndicatele lumii libere să susțină "Solidaritatea" și să sporească ajutorul alimentar pentru Polonia revoltată; în Anglia a ieșit de sub tipar cartea fostului loțiitor al directorului spionajului Flotei Militare Britanice, Sean Moore; Brejnev se pregătește să viziteze Bonn-ul; Guvernul Germaniei Federale a declarat că semnarea contractului de livrare a gazului sovietic va întări legăturile economice între Germania și Uniunea Sovietică.

Și, în sfârșit: "Astăzi, la Moscova, a avut loc procesul cetățenei americane Virginia Williams. Autoritățile sovietice o acuză, de complicitate la o acțiune de împotrăvire cu arma, asupra lucrătorilor KGB, în timpul verificării bagajului, la aeroportul Șeremetievo. După cum s-a anunțat, în timpul incidentului a fost ucis un ofițer KGB și soțul Virginiei Williams, medicul stomatolog Robert Williams. În timpul întâlnirii cu reprezentantul Ambasadei Americane la Moscova, doamna Williams a declarat că este însărcinată. Cu toate acestea, avocatului american i s-a respins dreptul de a apăra cetățeană americană. Procesul s-a desfășurat

cu ușile închise, corespondenților străini nepermițându-li-se accesul în sala tribunalului. Conform informațiilor oferite de Ambasada Americană din Moscova, tribunalul a condamnat-o pe Virginia Williams la trei ani închisoare. Sovietologii occidentali apreciază acest proces ca un avertisment dat turiștilor străini. Mulți dintre ei încearcă să intre în contact cu activiști și disidenți evrei..."

Stavinski închise tranzistorul. Virginia e însărcinată! Soția și copilul lui sunt în închisoare, într-o închisoare sovietică! El știa ce înseamnă asta! Înseamnă că imediat ce ea va naște, îi vor lua copilul și îl vor trimite la casa de copii. Nu! Nu se poate așa ceva! Nu se poate!!! Sigur că Ambasada Americană, va cere autorităților de la Kremlin, să elibereze o femeie însărcinată înainte de termen. Dar comuniștii din Kremlin vor scuipa pe cererea americanilor, știind prea bine că la Casa Albă nu se va face prea mult zgomot în jurul unei figurante de la Hollywood. Și astfel se va termina totul. Carter nu a reușit să îi elibereze nici măcar pe ostacii americani de la Teheran, până ce Khomeini nu i-a eliberat el singur.

Se uită în jur. Liniște și singurătate. Undeva se auzea orăcăitul broaștelor. Soarele cald al toamnei scilpea în apa râului. Iar acolo, la Moscova, soția și copilul lui se aflau în închisoare.

Stavinski se ridică ținând în mână tranzistorul. Luase o hotărâre. Singura hotărâre posibilă: salvarea celor care se îneacă stă numai în mâinile lor! Stavinski aruncă tranzistorul în râu. Acesta plescăi și se scufundă imediat.

Peste o oră, la biblioteca publică din Krasnodar, secția de literatură medicală, Stavinski găsi ceea ce îi trebuia: literatură de specialitate, privind amnezia retrogradă. Totuși, îi prindeau bine cei trei ani de Institut, unde mama sa îl forțase să meargă.

Într-un articol citi: "Ca rezultat al comoției cerebrale, se distrug funcțiile activității nervoase. În majoritatea cazurilor, se observă pierderea cunoștinței pe scurtă durată, parțială sau chiar absolută.... Când bolnavul iese din starea inconștientă, se observă dureri de cap, grețuri, vomă, amețeli și amnezie retrogradă, adică pierderea memoriei. Bolnavul nu-și amintește ce s-a întâmplat cu el, nu-și amintește circumstanțele în care a căpătat trauma. Deseori, pentru o perioadă lungă de timp, uită împrejurările unor secvențe din viață, precedente traumei, e dezorientat în timp și spațiu. În funcție de gradul și profunzimea traumei, memoria se poate restabili imediat după ieșirea din starea de traumă, în decurs de câteva ore, peste câteva zile sau nu se restabilește ani întregi. Din păcate, medicina încă nu are aparatură pentru determinarea profunzimii amneziei retrograde, sau pentru tratarea ei. Chiar dacă encefalo-gramele, analiza organelor interne și analizele de sânge nu indică tulburări și traume ale creierului, bolnavul poate suferi luni de zile de amnezie, iar sarcina personalului medical constă în crearea condițiilor pentru însănătoșirea sa completă, atragerea apropiaților, rudelor, prietenilor bolnavului, care, prin povestirile și amintirile lor, îi pot restabili memoria."

Urmau rețete pentru amnezici și lista altor lucrări de specialitate. Stavinski rămase până seara la bibliotecă.

În aceeași seară, Stavinski plecă la Moscova, cu trenul Rostov-Moscova.

Ajuns în capitală, luă din seiful gării rucsacul lui Iurișev și plecă la Kirov.

Capitolul 6

22 noiembrie 1981, Washington

Domnului Daniel Cooper — Șeful Departamentului rus al CIA

Stimate domnule Cooper,

În legătură cu interesul dumneavoastră în privința turistei americane arestate la Moscova, doamna Virginia Williams, vă trimit copia raportului funcționarului Ambasadei noastre, domnul Larry Coogel, care a fost reprezentantul Ambasadei la procesul în cauza Virginiei Williams, desfășurat ieri, 21 noiembrie a.c. Presupun că graba desfășurării procesului, a fost provocată de faptul că, partea sovietică nu dorește, ca de obicei, să permită sosirea la Moscova a unui avocat american, pentru apărarea acuzatei și prezentarea la proces a unor documente privind participarea domnului Robert Williams la războiul din Vietnam, după cum a insistat acuzata la prima sa întâlnire cu domnul Coogel. Personal, mă miră faptul că Virginia Williams insistă să i se trimită aceste documente, întrucât am fost informat telefonic de către Ministerul Apărării, că domnul Robert Williams nu figurează printre participanții la războiul din Vietnam.

Dacă vizita soților Williams la Moscova este legată într-un anumit fel de activitatea CIA în URSS, va trebui să înaintați imediat un raport în această problemă către Departamentul de Stat.

Cu respect, Richard Malwich — Locțiitor al secretarului de stat

Anexă: textul raportului domnului Larry Coogel la procesul Virginiei Williams, desfășurat la Moscova, 21 noiembrie 1981

Din raportul lui Larry Coogel:

"....La 21 noiembrie 1981, ora 9, A. Vlasov, de la Ministerul Afacerilor Externe al URSS, m-a informat că procesul cetățenei americane Virginia Williams are loc astăzi, la ora douăsprezece, în sala Tribunalului Orășenesc Moscova, iar eu — sau alt reprezentant al Ambasadei Americane — pot lua parte la proces, în calitate de observator.

La întrebarea mea, dacă Ambasada Americană poate trimite la proces un avocat sau un jurist, consulul Ambasadei pentru apărarea Virginiei Williams, domnul A. Vlasov, mi-a comunicat că tribunalul a numit un apărător sovietic, în persoana Ludmilei Borisovna Lidina.

Sosind la Tribunalul Orășenesc Moscova, la ora douăsprezece, am constatat că edificiul tribunalului este păzit de miliție. A fost interzis accesul corespondenților de la Washington Herald, Jacob Stevenson, Associated Press, Jennifer Ronals, Agenția Reuter, Maurice Singer, și altor ziariști străini care au încercat să intre la proces. Eu am fost admis în tribunal numai după o verificare amănunțită și îndelungată a documentelor.

Înainte de începerea procesului, mi s-a permis să mă întâlnesc cu apărătoarea doamnei Williams, doamna Lidina, membră a Colegiului Avocaților din Moscova. I-am adus la cunoștință că acuzata este însărcinată, iar această circumstanță trebuie folosită în apărarea ei. Însă practic avocata Lidina nu a stat să discute cu mine, anunțându-mă:

"Doamna Williams simulează sarcina, iar trucurile astea nu au trecere la noi. Cred că vina ei este dovedită în totalitate. Nu își poate pune speranța decât în spiritul umanitar al tribunalului sovietic!". După cum a rezultat, doamna Lidina a văzut-o pentru prima dată pe acuzată, în timpul procesului și a discutat cu ea circa cinci minute, în prezența șefului escortei, care a adus-o pe doamna Williams din închisoare.

Însuși procesul a fost o înscenare evidentă și a durat exact șaptesprezece minute. Judecătoarea Petruhina a dat citire rechizitoriului și, întrucât nici unul dintre martorii acuzării nu a apărut la proces, a certificat că declarațiile scrise ale acestor martori sunt valabile, iar participanții la proces au luat cunoștință de ele. După aceasta, procurorul Kranciuk a informat că vina cetățenei americane Virginia Williams, constând în infracțiuni prevăzute de articolele 16, 17, 70 și 193, din Codul Penal, este dovedită pe deplin de probele materiale și de declarațiile martorilor, verificate amănunțit de tribunal. Conform articolelor citate, doamna Williams este acuzată de complicitate la un act terorist săvârșit de soțul ei, acum decedat, Robert Williams, de agitație și propagandă antisovietică, dovedită prin primirea și ascunderea de materiale antisovietice cu scopul trecerii lor peste graniță și, de asemenea, de folosirea forței față de organele securității statului, care încercau să împiedice activitatea infracțională a acuzatei. Și, deși — a remarcat în cuvântul său procurorul — acuzațiile aduse Virginiei Williams, prin cumularea lor, pot duce la pedeapsa capitală, el roagă tribunalul să dea o lecție de umanism socialist cetățenei americane, care a apucat un drum greșit, condamnând-o la o privare de libertate de trei ani, cu ispășirea pedepsei într-o colonie de muncă și reeducare, cu regim special.

Primind cuvântul pentru apărare, avocata Lidina, a mulțumit procurorului pentru umanismul pe care-l manifestă față de clienta sa, și a subliniat următoarele: ca cetățean sovietic, este îngrozită de infracțiunile săvârșite de doamna Williams, deși aceasta nu se recunoaște vinovată.

Doamna Lidina a rugat instanța să nu depășească termenul de pedeapsă propus de procuror și s-a scuzat pentru clienta sa, care, după spusele ei, nu înțelege că nu-și poate ușura situația, decât prin recunoașterea cinstită în fața tribunalului sovietic.

Pe baza faptului că doamna Williams vorbește greu rusește, iar instanța nu înțelege engleza, judecătoarea Petruhina a privat-o pe doamna Williams de dreptul de a lua cuvântul. Propunerea mea de a le fi traducător, a fost refuzată de judecătoarea Petruhina, în baza faptului că instanța nu poate controla corectitudinea celor spuse de doamna Williams, prin traducerea mea.

Apoi, judecătoarea și jurații s-au retras pentru deliberare și s-au întors peste patru minute, după care judecătoarea Petruhina a citit sentința. Virginia Williams a fost condamnată la pedeapsa cerută de procuror.

Instanța mi-a refuzat o întâlnire cu doamna Williams. Din sala de judecată, ea a fost dusă sub escortă la închisoarea Krasnaia Presnea....

Capitolul 7

La Kirov era deja frig: -12° Celsius. Orașul cu casele pitice, înzăpezite, arăta ca o cazarmă. În magazinele alimentare nu se găsea aproape nimic:

nici carne, nici salam, nici lapte, nici brânză. Numai niște pâini imense, cleioase, făcute din făină cu cartofi, macaroane și conserve ieftine de pește și scrumbie de Estonia.

La raionul de băuturi se găseau vinuri ieftine și o votcă scumpă, de opt ruble. Stavinski cumpără o sticlă de votcă, două cutii de conserve și o pâine neagră, iar de la metalo-chimice cumpără un topor, o undiță și câteva cârlige de pescuit. Încă din tren se îmbrăcase cu hainele lui Iurișev, așa încât acum se deosebea prea puțin de pescarii care stăteau pe malul Viatkăi, prinzând pește, nu atât din plăcerea pescuitului, cât din necesitatea de a-și hrăni familia.

O luă spre râu, pe jos. Alături de el treceau sănii și căruțe trase de cai. Opintindu-se, caii scoteau aburi pe nări, oamenii strigau la ei, amestecând îndemnurile cu înjurăturile, neuitând să tragă câte o biciușcă și înspre copiii ce se agățau de sanie.

Stavinski ajunse la râu și merse de-a lungul malului, pe o cărăruie de zăpadă bătută, prin spatele pescarilor aplecați asupra apei, pe lângă focurile lor, tot mai departe, până la un crâng ce acoperea malurile. În sfârșit, găsi ce căuta: un loc izolat, fără oameni, cu ochiuri de apă sparte în gheața râului. Pe mal se vedeau în zăpadă urmele focului de ieri sau de alaltăieri.

Stavinski sparse cu toporul gheața subțire a copcii, aruncă în apa întunecată undița fără nadă, propti undița cu rucsacul lui Iurișev și cu o piatră, apoi trecu la principalul scop al activității sale; adună câteva vreascuri și făcu un foc pe cărbunii stinși. Acum, de departe, părea un pescar normal, ca toți cei aflați pe malul râului.

Se deosebea totuși prin faptul că, uitându-se cu grijă în jur din când în când, scotea din geamantan lucrurile lăsate pentru el în seif și le dădea foc: la început, toate documentele pe numele Romanov și Rozov. Răscolea cenușa cu un băț, căci documentele oficiale ardeau greu. După ce termină prima parte a muncii sale, Stavinski răsuflă ușurat și trase o dușcă de votcă. Calea de întoarcere este tăiată, acum nu are la el decât documentele lui Iurișev; acum, el este Serghei Ivanovici Iurișev, loțiitorul șefului Marelui Stat-Major al Armatei sovietice. Îi mai rămăsese să ardă banii, costumul de import, cămășile, dar cel mai important "să uite" toate cunoștințele și memoria lui Iurișev. Îi rămăsese să facă o comoție cerebrală și o amnezie retrogradă. Iar să imite gâjâitul lui Iurișev putea și singur, fără operație pe corzile vocale.

Capitolul 8

Către șeful Direcției Miliției Feroviare din orașul Gorcki

Colonelului de miliție I.P. Gorbunkiv

Raport

La 25 noiembrie, ora 19,30, în zona Kirov-Kotelnici, nu foarte departe de stația Bâstreaga, pasagerul trenului nr. 78, Kirov-Moscova, cetățeanul Iurișev a făcut scandal în vagonul restaurant. Aflându-se în stare de ebrietate, Iurișev a cerut de la ospătar bere și șampanie care nu se găseau în bufetul vagonului-restaurant — apoi a jignit niște soldați care încercau să îl calmeze. În urma acestui scandal, șeful vagonului-restaurant, Kvinihidze, a interzis bufetierului să vândă votcă cetățeanului

Iurișev. Și, amenințându-i pe toți că oricum va găsi votcă, cetățeanul Iurișev a deschis ușa vagonului numărul 6 și a sărit din trenul aflat în mers. Faptul a obligat pe șeful personalului de tren, tovarășul P.O .Timofeev, să oprească trenul la ora 19,52. Cetățeanul Iurișev a fost ridicat în stare de inconștiență, de către personalul de tren și de către pasageri. Cu același tren, a fost dus la punctul medical al stației de cale ferată Kotelnici. La percheziția executată de șeful personalului de tren, la accidentat s-au găsit pașaportul, legitimația militară și foaia de drum pe numele colonelului Marelui Stat-Major al Armatei sovietice, Iurișev Serghei Ivanovici, de asemenea suma de 218 ruble. Având în vedere poziția socială a accidentatului, a fost transferat imediat la secția de chirurgie a Spitalului Orășenesc nr.1 din Kotelnici.

Despre internarea sa la spital, am informat imediat pe comandantul militar al orașului Kotelnici.

Șeful secției Kotelnici, a Direcției miliției feroviare Gorki, căpitan de miliție Zarubin, P.S.

Kotelnici, 25 noiembrie 1981

Marelui Stat-Major Generalului maior Ovcearonko. Urgent, prin legătură militară specială. Telefonogramă

În legătură cu ordinul dumneavoastră, primit prin telefonograma nr. 217-S, raportez:

Colonelul Iurișev a fost mutat într-un salon special al secției Chirurgie de la Spitalul Orășenesc nr. 1 din Kotelnici. Conform rapoartelor medicale, colonelul a ieșit din starea de inconștiență, dar ca urmare a comotiei cerebrale suferite în timpul căderii, a rămas cu o amnezie retrogradă, adică o pierdere totală a memoriei. Cu toate acestea, conform ordinului dumneavoastră, pentru păstrarea secretelor de stat și militare deținute de Iurișev, a fost asigurată paza militară permanentă a salonului său. În legătură cu starea gravă a bolnavului, (vomă, dureri de cap, amețeli, fractura mâinii drepte și traumatism al maxilarului inferior), medicii consideră că, transportarea sa la Moscova se poate face abia peste 2-3 zile.

Comandantul militar al orașului Kotelnici, maior Krivorukov,
26 noiembrie 1981, ora 0,05

Șefului Direcției Centrale de Medicină Militară a Ministerului Apărării al URSS Generalului colonelului Komarov Ordinul nr. 89/762

În legătură cu nefericitul caz petrecut cu loțiitorul șefului Marelui Stat-Major, colonelul Iurișev, care a căzut din tren și se află, ca urmare a traumatismelor, în Spitalul Orășenesc nr. 1 din orașul Kotelnici, ordon:

Să se execute imediat transportarea colonelului Iurișev din orașul Kotelnici la un spital militar din Moscova. Medicii spitalului militar să se angajeze în a lua toate măsurile pentru însănătoșirea cât mai grabnică a colonelului Iurișev.

Prim-loțiitorul șefului Marelui Stat-Major, General de armată Ahromeev

Moscova, Marele Stat-Major 26 noiembrie 1981

P.S.: Feodor Ivanovici! Trebuie făcut tot ce se poate ca Iurișev să fie pus pe picioare. Este unul dintre cei mai buni și mai talentați ofițeri ai noștri. O tragedie familială, moartea fiului și despărțirea de soție, l-au scos de pe făgașul normal. Urmăriți personal evoluția bolii sale. Aveți

nevoie de medicamente de import? Anunțați-mă când vor putea să-l viziteze mareșalul Oparkov și alți ofițeri din cadrul Marelui Stat-Major.

Cu stimă, Ahromeev

Primului loctiitor al șefului Marelui Stat-major

Generalului de armată Ahromeev

Raport privind executarea Ordinului nr. 89/762

În conformitate cu ordinul dumneavoastră nr. 89/762, din 26 noiembrie 1981, astăzi, 28 noiembrie 1981, colonelul Iurișev a fost mutat la Moscova, la spitalul militar 214/67. Datorită fracturii mâinii și a traumatismului cranian, a fost instalat la secția de chirurgie. Starea bolnavului este satisfăcătoare. Personalul medical al spitalului ia toate măsurile pentru vindecarea durerilor de cap și a altor consecințe ale comotiei cerebrale. Electroencefalogramele și analizele efectuate imediat după internare nu au arătat vătămări serioase ale organelor cercetate, ceea ce permite să se speră într-o însănătoșire fizică a bolnavului. Totuși, nici medicina noastră, nici cea internațională, nu dispun de preparate medicamentoase capabile să vindece amnezia retrogradă și restabilirea memoriei. De aceea, un rol important în restabilirea memoriei colonelului Iurișev, poate să-l aibă vizitarea sa de către rude și colegi de serviciu. Credem că astfel de vizite pot începe peste câteva zile, când bolnavul nu va mai avea dureri de cap.

Am adus la cunoștință șefului spitalului, colonelul B.R. Levițld, și șefului secției Chirurgie, colonelul L.P. Tarusov, interesul personal al mareșalului Oparkov, în privința însănătoșirii grabnice a colonelului Iurișev.

Șeful Direcției Centrale de Medicină Militară a Ministerului Apărării al URSS, general colonel Komarov.

28 noiembrie 1981

Capitolul 9

Spitalul militar nr. 214/67 se afla la marginea Moscovei, dincolo de Sokolniski, într-un părculeț îngrădit cu un zid înalt de cărămidă. Era o clădire lungă, albă, cu șase etaje, cu ferestre înalte, saloane încălzite și spațioase.

În prima săptămână, Stavinski a continuat să simuleze durerile de cap, amețelile și greața. În sinea lui, se temea de întâlnirea cu colegii de serviciu și cu prietenii lui Iurișev. În privința salonului privilegiat, îl refuză de la început, motivând faptul că se teme de singurătate. Scopul acțiunii sale riscante era să intre în pielea lui Iurișev, să-și însușească măcar ABC-ul etichetei și deprinderilor ofițerești. Iar în salonul cu șase locuri unde l-au instalat, asculta cu interes pălăvrăgeala nesfârșită a tinerilor locotenenți și căpitani răniți în Afganistan. Acești tineri erau fericiți că au scăpat din Afganistan și că s-au ales numai cu răni ușoare.

Jos, la etajul doi al spitalului, se aflau cei cărora nu le mersese atât de bine în Afganistan. Acolo se găseau saloanele pentru soldați și ofițeri, victime ale armei chimice și ale propriilor atacuri cu gaze ale armatei sovietice. Bolnavii numeau acest etaj "camera de gazare".

Aici, intrarea era strict oprită, nu numai pentru ceilalți bolnavi ai spitalului, dar și personalului medical care nu se ocupa de aceste

saloane. Bolnavii de la această secție erau aduși noaptea și tot noaptea erau scoase cadavrele. Conducerea spitalului interzicea orice fel de discuție despre această secție. Și totuși, tot spitalul știa că acea "cameră de gazare" înseamnă paralitici cu o piele de culoare neomenească, verde închis și albastru-verde, putrezită din cauza gazului toxic. Soldații ruși căpătaseră arsurile, când un vânt buclucaș de munte, dintr-un defileu afgan, își schimbase pe neașteptate direcția în timpul unui atac sovietic cu gaze, asupra unor sate afgane. Norul de gaz verde-gălbui i-a acoperit chiar pe atacatori. A urmat paralizia, mâncărimile de piele, iar apoi o putrezire a pielii imposibil de tratat. Din "camera de gazare", nu erau decât două ieșiri: ori imediat la morgă, ori, pentru început, la casa invalizilor.

De aceea, toți ceilalți răniți, care nu ajungeau în "camera de gazare", ci în saloane obișnuite de spital, erau uimitor de veseli pentru niște răniți. Știau că după ieșirea din spital, nu se mai întorc în Afganistan, ci sunt lăsați la vatră, sau sunt trimiși în spatele frontului.

Stavinski își întipărea în minte toate cuvintele, expresiile lor, jargonul militar și, închizând ochii sub bandajul de tifon care îi acoperea fața tumefiată, repeta în gând expresia respectivă de câteva ori.

Oricât ar părea de straniu, ofițerii aproape că nu povesteau despre războiul din Afganistan, ci doar fleacuri și anecdote din școlile militare și din viața de garnizoană. Și, firește, despre femei. Doar noaptea, în somn, flăcăiandrii aceștia de douăzeci de ani, scrâșneau din dinți și strigau "Foc!" sau "Mamă!". O dată, când se afla în încăperea pentru fumător, Stavinski, strâmbându-se din cauza maxilarului care-l durea, întrebă cu glas răgușit, pe tânărul locotenent-major Lavrov:

— Jumătate de noapte ai strigat "Foc!". Ce ai visat?

Lavrov se uită la el cu ochii săi cenușii și îi spuse încet:

— Ați avut noroc cu boala, tovarășe colonel. Să fi avut eu Pierderea asta de memorie....

Apoi, stinse cu piciorul țigara nefumată și intră posomorât în salon.

Însă nu mult după aceea, Stavinski află ce visau nopțile acești ofițeri. La miezul nopții, din salonul vecin ieși locotenentul Vasilevski, un tânăr pilot de elicopter, urlând și sfâșiind bandajul de pe trupul său plin de arsuri.

Cu o săptămână în urmă, elicopterul lui Vasilevski a fost lovit de partizanii afgani la Kandahar. Elicopterul a luat foc și s-a prăbușit, dar Vasilevski a scăpat. Acum, la miezul nopții, tânărul a ieșit din salon și, sperând-o de moarte pe sora de serviciu, s-a cățarat pe brânci, ca o maimuță, pe scara de incendiu. Sanitarii l-au adus înapoi în salon. Din arsurile nevindecate de pe tot trupul, îi curgea sânge și puroi, iar el, smulgându-se din mâinile sanitarilor, striga:

— Au venit! Au venit! Au venit după mine!

Apăru medicul de gardă, care îi făcu lui Vasilevski o injecție. Mai liniștit, Vasilevski plângea molcom și șoptea:

— Copii, nu eu v-am omorât! Nu eu v-am omorât!, M-au obligat....

După douăzeci de minute, o mașină a salvării l-a dus pe fostul soldat la o clinică psihiatrică. Cu toate ordinele severe ale medicilor, ofițerii răniți fumau cu nesăț în salon. În tăcere, fără să-și spună vreun cuvânt unul altuia. Doi "afgani" — Lavrov și căpitanul Sâsoev stăteau lângă fereastra

deschisă și se uitau cum ninge. Apoi, medicul de gardă intră în salon, strâmbă din nas simțind fumul, însă spuse doar:

— Tovarăși ofițeri, luați somniferul.

— Doctore, spuse și se răsuci pe singurul său picior căpitanul Sâsoev, nu avem nevoie de somnifer, nu ne ajută. O sticlă de spirt, însă....

— Nu am dreptul, replică medicul.

— Și dacă înnebunesc și eu? întrebă căpitanul strângând cârja până ce mâna i se făcu albă. Sau credeți că noi nu visăm copii intoxicați cu gaz sau terciuiți de tancuri la Bagrama, Kunduz, Pausher? Să continui lista?

Medicul se uită fix în ochii lui și, întorcându-se brusc, ieși din salon. Peste un minut, se întoarse cu o sticlă de un litru, în care se aflau șapte sute de grame de spirt medicinal pur.

— E tot ce am găsit, spuse el. La bucătărie e închis, niște gustări ar fi fost bune....

— Sărim peste ele, glumi Sâsoev.

Turnă spirtul în căni și, șovăind o clipă, se întoarse spre Stavinski:

— Tovarășe colonel, vreți?

— Nu, spuse Stavinski, văzând cu ce sete se uită ofițerii la spirt. Eu dorm fără vise. Nu-mi turnați.

În tăcere, fără să ciocnească, ofițerii băură fiecare, dintr-o suflare, aproape câte două sute de grame de spirt curat. Restul nopții, dormiră fără vise sau, în orice caz, fără coșmaruri.

Capitolul 10

După o săptămână, Stavinski se integră în viața de spital și se obișnuie să răspundă la apelativele "tovarășe colonel", "Iurișev" sau pur și simplu "Serghei Ivanovici". Ca și până atunci, ofițerii își petreceau ziua povestind bancuri porcoase și anecdote, evitând amintirile despre războiul din Afganistan și episodul cu Vasilevski. Se distrau tot timpul cu glumele lor și făceau vag curte surorilor tinere. Cu și mai mare plăcere, participau la jocurile pe care le pregăteau noilor-veniți în spital, sosiți nu din Afganistan, ci din "spatele spatelui", cum ziceau ei. Acești bolnavi veneau cu diagnostice de genul: "colecistită", "ulcer la stomac", "hipertonie", "diabet" și alte asemenea fleacuri.

Medicii și răniții îi socoteau simulanți, care "și-au scornit" boala, ca să fie demobilizați, sau să plece din școlile militare. Simulanții ajungeau să aibă hipertonie, înghițind o doză mare de cofeină și codeină; ulcerul era provocat de bulgărași de clorură de calciu, pe care îi înghițeau înveliți în pâine.

Iar un tânăr ucrainean, pe nume Imenea, a demonstrat doctorilor că are diabet, fiindcă îl chinuie o sete care-l face să bea zilnic câte douăsprezece carafe de apă. Când în salon intra un novice, sora îi pune pe noptieră, după cum era regula, două borcănașe cu etichetele: "analiza urinei" și "analiza fecalelor". Acum era momentul cel mai dificil al jocului. În această clipă, trebuia să distragi atenția novicelui și sorei, și să pui alături de cele două borcănașe încă unul, cu eticheta "analiza transpirației".

Descoperind pe noptieră cele trei borcănașe, bietul bolnav se adresa vecinului de pat:

— Frăţioare, cu pişatul şi căcatul înţeleg, dar cum să dau sudoarea la analiză?

Luând o înfăţişare absolut serioasă şi un ton prevenitor, vecinul de pat îi explică: trebuie să se culce în pat şi să se învelească cu mai multe pături şi cearşafuri, dar, cel mai bine, să se acopere cu două sau trei saltele şi să transpire din abundenţă. Transpiraţia se strânge de pe corp cu o bucăţică de vată, care se stoarce în borcănaş. Apoi, sărmanul "bolnav" e înfolit până peste cap cu câteva saltele. Încep să vină bolnavi din toate saloanele, ca să arunce o privire asupra idiotului, care transpiră cât poate sub saltele şi apoi încearcă să stoarcă vata în borcan. Vizitatorii nu au voie să râdă în salon, ci doar să dea diverse sfaturi:

— De unde aduni sudoarea? De subsuoară? Curios om! în felul ăsta nu umpli borcănaşul până mâine! Strânge de sub boaşe, acolo-i locul cel mai asudat....

— Ai băut ceai? Nu? Interesantă chestie! Atunci cum vrei să transpiri? Fraţilor, de ce nu i-aţi dat ceai? Trebuie să bei şase căni, atunci să te tot ţii transpiraţie....

La proba clismei, erau supuşi bolnavii veniţi cu diagnosticul "ulcer la stomac". În acest caz, medicii cereau să se facă analiza röntgen, însă înainte de aceasta, pentru curăţirea stomacului, trebuia făcută o clismă. În momentul când sora turna, cu ajutorul irigatorului, prin anusul bolnavului, doi litri de apă caldă, ceilalţi bolnavi mai vechi şi răniţii, ieşeau din salon şi ocupau toate cabinele de la toaletă. Peste un minut, "victima" apărea şi, ţinându-se din toate puterile de fese, se repezea nerăbdător spre cabine. Dar uşile cabinelor erau închise pe dinăuntru.

"Ocupat!" i se răspundea de la fiecare uşă. Soldaţii ce fumau în preajmă îi reproşau:

— Unde te bagi? Nu vezi? Treci la rând!

— Fraţilor, nu mă pot ţine, am făcut o clismă! spunea individul lipind picioarele unul de altul.

— Aaa, înainte de röntgen, nu? întreba careva compătimitor.

— Da, da!

— Dacă e înainte de röntgen, nu trebuie să mergi imediat la WC. Trebuie ca apa să-ţi cureţe bine-bine stomacul şi toate maţele. Altfel nu se vede nimic la röntgen! Uite, întreabă-l pe locotenent, a fost de şase ori la röntgen, dar pentru că nu şi-a spălat cum trebuie stomacul....

— Dar ce să fac? Cum să-l spăl?

— Trebuie să faci genuflexiuni. Douăzeci. Hai, lasă-te pe vine. Unu.... doi.... Bine, bravo, lasă-te mai jos. Trei....

La a patra sau a cincia genuflexiune, sărmanul nu se mai putea ţine şi...

Peste o săptămână, Stavinski se simţea mai bine, dar avea încă mâna în ghips, iar maxilarul lovit era pansat. Când sărise din tren, nu avusese de gând să-şi rupă mâna şi să se rănească la faţă.

Provocase intenţionat scandalul din vagonul restaurant ca să aibă martori la starea lui de ebrietate, iar principala sa grijă, când sărise din tren, fusese să nu ajungă într-unui din stâlpii aflaţi de-a lungul liniei. Sărise în zăpadă, presupunând că zăpada va atenua căzătura, iar apoi voise să simuleze pur şi simplu comoţia cerebrală, amnezia retrogradă şi răguşeala lui Iurişev. Fiind medic (deşi cu studii neterminate), ştia că este

practic imposibil să descoperi o simulare bine făcută a comoției cerebrale.

Din fericire, nu a nimerit în vreun stâlp, dar zăpada era subțire și dură, aproape gheață. Principalul era că acum avea - fapt văzut de soldații și de pasagerii din tren - simptome naturale de comoție cerebrală: pierderea cunoștinței și vomă. A fost o reușită strălucită, însă nu pentru faptul că s-a pregătit din vreme, încă de la Krasnodar. Stând în zăpadă pe terasament, văzuse că trenul s-a oprit și că din el au coborât lucrători feroviari, directorul vagonului-restaurant și soldații cărora nu le-a dat pace în vagonul-restaurant. Înțelesese că îl vor bate.

Îl vor bate pentru că i-a jignit, pentru că trenul s-a oprit din cauza lui. Și cel mai bun procedeu pentru a scăpa de bătaie, era să închidă ochii și să simuleze pierderea cunoștinței. Cel căzut nu este lovit, aceasta e o lege nescrisă în Rusia. Dar primul bărbat care se apropiase de el, șeful personalului de tren, l-a lovit cu bocancul peste față. Și al doilea, și al treilea. "Răutatea a înveninat Rusia", reușise să gândească Stavinski, "o asemenea răutate, încât sunt gata să lovească un om care își dă suflarea."

Scurta de piele atenua cât de cât loviturile, iar Stavinski, cu ochii închiși și strângând din dinți, își porunci să tacă. Principalul era să nu țipe, să nu geamă. "Stop! Poate că-i mort", strigase cineva, acesta fiind ultimul lucru pe care-l auzise Stavinski. Bocancul cuiva îl lovide în maxilar și bărbatul își pierduse cu adevărat cunoștința.

Când, în vagon, își venise în simțiri, nu mai era nevoie să simuleze semnele comoției cerebrale: amețelile și durerile de cap erau naturale. Rămăsese fără doi dinți, pe care îi scuiase o dată cu sângele, alți doi dinți se clătinau, iar bărbia îi era jupuită până la os. Însă nu putea să declare la miliție că a fost lovit de feroviari și de lucrătorii vagonului-restaurant, căci își "pierduse memoria". Apoi, în afară de asta, putea să spună "mulțumesc", pentru faptul că l-au lovit: i-au aranjat o comoție cerebrală naturală și i-au rupt mâna dreaptă parcă la comandă, fiindcă în nici un tratat de medicină nu se spune că bolnavul care și-a pierdut memoria și-a uitat și scrisul. Iar datorită dinților scoși, va găngăvi și mai mult, ceea ce nu era rău pentru imitarea glasului lui Iurișev.

Cu toate acestea, în ajunul vizitei șefului Marelui Stat-Major, al Armatei sovietice, mareșalul Oparkov, și a foștilor colegi ai lui Iurișev de la Marele Stat-Major, Stavinski era agitat. Vizita mareșalului era stabilită pentru a doua zi. Cu această ocazie, au fost spălate podelele și ferestrele din tot spitalul, iar Stavinski a fost mutat într-un salon separat.

Noaptea, a deschis geamul și a mâncat toată zăpada de pe pervaz. Dimineața avea amigdalită și temperatură de treizeci și opt cu șase.

La ora nouă, în salon s-au adus ziare. În Svestia, Stavinski dădu peste titlul *Pedeapsă dreaptă*. Articolul spunea: "Turiștii străini vin în țara noastră cu diferite scopuri. Pe unii îi atrage exotismul rusesc, pe alții îi interesează cultura și arta noastră, pe alții — monumentele vechi de arhitectură, capodoperele de la Ermitaj și de la Galeria Tretyakov, iar alții vor să vadă cu ochii lor miracolul socialist, unde serviciul medical este gratuit, unde nu există șomaj și groaznica boală a capitalismului: teama omului simplu pentru ziua de mâine. Iar noi întâmpinăm cu bucurie și generozitate pe acești turiști: priviți și învățați! Însă printre miile de turiști, există și altfel de "oaspeți", cei care, sub înfățișarea de turiști, vin

la noi cu scopuri deloc prietenești. Unii încearcă să introducă în URSS literatură antisovietică și sionistă, alții caută contacte cu așa-zii disidenți.

Astfel, nu demult, au venit la Moscova, din îndepărtatul Potomac, Maryland, Statele Unite, tinerii căsătoriți Robert și Virginia Williams. Inturist-ul i-a primit cu obișnuita ospitalitate rusească, cea mai bună cameră-lux la hotelul Național, bilete la cele mai bune spectacole de la Balșoi Teatr și alte teatre din Moscova, călătorie la Leningrad ș.a.m.d. Dar s-a văzut că pe tinerii căsătoriți nu-i interesează nici cultura, nici arta rusă. Medicul Williams și soția sa, figurantă la Hollywood, aproape că nu au părăsit timp de o săptămână întreagă camera de la hotel, nu au fost nici la Galeria Tretiakov, nici la Muzeul Pușkin și chiar au plecat de la Balșoi Teatr după primul act din Spartacus. Mă rog, gusturile nu se discută. La urma urmei, e pe deplin posibil ca în binecuvântata (de unii!) Americă, tinerii miri să nu aibă unde să rămână singuri în luna de miere și au venit la noi în acest scop. După cum se știe, fiecare om are ciudățeniile lui.

Însă curând a ieșit la iveală motivul acestei "ciudățenii". Interesându-se de o comportare atât de ciudată a celor doi soți, organele securității statului au stabilit că, în ciuda pasiunii amoroase manifestate de cei doi, soții Williams nu au venit să își petreacă în Rusia zece zile din luna de miere de dragul unei exotice călătorii de nuntă. La Leningrad, soții Williams s-au întâlnit în secret cu trei lepădături, așa-numiți disidenți, care se dau drept reprezentanți ai tineretului sovietic. Soții Williams au primit de la ei literatură antisovietică, o chemare agramată către președintele american de a-și aduce trupele pe teritoriul URSS, să elibereze țara de "tirania comunistă". După ce au introdus aceste "documente" în căptușeala îmbrăcăminții, domnul și doamna Williams au încercat să treacă materialele defăimătoare peste graniță, iar în momentul reținerii pe aeroportul Șeremetievo, au opus rezistență cu arma și chiar au ucis un ofițer sovietic.

Nu demult, cetățeană americană, Virginia Williams, a compărut în fața Tribunalului Orășenesc Moscova sub învinuire de complicitate la un act terorist. Instanța a recunoscut-o vinovată, dar a dat o sentință prea puțin aspră: trei ani de privare de libertate, cu executarea pedepsei într-unul din penitenciarele noastre de muncă și reeducare...."

Mai departe urmau considerații ample despre umanismul instanței sovietice și despre faptul că această istorie va servi drept exemplu tuturor celor care, sub "masca" turistului, vin în URSS, în scopuri denigratoare....

Stavinski mototoli ziarul în mână. "Ticăloșii, nu spun nici un cuvânt despre faptul că e însărcinată! O condamnare umană! Ce idiot! Ce idiot am fost că am acceptat aventura asta! Bine, îi voi scoate din închisoare, îi voi scoate și pe ea și pe copil!"

În salon intră în fugă sora de gardă:

— Colonele Iurișev! A venit la dumneavoastră mareșalul Oparkov!

Capitolul 11

— Dezbracă-te!

- Răsfiră-ți părul!
- Desfă degetele de la mâini și de la picioare!
- Deschide gura! Desfă-ți picioarele!

În sala de primire a închisorii de la Krasnaia Presnea, o cameră goală și rece, cu o masă lungă de lemn, pe care a trebuit să pună toate hainele de pe ea, Virginia a căzut în mâinile unor supraveghetoare cu chipuri de piatră. Nu vorbeau în engleză, dar Virginia înțelegea comenzile simple și în rusește. În plus, alături de ea, executau fără să crâcnească aceste comenzi, și alte două arestate: o prostituată de patruzeci de ani, cu o vânătaie sub ochi și o țigăncușă tânără, care nu avea mai mult de douăzeci de ani, închisă pentru furt. Supraveghetoarele cercetau arestatele.

- De tot! Dezbracă-te de tot, javră!
- Supraveghetoarea grasă îi smulse sutienul și bikinii.

— Deschide gura! și degetele murdare pătrunseră în gura Virginiei, controlând sub limbă.

- Așa! Desfă picioarele! Mai mult! Crăcănează-te odată!

O trânti cu forța la pământ și, în aceeași clipă, degetele ei groase pătrunseră în anusul și în vaginul Virginiei, care scoase un țipăt.

— Nu boci! spuse supraveghetoarea și începu să caute ploșnițe în părul Virginiei.

— Îmbracă-te! Stop! Dă încoace țâțarul ăla! Oho, drăcovenie americană! Păcat că nu-i pe măsura mea! Na, ține, zise supraveghetoarea smulgând copcile de la sutien și aruncându-i-l înapoi.

Apoi examinează bikinii și îi încercă pe talie. Dar talia ei era la fel de groasă ca și dosul impunător. Oftă cu părere de rău.

- Nu, nu merg. Îi zvârli Virginiei. Poți să-i îmbraci....

Pe coridorul închisorii, o despărțiră de țigancă și de prostituată și o altă supraveghetoare o conduse pe scările de fier la etajul doi al închisorii. Se opri la capătul coridorului, la celula 147, trase zăvorul metalic și ușa se urni cu greu. Virginia fu lovită în față de o duhoare persistentă, stătută, un amestec greu de miros de transpirație, menstruație, dinți nespălați. Se dădu un pas înapoi, dar supraveghetoarea o împinse cu sila în celulă, unde, în lumina slabă a ferestruicii cu gratii, stăteau pe prichiciuri douăzeci de femei.

— Americanca vă stă la dispoziție, spuse supraveghetoarea deținutelor și, zâmbind, trânti ușa în urma ei.

Virginia rămase în dreptul ușii. Din cauza mirosului greu și a aerului înăbușitor, avea amețeli și îi era greață. Patruzeci de ochi se uitau la ea în așteptare.

— Ești hoasă în lege sau....? întrebă cu glas de bas una dintre femei, înaltă, cu un început de mustăcioară pe buza de sus.

— E clar că e profesionistă, Vasili, spuse o țigancă slăbuță și unduioasă, lipindu-se de femeia numită "Vasili". Dacă e poreclită "Americanca", înseamnă că e profesionistă.

— Pe tine nu te-a întreat nimeni nimic, îi spuse grosolan Vasili și se uită întrebător la Virginia. Ei?

—Eu.... vorbesc rusește.... rău, rosti Virginia în rusește. Sunt străină. Sunt din America....

- Așa, spuse careva. Ne-au trimis o țicnită!

Vasili se apropie de Virginia și spuse cu asprime:

— Uite ce-i! Aici n-avem nevoie de schizo! Te bag în mă-ta, auzi? Cum te cheamă?

— Numele meu.... Virginia Williams. Sunt americană....

O palmă puternică o întrerupse și o trânti de ușă. Virginia căzu, dar Vasili o prinse de păr cu o mână și, ridicând-o cu forța, îi puse pumnul în fața ochilor.

— Acușica te lecuiesc!

Ușa se deschise cu zgomot și supraveghetoarea spuse zâmbind:

— Vlasova, termină! E chiar americană. Nu ți-ai dat seama după dinți? Așa că poartă-te cu grijă cu ea, să nu iasă un scandal internațional. De fapt, ar trebui să spui "mersi", o americană adevărată este o ocazie să încerci.... adăugă supraveghetoarea clipind nerușinat înainte de a ieși.

Vasili desfăcu buzele Virginiei. Într-adevăr, noua deținută avea niște dinți albi și regulați.

— Hm! spuse Vasili și o așeză pe picioare, rezemând-o de zidul celulei. Ei, ia spune ceva pe americaneste.

— I want to lie down, spuse încet Virginia și traduse tot ea în rusește: eu....vreau.... să mă culc....

— Mișto! jubilă Vasili. Gagicilor, faceți loc! Ea se culcă cu mine!

— Dar eu? se enervă fetișcana cea unduioasă.

— Treci jos, ordonă Vasili.

Capitolul 12

Mareșalul Oparkov era scund, îndesat, la vreo șaiszeci de ani, cu o suviță căruntă în frunte, ochi vii, căprui, cu o față rotundă și blândă. După plecarea medicilor, se așeză pe un scaun lângă patul lui Stavinski și spuse:

— Ascultă, chiar nu-ți amintești nimic, absolut nimic din ce s-a întâmplat?

Stavinski strânse din umeri neajutorat. Un bandaj curat îi acoperea partea de jos a feței, maxilarul îi era strâns în feșe, iar mâna dreaptă îi era încă imobilizată în ghips; nu reuși decât să arate cu mâna stângă spre maxilarul bandajat, semn că nu poate vorbi.

— Știi, spuse mareșalul, tot răul e spre bine. Într-adevăr, trebuie să uiți multe ca să poți trăi mai departe. Altfel, ai văzut unde ai ajuns: ai băut, ai făcut scandal, te-ai aruncat din tren. Galea suferă foarte mult. Mi-a spus că, în privința despărțirii, tu nu ești vinovat, vinovată este numai ea. Dar, în definitiv, e unica mea fiică. Pe tine te iubesc ca pe un fiu și vreau să vă împăcați. Crede-mă, voi face orice pentru tine, dacă.... Am discutat cu doctorii; nu cu ăștia și arată cu privirea spre ușa pe care ieșiseră medicii spitalului, ci cu doctorii de la spitalul Kremlinului, cu Ceasovâi și cu Schmidt, la care se consultă tot Biroul Politic. Ei au spus că memoria poate reveni. Am să fac totul să-ți revină memoria. La urma urmei, chiar dacă ai uitat unele cunoștințe militare, nu contează. Știi, e o anecdotă: ca să conduci, trebuie să știi cum o cheamă pe secretară și unde se află ștampila. Am să mușamalizez beția din tren, iar pentru "EMMA" vei primi epoletii de general. Ții minte ce înseamnă "EMMA"?

Stavinski negă din cap. "Deci asta e," își zise el, "Iurișev a fost căsătorit cu fiica mareșalului Oparkov! Însă nu trebuie, nu trebuie în nici un caz să mă întâlnesc cu ea! Dacă ajung în pat cu fosta nevastă a lui Iurișev, mă dau în vileag cât ai clipi. Pe de altă parte, e ispititor să ajung general prin Oparkov. În felul ăsta, toate greșelile și prostiile făcute de mine, în numele lui Iurișev, se vor șterge...."

— Mă rog, dacă nu-ți aduci aminte de "EMMA", nu e nici o problemă, continuă mareșalul. O să vezi filmul și o să-ți amintești, te asigur. Dacă vrei, facem mâine în salon un "matineu" cu conducătorul proiectului, Benjer. Îl mai ții minte pe Benjer?

Din nou, Stavinski negă.

— Nu-i nimic! O să vezi și o să-ți amintești! Te rog foarte mult, Galea are treizeci și șapte de ani, încă mai puteți avea copii. Dă-i voie să se întoarcă la tine. Dacă ai ști cât suferă....

Aproape înspăimântat, Stavinski își ascunse capul în pernă cu o mișcare pe care nu și-o putu stăpâni.

— Bine! Nu astăzi! spuse imediat Oparkov. Peste o săptămână, două? Sau când o să ieși de aici. Dar dă-i o speranță, te rog eu.... Te iubește doar!

Stavinski strânse afirmativ din sprâncene.

— De acord? se bucură Oparkov și chiar sări de pe scaun. De acord? Pot să-i spun? Dă-mi mâna, dă-mi mâna! Știam că ești un om adevărat! Îți spun cinstit: când s-a întâmplat, mi-am pierdut dintr-o dată toți copiii: pe tine, pe ea, pe Vitenka! Însă acum, totul va fi bine.... Când poate să vină la tine?

Cu un glas răgușit, gripat, Stavinski șopti:

— După.... Mai apoi....

— Am înțeles! Bine! Cât despre memorie, nu-ți fă griji! O aducem noi înapoi! Te vei ocupa de "EMMA". Acum, "EMMA" e proiectul cel mai important. Biroul politic ne-a impus niște termene foarte stricte! Ei, odihnește-te, fă-te bine....

Când Oparkov plecă, Stavinski închise ochii istovit și simți șiroaie de transpirație curgându-i pe tot corpul. Oho, acum ar fi putut strânge un borcănaș de transpirație.

Capitolul 13

Nemărginitele întinderi înzăpezite ale tundrei subpolare gemeau sub apăsarea viscolului. Soarele palid al nordului lumina stâlpii înfipti în diverse locuri ale tundrei și machetele din lemn ale instalațiilor militare: baterii antiaeriene, rampe pentru instalațiile rachetelor.

La punctul de comandă al submarinului atomic avea loc numărătoarea inversă: "Șase.... cinci.... patru.... trei...." La pupitru se aflau câțiva militari, dar și civili. Printre militari se afla și Iurișev. "Doi.... unu.... Atac!" ordonă Iurișev. În aceeași secundă, un bărbat brunet de vreo patruzeci de ani, cu nas acvilin și degete subțiri, nervoase, aflat alături de Iurișev, apăsă butonul alb cu inscripția "Atac".

Tundra se cutremură. Blocurile de gheață se zguduiră. Grămezile de ghețuri, machetele de lemn ale bateriilor antiaeriene și ale instalațiilor pentru rachete se aplecară într-o parte și căzură cu un tunet. Parcă un

uragan subteran ar fi scuturat tundra, răsucind inima pământului și crăpând miile de tone de stânci, blocurile de gheață și machetele de lemn. Pulberea ridicată înnegri soarele.

În salonul lui Stavinski, proiectorul derula pelicula mai departe. Taigaua. Un pârâu firav își ducea apele molcome spre o deltă întortocheată. Ca și în tundră, pe malul râului se aflau machetele unor obiective militare: dispozitive pentru rachete, baterii antiaeriene.

Iar în Marea Ohotsk, la pupitrul de comandă al aceluiși submarin, colonelul Iurișev făcea din nou numărătoarea inversă: "Patru.... trei.... doi.... unu.... Atac!"

Și bărbatul brunet apăsă butonul.

Taigaua se zgudui ca într-un cutremur. Crăpături adânci întretăiau pământul, umflând apele râului, frângând cimbrii seculari și aruncându-i în adâncurile pământului, o dată cu machetele instalațiilor militare....

Apoi, pe micul ecran instalat în salonul lui Stavinski, apărură chipul colonelului Iurișev, care spuse:

— Noua armă seismică permite crearea unor cutremure locale la o distanță de patru sute de kilometri de la locul instalării grilelor energetice. Fără orice alt amestec sau imixtiune exterioară, cu ajutorul submarinelor, putem instala în apele inamicului matrițe energetice, capabile să primească un impuls de atac prin radio de la punctul de comandă din Murmansk, Klaispeda sau Severodvinsk. Toate problemele tehnice sunt rezolvate în principiu. Submarinul este utilat cu instalații speciale de forare....

În continuare, pe ecran apărură fotografii și scheme tehnice, însoțite de glasul colonelului Iurișev:

—care se așează pe fundul mării în punctul ales de noi.... Forarea unui puț pentru grila energetică durează de la șase până la zece zile, în funcție de sol. Bineînțeles, o cercetare seismică trebuie să stabilească din timp punctele în care forarea nu întâmpină granit sau alte roci cu duritate mare. Apoi, în puț se instalează așa numita "matriță energetică". Opt astfel de matrițe situate în opt puțuri formează un lanț capabil să provoace un cutremur pe un spațiu cu dimensiunea de 150-200 de kilometri. Priviți harta Europei. Practic, toate sau aproape toate bazele NATO se află pe raza armii seismice "EMMA" cu submarine....

Macheta reliefului Europei apărură pe ecran. Țările scandinave, Germania, Spania, Anglia, Italia, Grecia.... Munți, râuri, orașe portuare, baze NATO, centrale electrice. Mâna apăsă pe butonul cu inscripția "Atac" și, pe machetă, mai multe cutremure începură să despice și să înghită orașe, baze militare, aeroporturi, instalații de rachetă, centrale electrice, magistrale de cale ferată și șosele.

Pe ecran apărură din nou chipul colonelului Iurișev.

— Fără îndoială că asimilarea acestui tip absolut nou de armă costă mult. Este nevoie de o uzină pentru producerea matrițelor energetice. Sunt necesare utilaje speciale, mult mai moderne decât cele actuale, de forare submarină silențioasă, cadre cu înaltă calificare de sondori submarini. Și mai trebuie o flotilă de submarine, pentru foraj simultan al acestor puțuri, în jurul teritoriilor alese pentru atac. Poate fi vorba de Europa, China, țările lumii arabe sau America. E limpede un lucru: în scopul întăririi capacității de apărare a țării noastre, colectivul de oameni

de știință ai Institutului de Marină și Energetică, sub conducerea academicianului Benjer, a creat o armă nouă, necunoscută în Occident. Această armă este capabilă....

Tundra se cutremură din nou....

Din nou se zgudui taigaua pe ecran....

— Ei? îl întrebă Benjer, un bărbat de patruzeci de ani, cu părul negru și nas acvilin. Vă amintiți? Acum avem probleme mari. Încercarea de probă a submarinului lui Gușcin, în apele teritoriale ale Suediei, a arătat că se poate forța și se pot instala grile energetice chiar sub nasul inamicului. Numai că asta e și rău și bine. Rău deoarece conducerea a conchis că la noi totul merge perfect și cere să devansăm programul. Dar dumneavoastră știți în ce condiții lucrăm, am făcut grilele aproape manual. Avem nevoie de uzină, de utilaj nou de forare. Fără dumneavoastră, nu putem obține nimic....

— Vreau să mai văd o dată filmul, zise Stavinski.

Trebuia să-și însușească maniera lui Iurișev de a vorbi, aplecarea ușoară a capului spre stânga înainte de a face o nouă propunere și intonația glasului său răgușit.

Capitolul 14

La ora zece seara, în celulă se stingea lumina, un bec galben, acoperit de un grilaj de sârmă.

Virginia stătea pe patul de sus, între perete și Vasili. Patul, o laviță lungă din scânduri geluite, ocupa jumătate de celulă. Pe el își găseau loc zece femei. Un alt pat, de aceeași mărime, se afla jos.

Ca să facă loc americancei, Vasili gonise două femei pe patul de jos. Era foarte grijulie cu Virginia. În virtutea drepturilor de șefă a celei, a cerut de la gardian o cană de apă pentru Virginia, căreia i se făcuse rău din cauza înăbușelii și duhoarei din celulă.

Seara, când gardianul împărțea prin ferăstrucă hrana terciul și ceaiul, Vasili i-a dat Virginiei și zahărul ei, iar înainte de culcare, a pieptănat-o cu un pieptene ascuns sub saltea.

În cele câteva ore, Virginia a înțeles că majoritatea femeilor din celulă nu sunt infractoare profesioniste, ci femei simple, arestate pentru speculă, delapidare sau omucidere pe fond de gelozie. Însă puterea în celulă aparținea unor infractoare profesioniste, patru la număr, plus Vasili.

Stând în întineric alături de ocrotitoarea sa, Virginia înțeleșese: grija femeii nu e întâmplătoare. Ceva trebuia să se întâmple și ea ghicise despre ce-i vorba.

Voia să sară din pat, să se repeadă la ușă, să bată în ea și să strige până când va veni anchetatorul, iar apoi să-i spună tot adevărul, și despre Iurișev, și despre Stavinski. Dar ce va rezolva? Va accentua și mai mult faptul că a luat parte la răpirea unui colonel al Marelui Stat-Major și practic a fost principalul personaj al diversiunii: a adus un bărbat și a plecat cu un altul. Iar interogatorii, încă un proces și încă o condamnare, mai rea ca aceasta. Și pe Stavinski, în acest caz, îl vor găsi imediat. Acum el este în siguranță, iar pe ea au condamnat-o la numai trei ani. Larry

Coogel i-a spus că ambasada va lua toate măsurile ca să o elibereze înainte de termen.

Până atunci, trebuia să îndure în această celulă mirosul de transpirație feminină, de murdărie, de menstruație. Și cel mai important era să reziste acestei Vasili. Mâna groasă a femeii se așeză pe pieptul Virginiei. Luându-i mâna, Virginia spuse ferm:

— Nu.

— Liniște. Fără zgomot.

Vasili se lipi de ea și acoperi gura Virginiei cu palma, apoi se sui pe ea cu toată greutatea trupului mătăhălos și urât mirositor.

— Niet! No! striga îngrozită Virginia, mușcând palma umedă de transpirație și încercând să înfrunte trupul greu de pe ea și mâna aspră, care deja o pipăia între picioare.

Dar Vasili, deja înverșunată de poftă, o lovi cu palma peste gură, iar cealaltă mână, ca un sfredel, îi desfăcea picioarele strânse. Trupul ei asudat se zbătea în mișcări erotice convulsive.

O durere acută puse stăpânire pe tot trupul Virginiei. Leșină și nu auzi cum se deschide ușa, cum în celulă se reped supraveghetoarele și o dau jos de pe ea pe Vasili, încălzită de poftă....

Virginia își reveni în hurducăitul unui camion, pe podeaua rece ca gheața a platformei din spate. Era întuneric beznă, iar frigul îi pătrundea în oase. Fusta plină de sânge i se făcuse bocnă. Ridicându-se cu greu, căzu iarăși în timp ce mașina coti scurt, apoi se opri. Afară se auziră pași grei scârțâind în zăpadă, apoi scrâșnetul ușii de fier.

În întuneric, niște mâini o apucară și o traseră din mașină. Virginia văzu o casă cu etaj, întunecată, înconjurată de un zid de piatră. Mâini soldățești o târâră prin zăpadă de la camion până la intrarea în casă. Doi câini lup încercau să se apropie de poalele fustei ei, atrași de mirosul de sânge. Un glas aspru de bărbat și o cizmă soldățească goniră câinii.

Soldatul o trase pe Virginia în casă și o ridică, să nu păteze covorul de sânge. O împinse pe un coridor luminat puternic, printr-un hol mobilat cu gust, într-o cameră de baie. Acolo o așeză pe marginea căzii ca un mic bazin, în care apa albăstrie, mirosind a extract de conifere, o ademenea irezistibil. Soldatul ieși, închizând ușa. Virginia se uită în jur și rămase uimită: era aceeași baie în care se aflase nu demult, la șeful KGB-ului.

Înțelese la cine fusese adusă și de ce. Și, fără să se atingă de apă, se lăsă pe pardoseala caldă de teracotă. Avea febră, iar lacrimile îi secaseră.

Se deschise ușa. În cadrul ei se afla un bărbat înalt, corpolent, de vreo șaizeci de ani, cu un început de chelie deasupra frunții. Era cel care o servise cu sandvișuri cu icre în cabinetul KGB-ului din Piața Dzerjinski. Ochii săi albaștri-cenușii o priveau prin ochelarii cu ramă subțire de baga. În mâini ținea un pahar și o sticlă de Johnny Walker. O examină câteva secunde pe Virginia, puse pe marginea căzii sticla de Johnny Walker și paharul, după care plecă.

Ușa băii rămase deschisă. Virginia auzi cum pașii lui grei ajung în salon, apoi auzi clic-ul cuplării magnetofonului și întreaga vilă se umplu de glasul Lizei Minelli.

Virginia plânse îndelung, molcom. Undeva, acolo, într-o viață prea îndepărtată de a ei, se află New York-ul, cafenelele, restaurantele, Liza Minelli. Iar ea, murdară, bătută, siluită de o matahală de lesbiană, zace

pe podea.... "Doamne, mamă!" Dar mama ei era îngropată de mult și departe, în Colorado, în 1961.

Se apropie târâș de sticlă și își turnă un pahar aproape plin. Whisky-ul îi arse gâtul și stomacul gol, dar îi dădu forță. Se ridică și mai bău. Și, zâmbind, cu sticla în mână, plecă în căutarea glasului Lizei Minelli.

Stăpânul vilei stătea în holul spațios, lângă căminul încălzit, și citea Washington Post. Peste pantalonii și cămașa albă fără cravată, purta un halat de casă maro închis. Pe o măsuță, alături de New York Times și Sunday Times, se afla o altă sticlă de Johnny Walker, mai multe sticle de apă minerală, iar pe fructiera mare de argint, se aflau struguri, mere, portocale și banane. În șemineu trosneau lemne de mesteacăn.

— Luați loc, spuse el fără să-și ridice ochii din ziar și, aplecându-se puțin, dădu magnetofonul mai încet.

— Ce vreți de la mine? întrebă Virginia, care rămăsese în picioare.

— Să luați loc.

— V-aș murdări mobila, zâmbi ea.

— În baie era un halat. Puteați să faceți o baie și să vă schimbați.

— Nu se obișnuiește ca deținuții să facă baie și să poarte halate. Ce vreți de la mine?

— Nici pe departe ceea ce credeți.

Își ridică privirile spre ea și își scoase ochelarii. Avea ochi albaștri, parcă bolnavi. Își șterse ochii cu mâinile.

— Credeți că vreau să vă spălați de toată mizeria și pe urmă să vă culcați cu mine. Dar eu nu vreau acest lucru. În Rusia sunt destule femei frumoase și mai tinere ca dumneavoastră. Și nu numai rusoaice. Sunt lituanience, uzbece, unguroaice, gruzine, evreice, iar, dacă doresc neapărat, poloneze, turcoaice și așa mai departe. Așa că nu duc lipsă. Luați loc, o să cădeți. Și nu mai beți. Mâncați fructe.

Virginia se așeză într-un fotoliu moale din piele. Nu avea putere să stea în picioare. Însă nu se atinse de fructe și se strădui să nu se uite la ele.

Bărbatul din fața căminului răsufliă din greu.

— Treaba dumneavoastră, spuse el. Tot ce vreau să vă propun este în interesul dumneavoastră. Sunteți o femeie frumoasă, tânără, și n-o să rezistați în pușcărie, mai ales în situația dumneavoastră. Aveți nevoie acum de vitamine, de odihnă, de o alimentație îmbunătățită. Poate că vă gândiți că, mâine-poimâine, americanii vă vor schimba pe nu știu care spion de-al nostru. Încercați să uitați varianta asta. De ce să am nevoie de un spion care s-a dat de gol? Cine-mi poate garanta că nu a fost racolat deja de CIA? Cunoașteți această organizație? Ați avut vreodată de a face cu ea?

Întrebarea era aruncată aiurea, în trecut. Cu câteva ore în urmă, pe biroul lui se aflaseră materiale care-l compromiteau definitiv pe acest maior pe nume Neznacinâi, mai mult decât faptul că îi cășunase pe bietul stomatolog din Washington. Era vorba de fotografiile ale lui Neznacinâi și ale agentei sale, Olea Mahova, făcute cu o cameră ascunsă într-o cameră a hotelului Național.

Locotenentul Kozlov declanșase camera ascunsă cu același scop, cu care apoi Neznacinâi a filmat-o pe Olea cu Kozlov și cu alți ofițeri KGB. În plus, în cursul cercetărilor, s-au cules informații de la femeia de serviciu a secției turistice a KGB-ului. Femeia de serviciu a declarat că Neznacinâi s-

a închis de câteva ori în cabinetul său cu secretara Frumoasă. Katia a fost interogată și a recunoscut concubinajul cu maiorul Neznacinâi. Pe scurt, dacă Robert Williams a curățat din rândurile KGB-ului un asemenea idiot și, probabil, un viitor trădător, înseamnă că a făcut un serviciu securității sovietice....

La această idee, bărbatul zâmbi și spuse Virginiei, care tăcea:

— Bine, să vorbim totuși despre dumneavoastră. Așadar, nu vă vor schimba nici azi, nici mâine, veți sta în pușcărie trei ani bătuți pe muchie, ba chiar și mai mult. Nu vă mirați: pentru încălcarea regimului de detenție, termenul poate fi prelungit. De pildă, astăzi ați provocat scandal în celulă și ați încercat să o violați pe deținuta Vlasova....

— Ea pe mine, nu eu pe ea! exclamă Virginia clocotind de indignare.

— Cine știe? zâmbi din nou bărbatul, privind-o în ochi. Femeia aceasta, Vlasova, a scris o plângere că ați încercat să o siluiți, iar celelalte deținute sunt gata să susțină acest lucru. Iar pentru perversiuni sexuale, justiția noastră vă poate condamna din nou. Și ce garanții pot avea că, atunci când vă vor duce de aici la închisoare, pe drum nu veți încerca să seduceți soldații? Acum înțelegeți ce vreau să spun? Putem să vă ținem în pușcărie cât vrem și nici un președinte american nu vă va salva. Nu pot să vă garantez că în pușcărie sau în lagăr nu veți fi violată de lesbiene sau de soldații din escortă. Un lucru e sigur: n-o să rezistați nici măcar trei ani. Mizeria, munca de ocnaș, zoaiile din pușcărie, vă vor distruge. Într-un an vă veți usca precum o smochină. Iar dacă sunteți cu adevărat însărcinată, gândiți-vă la copil....

— Ce vreți de la mine?

— Vreau să colaborați cu noi.... Așteptați, nu mă întrerupeți. Nu e atât de groaznic. Avem nevoie de oameni ca dumneavoastră pentru o muncă ușoară. De exemplu, să antrenați câțiva oameni care trebuie să meargă în Occident. Sunteți actriță, cunoașteți modul de viață american, mărunțișurile vieții. Dar aceasta este numai una din posibilități. Există și altele. Ați fost mereu singură și, ca să fim sinceri, nu ați avut o viață plină de succese. Ați filmat mult prea puțin și numai în roluri minore. V-ați căsătorit abia cu trei-patru luni în urmă, dar și căsătoria ați făcut-o, așa cred, pentru că aveți treizeci și patru de ani și e timpul să aveți copii, o familie. Cu alte cuvinte, America nu v-a oferit nici carieră, nici fericire. Însă tot ce ați visat acolo puteți avea aici, în Rusia, și fără vreun efort deosebit. Un singur cuvânt al dumneavoastră și veți avea casă, bani, mașină, admiratori. Iar apoi cine știe? un soț rus și chiar roluri principale în filmele noastre. Noi putem face orice! Ei? Sau preferați închisoarea, lesbienele și soldații, iar pentru fiul dumneavoastră, casa de copii?

— Ceea ce faceți dumneavoastră, se numește șantaj, spuse Virginia.

— Nu, e o afacere, răspuse el.

— Trebuie să mă gândesc....

— Unde? În închisoare sau aici? zâmbi el.

— Alt loc nu-mi puteți propune?

— Bine, spuse el. Unei femei ca dumneavoastră i se poate face o concesie. Dar nu pentru mult timp. Să spunem, pentru două săptămâni, veți trăi în condiții mai omenești. Dar vă previn: peste două săptămâni, vă așteaptă ori celula infractoarelor, ori.... Doriți să cinați cu mine? Să faceți o baie?

- Mi-ați dat două săptămâni de gândire.
 - O cină nu vă obligă cu nimic.
 - Totuși, ar fi mai bine să amânăm, replică Virginia, înțelegând că, dacă va mai rămâne aici fie și o jumătate de oră, va învinge el, nu ea.
- Și nu peste două săptămâni, nici măcar peste două zile, ci chiar în această noapte.

Capitolul 15

Trei zile la rând, Stavinski l-a visat pe Iurișev. Nu era nimic bizar în acest lucru.

Toată săptămâna, de dimineață până seara, fusese plină cu acest Iurișev: energicul Benjer l-a introdus în amănuntele proiectului "EMMA", ofițerii Marelui Stat-Major, foștii prieteni ai lui Iurișev, din ordinul mareșalului Oparkov, îi "aminteau" episoade din viața lui (și, în secret, au introdus în salon coniacul preferat al lui Iurișev), iar comandantul submarinului "U137", Piotr Gușcin, i-a raportat amănuntele campaniei în Suedia: "Am reușit să forăm în secret trei puțuri pe fundul pietroaselor fiorduri suedeze și să așezăm în ele matrițele energetice verticale. Al patrulea puț al lanțului, așa cum a fost indicat de seismologi, a fost săpat de Benjer chiar lângă baza navală de la Karlskrona. Am forat puțul în prima noapte, înainte chiar ca pescarii să ne descopere în zori. Pe urmă, în timp ce suedezii mă purtau pe la interogatorii, ne-am făcut treaba în liniște, am instalat matrițele în puț și am acoperit totul cu un grund special și cu un solvent, așa că nici dracu' nu poate mirosi nimic. A fost o muncă infernală, să o spunem clar. Suedezii au reperat urme de uraniu și s-au tot învârtit în jurul submarinului.... Nu am dat drumul la nimeni, chit că eu eram aproape arestat. Vă raportez însă, tovarășe colonel, că nu sfătuiesc pe nimeni să se bage a doua oară într-o asemenea încurcătură. Este nevoie de niște instalații de forare, care să perforeze orice fel de rocă, chiar și granitul...."

— Exact! Ce v-am spus eu?! îi spuse Benjer lui Stavinski. Mă rog, să admitem că vom instala încă două matrițe, undeva, în raionul insulei Musko, pentru ca lanțul suedez să fie gata, iar noi să primim Premiul Lenin. Însă după aceea gata! Apoi trebuie să încetăm aceste acțiuni "pompieristice" și să cerem bani pentru producerea în serie a grilelor și pentru instalațiile de forare cu diamant de tip nou. În orice acțiune de acest gen, principalul este să primești milioanele pe care să le cheltui imediat. După aceea mulgi vaca, dacă putem să spunem așa. E nevoie de bani, dar nimeni nu vrea să dea. Mâine vine la noi la institut Comisia Militară a CC al PCUS. Fără dumneavoastră, eu nu-i primesc!

- Mâine e sâmbătă, zi liberă, se miră Stavinski.
- La noi în institut nu sunt zile libere. Nici la CC, spuse Benjer.
- Dar am mâna în ghips....
- Fleacuri! Doar puteți merge! Îi ducem la standuri, le arătăm cele două matrițe confecționate manual și punem piciorul în prag, că așa nu se mai poate lucra! Îi luăm tare, dumneavoastră începeți, eu continui. Fără pauze, la "foc automat". Oricum nu se pricep deloc la știință....
- Am și rana asta, spuse Stavinski arătând cu mâna spre obraz.

Își lăsase barbă și mustăți, pentru ca eventualele diferențe să nu poată fi sesizate. De fapt, comoția cerebrală putea constitui un motiv al modificării expresiei chipului sau a mișcărilor, gesticii, mersului și chiar a scrisului. Însă, motivând durerile maxilarului, Stavinski refuza să-și pună alți dinți. Îi convenea să șuiere când vorbește, pentru că se temea că nu imită prea bine glasul răgușit al lui Iurișev. El era Iurișev, ce mai! Toți îl înconjurau cu grijă, mai ales că era ginerele șefului Marelui Stat-Major.

Toți erau exagerat de atenți cu el, nu dădeau importanță bandajului de pe față, tăieturii de pe bărbie. La fel cum se întâmplă întotdeauna, cu cei care vin la patul unui bolnav; luau o înfățișare de parcă el ar fi fost perfect sănătos și nu s-ar fi întâmplat nimic deosebit. În astfel de cazuri, oamenii se supraveghează pe sine mai mult decât îl urmăresc pe bolnav.

Însă acum, treaba se schimbase. După ce Benjer și Gușcin pleacă, Stavinski se plimbă încordat prin salon. Practic, de a doua zi începe să ducă la îndeplinire sarcinile de serviciu ale lui Iurișev. Și tocmai acum picase Comisia CC al PCUS! Dar nu putea să refuze. Încă înainte de a veni Benjer și Gușcin, mareșalul Oparkov îl trimisese la spital pe aghiotantul său, maiorul Reazanțev.

Acum, toată ținuta de general se afla împrăștiată prin salon. Stavinski se uita pieziș la ea și înțelegea că nu a primit gradul de general numai pentru proiectul "EMMA". Mâine, după ședința cu Comisia Militară a CC-ului, se va întâlni cu fiica mareșalului Oparkov, Galea, fosta soție a lui Iurișev. Acesta îl anunțase atunci, în compartiment, că a alungat-o de acasă pentru că e o târfă. Cum o să fie? Cum trebuie să se poarte cu ea? Ar fi mai simplu să o facă în continuare, ca și Iurișev, pe soțul jignit, însă atunci rămâne fără protecția tăticului ei mult iubit....

Noaptea, îl visă din nou pe Iurișev, era în pat cu Virginia. Stavinski nu și putea aminti în somn: oare ea știa că bărbatul e Iurișev și nu el? Apoi, în locul lui Iurișev apăru Neznacinâi, care o viola pe Virginia.

Stavinski se trezi transpirat tot. Doi morți îi apar în vis; o fi bine, o fi rău? Se ridică din pat, se spală la chiuvetă și îmbracă hainele de general.

Capitolul 16

Soția lui Iurișev, Galea, se trezi în acea zi cu mult înainte de răsăritul soarelui. La treizeci și șapte de ani, să rămână în aceeași zi fără fiu, fără soț și fără viața lipsită de griji, pe care o dusesse ani de zile sub oblăduirea soțului și tatălui.... Fusese o lovitură distrugătoare pentru ea. Poate fiindcă îl iubea cu adevărat pe Iurișev, ca pe un fiu, și întotdeauna insista că este avansat în funcție nu din cauza relațiilor de familie, ci pentru că merită într-adevăr.

Galea îl iubea pe Iurișev, iar escapadele ei amoroase întâmplătoare, nu afectau în mintea ei această dragoste, ci dimpotrivă: după ruptura cu respectivul amant, student sau doctorand la institutul unde Galea preda limba franceză (ca majoritatea zdrobitoare a fiicelor elitei de partid și militare), se întorcea întotdeauna la soț, plină de un sentiment revigorat al iubirii pentru fiu, pentru familie. Parcă îl putea compara pe acest bărbat talentat, liniștit și iubitor, cu vreun student de douăzeci de ani?!

Ocupat cu munca și cu veșnicele sale deplasări, Iurișev nu observa niciodată nimic, iar Galea era prea puțin apăsată de ideea că-și înșeală

soțul. Doar viața trece; peste câtăva vreme, va avea patruzeci de ani. Această cifră o speria și o sfida parcă în fiecare amant de douăzeci de ani. Nu, nu sunt încă patruzeci, ba nici măcar treizeci! Ce-i drept, nimeni nu-i dădea mai mult de treizeci de ani: era o blondă subțire, dar bine făcută, cu ochi verzi, cu un chip puțin cam prelung, cu buze senzuale, nu prea înaltă dar cu picioare nervoase, frumoase, și cu sâni ademenitori.

Multe studente de optsprezece ani o invidiau pentru înfățișarea ei, dar mai ales pentru îmbrăcămintea de import și pentru mașina ei proprie, Lada. Deși erau impresionați de "stilul" ei franțuzesc, născocea lucruri deosebite, extravagante, poziții "sălbatiche". Ei o învățau și o corupeau pe ea și nu invers.

Și tocmai într-un astfel de moment de "sex franțuzesc" o surprinsese fiul ei Victor, care se întorsese din tabără cu o zi mai devreme. Totul s-a prăbușit dintr-o dată, iar viața îi părea pustie, pustie....

Nici tatăl ei nu-i mai acorda prea mult timp (poate că nu intenționat: în Polonia se întâmplă dracu' știe ce, în Afganistan nu merge treaba cum trebuie). Galea se trezise singură, cu cei treizeci și șapte de ani ai ei, cu limba franceză de care nimeni nu avea nevoie și cu mașina ei Lada, care nu o mai interesa deloc.

Încercase să bea, să înceapă o nouă aventură, dar nu mai avea acel impuls interior, acea ușurare lăuntrică. Iurișev! Acum avea nevoie de un bărbat ca el: calm, încrezător în sine, puternic, capabil să o apere de toate necazurile.

Când tatăl ei i-a spus că Iurișev a sărit din tren, s-a rănit și și-a pierdut memoria, o speranță firavă a încolțit în sufletul ei: a uitat și acea zi de 28 iunie? S-a dus ca o furtună la medici psihiatri și a încercat să se lămurească. Poate să-i revină memoria? Cât de adâncă este această uitare? Dar văzu că medicii, cu toată știința lor, nu pot să-i garanteze nimic, în afară de faptul că, în cazul amneziei retrograde, revenirea memoriei nu se produce în mod liniar. Poate reveni într-o săptămână, într-o lună sau niciodată. Faptul îi dădea speranțe și în același timp o înfiora. I se părea uneori că va fi de ajuns ca Iurișev să o vadă pentru a-și aminti totul: fiul, ziua aceea fatală, faptele pe care ea le-a recunoscut, scriindu-le cu mâna ei, amenințată cu pistolul. De aceea amâna mereu momentul întâlnirii cu Iurișev, și s-a bucurat când tatăl ei i-a spus, că nu e nevoie să-l viziteze la spital. Dar iată că a venit ziua. Iurișev iese din spital astăzi. La ora douăsprezece are ședință la Institutul de Marină și apoi....

"La urma urmei, voi avea grijă de el ca o dădacă sau ca o mamă, cum va dori, numai de m-ar ierta, de ar uita, de nu și-ar aduce aminte" gândea și se ruga în sine Galea. "E chiar foarte bine că e bolnav, cu mâna în ghips și fără memorie. Dumnezeu m-a iertat și îmi dă o șansă. Dar, Doamne, cum să-l întâmpin? Cum să-l privesc în ochi? Cum să rămân singură cu el, când între noi este o asemenea prăpastie?"

Și deodată, un nou gând o făcu să sară din pat. Mărturiile ei. Cele două pagini: biletul fiului și declarația ei. Se află undeva acasă, în apartamentul lor, și dacă el nu-și amintește nimic în primul moment al întâlnirii, venind acasă....

Se îmbracă în grabă, uitând că la ora nouă e programată la cea mai cunoscută coafeză din Moscova, păși cu grijă ca să nu își trezească tatăl și se strecură afară. Alergând prin zăpada căzută peste noapte, se îmbracă

din mers și ajunse la Lada ei. După ce curăță parbrizul cu mișcări nervoase, nu mai așteaptă să se încălzească motorul și porni pe străzile întunecate și pustii, spre bulevardul Lenin, unde se afla apartamentul lor.

Aici, cu inima bătându-i să-i spargă pieptul, introduse cheia în broască și, parcă temându-se de ceva, intră în apartament și aprinse lumina. Își văzu fiul. Portretul lui. Un băiețel zâmbitor, îmbrăcat în costumaș de marinar. Băiatul se uita la ea. Nici nu îndrăzni să se apropie de fotografie. Înlemni în mijlocul camerei, apoi se lăsă încet în genunchi și șopti:

— Iartă-mă.... Iartă-mă....

Însă după câteva minute se ridică, luă portretul de pe perete și îl ascunse în dormitorul ei, în sertarul de jos al comodei, sub lenjerie. Apoi băgă în geantă albumul de familie și trase toate sertarele de la masa de scris a lui Iurișev. Dar cele două pagini nu se aflau nici în sertare, nici în geamantanele din debara, nici printre cărțile din bibliotecă.

Țârâitul asurzitor al telefonului o făcu să tresară înspăimântată.

Șovăind, se apropie de telefon. Cine ar putea să-l sune pe Iurișev atât de devreme? Se hotărî totuși să ridice receptorul.

— Alo....

— Tu ești? se auzi glasul tatălui ei.

— Eu....

— Faci curat pe acolo?

— Da....

— Aha! Bine!

Pentru prima oară în ultimele luni, simți în glasul tatălui ei o notă de afecțiune.

— Nu pleca, am să vin cu șoferul să aduc alimente, apoi o să pleci cu șoferul la magazinul auto, o să primești o Volga nouă, am plătit eu totul. Iar la ora cinci, o să vii cu mașina la Marele Stat-Major.

— O Volgă?! se miră ea.

— Da, da. Generalul Iurișev nu se poate deplasa cu o rablă de Lada. Numai să nu-i spui că Volga e din partea mea. Oricum, nu-și amintește că a avut mașină sau nu. Interesant, ce o să spună?

— Tată, ești.... ești un om de aur!

Însă el pusese deja receptorul în furcă.

Galea izbucni într-un hohot de plâns.

Capitolul 17

În sud-estul Moscovei, la aproape cincisprezece kilometri de Kremlin, se află o clădire lungă, cu nouă etaje, construită în anii 50, așa-numitul Institut de Marină. De fapt, clădirea nu are nimic de a face cu un asemenea institut, fiind de mult timp centrul secret de experimentare și elaborare a celor mai noi tipuri de arme.

Pe teritoriul institutului, s-a introdus o ramificație de cale ferată a magistralei feroviare Kursk, iar deplasarea între secții se face cu un autobuz, fiindcă pe jos nu poți străbate acest teritoriu nici într-o oră. Însă locuitorii din apropiere, muncitori la uzinele de motoare, de avioane și de cabluri, nici nu bănuiesc că dincolo de zidurile acestor clădiri ale institutului, în hangare uriașe, se află pe standurile de lucru, repere ale celor mai noi submarine atomice și rachete cu focoaie nucleare. Oamenii

de știință și inginerii institutului au dotat rachetele cu computere de ultimul tip.

Conducerea țării răsplătea cu generozitate pe cei de aici, cu salarii de trei ori mai mari, cu Premiul Lenin și cu Premiul de Stat, cu titluri de Erou al Muncii Socialiste, cu ordine militare, cu apartamente noi, cu servicii speciale de aprovizionare cu alimente la domiciliu.

Vizitatorii permanenți ai institutului, erau: comandantul general al Flotei de Marină Militară, ministrul Apărării, membrii Biroului Politic și însuși Leonid Ilici Brejnev.

În 1978, una din cele mai îndepărtate clădiri ale acestui institut, a devenit obiectiv de importanță ultrasecretă: centru de elaborare a proiectului "EMMA" și loc de asamblare manuală a primelor grile energetice.

În acea zi, institutul urma să primească vizita Comisiei Militare a CC-ului. Totuși, nimeni nu se aștepta ca o dată cu această comisie, să vină însuși Brejnev.

Datorită acestui fapt, laboratoarele și secțiile institutului au intrat în panică, dând peste cap ritmul normal de muncă. Nimeni nu putea ști în ce secție va intra Leonid Ilici!

Trecând prin intrarea institutului, păzită de o gardă militară întărită, limuzina neagră și blindată a lui Brejnev, însoțită de cortegiul de mașini guvernamentale, traversă întreg teritoriul.

Limuzinele se opriă lângă un hangar de cinci etaje, construit din beton. Brejnev intră direct în secție. Îmbrăcat într-un palton greu, cu guler de blană lăsat în jos, Brejnev păși încet, bătrânește, spre standurile pe care se aflau matricele energetice, lungi de zece metri, asamblate pe jumătate. Fără carcasa cilindrică de protecție, semănau cu niște lumânări metalice uriașe.

Suita lui Leonid Ilici - membrii Comisiei Militare, ministrul Apărării, mareșalul Ustinov și mareșalul Oparkov - dădu mâna cu directorul, cu academicianul Benjer și cu Stavinski. Acesta din urmă, în noua uniformă de general a lui Iurișev, întinse lui Leonid Ilici mâna stângă în locul celei drepte, care era prinsă cu o eșarfă de gât.

— Ce-ai pățit? zise președintele arătând spre mâna dreaptă a lui Stavinski.

— Un mic traumatism, Leonid Ilici, răspunse Stavinski răgușit.

— Văd că ești și mai găjâit ca înainte. Te pomenești că bei? replică Brejnev lungind cuvintele din cauza defectului său de vorbire. Bețivii nu prea se bărbieresc....

— E din cauza răcelii, Leonid Ilici, interveni prompt Benjer. Aici e curent, iar noi facem câte două schimburi la rând. Nu ne bărbierim, nu bem, ba uneori nici nu mâncăm, Leonid Ilici.

— De ce numai două schimburi și nu trei? întrebă Brejnev. Când ai promis că vor fi gata grilele?

— De Anul Nou, Leonid Ilici.

— Și vor fi?

— Acestea vor fi gata, Leonid Ilici. Trebuie să trecem de urgență la producția industrială de serie. Ne trebuie o uzină, Leonid Ilici....

Cerând sprijin, Benjer se uită spre Stavinski.

— În afară de asta, Leonid Ilici, nu se poate lucra cu utilajul de forare pe care-l avem la ora actuală, îndrăzni Stavinski. Ne trebuie un agregat portativ și silențios de forare, pentru tectonica dură.

— "Trebe! Trebe!", îl întrerupse Brejnev, imitându-l, vădit mulțumit că există cineva care rostește cuvintele și mai rău decât el. Toți îmi spun că "trebe"!

Membrii comisiei zâmbiră, iar Brejnev, însuflețit, continuă:

— Unde te duci, "Leonid Ilici, dă!" Dă bani, dă carne, dă rachete! Niciodată nu aud "na!". Na carne, Leonid Ilici, na recolte bune, Leonid Ilici, na arma seismică, stimate Leonid Ilici, scutură-i un pic pe nemernicii ăștia de imperialiști, zdruncină oleacă Polonia asta! Așa ceva nu aud! Toți trag din mine ca dintr-o vacă de muls. Numai suedezilor, pentru istoria asta cu Kalr.... cu Karl.... dracu' să-i ia, cum se zice.... -

— Karlskrona, șopti Gaikazeaș.

— Așa.... Numai suedezilor, înțelegi, le-am plătit daune o sută șaptezeci de mii de dolari. A fost neapărată nevoie să forăm chiar acolo? La alt loc nu v-ați putut gândi?

Membrii comisiei se întunecară, iar chipurile lor se înăspriră.

— Suedia e țară neutră, Leonid Ilici, spuse Benjer palid, necutezând să-i amintească lui Brejnev că Suedia a fost aleasă chiar de el, și pomenind acest lucru oarecum impersonal: Dacă vă aduceți aminte, nu s-a dorit atunci să ne băgăm deodată în bazele NATO. În plus, în cazul marelui război, Suedia poate să blocheze toată flota noastră pe Baltica și de aceea....

— Nu asta spuneam, îl întrerupse Brejnev. De ce a trebuit să eșuăm submarinul la mică adâncime în Kar.... În Kars.... ptiu, mama lui!

— Ca să se formeze lanțul, Leonid Ilici, spuse Benjer, simțind că Brejnev e înfuriat, nu atât din cauza istoriei cu submarinul, cât de faptul că nu poate pronunța cuvântul "Karlskrona". Ca să obținem efectul "EMMA", avem nevoie de acest punct. Firește, când vom trece la "EMMA", Matrițe Energetice de Mare Putere....

— Dar când vom trece? întrebă Brejnev.

— Când vom avea uzina, se încăpățână Benjer.

— Și când vom avea utilaje noi de forare, aminti Stavinski.

— Deci iarăși "dă"? făcu Brejnev privindu-l posac. Și de unde am eu garanția că minunea asta poate zdruncina Suedia, Anglia, Japonia sau America?

— Doar ați văzut filmul, Leonid Ilici, spuse Benjer.

— Filmul! rânji Brejnev. În film poți să umbli cu cioara vopsită. Uite, eu am văzut un film acum cinci ani. Se numea Groapa adâncă. Arăta acolo o muiere care avea o gaură!

Toată comisia izbucni în râs la această glumă obscenă. Brejnev se uită la ei și zâmbi mulțumit; considera că are un deosebit simț al umorului și îi plăcea să i se confirme acest lucru.

Stavinski înțelese că trebuie să mențină acest ton, să se sprijine pe unda umoristică.

— Exact asemenea utilaj ne și trebuie, Leonid Ilici, zise el. Ca să putem fora puțuri adânci și să băgăm grilele în ele.

— Da? râse Brejnev și se uită vesel la el. Atunci numiți proiectul "Groapa adâncă", iar matrițelor dați-le nume evreiești. Bine, pentru

"Groapa adâncă" n-o să cruțăm banii. Doar suntem bărbați, nu? Să-ți razi barba! Nu-i nevoie să-mi arăți entuziasmul în muncă. Văd și eu că se muncește.

— Dar mustăți pot să-mi las, Leonid Ilici? zâmbi Stavinski.

— Vezi ce zice nevastă-ta, răspunse Brejnev și se întoarse spre Ustinov și spre ceilalți membri ai Comisiei Militare. Mâine îi puneți pe amândoi în avion și o săptămână întreagă să caute prin toate uzinele ce vor. Nu avem timp să construim o uzină nouă. Să-și utilizeze una veche, care vor ei. Asta una la mână. A doua la mână: dați ordin celor de la spionaj, să scoțească America și Israelul până ce vor găsi tehnică de forare....

— Nu au astfel de utilaje, Leonid Ilici, spuse Gaikazeaș.

— Ești sigur? întrebă Brejnev.

— Primim toată literatura lor tehnică.

— Deci vă trebuie un birou de proiectare. Ei, n-am zis eu? Țștia îmi iau și pantalonii de pe mine! Mă rog, bine, de dragul "Gropii adânci", vă vom da și birou de proiectare.... În ce an au dat americanii bomba atomică la Hiroshima? întrebă el brusc, mijind ochii.

— În '45, Leonid Ilici....

— Acum o să facem noi o Hiroshima în Suedia. E timpul să fim chit...

După plecarea lui Brejnev, Stavinski primi felicitări.

— Ascultă, unde-i amnezia ta retrogradă? hohoti academicianul Benjer și-l bătu pe umăr, desfăcând apoi o sticlă de șampanie roz. Acum trebuie să-l hârâim mereu până ce terminăm proiectul!

După o oră, la Marele Stat-Major unde îl adusese socrul său, mareșalul Oparkov Stavinski primi de la ofițerul de serviciu de la secția secretă cheile de la biroul "său", cheile de la seiful lui Iurișev din acest birou și documentația secretă, predată de Iurișev înainte de plecarea în concediu. Cu toate că era duminică, la Marele Stat Major, era multă lume.

Deschizând seiful lui Iurișev, ca să pună documentele secrete, Stavinski descoperi un plic alb cu însemnarea "Mareșalului Oparkov, personal."

Stavinski deschise plicul. Erau două foi de hârtie și un bilet scurt, scris de mâna lui Iurișev: "Stimate Nikolai Petrovici, ceea ce veți citi aici este scris de fiica dumneavoastră, în deplinătatea facultăților mintale. Și toate faptele mele ce vor urma sunt doar consecința. Adio. Iurișev. "

Stavinski închise ușa biroului și începu să citească mărturiile Galinei.

"Subsemnata Galea Ittrășeva-Oparkova, recunosc că pe parcursul ultimilor șase ani de viață conjugală, mi-am înșelat sistematic soțul. Astăzi, 28 iunie 1981, fiul meu, Victor, m-a surprins cu amantul meu în timpul actului sexual, când noi...."

Mai departe urma o descriere amănunțită, dură până la sadism, a actului sexual și a evenimentelor care l-au precedat. Galea scria că și-a adus în apartament amantul, student la biblioteconomie, la ora 10 dimineața, imediat după ce Iurișev plecase la serviciu. După scrisul tremurat și după rândurile udate de lacrimi, Stavinski înțelese cât au costat-o pe Galea aceste descrieri amănunțite ale plăcerilor amoroase din ziua aceea.

"Recunosc că moartea fiului nostru a fost provocată de suferința sufletească pe care a încercat-o când m-a surprins cu amantul. Recunosc că băiatul s-a sinucis din această cauză. "

Iar pe a doua pagină din caietul de școală era un singur rând: "Tată, să n-o crezi, e o târfă. Am văzut cu ochii mei. Nu pot...."

Stavinski rămase gânditor în fața acestor pagini. Să le ardă? Să le distrugă? Sau....

Stinse hotărât chibritul pe care-l apropiase de plicul alb al lui Iurișev.

Capitolul 18

Volga albă era o splendoare, te făcea să te simți excelent în ea. Soarele portocaliu se juca în oglinda laterală. Postul de radio Maiak transmitea revista presei, dar Galea închise radioul. Uneori, seara, asculta din plictiseală Vocea Americii, de unde aflase că Uniunea Sovietică își masează noi și noi divizii la granița poloneză. "Ce se întâmplă oare în Polonia? Trăiesc rău, ce nu le ajunge polonezilor ăstora? Uite, la noi, carnea e pe cartelă, laptele e numai pentru copii, ba până și pentru vitamine se face rând la farmacie, dar nimeni nu se revoltă," își zise Galea.

În piața Revoluției, Galea o luă la dreapta, minunându-se în sinea ei cât de ușor și de lin intra puternicul motor al Volgăi în viteza a doua, apoi într-a treia.

Trecu pe lângă Lada cunoscutului actor Boiarski, ce semăna cu d'Artagnan. Pentru o clipă, ochii lui căprui se opriră asupra Galinei, apoi o conduseră cu privirea. Galea zâmbi: "Nu, totul e O.K.! Foarte O.K.

Coafeza o convinsese să se facă brunetă și nu era deloc rău: cu cât va semăna mai puțin cu cea de dinainte, cu atât va avea mai multe șanse ca Iurișev să nu-și amintească de aventurile ei....

Și, totuși, apropiindu-se de Piața Arbat, de clădirea masivă a Marelui Stat-Major, Galea își simți sufletul străbătut de fiori reci. Se uită la ceas; peste trei minute va fi ora cinci.

După un minut, ocolind Piața Arbat, se apropie de intrarea principală a Marelui Stat-Major. Aici, lângă treptele de piatră curățate de zăpadă, erau zeci de mașini negre de serviciu. Sus, în fața ușilor masive, stătea de pază o gardă militară întărită.

Pe stradă se aflau doi milițieni ce dirijau circulația prin megafoane. Dădeau ordine scurte și repezite automobilelor ce treceau pe alături: "Nu opriți! Circulați mai repede! Nu opriți!"

Dar Galea trebuia să oprească chiar aici. Frână chiar la bordura trotuarului și, în aceeași clipă, unul din milițieni sări la ea și bătu cu bastonul de lemn în capota mașinii:

— Circulă! Cu cine vorbesc eu?!

Galea lăsă în jos geamul portierei și vru să spună ceva, dar maiorul i-o luă înainte:

— Îți sparg imediat farurile! Circulă, ticăloaso! Cui vorbesc eu? și bătu din nou cu bastonul în capotă.

— Tu ești ticălos. Ai să-mi plătești pentru vorbele astea....

— Ceee....? zise milițianul aplecându-se amenințător spre ea.

— Sunt fiica mareșalului Oparkov! Am venit să-mi întâmpin tatăl și soțul.

— P-pardon, s-scuzați.... N-n-am știut. Aici, p-parcarea e interzisă....

— Pleacă, îi spuse Galea, văzând că pe treptele de piatră ale Marelui Stat-Major coboară tatăl ei și Iurișev.

Mareșalul purta mantaua pe umeri, iar Iurișev era îmbrăcat în noua manta de general, cu mâneca dreaptă goală pusă în buzunar. Avea mustăți și un început de barbă.

Oparkov și Iurișev traversară strada și se apropiară de mașină. Mareșalul se aplecă la geamul deschis al portierei și spuse:

— Scuză-mă, Galea, nu pot să vin cu voi. Trebuie neapărat să rămân aici....

— Dar, tată.... am comandat o masă la restaurant! îl imploră Galea, temându-se să rămână din prima clipă între patru ochi cu soțul ei și chiar evitând să se uite la el. Mi-ai făgăduit, tată!

Serioja a fost externat, a primit gradul de general. Ziceam că trebuie să sărbătorim!

— Galea, sunt lucruri mai importante, din păcate. Mâine, în Polonia se va declara stare de război.

Galea se uită speriată la amândoi și exclamă:

— Război?

— Deocamdată nu, răspuse mareșalul încruntându-se în ciudat. Doar stare de război. După aceea, se va vedea. Dar asta nu vă privește pe voi. Mergeți la restaurant fără mine și petreceți seara asta cum trebuie. Am să vă sun....

Plecă mai gărbovit ca de obicei.

Galea rămase înmărmurită. Se uită cum Iurișev înconjoară mașina, deschide portiera cu mâna stângă și se așează în tăcere alături de ea. Tăcură câteva secunde, fără să se uite unul la altul. Galea nu avea puterea să se întoarcă spre el și să-l privească în ochi. În sfârșit, spuse primul lucru care-i trecu prin cap:

— Vrei.... vrei să-ți lași barbă?

El ridică din umeri evaziv.

— Unde mergem, Serioja?

— Hm! tuși el, apoi spuse răgușit: Aș.... aș vrea să merg la mormântul băiatului.

Galea simți că o străpunge un cuțit în inimă. Înseamnă că și-a amintit totul! Supusă, întoarse mașinal cheia în contact și, fără să gândească, porni spre cimitirul Novodevici. Drumul nu dura mai mult de zece minute.

Capitolul 19

"Condițiile umane" însemnau Colonia 821-OR, pentru infractoare minore, aflată într-o veche mănăstire de lângă Moscova, pe malul lacului Glubokoe.

Curtea veche a mănăstirii era înconjurată cu trei rânduri de sârmă ghimpată și șase turnuri de pază cu santinele. În fosta biserică, de mult rămasă fără cruce și fără cupolă aurită, se afla o secție de croitorie pentru efecte militare. În fostul altar stătea pânza murdară a unui ecran de cinema; o dată pe săptămână, fetelor din colonie, li se prezentau vechi filme educative.

În camerele din spate ale bisericii și în construcția de cărămidă, se aflau sălile de curs, cantina și cabinetul șefului lagărului, colonelul Emelinova. Micul cimitir de lângă biserică, fusese distrus, iar pe pietrele

de mormânt rămase erau desenate imagini și inscripții obscene, în principal desene reprezentând organele sexuale masculine și inscripții de genul: "Să dăm totul pentru marele și înflăcăratul organ."

De fapt, astfel de inscripții se găseau peste tot în colonie: în WC-uri, în fostele chilii monahale, unde locuiau câte optzeci de deținute (fete de la paisprezece până la optsprezece ani), pe coridoare, pe pereți, alături de pancarte din pânză roșie, pe care scria "Munca neobosită și învățătura sânguincioasă- calea spre libertate", "Păstrează-ți cinstea din tinerețe", "Prin muncă cinstită răsplătim încrederea Patriei".

Sub aceste chemări, și chiar pe ele, apăreau regulat obscenitățile pomenite. Conducerea lagărului desfășura o vânătoare neobosită a "artistelor" anonime, dar se părea că toate fetele se ocupă cu această activitate.

În două săptămâni, cât a stat în lagăr, Virginia și-a însușit pe baza acestor inscripții însoțite de desenele corespunzătoare, tot argoul rus.

Virginia era aici într-o situație specială: deținută-profesoară de limbă engleză. Restul profesorilor și profesoarelor școlii din lagăr — șase persoane — veneau de la Moscova cu cursa locală. De la trei după-amiază până la șapte, minorele foste hoațe, prostituate și alcoolice, învățau limba și literatura rusă, aritmetica, geografia și istoria. Alte obiecte nu se predau, pentru că era greu de găsit profesori pentru o asemenea școală. Orele de clasă semănau prea puțin, cu ceea ce, de obicei, înseamnă școală.

După șase ore de muncă, de la ora șapte dimineața până la ora unu, după prânz și după o plimbare de jumătate de oră prin curtea mănăstirii, pe toate elevele le apuca somnul. Slabe, nedezvoltate, isterice, rele, nespălate (se îmbăiau o dată la zece zile), îmbrăcate într-o uniformă cenușie de flanel, încălțate cu niște ghete din pânză, se însuflețeau la lecții doar în timpul scandalurilor și certurilor. Certurile izbucneau mereu, din orice fleac, și se transformau rapid în bătăi sângeroase, condimentate cu înjurături dintre cele mai murdare.

Nu reușea să le liniștească decât șefa lagărului, Emelinova, care avea un pumn greu și prefera să se folosească de el decât să le trimită pe vinovate la carceră.

La ora șapte seara, profesorii benevoli plecau din lagăr ca din pușcă. Iar Virginia rămânea. Avea celula ei, o chilie modestă cu gratii la ferestruică. În prima noapte, când o aduseseră aici și o instalaseră în chilie, Virginia fusese fericită: avea un pat de fier cu saltea vătuită și pernă, o noptieră și o chiuvetă. În plus, nu avea zăvor la ușă.

Ușile tuturor chiliilor dădeau pe coridor, unde zi și noapte făceau de serviciu pedagoagele, niște femei solide, îmbrăcate în uniformă de milițian. Dimineața, șefa coloniei îi comunicase programul ei: de la șapte dimineața până la ora unu, Virginia trebuia să lucreze împreună cu deținutele coloniei, iar după-amiază să predea deținutelor limba engleză.

Virginia se mirase. Ce fel de profesoară poate fi ea, dacă abia-abia o rupe pe rusește?

— Nu mă privește, îi răspunse Emelianova, așa am primit ordin.

După munca în atelier, cu praf în ochi, în urechi, în gât și peste tot, Virginia fu dusă după prânz, (supă de mazăre, pâine neagră lipicioasă și ceai unsuros) în clasa, unde se aflau patruzeci și cinci de fete.

Emelinoва le informă că acum, în afară de alte obiecte, vor studia limba engleză, așa cum este prevăzut în școlile normale. Și pentru ca nu cumva Virginia să facă propagandă capitalistă, Emelinoва însăși asista la orele ei sau trimitea o altă supraveghetoare. Oricât de ciudat ar părea, orele de clasă ale Virginiei se desfășurau minunat. Fie că era vorba de o solidaritate specială, căci profesoara era pușcăriașă ca și ele, fie pentru că era americană — o ființă venită de pe o planetă mirifică, Virginia era iubită. Mai ales după ce, într-o zi, lăsase manualul la o parte și spusese că le va învăța cântece englezești pentru copii.

— Nu pentru copii! strigaseră fetișcanele. De dragoste.

Emelinoва se încruntase. În cântecele de dragoste nu era propagandă capitalistă, așa încât după un sfert de oră, întreaga clasă cânta cu bucurie, urmând-o pe Virginia, melodia WestSide Story.

În felul acesta, Virginia căpătase popularitate în colonie, chiar și cele mai "irecuperabile" minore fiind gata să repete în cor după ea, verbele neregulate.

Însă cântecele au dus la o "situație îngrijorătoare". În ziua a patra sau a cincina, în timpul plimbării zilnice, fetele începuseră să modeleze ceva din zăpadă în afara mănăstirii. Supraveghetoarea de serviciu crezu că fac un om de zăpadă, ca de obicei, și se refugie la căldură în gheretă. Însă peste zece minute, cântecul victorios al fetelor și hohotele de râs ale santinelor din foișoare, le făcură pe Emelinoва și pe celelalte supraveghetoare să se uite pe fereastră. Fetele lăläiau cât le ținea gura, ultimul cântecel american pe care-l învățaseră, învățându-se în jurul unui uriaș organ sexual masculin făcut din zăpadă. Încălzite, unele își aruncaseră uniforma în zăpadă și dansau pe jumătate goale, stârnind hormonii nepotoliți ai santinelor.

Ca urmare a acestei "influențe negative a culturii burgheze în putrefacție", colonelul Emelinoва i-a interzis Virginiei să le mai învețe pe deținute cântece americane și englezești....

Astfel treceau zilele.... Virginia se deprinsese cu viața de colonie și aștepta cu teamă încheierea termenului stabilit: două săptămâni. Să se întoarcă în celula de închisoare, la infractoarele adulte și la Vasili? Nu! Dar și să accepte să colaboreze cu KGB-ul, să lucreze pentru KGB.... De fapt, știa că va accepta acest lucru, dar nu de dragul ei, nu de frica lui Vasili, ci de dragul copilului.

Însă, în timp ce ea oscila între teamă și nehotărâre, în sferile superioare ale KGB-ului, acolo unde i se hotăra destinul, nu exista nici o îndoială în privința hotărârii ei și, la fel ca la marii maeștri de șah, erau prevăzute câteva mutări în avans. Pe 12 decembrie, Virginia a fost chemată din secție de către colonelul Emelinoва, iar peste zece minute se afla din nou în mașină, păzită de un soldat.

Peste o oră, era în fața celulei cu numărul 147, acolo de unde fusese scoasă, cu două săptămâni în urmă, leșinată și siluită. Văzând ușa, Virginia făcu o criză de isterie:

— Nu, nu! țipă ea, ținută strâns în brațe de supraveghetoare. Vreau să vorbesc cu anchetatorul, să-i spun că sunt de acord....

Cu o lovitură energetică de genunchi, supraveghetoarea o împinse în celulă, apoi închise ușa în urma ei.

Virginia simți din nou până în rărunchi, mirosul fetid al celulei. Tuși violent și văzu cum Vasili sare de pe pat.

— Scumpetea mea, gânguri răgușit Vasili. Iubito, m-am topit de dorul tău.

Mâinile murdare și groase o prinseră iar pe Virginia, în timp ce buzele late și gura urât mirositoare se apropiau de ea pentru un sărut lipicios.

Pierdută, Virginia își înfipse unghiile cu toată puterea pe care o mai avea în fața lui Vasili....

Peste o oră, bătută și plină de sânge, cu vânătăi pe tot corpul și cu buza ruptă, Virginia ajunse la cabinetul medical al închisorii. Medicul de serviciu îi administră un narcotic, calmându-i astfel durerile.

Capitolul 20

Pe bulevardul Lenin, în apartamentul cu trei camere al generalului Iurișev, la masa de sărbătoare, împodobită cu flori și încărcată cu coniac și șampanie, desertul era neatins.

Dimineață, Galea se gândise că, după ce se vor împăca la restaurant, îl va aduce pe Iurișev acasă, unde îl vor întâmpina florile, desertul, coniacul său preferat și confortul de altădată al propriului cămin.

Însă nu au ajuns la restaurant, ci la cimitirul Novodevicie. Ea îl condusese la mormânt, iar el întârziase îndelung lângă movila surpată. Tăcut și mâhnit, Iurișev se uitase la mormânt, la mizeria din jurul lui. Era încă un reproș și încă o încercare pentru Galea, căci, în tot acest timp, nu trecuse niciodată pe aici și nimeni nu se îngrijise de mormântul lui Victor. Atunci, precipitându-se, se apucase să strângă bucățile rupte dintr-un ziar, o sticlă, o cutie goală de conserve. Dar privirea lui Iurișev o făcuse să rămână nemișcată. Dintr-o dată, așa cum se afla, cu gunoaiele în mână, căzuse în genunchi în fața lui Iurișev:

— Omoară-mă! Omoară-mă!

Era ger și se întunecase, aproape că nu-i mai vedea fața. El se întorsese tăcut și se îndreptase spre ieșirea cimitirului. Galea se ridicase și alergase după el. Paznicul cimitirului tocmai închidea porțile și alunga doi cerșetori, care se aciuseră acolo. Cerșetorii care întinseseră mâna, să-i ceară lui Stavinski, aveau mânușile rupte. Stavinski băgase mâna în buzunar și, fără să se uite, le dăduse bancnotele pe care le avea.

— Pentru robul lui Dumnezeu, Victor....

— O să ne rugăm, creștine, o să ne rugăm din tot sufletul, îngăimaseră în urma lui cerșetorii, apoi se uitaseră cu speranță reînnoită la Galea, ce se apropia de ei.

Aruncând gunoiul, Galea deschisese geanta și le dăduse și ea tot ce avea, aproape cincizeci de ruble.

— Pentru cine? Pentru cine să ne rugăm, creștino? întrebaseră speriați cerșetorii.

— Pentru păătoasa Galea, spusese ea cu glas înecat, aplecând capul în piept și ascunzându-și lacrimile.

Cerșetorii spusese ceva în urma ei; unul dintre ei ridicase din zăpadă sticla aruncată de Galea: — La magazin primești douăsprezece copeici pentru o sticlă.

Așezat în mașină, Stavinski îi deschisese portiera. Galea se urcase la volan și întrebase, fără să se uite la soțul ei:

— Unde?

— Acasă.

Acum erau amândoi acasă, într-un apartament pustiu, curat, cu o masă întinsă de sărbătoare. O veioză lumina difuz încăperea, ascunzând pătratul alb de pe perete, unde fusese așezat portretul lui Victor. Galea stătea lângă fereastra întunecată și fuma nervos.

Stavinski se apropie de masă și își turnă coniac într-o cupă de șampanie, nu în păhărel. Această femeie, cea care îl cunoștea cel mai bine pe Iurișev, era examinatorul lui cel mai primejdios, dar faptul că știa atâtea lucruri despre ea îl făcea să o domine. Dominarea trebuia neapărat să se prelungească cât mai mult posibil. Trebuia să rămână rece, să nu permită apropierea; trebuia să amâne, mereu să amâne. Se apropie încet de Galea, îi turnă coniac în pahar, se opri în spatele ei și îi întinse cupa peste umăr.

Galea își întoarse fața plânsă spre el. Stavinski văzu că femeia e gata să cadă din nou în genunchi, să plângă și să-și ceară iertare. Îi spuse răgușit:

— Bea, bea și dă-mi timp să....

— Bine, desigur. Mulțumesc, Serioja.

Luă cupa și se uită la Stavinski cu niște ochi atât de fericiți, încât el nu rezistă; se întoarse brusc și se duse în dormitor. Își luă pijamalele și porni spre camera lui Victor.

Galea îl întrebă:

— O să dormi în camera lui Victor?

El confirmă dând din cap.

— Bine, zise ea supusă.

După ce închise ușa camerei lui Victor, Stavinski se dezbracă și se întinse în pat. Auzea cum Galea se plimbă nervoasă în camera vecină, apoi se auzi zgomotul apei în baie. Obosit după atâtea peripeții epuizante, adormi chiar mai repede decât ar fi vrut.

Se trezi la miezul nopții, peste un ceas sau două, la atingerea unei mâini reci. Galea beată, goală, cu sticla de coniac în mână, ședea lângă el și îi mângâia bandajul.

Văzând că s-a trezit, spuse încet:

— Toate astea sunt din cauza mea! Din cauza mea! Doamne, ce-ai făcut din mine! Sunt o ticăloasă!

"Iată", gândi Stavinski, "iată minunata femeie rusă la care visai în Portland. "Acum e beată, poți să te culci cu ea, poți să profiți de toate secretele amorului franțuzesc și rusesc laolaltă. Fiind beată, nu va observa că nu sunt soțul ei. Însă după aceea, data următoare...."

— Galea, spuse el răgușit.

De data aceasta, răgușeala era autentică, din cauza emoției.

— Galea, te rog, du-te și te culcă.... Totul va fi bine.... Dar mai încolo.... Și nu în camera asta....

Ea se retrase umilită; parcă îi înfipsese cineva un cuțit în piept.

"Ticălos, ticălos ce sunt", își zise Stavinski.

La data de 13 decembrie, pe biroul șefului departamentului rus al CIA, Daniel Cooper, se afla un scurt raport cifrat al unui agent din Moscova, lucrător la atelierul de croitorie al generalilor Armatei Sovietice.

În acest raport, croitorul anunța că, printre mantalele și uniformele lucrate în atelier, s-au executat uniforma și mantaua pentru ginerele mareșalului Oparkov, generalul-maior Serghei Ivanovici Iurișev. Efectele au fost trimise la spitalul militar 214/67.

Partea a patra
Avenue of the Americas

Capitolul 1

Chiar înainte de a deschide ochii, Virginia simți distinct prospețimea cearșafului și moliciunea mătăsoasă a plăpumii. Mai simțea încă urmele vânățărilor și jupuiturilor, însă așternutul cald, curat, proaspăt, părea că îi ia durerea cu mâna. Oare unde au adus-o? Poate în alt spital, care nu e al unei închisori? Nu se simțea mirosul specific de spital - de medicamente și dezinfectant. Aerul era curat iar perna de sub cap nu era din paie, ca cea din închisoare sau din lagărul pentru minore, ci era o minunată pernă din puf.

"Nu te mișca! Nu deschide ochii și nu te răsuci în pat, ca să nu-ți vii în fire, ca să nu te trezești!" Măcar cinci minute să îndepărteze întâlnirea cu oamenii de la acest blestemat KGB. Doamne, ce cearșafuri proaspete, ce față de pernă!

Speriată de orice zgomot, consecința loviturilor venite prin surprindere, a torturii, a violului, Virginia întredeschise ochii. Camera era mică și întunecată; doar luminile străzii pătrundeau prin fereastra deschisă. Încet fără să-și creadă ochilor, Virginia se ridică din pat. Fereastra nu avea gratii! Alături de pat, pe covorul pufos, se afla geamantanul ei pe jumătate deschis. În el erau așezate alandala toate lucrurile ei: rochia, puloverul, ciorapii de mătase. Lângă un fotoliu se afla haina ei de blană și pantofii.

"Aha!" oftă ea, "deci sunt iar la vila aceluia șef al KGB-ului." Covoare, așternut curat, televizor, fotoliu, o ușă spre baie, canapea, dar totul era lipsit de bun gust.

Totuși, curios că fereastra nu are gratii. Firește, oricum nu poți fugi din vilă, chiar dacă escaladezi fereastra deschisă. Afară sunt câini de pază, gard și pază militară. Și totuși.... Ce sunt aceste lumini multicolore ce pătrund prin fereastră? Nu cumva acolo, în curte, este un pom de Crăciun?

Virginia se apropie curioasă de fereastră. Ceea ce văzu o făcu să rămână încremenită.

Drept în fața ei, pe partea cealaltă a străzii, scliffea neonul multicolor al reclamelor: 7/11, Lucky Casino, Videogames. Prin peretele de sticlă al unei săli de jocuri mecanice se vedea un tânăr manevrând maneta unui joc electronic. La 7/11 se vedea o vitrină plină cu ziare și cărți frumos colorate. Pe stradă trecea lin o mașină a poliției....

Virginia simți un nod în gât.

Era în America! Plecase deja din Rusia, o schimbaseră cu vreun spion rus. Doamne, dar când? Cum? De ce nu își amintește nimic? Ce dată e astăzi?

Virginia își întoarse privirea spre televizor. Da, e un televizor autentic american! Apăsă pe buton, dar degeaba: nu funcționa. Doamne, e vis, miraj sau ce? Se privi în oglindă; vânătaia de sub ochi nu-i trecuse și când o atingea, o durea....

Tremurând, Virginia se apropie de ușă. Cheia era în ușă, o cheie însoțită de un ecuson din plastic purtând numărul 33! Lipi urechea de ușă și ascultă; era liniște deplină. Făcându-și curaj, răsuci cheia spre stânga și yala cedă.

Deschise ușa cu grijă și se uită pe furiș afară. Chiar în fața ușii se afla o scară cu un preș pe mijloc. Tot un preș lung se întindea pe coridorul cu multe uși, ca la hotel. Pe pereți se vedea obișnuita tăbliță: "No smoking! No spitting! Under penalty of law". Cine știe de ce, tăblița o convinse pe Virginia că nu doarme și că nu a înnebunit.

"Nu poți să visezi astfel de tăblițe!" se gândi ea cu înfrigurare. Se apropie de valiză, smuci rochia și fusta, vorbindu-și în același timp: "Nu visezi astfel de tăblițe! Nu visezi."

Nu se putea hotărî cum să se îmbrace. Apucă o fustă albă, strimță, și o îmbracă într-o clipă, tremurând de nerăbdare. Întotdeauna fusta îi venise ca turnată, dar acum făcea cute în talie și pe șolduri! Totuși, e ciudat, foarte ciudat, că nu-și amintește nimic de trecerea graniței, de zborul cu avionul.

La urma urmei, sunt unsprezece ore de zbor de la Moscova până în America, nu putea să doarmă în tot acest timp. Și cum a trecut prin controlul din vamă pe aeroportul Kennedy? Nu, aiurează ori a înnebunit! Dar iată ușa deschisă, iată coridorul, scara....

Încet, călcând cu grijă, treaptă cu treaptă, Virginia începu să coboare scara. Ajunse într-un coridor cu același covor roșu. Nici aici nu era nimeni, dar pe perete stătea aceeași tăbliță: "No smoking! No spitting! Under penalty of law".

Virginia pipăi tăblița. Era adevărată. O mângâie cu dragoste și chiar ar fi sărutat-o, dacă în aceeași clipă nu ar fi auzit un glas venind de jos, un glas pe care-l putea recunoaște dintr-o mie: Stevie Wonder cânta despre destinul dragostei. Atrasă de muzică, Virginia mai făcu câțiva pași pe scară și văzu holul hotelului, un hol tipic pentru orice hotel american de mâna a doua: fotolii, recepția, un brăduț de Crăciun într-un colț și o măsuță cu pliante de reclamă.

La recepție se afla o ochelarișă care citea Good bye, Jcmette de Harold Robbins. Străduindu-se să meargă în așa fel ca recepționera să nu-i audă pașii, Virginia se deplasă încet spre ușa din sticlă a hotelului. Nici ea nu știa de ce se temea să se apropie de această fată; poate ca să nu distrugă mirajul, ori poate pentru că acest hotel putea fi clădirea Ambasadei Sovietice din Statele Unite. Când îi mai rămăseseră câțiva pași până la ușă, telefonul de la masa recepționerei sună. Virginia simți fiori pe șira spinării. Se grăbi să ajungă la ușă și ajunse în stradă.

Aerul rece îi răcori obrazii împurpurați de emoție.

Strada nu era un vis. De la una din ferestrele hotelului răzbătea până la Virginia torentul isteric de cuvinte al reclamei Crazy Eddy. Virginia se sprijini de zidul hotelului și închise ochii. Șiroaie de lacrimi îi inundară fața. Doamne, e acasă! Niciodată în viață nu iubise atât de mult acest Crazy Eddy, acest 7/11 și toată America!

Pe stradă, drept în fața Virginiei, apărură doi bărbați bine îmbrăcați. Unul dintre ei îi spunea celuilalt într-un jargon tipic new-yorkez:

— Mi s-a acrit de lecțiile lui! De unde au scos așa un idiot?

Era clar că voiau să intre în hotel, dar Virginia le tăie calea:

— Iertați-mă, domnilor, ce oraș este acesta?

Amândoi se opriră, uitându-se nedumeriți la ea.

— Cum se numește orașul? Din ce stat este? continuă ea, uitându-se când la unul, când la celălalt.

Însă se simțea un fel de înstrăinare în ochii lor. Tăcând mâlc, cei doi o ocoliră așa cum se ocolește o încărcătură explozivă sau un alienat mintal și intrară grăbiți în hotel prin ușa laterală. Virginia se gândi iarăși că este totuși un vis. Numai în vis se întâmplă ca tu să vorbești, iar ceilalți să nu te înțeleagă, să nu te vadă, să nu-ți răspundă. Înseamnă că ea vede în vis cum din magazinul 7/11 iese un negru în vârstă, bine îmbrăcat și cu un pachet în mână. Trecu strada și se îndreptă spre hotel. Văzând-o pe Virginia, se opri.

— Cred că nu sunteți îmbrăcată cum o cere anotimpul. Mi se pare că puteți răci. Totuși, aici nu e Florida....

— Dar ce-i?

Ridică ochii spre el, simțind în suflet disperare și speranță. Bărbatul vorbise, iar Virginia îi auzise glasul cu accentul tipic al negrilor din Alabama.

— Ce oraș este acesta?

Din binevoitoare, fața lui deveni impenetrabilă. Abia de mai rosti printre dinți:

— Te-ai machit ce dracu'? Hai că te duc eu la hotel.

Negrul o apucă ferm de mână, dar Virginia se smuci și îi strigă în față:

— Nu sunt beată! Vreau pur și simplu să aflu în ce oraș sunt!

— Bine, n-o fă pe proasta! spuse negrul. Unde stai?

— La Los Angeles, în Altadena, Lake-Street...

— E clar, spuse negrul înveselit. Îmi pare rău, dar aici este alt stat...

Și intră în hotel, socotind-o pe Virginia beată sau nebună.

Simțind că înlemnește de frig și că înnebunește într-adevăr, Virginia traversă în fugă strada spre magazinul 7/11. Sunetul clopoțelului de deasupra ușii o umplu de bucurie. E acasă! Nicăieri în Rusia nu văzuse astfel de clopoțele!

În magazinul plin cu produse cunoscute de ea încă din copilărie: Cereai, Apple Jacks, lapte în cutii de carton American Farms Inc, ceai, Lipton, băuturi răcoritoare Welch's, borcane Manischewitz, cafea Sanka, ședea la o teighea înaltă un bărbat de patruzeci de ani, fumând pipă și citind Penthouse. Ridicând ochii spre Virginia, pronunță propoziția uzuală:

— Pot să vă ajut cu ceva?

Virginia se uită în jur ca o leoaică rănită. Nu, nu înnebunise: iată bere americană Budweiser, iată țigările Kent Winston, Marlboro și un telefon american.

Virginia fugi la telefon, apucă receptorul și apăsă pe "0".

— Cu ce vă pot ajuta? răsună un glas feminin, în engleză.

— Vă rog, California, Altadena numărul 797-0330, spuse repede Virginia.

Vânzătorul scoase pipa din gură și se uită mirat la ea.

— Unde vreți să telefonați? ridică tonul vocea din centrală.

— California Altadena din Los Angeles.

Repetă numărul hotelului său din Altadena. De-ar fi Mark acasă.... În receptor nu se mai auzi nimic o vreme, apoi același glas spuse ferm:

— Termină cu golăniile, pune jos receptorul!

Apoi auzi semnalul de ocupat. Uimită, Virginia puse receptorul în furcă, după care întâlni privirea vânzătorului.

— Sunteți de mult în orașul nostru? întrebă el cu un accent britanic abia perceptibil, iar mâna îi coborî încet ca din întâmplare, sub teighea.

— Vreți să chemați poliția? spuse bucuroasă Virginia. V-aș fi foarte recunoscătoare!

— Am chemat-o deja, zise acesta" și scoase imediat de sub teighea un pistol, îndreptându-l spre Virginia. Nu mișca!

În spatele Virginiei se auzi din nou clopoțelul, iar ea se întoarse. În ușă stătea un polițist solid, care avea la centură o legătură de chei, un baston de lemn, cătușe și un pistol. La piept avea prinsă insigna de șerif.

— Willy, spuse vânzătorul, tipa vrea să sune în California....

— Lasă pistolul, e nouă. A ieșit din hotel, iar Mickey a scăpat-o...., îl întrerupse polițistul, după care îi ordonă Virginiei: Urmați-mă!

Se simțea de parcă ar fi participat la turnarea unui film suprarrealist. Imediat se va da comanda "Stop!", luminile se vor stinge pe stradă, iar regizorul va spune: "Rău! Foarte rău! Mai tragem o dublă!"

Dar nimeni nu striga: "Stop!", iar polițistul o conducea posac pe stradă.

— Unde mă aflu? îl întrebă Virginia.

— Imediat o să aflați....

O conduse în hotel, trecu pe lângă omul de pază, care se uită dușmănos la ea, și se opri la camera 11. Bătu în ușă.

— Intrați, spuse cineva în engleză.

Polițistul deschise ușa. Primul lucru pe care-l văzu Virginia, fu un portret mare al lui Lenin, atârnat pe peretele unui cabinet, mobilat cu gust. La birou stătea un bătrânel durdului, care semăna cu un bursucel bonom. Era îmbrăcat într-o uniformă de colonel și fuma o havană aromată. Imediat după intrarea ei, se ridică din fotoliu și zise într-o engleză cu cel mai pur accent oxfordian:

— Vă rog, doamnă Williams, luați loc. Văd că v-ați însănătoșit cu totul. Minunat! Arătați perfect! Luați loc, luați loc! În Rusia se zice: statul în picioare adevăr nu are! Luați loc, avem o mulțime de lucruri de vorbit. Doriți ceai? Cafea? Sau doriți ceva tare?

Îmbinarea dintre portretul lui Lenin, limba engleză și țigări, la care se adăuga vestonul sovietic, sublinia idiotețenia acestui vis rău.

— Cine sunteți dumneavoastră? spuse Virginia colonelului, stând cu mâinile încleștate pe mânerul fotoliului.

— Mă numesc Stanley, răspunse bătrânelul zâmbitor, privind spre fața nedumerită a Virginiei. De fapt, mă cheamă Stanislav Vasilevici, dar aici mă cheamă Stanley.

— Ce înseamnă aici? întrebă femeia. Unde suntem?

Două luminițe se aprinseră în ochii bătrânului, care se însufleți din nou și-și rezemă pântecul său rotund de birou:

— Dar dumneavoastră ce credeți? Unde suntem? Hai, încercați să ghiciți!

Virginia se uită pe fereastră la reclama luminoasă a cazinoului și la sala de jocuri mecanice, care nu dispăreau deloc ca în vise. Apoi se uită la portretul lui Lenin din cabinet.

— Nu știu....

— Nu știți?! se miră bătrânelul, parcă supărat. Oare tot ceea ce vedeți aici nu vă este cunoscut?

— America? rosti Virginia și o nouă speranță i se ivi în suflet.

— Corect! se bucură el, iar Virginia simți că se află la un examen și primește punctajul maxim. Mi-ați făcut o mare plăcere. Eu crezusem că ne-am chinat degeaba construind toate lucrurile astea. Credeam că am scăpat ceva din vedere. Firește, este America, America cea mai Americă. Și ce părere aveți, în ce stat suntem?

Virginia nu răspunde. Bătrânelul oftă:

— Mda.... E greu de spus, într-adevăr. Fiindcă fiecare vorbește cu alt accent, așa-i? Îi veți ajuta să-și însușească pronunția americană corectă. Da, nu vă uitați la mine ca la un strigoii!

Se vedea că îl distrează chipul uluit al Virginiei.

— Acest oraș este o Mini Americă artificială, aflată nu departe de Moscova. Vorbind mai grosier, e o filială a școlii noastre de spionaj. Aici, studenții noștri frecventează cu schimbul cursurile lunare de viață tipic americană. Știți, ca să nu fie dați de gol pentru cine știe ce fleac. Cum mi s-a întâmplat mie la Chicago, prin '39, când am făcut o greșală: nu știam prin ce parte să intru pe o ușă batantă și, firește, am intrat pe partea care nu trebuia....

Încet-încet, Virginia cădea din vis în cruda realitate, din America în Rusia. Îngândurată, mâhnită, abia mai auzea glasul bătrânelului.

— Avem în oraș de toate: bancă, bar, cazino, supermarket, hotel și chiar narcotice, desigur, în măsură limitată. Avem și șerif! Iar dumneavoastră sunteți o adevărată comoară pentru noi! Pe lângă accentul american, puteți să înscenați cu studenții situații din viața americană obișnuită.

Văzând că Virginia vrea să protesteze, omul ridică mâna.

— Aveți har pedagogic, am verificat. Iată, de pildă, ați sedus minorele cu limba engleză! Dar aici veți lucra și mai bine! Înțelegeți că, dacă ați fost adusă aici....

— Acasă nu voi mai ajunge niciodată, spuse Virginia încruntată.

Colonelul ridică din umeri, apoi, ocolind biroul, îi spuse pe un ton convingător, de parcă s-ar fi adresat propriei fiice:

— Ascultă-mă, Virginia. Nici din lagăr nu puteai să ajungi acasă. Nici nu ai fi rezistat! În timpul lui Stalin, am stat și eu șase ani la gherlă. Abia am scăpat cu viață și doar sunt rus, siberian! Iar aici o să trăiești ca în sânul lui Avram, crede-mă!

În viața Galinei Iurișeva interveni o situație ciudată. Nu-și vedea soțul cu săptămânile. Pe 13 decembrie, Iurișev plecase cu Benjer și cu un grup de ingineri să aleagă o uzină pentru producerea în serie a nu se știe ce grile energetice. Ce-i drept, înainte de plecare, el îi spusese în treacăt câteva despre grile, ceea ce dovedea o anumită îmbunătățire a relațiilor dintre ei. Înainte nu-i spunea nimic despre treburile lui secrete și această înstrăinare fusese, dacă nu cauza, măcar unul din motivele pentru care își înșelase soțul. Însă acum totul va fi altfel. Sigur, trebuie să-i lase timp, trebuie să-l înconjoare cu grijă, să fie răbdătoare cu ciudățeniile lui, ca atunci când nu a dat nici o atenție mașinii noi sau când a băut ceai îndulcit, deși înainte nu putea suferi ceaiul îndulcit.

Frământându-se singură în patul ei, Galea visa cu o plăcere care-i înfiora tot trupul, la acea primă noapte când își va aduce soțul în patul conjugal. Simțea că încrederea în sine de altădată și sex-appeal-ul ei reveniseră. Avea din nou pasul săltat și ochii languroși. Și studenții o abordau iarăși în fel și chip, iar un tânăr croitor, din atelierul pentru corpul de generali, unde se făcuseră hainele lui Iurișev, îi telefona aproape în fiecare zi.

Firește, croitorul, un brunet de vreo 25 de ani, stilat, subțire, cu ochii vii și veseli, își făcea planuri pe seama ei. Dar ei prea puțin îi păsa de planurile lui.

Cu toate acestea, nu rezistă tentației să comande un costum pentru Iurișev și altul pentru tatăl ei, iar pentru ea o rochie de seară. Până la urmă, comandă câte două costume pentru cei doi bărbați, iar pentru ea trei rochii de seară, din mătase chinezească și lână subțire din Italia, plus o fustă din velur vișiniu.

Galea savura anticipativ clipa când îi va duce soțului două costume noi.

— Când poate să vină soțul dumneavoastră la probă?

— Nu, vreau ca totul să fie o surpriză. Doar i-ați făcut un veston nu demult...

— Înțelegeți, ripostă însă croitorul, costumul nu e veston. Și stofa e alta.... Tatălui dumneavoastră pot să-i cos în lipsă un costum. Cred că nu e așa de important dacă are reverul larg sau îngust. Persoanelor în vârstă le place în general stilul mai conservator. Însă cred că soțului dumneavoastră îi trebuie un costum mult mai elegant. Să vina aici, nu durează decât un minut. Dacă doriți, pot să merg acasă la dumneavoastră, ca să-i iau măsura.

— Nu, mersi, acum e plecat în deplasare.

— Pentru mult timp?

Galea strânse din umeri.

— Păcat, spuse croitorul în timp ce măsura talia și bustul Galinei, dictând apoi cifrele unei ucenice. I-aș coase într-o zi toate trei costumele. Cum doriți fusta, până la pulpa piciorului sau mai lungă, până la gleznă? În orice caz, când o să se întoarcă soțul dumneavoastră, telefonați-mi și eu am să trec pentru cinci minute. Lucrez aici în fiecare zi până târziu. Numele meu îl puteți reține foarte ușor. Volodea Ivanov. Cum facem mâneca: raglan sau bufantă?

Iurișev, Benjer și încă trei ingineri veniră de la aeroport direct acasă la Iurișev. Fără să sune, fără să prevină pe nimeni ("Mă verifică", se gândi cu

amărăciune Galea, "vrea să mă surprindă....") Serghei intră în apartament și îi spuse din prag:

— Galea, să mergem la restaurant! Jos, în mașină, mă așteaptă Benjer și încă trei. Hai repede.

Se simți lezată, chiar jignită, că nu s-a apropiat de ea, că nu a sărutat-o. Totuși, nu se văzuseră de o săptămână; se gândise în fiecare zi la el, îl așteptase atât...

La restaurantul Sofia, după un vin bulgăresc sec, o votcă de calitate și o friptură de miel cu garnitură de ciuperci, starea de spirit a Galinei se îmbunătăți vădit.

Observă că soțul ei o privea cu interes și îi turna mereu vin. Un val pârjolitor de speranță, că împăcarea deplină se va petrece chiar în această noapte, o făcu să bea cu dragă inimă, să râdă și să asculte toate bancurile fără perdea spuse de bărbați. După ce se distrară copios, reveniră la problemele lor serioase.

— Cel mai bine este ca uzina să fie în Moscova, zise Benjer, aruncând o privire spre ceilalți. Trebuie să cerem chestia asta, Serghei Ivanovici.

Galea se uită la Iurișev. Ca întotdeauna înainte de a vorbi, își ținea capul aplecat spre stânga.

— Nu, la Moscova n-o să iasă nimic, dar lângă Moscova, la Satura, putem căpăta vechea uzină de utilaje electrice și, în două luni, putem s-o punem pe picioare pentru scopul nostru....

La ora unu noaptea, plecară spre casă. În ciuda așteptărilor Galinei, bărbatul se culcă tot în camera băiatului, iar dimineață plecă iarăși în deplasare.

Capitolul 3

Câteodată, lui Stavinski i se părea că nu va rezista acestei tensiuni nebunești, acestui joc pe muchie de cuțit. Desigur că, reutilizarea uzinei din Satura nu cerea deloc prezența sa permanentă acolo, ținând cont de existența specialiștilor lui Benjer.

Însă dorința de a rămâne departe de soția lui Iurișev, de Marele Stat-Major și de mareșalul Oparkov, îl forța ori să zăbovească la Satura, ori să-și nascocoască tot felul de deplasări la Baku.

Practic, munca sa consta în a grăbi oamenii să lucreze și în a obține prin telefon o repartiție de diamante industriale din Iakuția. Așa încât el, care venise în Rusia din însărcinarea CIA, ca să obțină secretul proiectului "EMMA", făcea cu totul altceva: conducea hotărât acest proiect spre producerea sa în serie. Benjer nu putea decât să se bucure de energia lui Iurișev.

Nu o dată, la o sticlă de coniac, încercase să-i explice lui Stavinski principiul "efectului Benjer", descoperirea pe care se baza tot dispozitivul noii arme seismice.

— Cinstit vorbind, totul a pornit de la descoperirea unui tip ciudat, geolog din Ashland, îi spunea Benjer lui Stavinski. Îl cheamă Odekov, se ocupă cu prevederea cutremurelor și și-a pierdut șaptesprezece ani, ca să demonstreze că, mișcările tectonice verticale și orizontale din scoarța terestră, sunt independente unele de altele; și chiar a descoperit noi mișcări tectonice pe care le-a denumit seismogeneratoare....

Însă subtilitățile tectonicii, seismografiei și energeticii erau deasupra înțelegerii lui Stavinski.

— Suedia este situată în limitele Scutului Baltic al Platformei Est-europene și ale structurilor ei din configurația cutanată caledonice ce o încadrează. În competența Scutului intră complexe metamorfice proterozice, de svecofen, careliu, gotiu, dalskandiu și serii nemetamorfozate de subiotniu, potniu, sparagmit...

Ei, ce putea înțelege de aici un om normal? După convorbirile cu Benjer, lui Stavinski îi era clar un lucru: Oparkov, Benjer și acel Iurișev, pe care acum îl reprezenta el, au ales Suedia în calitate de nouă Hiroshima din câteva motive. Mai întâi, Suedia nu face parte din NATO, iar forțele ei navale sunt ridicole. Însă, cu toată slăbiciunea ei în privința standardelor militare moderne, Suedia are trei baze navale militare, foarte importante pentru Marea Baltică: Horsfiord, în insulițele de coastă de lângă Stockholm, Karlskrona, iar pe litoralul vestic Göteborg. Aceste baze țin sub observație întreaga flotă baltică sovietică, iar în cazul unui război, Suedia poate în orice moment să își subordoneze aceste baze NATO-ului. Insulițele de coastă și alte câteva mii de fiorduri sunt un bun paravan pentru navele militare, chiar și în cazul unui atac nuclear. Și decât să lichidezi aceste nave și submarine din fiorduri și insulițe una câte una, e mai ușor să le distrugi pe toate printr-o lovitură seismică. Seismul, o calamitate naturală, va zgudui bătrâna Suedie, va prăbuși stâncile de coastă în refugiile în care se ascunde flota, va nimici bazele militare...

Pe scurt, în doctrina strategică sovietică, în cazul unui război, Suediei i se pregătește aceeași soartă ca și Afganistanului "neutru". Iar mareșalul Oparkov, îi grăbea pe Benjer și pe Stavinski să termine încercuirea Suediei cu un lanț seismic. Câteva submarine au fost trimise în apropierea coastelor suedeze, ca să determine tectonica fundului mării, lângă Göteborg și insulele de coastă de lângă Stockholm...

Firește, Stavinski avea parte și de altfel de clipe decât cele ocupate de numeroasele probleme ale proiectului "EMMA". Erau clipe în care tânjea după America, dar și clipe de plăcere, atunci când își simțea prestigiul, când înțelegea că aparține elitei.

Era un tânăr general însoțit de patru ingineri talentați, cutreierând țara cu avionul, în salonul special al unui "TV-134", și locuind în cele mai bune hoteluri. Nu stătea la rând la bilete, ci mergea direct la dispecer pentru rezervări, fapt permis numai activiștilor de partid, generalilor și deputaților Sovietului Suprem. Până și dinții i-au fost puși pe gratis, fără să stea la rând.

Mustățile, barba tunsă scurt și răgușeala trezeau respectul. Treptat, vocea îi era tot mai puțin răgușită. La urma urmei, cine își va aminti ce voce avea autenticul Iurișev cu șapte ani în urmă, înainte de operația la corzile vocale?

Ajuns la Baltusk, Stavinski își petrecu toată ziua în docuri, unde se afla în reparații "U-137". Docurile erau mascate pe din afară de niște blocuri obișnuite de locuințe. Însă în interiorul "blocurilor" erau hangare și secții pentru reparațiile de iarnă ale submarinelor. Se lucra intens și amănunțit. La sfârșit, vopsitorii au șters numărul de bord "U-137" și au scris noul număr "U-300".

După ce și-a petrecut toată ziua în doc, Stavinski, însoțit de comandantul submarinului "U-137", Piotr Gușcin, și de loțiitorul său politic, Vasili Donovan, a mers în centrul Baltuskului, la hotelul Ocean.

Pe o mică estradă, cânta o orchestră de muzică ușoară; în vacarmul din restaurant, ofițerii de la comandament, inginerii și ofițerii cu aprovizionarea de la Statul-Major, au băut toată seara o cantitate impresionantă de votcă, șampanie și coniac.

Stavinski, Gușcin și Donovan au cinat obosiți într-un colț al restaurantului, la o masă rezervată încă de dimineață, au băut o sticlă de votcă, iar când, pretextând oboseala, Stavinski a refuzat a doua sticlă de votcă și a pornit spre ieșirea restaurantului, o chelneriță din cealaltă parte a sălii, o blondă de douăzeci de ani, trupeșă, cu ochi mari, îi ieși ca din întâmplare în întâmpinare.

— Felicitări, îi spuse chelnerița zâmbitoare, arătând cu privirea spre epoletii de general.

— Mulțumesc, răspunse el.

— Ți-ai lăsat barbă, continuă ea cu un glas cântat și chiar își trecu mâna pe obrazul lui.

— Tania! o strigă cineva de la o masă. Unde-i apa minerală? Cât să aștept?

— Vin imediat, răspunse iarăși cântat chelnerița Tania și porni alene spre bucătărie.

La ora douăsprezece și jumătate, muzica infernală amuți și Stavinski reuși să adoarmă abia la unu fără un sfert. Îl trezi o bătaie scurtă în ușă.

— Cine-i? întrebă înciudat Stavinski, crezând că probabil e vreun bețiv care a greșit camera.

— Sunt eu, Tania, răsună melodios glasul chelneriței.

Stavinski își îmbrăcă pantalonii și deschise ușa.

— Ești singur?

Tania pășea prin cameră ca în casa ei. Ținea în mână o pungă mare din plastic. Scoase din pungă șampanie sovietică, o sticlă de coniac armenesc, gustări, icre, salată, prăjituri. Puse totul pe masă și, fără să spună vreun cuvânt, intră în baie. El înțelese că Tania mai venise la Iurișev, în timpul deplasărilor lui la Baltusk. Acum, Tania îl lua drept "moștenire" pe Stavinski. Situația putea părea picantă, dacă Stavinski nu s-ar fi temut că va fi demascată. De aceea se dezbracă din nou, se culcă în pat, se acoperi cu plapuma, iar când Tania goală, cu părul revărsat pe umeri, cu sfârcurile rozalii ale sânilor, ițindu-se printre șuvițele de păr»ieși din baie, el îi spuse cu glas obosit:

— Știi, sunt foarte obosit azi...

— Știu. Așa ești întotdeauna, spuse ea calm, așezându-se la masă. Și eu sunt groaznic de obosită, am fost de serviciu toată ziua....

Își turnă un pahărel plin de coniac și îl bău dintr-o înghițitură, mâncă încet două sandvișuri cu icre, iar își turnă coniac, iar îl bău, apoi stinse lumina și se culcă tăcută lângă Stavinski.

Involuntar, el se retrase la perete, dar mâna ei moale și puternică în același timp, îl mângâie pe cap, iar el îi simți trupul tânăr, puternic. Înlemni de emoție. Tania stătea și ea culcată, cu ochii închiși, fără să se miște, odihnindu-se după o zi de muncă. Respirația îi deveni egală, buzele pline se întredeschiseră; părea că ațipește. Într-adevăr, adormi

imediat, pe loc. Însă abia se răsuci el puțin și trupul ei se lipi prin somn cu totul de al lui, și fără să vrea, cu un gest reflex, mâna lui îi atinse sâni. La această atingere, ea gemu încet. Rămase nemișcată și deschise ochii verzi. Se uită insistent la el, așteptând.

— Stai așa, răsuflă el din greu și o îndepărtă puțin. Știi.... Știi, am avut un accident... Și... și.... cum să-ți spun mai pe scurt? Pe scurt, am avut o comoție cerebrală și am uitat unele lucruri....

— Ce ai uitat? se miră ea.

— Ei.... Am uitat că eu și cu tine am făcut... Cum îți place?

— Hm.... zâmbi ea. De parcă te-ar fi interesat vreodată! Stai culcat! Am să fac eu totul, ca întotdeauna. Am să fac totul cum îți place.... Prostuțule! Numai să-mi pui mâinile pe piept, bine?

În această noapte, află despre Iurișev ceea ce nu i-ar fi putut spune nici unul dintre foștii săi prieteni sau documentele lui.

Dimineața, fără să bată la ușă, ciufulit, năvăli în cameră Benjer. Avea încă zăpadă pe haine.

— Bătrâne, am o idee grandioasă! Începu el din prag, dar se opri imediat după ce o văzu pe Tania în patul lui Stavinski. O, drace, spuse el înciudat. Bună dimineața.

Pășind nervos prin cameră, îi spuse din nou lui Stavinski:

— Scoală-te repede! Să mergem, am să-ți spun ceva.... Azi-noapte am avut o idee, m-am urcat în avion și am venit la tine.

Peste câteva minute, pe strada încă întunecată și cu zăpada pulberată, Benjer îi explica înfierbântat alunecând pe trotuarul înghețat și dând din mâini:

— Sunt un idiot! Prost ca noaptea! Dacă îmi venea ideea asta cu o jumătate de an mai devreme, nu mai trebuia împotmolit "U-137" la Karlskrona. Și nu mai avem nevoie de utilaj de forare pentru implementarea proiectului "EMMA"! Imaginează-ți un submarin micuț. Să zicem cât autobuzul ăsta, numai că e pe șenile și e comandat de la distanță. În interior are toată instalația "EMMA". Submarinul-mamă aduce submarinul mic în zona care trebuie și îl lasă la fund la cinci mile, să spunem, de Stockholm sau de Karlskrona. Iar mini-submarinul se târâie singur, până în punctul necesar și se îngroapă într-un fiord, sub pietre sau în crăpăturile de pe fundul mării. Înțelegi? Și stă acolo până la termen, până în clipa în care noi, la Moscova, apăsăm pe butonaș. Îți dai seama? Cu cât stă mai mult acolo, cu atât se acoperă mai bine cu mâl și cu floră acvatică. În jumătate de an nu-l mai deosebești de un bolovan oarecare. Sau și mai bine: e acoperit încă de la început de un năvod rupt sau de plante marine. Ha! Genial! Un păduche târâindu-se pe șenile pe fundul mării, comandat de la distanță, purtând în el toată instalația "EMMA". Ei? Îți dai seama?

Stavinski înțelese ușor ideea lui Benjer. "Acest Benjer, deși e un aventurier în știință, are idei geniale", își zise el.

— E atât de simplu! continuă însuflețit Benjer. Astfel de mini-submarine se pot produce în serie la uzină, ca automobilele. Se vor târâi încet, ca niște omizi, în toate bazele navale NATO, în Suedia, în Norvegia, în Italia și chiar în America. Pe urmă, se dă un ordin prin radio și toate bazele NATO se duc dracului, rase de pe fața pământului, de un cutremur teribil. Ei? Nu-i frumos?

Stavinski tăcea. Ideea lui Benjer era simplă ca tot ce e genial. Dar trebuia să născocoască ceva ca să întârzie proiectul și să îl oprească pe acest dement genial. Să-l omoare oare? Să-l ucidă chiar acum, pe viforul ăsta, cât timp nimeni nu vede și nu aude....

— Privește!

Benjer se așeză pe vine și începu să deseneze pe zăpadă, cu degetul înmănușat, corpul submarinului și al minisubmarinului atașat de submarin....

Stavinski se uită în jur și văzu alături un pietroi rotund. Dacă ar lua bolovanul ăsta și l-ar lovi pe Benjer în ceafă....

— Înțelegeți, spuse între timp Benjer, m-am uitat aseară cu ajutoarele mele la un jurnal american de actualități. Și când am văzut cum au fixat americanii Columbia pe corpul Boeing-ului, iar Boeing-ul zboară cu ea în aer, le-am spus: "Fraților! Așa ceva poate face și un submarin! E exact ce ne-a cerut Leonid Ilici: ieftin și original!"

"E târziu", gândi Stavinski, "e prea târziu să-l ucid, dar să-l opresc...."

Stavinski oftă din greu și spuse:

— Dacă vom propune acum ideea, va fi scandal. La Baku s-a elaborat deja o nouă instalație de forare, la Satura uzina e aproape gata să producă matrice energetice. Și să oprim acum toate astea? Ne mazilesc pentru cheltuieli nejustificate. Căci, practic, asta înseamnă că academicianul Benjer a introdus în producție o idee insuficient chibzuită, pentru care statul a pierdut milioane de ruble, iar acum, numai pentru că azi-noapte i-a venit în minte o altă idee.... Și dacă mâine îi va trece altă idee prin cap?

— Mda, oftă Benjer. Așa se întâmplă întotdeauna: ideile bune vin după. Nu, nu ne vom opri. Pentru că nu știu deocamdată cum să instalăm "EMMA" în submarin! Mai pe scurt, de la idee până la prototipul experimental va trece un an cel puțin. Nu, nu trebuie să ne oprim. Să începem în paralel și construirea unor minisubmarine....

Stavinski răsuflă ușurat. Într-un an, va reuși să evadeze din URSS, ca să anunțe întreaga lume despre minisubmarinele cu arma seismică. Practic, despre minele cu acțiune întârziată, minele pe șenile....

— Principalul e să-l convingem pe Oparkov de genialitatea ideii, spuse Benjer. Lucrul ăsta trebuie să-l faci tu, bătrâne, în atmosfera de familie, când mareșalul va fi într-o stare de spirit corespunzătoare. Înțelegeți?

"Așadar, iată de ce ai venit de la Moscova la mine cu noaptea în cap", își zise în sinea lui Stavinski. "Ca să-l conving de ideea ta pe Oparkov." Dar se dovedi că nu era numai atât.

— Chirurgii americani au un dispozitiv genial, continuă Benjer. Bolnavului i se introduce în esofag un teleochi care se deplasează prin esofag în întuneric beznă, dar medicul vede totul pe ecran, ba încă și comandă mișcarea teleochiului. Dacă s-ar cumpăra acest dispozitiv din America și s-ar adapta pentru comanda de la distanță a minisubmarinului? Dispozitivul se găsește astăzi în orice spital american, nu ar fi o problemă să se facă rost de el. FBI-ul nu s-ar amesteca în livrarea de aparatură medicală către URSS.

Făgăduindu-i lui Benjer să aleagă un moment propice pentru a-i raporta lui Oparkov problema minisubmarinelor, Stavinski luă avionul spre Baku, la constructorii de utilaje de foraj pentru forarea submarină.

Rămase intenționat mai mult la Baku. Ziua și-o petrecea în atelier, iar seara, ca orice înalt oaspete, era condus la restaurantele din afara orașului, unde se servea șașlâc din carne proaspătă de batal sau nisetru. Noaptea, ca și restul elitei sovietice, asculta în camera sa de hotel Vocea Americii și BBC. Spre deosebire însă de ceilalți, pe care-i interesa situația din Polonia, Stavinski asculta dacă nu se dă vreo știre despre Virginia, dacă a fost eliberată sau schimbată cu vreun spion sovietic din Statele Unite.

Însă, evenimentul privitor la Virginia, era dat uitării; primplanul era ocupat cu alte senzații și noutăți: starea de război din Polonia, sancțiunile lui Reagan și cumpărăturile de Crăciun ale europenilor și americanilor.

Capitolul 4

Între timp, la Institutul de Marină din Moscova, s-a reușit cu trei zile înainte de Anul Nou 1982, terminarea montării manuale a două noi matrițe energetice. Inginerii promiteau de la o săptămână la alta realizarea primului prototip al noului utilaj de forare. Astfel, căpitanul Gușcin putea cât de curând să se deplaseze spre litoralul suedez, ca să completeze lanțul suedez.

Datorită evenimentelor din Polonia și scandalului dintre conducătorii de la Kremlin, operațiunea a fost amânată. Când mareșalul Oparkov i-a prezentat raportul lui Benjer despre încheierea pregătirii operațiunii, ministrul apărării, Ustinov, chiar i-a spus nervos:

— Ducă-se pe pustii Suedia asta! Lasă mai întâi să rezolvăm cu Polonia. Și nu pot să dau "lumină verde" unei asemenea operațiuni fără Leonid Ilici, care acum e bolnav....

Curând, "boala" lui Brejnev căpătă un alt sens: la început, în Marele Stat-Major și în Institutul de Marină, s-au strecurat zvonuri despre legăturile familiei Brejnev cu marii afaceriști ai unui partid de stânga și despre arestarea masivă a acestor afaceriști. Apoi, la 19 ianuarie, subit și în împrejurări absolut misterioase, a murit, sau s-a sinucis prin împușcare, cumnatul lui Brejnev, prim-loțiitorul președintelui KGB, generalul de armată Simeon Țvigun, iar după cinci zile a murit și secretarul Mihail Suslov. Valul de arestări a cuprins și familia lui Brejnev: pentru niște mașinațiuni cu briliante, a fost arestat amantul fiicei lui Brejnev, artistul țigan pe nume Bureateț, fiica însăși fiind interogată. Pe scurt, lui Leonid Ilici nu-i ardea în acele zile de Polonia, de Afganistan și cu atât mai puțin de proiectul "EMMA". La Moscova circulau peste tot zvonuri privind o rapidă schimbare a conducerii de partid. Chiar Stavinski, imediat după înmormântarea lui Suslov, a auzit o anecdotă la fumoarul uzinei de la Satura.

— Ascultați, fraților! spusese tare, fără să se ascundă, un tânăr cu ochi albaștri. Cică Brejnev se ridică la Mausoleu în timpul înmormântării lui Suslov, scoate o hârtie din buzunarul hainei și citește: "Tovarăși! Astăzi.... partidul nostru și întreg poporul sovietic a suferit o grea pierdere.... A încetat din viață scumpul și iubitul nostru Leonid Ilici Brejnev! Doamne, ce citesc eu? Ptiu! Iar am îmbrăcat haina lui Andropov!"

Capitolul 5

— Măcar pentru ziua mea de naștere, ai putea să mergi la atelier pentru probă, ca să ai un costum nou pe 6 februarie, îi spuse nervoasă Galea lui Stavinski, când acesta se afla ca de obicei, în trecere în Moscova.

Stavinski vedea că Galea e încordată la maximum, că nu mai poate amâna îndeplinirea obligațiilor familiale. Nu e nimic mai primejdios decât o femeie nesatisfăcută. Însă acum era pregătit pentru această "operațiune".

La Baku, un oraș unde poți cumpăra absolut orice pe sub mână, chiar și prezervative de import, a cumpărat de la "vaporeni" heroină. Cândva, la Portland, Barbara de la magazinul 7/11, își făcea de cap cu heroină și în acele nopți, într-adevăr, își pierdea cu totul capul. Nu i-ar fi fost prea greu să o îmbete pe Galea în timpul obișnuitelor mese de la restaurant și apoi să-i toarne, înainte de culcare, în paharul cu apă minerală, puțină heroină.

Și această noapte a venit într-adevăr, o noapte cum nu mai cunoscuse nici el, nici ea. Fie că era ahtiată după sex, fie că își pierduse cu totul capul, euforizată de narcotic, Galea i-a arătat în pat, toate picanteriile pe care și le însușise în vremea când își înșela soțul. În timpul actului, gemând, îl asigură: "Ți-a mai crescut, pe cuVânt", iar Stavinski încerca să o convingă că i se pare, din cauză că e beată. Însă ea îi săruta penisul, țipând amețită: "Îmi place, îmi place la nebunie!" Chiar regreta că nu se întâmplase acest lucru mai devreme, în prima noapte pe care o petrecuse în apartamentul lui Iurișev.

— Știi, nu ar fi rău să îl inviți de ziua ta pe Iura Ciurbanov, îi spuse el într-o clipă de odihnă.

Iura Ciurbanov, ginerele lui Brejnev, era loctiitorul ministrului Afacerilor Interne al URSS și, fără îndoială, știa în ce lagăr sunt închiși deținuții străini. În sfârșit, lui Stavinski i se oferea această șansă, de dragul căreia devenise generalul Iurișev!

Galea aprecia în felul ei această idee. Perfect! Tânărul general Iurișev are nevoie să intre în sferele înalte. Dar nu neapărat să ai cunoștințe numai printre cei din suita lui Brejnev.

Dimineață au mers amândoi la atelier pentru probă. Când o văzu pe Galea cu soțul, tânărul croitor Volodea Ivanov, desfăcu larg brațele:

— O, în sfârșit! Voiam deja să pun costumele dumneavoastră la naftalină, cum face mătușă-mea Olea din orașul Ialta! Pofțiți în cabină pentru probă, tovarășe general....

Stavinski nu acordase nici o atenție spuselor croitorului, despre mătușa Olea din Ialta. Intră în cabina de probă, se dezbracă și așteaptă. Galea stătea în hol și răsfoia o revistă de modă. În sfârșit, apăru croitorul cu costumele. Erau, într-adevăr, minunate. Îi veneau ca turnate, dar croitorul se învârtea mereu în jurul lui, așeza reverele, nota ceva, încrețea stofa în talie și, în acest timp, turuia mereu:

— Cum spune mătușa mea Olea din Ialta, costumul vă vine "beton"! Ridicați mâna, tovarășe general. Nu vă strânge la subsuori? Minunat! O, dac-ar vedea mătușa mea din Ialta cui îi cos eu costumul ăsta!

Dintr-o dată, pe Stavinski parcă îl trecu un șoc electric. "Ialta, mătușa Olea"?!

— Stați liniștit, tovarășe general, nu vă mișcați, că vă înțepați, zâmbi croitorul. Mătușa mea Olea e acum bolnavă și bătrână, dar o dată, în tinerețe, s-a înțepat atât de tare, că a rămas însărcinată. Ha, ha!

— Care e numele de familie al mătușii dumneavoastră? zise încet Stavinski.

— Krâlova, spuse la fel de încet croitorul și adăugă și mai încet, uitându-se spre ușa care dădea în holul în care se afla Galea și alți clienți: Mătușa vă transmite salutări. Faceți comandă de niște pantaloni, sau de o haină, ca să mai veniți la probă încă o dată. Și veniți mâine după opt seara. Nu o să mai fie nimeni aici și o să putem vorbi.

Capitolul 6

Trecuse deja o lună de la sosirea Virginiei în MiniAmerica, bizarul orașel-școală al KGB-ului. În prima săptămână, nu o deranjase nimeni; se trezea târziu, se plimba alene pe cele două străzi ale orașelului Avenue of Americas și Seventh Street, privind reclamele și vitrinele.

Din magazinul 7/11 își alegea îndelung produse americane: cosmetice, șampon, alimente. Când atingea aceste lucruri ștampilate cu marca Made în USA, simțea plăcere și amărăciune, ca atunci când recitești pagini îngălbenite de vreme.

Dimineața, cele două străduțe construite în manieră americană, erau acoperite cu zăpadă. În vecinătatea lor era un câmp și el acoperit cu zăpadă, dincolo de care se vedea o pădure deasă de pin. Virginia nu știa dacă terenul din jurul orașelului e împrejmuț cu sârmă ghimpată, dar înțelegea că nici nu se pune problema evadării. Cinstit vorbind, nici nu-i trecea prin cap să evadeze. Obosise după atâtea întâmplări trăite cu Stavinski la Washington și la Moscova, după interogatoriile de la Lublianka, după experiența cu pușcărișele și cu deținutele minore.

O resemnare blândă în fața sortii și gândul la copilul ce va veni îi umpleau acum sufletul. La urma urmei, colivia asta de aur e mai bună decât celula închisorii. În prima seară, bătrânul colonel Stanley îi oferise cincizeci de dolari pe săptămână, ("când vei începe să lucrezi, vei primi mai mult", spusese el) și acum își putea planifica singură cumpărăturile: șase dolari pe zi pentru mic dejun, prânz și cină la restaurantul hotelului, iar restul pentru cafea și produse cosmetice. Însă, firește, prima grijă a fost să-și cumpere o cremă franțuzească Lancome, săpun și un deodorant. Spre mirarea ei, aici toate erau mai ieftine decât în Statele Unite. Într-o zi, a descoperit pe raftul unui magazin, jucării pentru copii și s-a hotărât să le cumpere imediat, oricât ar costa. Dar vânzătorul, același bărbat brunet cu pipă care chemase polițistul, i-a spus:

— Jucăriile poți să le iei pe degeaba. Cine știe ce idiot le-o fi adus aici?! În orașul nostru, nu sunt copii și nu cred că vor fi vreodată.

Pe noptiera din camera ei de hotel, au ajuns astfel o păpușică din plastic și un pinguin mic, gonflabil. Dacă făceai abstracție de faptul că ești în Rusia, și dacă uitai că la marginea pădurii se află foisoarele de pază, puteai trăi în acest orașel aproape ca acasă, aproape ca în hotelul ei din Altadena.

La ora două, locuitorii orașelului ieșeau pe stradă după cursurile de dimineață, desfășurate în același hotel, Holliday Inn. În partea a doua a

zilei, erau obligați să ducă o viață "americană" activă: să conducă cele patru automobile de la un capăt la altul al străzii, unde se afla indicatorul No parking 8 a. m. 2 p.m., să meargă la cafenea, să joace bridge, biliard sau jocuri mecanice, să facă cumpărături din magazine, să citească ziare americane, să chibițeze pe tema baseball-ului, să-și verifice contul din bancă și să facă curte celor câteva femei din acest "schimb" — trei studente de la școala de spionaj, administratoarea hotelului, Mickey, și Gloria, o chelneriță de la restaurant. Desigur, flirtul era prefăcut, nicidecum serios. Toți știau că Mickey e fiica bătrânului colonel Stanley, iar Gloria, soția unuia dintre profesorii de la școala de spionaj, spaniolul Rodriguez. De aceea, Virginia fiind "liberă", deveni obiectul interesului masculin general.

La început, Virginia a stat departe de toate acestea și, după ora două după-amiaza, prefera să se retragă în camera ei, cu o cărțuie de citit. Hotelul avea o bibliotecă destul de mare — mândria lui Stanley. Adunase aici o grămadă de cărți ieftine, în majoritate best-seller-uri americane. Însă în timpul meselor, deși stătea alături de Stanley și era oarecum sub tutela lui, nu avea unde să se ascundă de privirile insistente ale bărbaților, care lăsau să scape, ca din întâmplare, câte un cuvânt admirativ la adresa ei.

De fapt, și ea îi examina pe acești "studenți". Erau treizeci de persoane de vârste diferite, însă majoritatea aveau în jur de treizeci de ani, și de diferite naționalități: bulgari (cei mai mulți dintre străini), armeni și chiar coreeni. Totuși, majoritatea erau ruși.

"Oamenii aceștia", se gândea Virginia, "vor pleca peste un timp în America și vor trăi acolo cu documente falsificate, își vor înființa propriile magazine și firme, chiar ziare și bănci, vor circula cu mașini americane pe autostrăzile americane, se vor culca cu femei americane și chiar vor zămisli copii americani, și toate acestea pentru ca să spioneze și să distrugă țara mea".

Dar, oricât de straniu ar părea, în sufletul ei nu îi ura. Poate că îi invidia, îi invidia pentru că fiecare dintre ei va pleca în America. Și mai mult, pentru că se simțea abandonată și uitată de persoanele împotriva cărora vor acționa ei: Daniel Cooper, David Mac Carrie și Robert Carol.

În fiecare zi, la cină, Stanley o întreba despre micile neconcordanțe și nepotriviri ale orașelului cu viața tipic americană. Virginia găsea o mulțime: în magazine nu exista inscripția Sale, nu existau cupoane, la cafenea nu se găseau pahare din plastic, în sala de cinematograf, unde seara rula vechi filme americane, nimeni nu stătea cu picioarele ridicate pe speteaza fotoliilor din față, la bufet nu se vindeau floricele de porumb.

— În plus, nu au American Express, glumi Virginia.

Peste câteva zile, remarcă faptul că nici una dintre observațiile ei nu a zburat pe lângă urechile colonelului: la 7/11, au apărut anunțuri mari cu: Sale, Discount 30%, în New York Times și, în Washington Post au apărut tăieturi în paginile unde se găseau cupoane care făceau reduceri la pasta de dinți și la lenjeria pentru bărbați.

După o săptămână, colonelul nu i-a mai dat cincizeci, ci optzeci de dolari și i-a spus râzând:

— Doamnă, ai câștigat o primă!

Virginia se uită mirată la el.

— Pentru ce?

— Apropo, continuă colonelul, vreau ca mâine, la ora nouă fix, să vii la cursurile mele. Nu te teme, nu vei avea de făcut cine știe ce, pur și simplu stai să te uiți. Cursul se va ține la bar....

Însă, desigur, "stai să te uiți" era un fel de a spune. Dimineată, când a ajuns la barul Now, Virginia a găsit acolo o grupă formată din opt persoane, iar colonelul Stanley, îmbrăcat în civil și cu nelipsita havană în gură, ședea în fața lor pe un scaun înalt, lângă teigheaua barului, și ținea în mână cartea How to pick a girl.

— Astăzi avem lecția practică pe tema "Cum să agăți o americană". Acum o săptămână, v-am dat să citiți această carte și cred că ați studiat-o, iar acum să trecem la practică. Virginia dragă, vino încoace, zezi lângă mine, zise el și îi arătă un scaun înalt de la bar. Ei, cine are curaj? se adresă el grupei. Cine vrea să se apropie și să agațe această fată frumoasă?

Colonelul Stanley vorbise într-o engleză atât de clasică, încât Virginia, ascultându-l, uită că se află în Rusia. Lecția aceasta, ca și următoarele, semăna cu lecțiile de la studioul de teatru, cu repetițiile după sistemul lui Stanislavski — "viața reală în circumstanțe propuse" — care îi plăcuseră atât de mult Virginiei în tinerețe. Iar cartea Cum să agăți o fată (un best-seller de acum cinci-șase ani) în calitate de manual la o școală KGB o distra de minune.

Își amintea zvonurile din ziare pe marginea acestei cărți. Un tânăr modest și timid nu putea să-și găsească o prietenă sau măcar să facă cunoștință cu o fată sau o femeie. Atunci a luat un magnetofon, a pornit pe stradă ca reporter și a început să le întrebe pe trecătoare, cum e mai bine să facă cunoștință cu ele.

Peste câteva luni, a adunat interviurile într-o carte pe care a publicat-o.

Virginia se așeză la bar, comandă Pepsi și își așteaptă primul "candidat": un caucazian tinerel și simpatic, puțin impertinent. Caucazianul se așeză la bar pe scaunul de lângă Virginia și îi întinse cu destulă ușurință bricheta, atunci când ea, făcând-o pe americanca plictisită, scosese o țigară. Virginia ascultă oarecum binevoitoare primele fraze gata învățate, dar când el se așeză alături și spuse: "Pot să vă cumpăr ceva de băut?", Virginia se întoarse brusc spre Stanley și dădu din cap: "Nu".

— Ce s-a întâmplat? întrebă colonelul.

— Mai întâi, nu știe pe cine interpretează, explică ea. Ce e? Popă, om de afaceri? În orice caz, după cum miroase, cred că e vidanjor. Iertați-mă, dar pute ca un tomberon. Nici o americană nu stă la discuții cu un bărbat care miroase așa de rău.

Pentru prima oară, Virginia îl văzu pe rotofeiul și jovialul Stanley făcându-se roșu de mânie.

— Bravo, spuse el printre dinți Virginiei, și se întoarse către studenți.

Apoi, femeia auzi o înjurătură americană, cum nu auzi deseori nici măcar în Harlem.

— De câte ori v-am spus să folosiți săpunul scump, șamponul scump și deodorantele? Faceți economie, ticăloșilor! Economisiți la săpun ca să vă rămână de brandy! Astăzi voi trece prin camere și voi verifica personal săpunul fiecăruia. Cine s-a spălat azi pe dinți cu Fresh Start?

Nimeni nu ridică mâna.

— Așaaa.... Măcar bine că recunoașteți. Faceți de rușine școala în fața lui Miss America.... Următorul!

În acest fel, Virginiei i-a rămas numele "Miss America".

A doua zi, toată grupa lui Stanley mirosea a săpun Chole și a apă de colonie Cavalier, toți aveau unghiile tăiate cu grijă și nimeni nu vorbea cu Virginia. Îi era tot mai greu să-i evite în timpul lecțiilor, dar și după aceea, seara. Acești bărbați erau bine instruiți, cunoșteau bine literatura, muzica americană și engleză, atât clasică, cât și cea modernă. Erau absolvenți ai institutelor de limbi străine din Moscova și din provincie, ai Școlii Militare Superioare de traducători și ai școlii KGB-ului. Studiaseră cel puțin zece-doisprezece ani limba engleză, stăteau zile întregi, după spusele lor, în cabinete fonetice, își însușeau pronunția engleză și americană, parcurgeau munți de cărți și știau pe de rost pagini din literatura clasică și modernă.

Virginia se adaptă repede ritmului din orășel. Lecțiile ei de viață americană se desfășurau tot mai des, ca niște vesele repetiții teatrale. La cursurile ei începuseră să vină studenți și din alte grupe, iar colonelul Stanley îi lăsase, încetul cu încetul, întreg cursul, în timp ce el se ocupa de problemele administrative. Începând din a treia săptămână, Virginia primea o sută de dolari pe săptămână. Nu era rău pentru un orășel în care, în afară de alimente și obiecte de toaletă, nu aveai ce cumpăra.

În restaurantul hotelului, în noaptea de Anul Nou, studenții i-au dăruit cadouri și au curtat-o insistent. Apoi, la unul din cursuri — "Comportarea la discotecă" — în sunetul muzicii disco, îmbujorată toată de atâta dans și enervată de inutilitatea muncii sale, (nu reușea nicicum să-i facă pe bărbații aceștia mai puțin țepeni), în vacarmul, râsul și emoția generală, Virginia văzu deodată că studenții se liniștesc brusc și rămân nemișcați. Ea continua să le arate pașii de dans dar, urmărindu-le privirea, se întoarse spre ușă și...

La ușă se afla colonelul Stanley și un general în vârstă, cu ochelari cu ramă de baga și privirea obosită. Era cel care o servise cu sandvișuri cu icre, în cabinetul său din Piața Dzerjinski, cel care îi hotărâse soarta și o trimisese aici. Îl vedea pentru prima dată în uniformă de general.

Confuză, neștiind de cât timp se uită ceilalți la ea, Virginia se grăbi să închidă magnetofonul. Ritmul îndrăcit al muzicii disco se întrerupse brusc.

— Nu, nu, spuse generalul. Continuăți....

Și ieși din sală împreună cu colonelul Stanley.

Înainte de prânz, Virginia primi vizita lui Mickey, fiica bătrânului Stanley, care îi spuse:

— Tata te roagă să treci pe la el pe la birou. Du-te și îmbracă o rochie frumoasă, adăugă ea clipind din ochi.

Virginia se gândi mult timp cu ce să se îmbrace. Desigur, în biroul lui Stanley va fi și generalul. Cum să se poarte? Oamenii lui îl omorâseră pe Iurișev la aeroport și tot ei o aruncaseră în închisoare, o interogaseră, o hrăniseră cu zoaie și o băgaseră în celulă cu Vasili. Însă, pe de altă parte, nu ea singură venise aici ca spioană? Și oare nu acest general a scos-o din închisoarea aceea groaznică și a adus-o aici, în condiții de viață omenești?

Până la urmă îmbracă rochia violet-deschis, decoltată, cu care se prezentase la restaurantul hotelului Capitol Hilton, pentru întâlnirea cu

Daniel Cooper. Tot ca atunci, își legă părul la spate. Era unica ei răzbunare pe CIA și pe șeful departamentului rus, Cooper, pentru că o abandonase aici.

În cabinetul colonelului Stanley, masa era pusă pentru trei persoane. Pe masă era și o sticlă de șampanie franceză. Când Virginia intră, generalul și colonelul Stanley se ridicară și o salutară respectuos. Jena primului minut trecu după o conversație ușoară. Stanley ridică paharul, toastând pentru Virginia sau, după cum spunea el, pentru "Miss America". Apoi începu să laude nemaipomenitele talente pedagogice ale Virginiei și, ambalându-se, povesti cu haz generalului amănuntele comice de la lecția "Cum să agăți o americană" și alte evenimente din viața orașelului.

După masă, generalul îi spuse:

— Aș vrea să vă invit la o plimbare. Aveți ceva împotriva?

Lângă hotel se afla o limuzină neagră, lungă, și o Volgă în care se afla garda generalului. Imediat ce Virginia și generalul ieșiră din hotel, un militar alergă spre limuzină și deschise portiera. Limuzina porni lin, apoi ieși din orașel, traversă câmpul și, fără să se oprească la punctele de control, pătrunse în pădurea de pini. Așezați pe locurile din spate, separați de șofer printr-un geam de sticlă opacă, generalul și Virginia tăceau.

Se vedea mirifica pădure rusă, în care căciulile de zăpadă alb-albăstrie ale arborilor străluciau în soare. Discul portocaliu al soarelui sclipea după copaci, parcă fugind după mașină.

Generalul o luă de mână. Ea îl privi cu ochi sfioși, speriați. Generalul puse mâna pe umărul Virginiei și o trase spre el. Ascultătoare, se lipi de uniforma lui și observă aproape mașinal că miroase a săpun bun și a apă de colonie de calitate.

Capitolul 7

"Conform informațiilor noastre, în sistemul Direcției Generale a unităților de muncă și reeducare de pe lângă Ministerul de Interne al URSS, există un lagăr special pentru deținuții străini. Lagărul se află în orașul Potma, la 280 de mile nord-est de Moscova. În acest lagăr a fost închis pilotul avionului "U-2", Harry Powers, precum și cei acuzați de transport de narcotice în URSS, americanii Herald Amster, Paul Brower și Denis Bam. În 1976, în lagăr nu erau decât bărbați, aproximativ 110, din diferite țări ale lumii. Deținuții sunt obligați să lucreze la o fabrică ce produce lustre de cristal și cutii de televizor. Deținuții poartă uniforme de flanel cu numele lor — nu cu numere! scrise în față și în spate. Hrana este foarte proastă, rația zilnică cuprinde până la 1.500 calorii.

Nu este exclus ca, de atunci, în cadrul acestui lagăr, sau undeva în vecinătate, să fi fost construit un lagăr de femei sau o baracă pentru deținutele străine.

Din păcate, acestea sunt toate informațiile de care dispunem. Vă recomandăm să nu intrați în contact cu lucrători ai KGB-ului, ci să căutați să faceți cunoștință cu șefi din Direcția unităților de muncă și reeducare și personal cu șeful Direcției, general locotenent Ivan Bogatârev.

Rugăm să ne transmiteți imediat toate materialele privind submarinul "U-137" și cauzele pătrunderii sale în apele suedeze. Suntem extrem de interesați și de orice altă informație secretă la care aveți acces...."

— Fac acest lucru numai în schimbul scoaterii mele și a Virginiei din URSS, anunță Stavinski pe croitorul Volodea Ivanov și dădu foc în scrumieră, mesajului secret primit de la Mac Carrie și Daniel Cooper.

Mesajul mai cuprindea în final o singură frază: "Suntem încântați de curajul de care ați dat dovadă și ne rugăm pentru succesul dumneavoastră și pentru sănătatea Virginiei", îi scriau din Washington.

— Se roagă! spuse sumbru Stavinski. Virginia e deja în luna a treia, are nevoie de hrană corespunzătoare, regim, aer curat, plimbări. Iar ei se roagă! Nu, voi da toate materialele secrete, numai când ne vor scoate pe mine și pe ea din URSS. Cum să ne scoată, să-și bată ei capul !

— Dar nici măcar nu știm în ce închisoare se află! Mai mult, gândiți-vă: ce sens ar avea pentru spionajul american să vă scoată din URSS, dacă acum ocupați o asemenea funcție?! spuse Volodea.

— Tocmai de aceea am să tac până când mă vor scoate, zise Stavinski. Transmiteți-le doar că este într-adevăr vorba despre o nouă armă strategică extrem de puternică, ce poate zgudui din temelii orice continent. Să știe că încercuirea Europei cu această armă a început deja prin campania submarinului "U137" și va continua în următoarele săptămâni. Mai mult nu spun, nici un cuvânt.

— Ciudat, spuse Volodea. Dacă aveți în mână o informație așa importantă, puteți să o țineți în secret? Dar dacă, Doamne ferește, se întâmplă ceva cu dumneavoastră, înseamnă că arma va rămâne în mâinile Kremlinului, iar acești ticăloși vor îngenunchea întreaga lume?

— Dar dacă eu vă dau astăzi materialele despre armă, într-o săptămână apar în ziarele americane, iar peste încă o săptămână, KGB-iștii mă omoară. Așa că transmiteți la Washington condițiile mele: planurile noii arme în schimbul eliberării mele și a Virginiei.

După ce primi raportul cifrat al lui Volodea, șeful departamentului rus, Daniel Cooper, îi spuse lui David Mac Carrie într-o pură limbă rusă:

— Crucea mă-sii! Clipă de clipă e tot mai greu! Ce trebuie să facem acum, să căutăm niște dubluri și pentru Stavinski, și pentru Virginia? Sau să trimitem trupe pentru ei în toate închisorile rusești și la Marele Stat-Major al Armatei Sovietice?

— Dacă rușii au organizat o evadare, dintr-o închisoare turcească, pentru viitorul ucigaș al Papei..., începu Mac Carrie.

— Lasă comparațiile! îl întrerupse nervos Cooper. Dacă aș avea posibilitățile lui Andropov, nu am avea nevoie nici de Stavinski, nici de Iurișev. Aș fi oprit de acum douăzeci de ani scurgerea de informații tehnico-științifice și rușii nu ar fi avut nici rachete intercontinentale, nici submarine atomice. Iar acum am ajuns să furăm de la ruși propriile noastre secrete tehnice. Nu m-aș mira să aud că și această nouă armă a rușilor este șterpelită. Dar ce putem face?! Ce situație idioată! Pe de o parte, trebuie prevenit Pentagonul și partenerii NATO despre noua amenințare sovietică, iar pe de altă parte, nu avem nici cea mai vagă idee despre ce dracu' au mai născocit....

Către șeful Marelui Stat-Major, Mareșalul Oparkov. Urgent, strict secret.

Conform informațiilor oferite de serviciul nostru special din Norvegia, alaltăieri, 3 februarie, la Oslo, în cadrul consfățuirii Forțelor Militare NATO, a luat parte șeful departamentului rus al CIA, colonelul Daniel Cooper, care s-a întâlnit în aceeași zi cu șeful Statului-Major Unificat al NATO, generalul american Peter N. Scott.

Astăzi, 5 februarie, la Oslo s-a declarat că, în perioada februarie-martie, se vor desfășura în nordul Norvegiei, marile manevre NATO "Ella Express-82", la care vor participa în jur de 15.000 de militari, nave de război și avioane ale Statelor Unite, Canadei, Republicii Federale Germania, ale Italiei, Olandei, Luxemburgului și Norvegiei. Concomitent cu manevrele NATO, în Suedia se vor desfășura exerciții ale forțelor armate suedeze, la care vor lua parte 24.000 de militari, aviația și flota.

Acest comunicat va fi publicat mâine în ziare.

Șeful Direcției Generale de Informații al Armatei Sovietice general locotenent B. Krasnopolski

Moscova, 5 februarie 1982

Când citi acest comunicat în biroul mareșalului Oparkov, Stavinski simți literalmente că i se înmoaie picioarele. Idiotul! Știa prea bine: atâta timp cât se află aici, în Rusia, nu trebuie să dea americanilor nici o informație, nici una! Au primit de la croitor un mesaj cifrat, despre faptul că se pregătește încercuirea Europei cu o nouă armă și, iată, Cooper s-a și dus la șeful Statului-Major al NATO. Însă, fără îndoială, KGB-ul are agenți în CIA și în Statul-Major al NATO. Și dacă KGB-ul află cauza plecării lui Cooper la Oslo.... Gata! Nu se va mai întâlni cu croitorul, dracu' l-a pus să-i vorbească despre armă! Bine măcar că nu a scăpat nimic despre minisubmarinele lui Benjer! Dar era timpul să-i spună lui Oparkov despre idee. Benjer îl întreba în fiecare zi dacă a raportat mareșalului. Dacă întinde prea mult coarda, există riscul ca Benjer însuși să i-o ia înainte.

— Cred că manevrele NATO sunt un răspuns întârziat, la concentrarea noastră de trupe la granița Poloniei, îi spuse el mareșalului Oparkov și arătă spre o hartă uriașă a Poloniei, aflată în stânga sa, pe peretele biroului.

Pe această hartă, întreaga Polonie era străbătută de săgețile groase ale atacurilor cu tancuri. Principalul atac era îndreptat asupra porturilor poloneze: Gdansk, Gdynia, Szezecin.

— Cei de la NATO înțeleg foarte bine, spuse Oparkov. Dacă Jaruzelski nu se descurcă singur cu "Solidaritatea", atunci vom intra în Polonia. De aceea zăngăne armele, să ne sperie. Dar mai târziu, Gdanskul și Gdynia vor fi blocate de flota noastră, adăugă bătrânul și se lăsă obosit în fotoliu, ca să soarbă din ceașca lui de ceai tare. Însă va trebui să amânăm expediția lui Gușcin cu două luni. Nu trebuie să ne băgăm acolo când au ei manevre. Trebuie să așteptăm. Or să se învârtă în jurul cozii vreo două-trei săptămâni, or să manevreze un pic, iar apoi, ca de obicei, se vor odihni jumătate de an. Apropo, își miji ochii albaștri și-și dădu la o parte moțul sur de păr de pe frunte, ce ar fi ca, în vreme ce forțele NATO sunt în nord, noi să înțepăm fundul mării undeva în sud, lângă Italia? Italia e a doua după Suedia în planurile noastre, nu?

Apăsă un buton de pe birou și continuă:

— Cu comandantul Flotei. Gorceakov? Aici Oparkov. Uite ce-i, peste o oră, generalul Iurișev îți va comunica două puncte de pe fundul mării lângă Italia. Trimiteți în punctele astea un submarin ca să ia probe de sol.... Da, pentru proiectul "Groapa adâncă". O să-ți spună personal amănuntele. Salut.

Oparkov întrerupse legătura și se uită la Stavinski.

— Așaaa.... Apropo, bine ar fi ca filmul ăsta, "Groapa adâncă", să ruleze la ziua de naștere a Galinei....

Oparkov avea fața obosită, dar mulțumită. Acum, când după două nopți de nesomn, Polonia se afla la sfârșitul blocadei trupelor Pactului de la Varșovia, mareșalul își putea permite să se odihnească și să se destindă. Apăsă din nou pe un buton și își chemă aghiotantul, pe maiorul Reazanțev:

— Kolea, îi spuse el maiorului, telefonează la Goskino și cere pentru mâine "Groapa adâncă".

— Dar ne-au dat deja "Lumea jazz-ului", tovarășe mareșal.

— Nu-i nimic, să dea și "Groapa", că n-or să sărăcească.

Stavinski simți că își vine în fire; sângele îi revenea în obraji.

Trebuia să dea urgent toate datele lui Gorceakov, să trimită submarinul în Italia și, în plus....

— Cred, Nikolai Victorovici, îi spuse el lui Oparkov, că istoria cu Gușcin nu a prins.

Oparkov se uită întrebător la el.

— Nimeni din Occident nu crede că Gușcin a ajuns în strâmtoarea Karlskrona, din cauza unei greșeli de navigație. Mai mult ca sigur, serviciile occidentale de spionaj încearcă să își explice ce a făcut el acolo. Altfel spus, interesul spionajului occidental e îndreptat acum asupra submarinului "U-137" și asupra a tot ce e legat de el. Pe de altă parte, cercul oamenilor Aplicați în proiect se extinde pe zi ce trece: constructorii din Baku, uzina din Șatura. De aceea ar fi minunat ca spionajul occidental să-și piardă interesul față de submarin și față de Gușcin. De pildă, să-l băgăm pe Gușcin în închisoare pentru acțiunea din Suedia. Desigur, nu de-adevăratelea, ci doar să dăm posibilitatea unei astfel de informații să se strecoare în Occident...

— Am înțeles, spuse Oparkov, nu-i rea ideea. O să mă consult mâine cu generalul Krasnopolski. Va fi mâine la petrecerea Galinei?

Stavinski strânse din umeri.

— Trebuie invitat, spuse Oparkov.

— Cred că, cel mai bine ar fi ca, informația să nu vină din partea spionajului sau de la KGB, ci din lagăr sau din închisoarea în care, chipurile, ar fi închis Gușcin, sugerează Stavinski. Adică să luăm legătura cu Direcția lagărelor și penitenciarelor, cu generalul Bogatârev.

— Mai întâi trebuie neapărat să ne sfătuim cu spionajul, cu Krasnopolski, observă Oparkov și întrebă: Apropo, ai cumpărat ceva pentru Galea?

— Încă nu. Nu-mi trece prin cap ce să-i cumpăr. Poate mergem împreună prin magazine?

— Ei, zâmbi Oparkov, să-i dăm un telefon șefului Direcției Comerciale a Armatei.

Întinse mâna spre telefon, dar Stavinski spuse:

— Mai este o problemă, tovarășe mareșal. Academicianul Benjer m-a rugat să vă raportez despre o nouă idee de a lui.

Stavinski îi enunță pe scurt ideea construirii unor minisubmarine telecomandate, pentru "EMMA", apoi scoase din mapă câteva hârtii cu desenele lui Benjer.

Oparkov asculta în tăcere. Ca și lui Stavinski, atunci când auzise de proiect, lui Oparkov nu-i trebuia decât câteva clipe ca să înțeleagă esența proiectului și perspectivele sale. Și, chiar fără să se uite la desenele lui Benjer, Oparkov se ridică din fotoliu și păși tulburat prin birou.

— Extraordinar! exclamă el. Pur și simplu genial! După tine, când pot fi gata submarinele astea?

— Cred că într-un an....

— Drace! făcu supărat Oparkov. Astăzi am avea nevoie de ele, astăzi! Nu, nu putem să amânăm cu un an încercuirea Suediei cu arma seismică. Îmi stă în gât Suedia asta, toată Flota Mării Baltice mi-o ține în laț. Așa că va trebui să încercuim Suedia tot cu metoda veche: să forăm cum am forat și înainte. Iar minisubmarinele, ah, dacă am avea acum vreo două sute, care să se târâie încetișor pe lângă toate bazele navale NATO și să aștepte acolo termenul stabilit mai târziu! Atunci am propune Statelor Unite dezarmarea totală, scoaterea rachetelor și tancurilor din Europa!

Se îndreptă spre masă, gândindu-se să îl sune imediat pe Ustinov, și puse chiar mâna pe telefon, dar în ultimul moment se opri. Nu, Ustinov nu ar face nici un pas fără aprobarea lui Brejnev, iar lui Brejnev nu-i arde acum de minisubmarine. La dracu', atunci cui să-i telefoneze? Lui Dimitriev, președintele Comisiei Industrii Militare a CC? Dar nici Dimitriev nu va lua nici o hotărâre fără Brejnev. Nu, minisubmarinele cu matrițe seismice constituie o armă a viitorului, vor fi arma celui care va veni la putere după Brejnev. Dar cine? Cemenko? Kirilenko? Grișin?

Oparkov răsuflă din greu. Brejnev ăsta e cu un picior în groapă! De fiecare dată durează câteva luni când se duce cu un proiect nou la el. Va trebui să aștepte.... De-ar lua altcineva puterea mai repede.... Unul mai energic, mai hotărât....

Mareșalul luă receptorul unui telefon normal, de culoare neagră, și spuse telefonistei:

— Vreau legătura cu șeful Direcției Comerciale a Armatei.

Capitolul 9

Ziua de lucru a președintelui KGB, generalul Andropov, începea devreme, cu două ore înainte de începerea programului pentru ceilalți lucrători. Generalul dedica acest timp studierii limbii engleze. De trei ori pe săptămână lunea, miercurea și vinerea la ora 6,30 dimineața, mașina de serviciu se afla deja în fața casei cu numărul 119 de pe bulevardul Vernardski.

În mașina încălzită, intra Nina Antonova Mironova, zgribulită de gerul dimineții, o femeie de patruzeci de ani, înaltă, bine făcută, cu o față rotundă de rusoaică, mâini pline și piept mare. Nina Antonova era șefa catedrei de limbi străine a Universității din Moscova, una dintre cele mai bune, dacă nu cea mai bună profesoară de limbă engleză din URSS.

Mașina pornea imediat ușor, lin spre casa în care locuiau, ocupând câte două etaje, Leonid Ilici Brejnev, Andropov, președintele KGB, și Nikolai Șcegolov, ministrul Afacerilor Interne.

Nina lua liftul până la apartamentul generalului. El o aștepta cu ușa deschisă și, fără să facă zgomot, ca să nu-și trezească soția, o conducea în birou. Din această clipă, în decurs de două ore, limba rusă era scoasă din uz. Nina Antonova, elevă a profesorului bulgar Lozanov și o entuziastă a metodei lui de învățare a limbilor străine, îi interzicea generalului să vorbească în rusește în prezența ei; ba, mai mult, născocise nume englezești pentru ea și general.

Îl silea să învețe pe de rost texte mari, compuse de ea, din cuvintele și expresiile englezești cele mai uzitate. Nu numai să le învețe papagalicește, ci să le repete cu intonație, când pe șoptite, când în ritm alert, când cu un ton cântat. Acest procedeu îl ajuta să-și însușească cuvintele noi, intonația și pronunția engleză fără eforturi, ca într-un joc. Apoi citeau reviste englezești și americane, după care flecăreau pe teme distractive, iar la sfârșitul lecției, era obligatoriu un cântec englezesc sau american, pe care-l cântau pe două voci.

Aceste lecții își făceau simțită prezența și în restul zilei generalului. Nina Antonova îl deprinsese să citească zilnic Times și Washington Post. În ultimii ani, generalul își vedea fotografia în aceste ziare tot mai des și cu mai multă plăcere. La fiecare nou zvon privind boala lui Brejnev, ziariștii occidentali își puneau problema fără reținere: cine va lua puterea în Biroul Politic în "era postbrejnevistă". Numele generalului Andropov intra tot mai des între cei trei sau patru pe care pariau sovietologii și ziariștii occidentali.

O dată sau de două ori pe săptămână, mașina o aducea pe Virginia la vila de lângă Moscova, uneori pentru câteva ore, alteori pentru o zi întreagă. Supunerea Virginiei satisfăcea amorul propriu al generalului chiar mai mult decât fotografiile sale din Washington Post sau din Times.

Făcând din ea amanta sa, mai curând din orgoliu de bătrân și ambiție masculină — până atunci nu avusese nici o americană — generalul simțise față de ea, după prima noapte, ceva deosebit, o desfătare netrupească.

Virginia era prima victorie a viitoarei supuneri a întregii Americi. Nu trebuie să distrugă această țară cu bomba atomică sau cu arma seismică, nu trebuie să ocupe teritoriul ei gigantic și să-i bage pe fermieri în colhozuri. Nu, va stăpâni America în alt fel. Era vorba de acea putere de care el deja se folosea de mult. Virginia va împânzi Statele Unite cu agenții săi, va infiltra oameni în toate cercurile sociale și administrative ale americanilor, va deschide în America bănci, ziare, posturi de radio, firme și companii de asigurări. Iar cu această țară, unde sunt deja mii de agenți care înregistrează ca niște mici computere cele mai insesizabile trăiri ale organismului american, el va discuta la fel cum discutaseră ei cu Rusia până nu demult: de pe poziții de forță. Țarii ruși, Lenin, Stalin, Hrușcirov, Brejnev, visau și ei să discute astfel cu America și cu întreaga lume, iar acum, acest lucru devine posibil, real. Arma seismică îi va da acel atu decisiv, va deveni "arma lui Andropov" și sub acest nume va intra în istorie. Însă înainte de a demonstra un model Hiroshima în Suedia, prin această armă, poate câștiga mici războaie pe tăcute, în taină; de

exemplu în Afganistan, în Angola, în Yemen sau în Salvador. Iar când, cu ajutorul tuturor mijloacelor: revoluțiile, contrarevoluțiile, puciurile militare și arma seismică ,va tăia întreaga Americă de Sud și toată lumea, de Statele Unite, atunci acest kitsch numit America și ramolita sa față bătrână, Statuia Libertății pe numele ei, va deveni la fel de supusă ca Virginia. Dar asta în viitor. Acum....

Generalul simți că a picat într-o istorie banală de genul "dragoste la bătrânețe". Deprins să analizeze la rece pasiunile străine și să se joace cu slăbiciunile omenești ale altora, el era convins că e protejat de prostiile lumești, de vulgaritatea plăcerilor iubirii. Însă acum, generalul se surprindea și ziua, în timp ce lucra, la ședința de urgență a Biroului Politic, în legătură cu moartea lui Suslov sau chiar la înmormântare, când făcea de gardă la sicriul protectorului său de partid și coautor la multe din intrigile și acțiunile internaționale — chiar și în aceste clipe se surprindea gândindu-se la Virginia. Era atât de frumoasă, când s-a întors spre el în timpul lecției de la discoteca "americană"... Și ce fermecător de sfioasă era în bazinul de înot și în baia finlandeză de la vila sa din afara orașului.... Și cât de sincer se entuziasma în fața a tot ce însemna vechea Rusie, când o ducea cu mașina prin Moscova, prin locurile istorice, prin muzeele și galeriile de artă.

Deocamdată, nu ieșiseră așa decât de două ori: într-o noapte, el a ordonat să se deschidă Galeria Tretiakov și a condus-o prin săli, arătându-i tablourile celor mai mari pictori ruși și gândindu-se că, o dată, o va duce noaptea la Kremlin și-i va arăta tezaurul Sălii Coloanelor, apoi o va conduce la Muzeul Pușkin, la Ermitaj sau la izbele de lemn construite fără nici un cui....

Se simțea extrem de satisfăcut după aceste excursii. Mai ales când au fost amândoi pe muntele Vorobiov, acum Lenin, de deasupra Moscovei, în parcul casei de oaspeți a guvernului sovietic. Moscova troienită, luminată de stelele înghețate și de ghirlandele șerpuiende ale becurilor de pe străzi, se așternea la picioarele lor. Înalt, monumental, drept în mantaua sa lungă de general, bărbatul stătea deasupra orașului, deasupra țării sale, astăzi stăpân secret, dar în curând al întregii puteri sovietice.

Sigur, o astfel de putere are și părțile sale împovărătoare. Nu putea să se plimbe pur și simplu cu femeia iubită pe străzile Arbatului, îndrăgite încă din tinerețe, nu putea să meargă cu ea la restaurant sau la Balșoi Teatr. Nici măcar la restaurantul Arhanghelsk, din afara orașului, nu putea intra cu ea decât după ce paza sa evacua în prealabil restaurantul de toți clienții. E dificil!

— Semăn cu un cămătar balzician, care deschidea numai noaptea sipetul cu aur, i-a spus el o dată Virginiei.

În dimineața de 6 februarie, au plecat la Zagorsk. Aerul rece te înțepa în obraji, iar pâcla dimineții de iarnă spânzura deasupra șoselei spre Iaroslav pustie, părăsită de orice mijloc de transport. Posturile de miliție, prevenite prin radio că va trece un cortegiu de mașini guvernamentale, goneau în șanțurile de pe marginea șoselei, cu zece kilometri în fața mașinii generalului, camioanele și mașinile personale, destul de rare în această dimineață de sâmbătă. Țara prin care gonia viitorul ei stăpân părea pustie, moartă și cufundată în zăpezi.

Generalul, care își întinsese picioarele lungi, ședea aplecat într-o parte în limuzina încăpătoare, bea ceai tare dintr-un pahar de sticlă cu suport de argint și citea Parcul Gorki, fornăind din când în când la impreciziile în descrierea Moscovei sau a obiceiurilor rusești. Virginia stătea alături pe banchetă, cu picioarele sub ea, se uita pe fereastră și bea ceai. Miraculoasa întorsătură a destinului ei n-o mai chinuia și n-o mai făcea să se trezească în miezul nopții, scăldată în sudori de groază. Acum, când loviturile slabe, abia simțite ale unei vieți noi îi răsuna în trup, nu numai instinctul ei de conservare, dar și al acestei a doua vieți, obligau natura ei actoricească să găsească acele nuanțe și detalii care îl captivaseră și vrăjiseră pe prea puternicul ei amant și ocrotitor. Nu viclenia, ci instinctul actriței o făceau să ghicească ce reacții așteaptă partenerul de la ea și cât de important era să se entuziasmeze de tot ce îi arată el. Într-adevăr, îi plăcea Rusia, o impresionau tablourile de la Galeria Tretyakov, o uimea până la încântare "Ivan cel Groaznic omorându-și fiul" și o fascina "Apariția lui Hristos în fața poporului"; o captiva Moscova privită de pe înălțimile Lenin, însă, intuitiv, își ambala sentimentele în reacții gălăgioase, tipic americane: Great! Wonderful! Exiting! Fantastic! Fără să se prefacă, ci doar accentuând emoțiile provocate de natura și arta rusă (la fel cum, în momentele intime, accentua mirarea sa provocată de potențele sexuale ale generalului), Virginia nici nu bănuia că pusese stăpânire pe inima generalului prin procedeul cel mai simplu, banal și poate trivial, dar și cel mai sigur: măgulirea.

După o oră de mers, în fața mașinii, parcă din veacurile istoriei ruse, apărură cupolele aurite ale lavrelor — mănăstirile rusești. Zvonul clopotelor de aur și lucirile zidurilor albe, orbitoare, spuneau povestea izvodirilor dintâi ale pământului rusesc.

Împrejmuită de un zid de cărămidă, cetățuia vechii mănăstiri Troița Sergheev, se înălța pe un umăr de deal înzăpezit. Cele patru colțuri ale cetățuiei erau străjuite de turnuri de piatră, parcă prevenind de primejdia de moarte care te aștepta dacă te încumetai să o cucerești cu puterea armelor. Iar pe cei care reușeau să treacă prin focul ucigător al bastioanelor din avanpost, îi așteptau turlele aflate chiar pe zidul cetățuiei. Din timpul răsturnării jugului tătar-mongol, această cetate a fost apărătoarea de nord a capitalei statului moscovit. Cel care venea în mănăstire ca oaspete bun și doritor de înălțare sufletească, era așteptat de unica intrare în cetate: poarta Uspenski, grea, ferecată în fier....

Acum, câțiva monahi în sutane negre, zgribuliți de ger ca niște vrăbioi, stăteau la poartă și întâmpinau prin plecăciuni reținute cortegiul generalului. Patriarhia bisericii pravoslavnice ruse, aflată în mănăstire, fusese prevenită din vreme de sosirea importantului vizitator, astfel că în această zi porțile mănăstirii erau închise, pentru orice alți vizitatori, fie ei ruși sau străini.

Fără să se oprească la poartă, limuzina generalului încetini și, urmând mașina însoțitoare din față, trecu pe lângă Uspenski Sobor, spre principala curiozitate a mănăstirii Troițki Sobor. După ce încălță călduroasele cizme scurte și luă paltonul cenușiu închis cu garnitură de blană, generalul ieși din mașină, întinzând mâna prevenitor spre Virginia.

Catedrala din piatră albă, clădită din blocuri frumos cioplite și ornamentată cu un brâu cizelat în piatră, se deschidea privirilor înalților

oaspeți. Vârful de aur al cupolei ținea spre cerul însorit precum coiful unui vechi războinic. Zăpada ușoară și pufoasă se răsfirea pe coiful de aur și, căzând mai departe, presăra scările din piatră albă, ce duceau în catedrală. La scara intrării principale, se aflau alți călugări, mai tineri, studenți ai seminarului teologic al complexului monahal. Întâmpinată cu plecăciuni adânci pe generalul care urca scările și pe însoțitoarea lui. Dinăuntru catedralei, se auzeau cântările utreniei.

La intrarea în catedrală, generalul își scoase căciula din blană. Virginia rămase uimită: pe dinăuntru, catedrala părea și mai impozantă decât pe dinafară. Arcuri de boltă prelungi, avântate în sus, și emisfera deschisă a cupolei, pe unde se prelingea un șuvoi de lumină, sporeau volumul navei bisericii. Vechea pictură murală, cele trei rânduri de icoane ale iconostasului, roșii-albastre, ferecate în argint și aur, pictate de renumiții maeștri Andrei Rubliov și Daniil Ciomâi, cu ochii înflăcărați de întunecatul foc scit, porțile împărătești bătute în argint din secolul al XVII-lea, aflate înspre altar, în fața căruia stătea smerit și tăcut, îmbrăcat în odăjdii cusute cu aur și mărgăritare, Patriarhul întregii Rusii, Pimen, prapurii țesuți cu fir de aur de deasupra altarului, preotul în rasă de brocart purpuriu ce ținea utrenia, corul bărbătesc și cântarea sa lină, inefabilă: Mărire ție, Doamne, mărire Ție. Toate acestea, umpleau, până la suspin, sufletul Virginiei de un fior mistic de negrăit.

Femeia observă cum generalul se oprește la ușa catedralei, la măsura cu lumânări; luă două, însă apoi, încurcat, începu să se scotocească prin buzunare, după care se întoarse spre bodyguard-ul ce-l urma pas cu pas. Era desigur prima oară, după mulți ani, când avea nevoie de bani; totul i se dădea sau era luat pe gratis. Bodyguard-ul băgă mâna în buzunarul pantalonilor lui negri de uniformă și plăti lumânările luate de general.

Cu aceste lumânări, în timp ce preotul citea "jitia" (viața) preacuvioasei Xenia, prăznuită în acea zi, care "a dus o viață cu adevărat îngerească, a iubit pe toți, tuturor le-a dat ajutor pe cât a putut, pentru săraci a fost binefăcătoare, pentru cei umiliți a fost mângâietoare, pentru păcătoși îndrumătoare", generalul și Virginia se apropiară de icoane: generalul de icoana lui Nikolai Ugodnicul, iar Virginia de icoana Maicii Domnului.

Când generalul tocmai voia să-i arate Virginiei Zagorskul, îl străbătu un gând ciudat, care-l miră și pe el însuși, iar apoi întări în el o hotărâre fermă și tainică. Firește, era ateu și, ca șef al KGB-ului, nu credea nici în Dumnezeu, nici în diavol. Iar Secția cu problemele cultelor religioase, de pe lângă Consiliul de Miniștri al URSS, era completată de el cu lucrători ai KGB-ului și, în felul acesta, nu se subordona atât Consiliului de Miniștri, cât mai degrabă lui, generalului. Însă posibilitatea reală de a atinge în curând puterea supremă, practic cea a țărilor, îl apropia pe general și de altă putere asupra lumii cea veșnică, divină. De aceea, se apropie cu lumânarea de icoana lui Nikolai Ugodnicul, ocrotitorul tuturor țărilor ruși și a "începăturilor plăcute lui Dumnezeu". Răsfrângerea flăcăruilor de sub icoană se juca în sticla ochelarilor lui, iar privirea sa severă o întâlnește pe cea a lui Nikolai Ugodnicul. Nu a cerut binecuvântare în fața icoanei, nu s-a smerit, dar....

Virginia se uita în ochii adânci, întunecați și neliniștiți ai Născătoarei de Dumnezeu. Și vorbele mute ale rugăciunii învățate din copilărie, îi urcară din suflet până în pragul buzelor. O rugă pe Fecioara Maria să-i

binecuvânteze viitorul copil. Nu viitorul, pentru că trăiește deja, bate cu piciorușele la poarta pântecului ei!...

— Slavă Ție, Doamne, care ne-ai arătat lumina, rosti preotul, vestind încheierea slujbei.

— Slavă Ție, Doamne, cântă corul, și pe Pământ pace, și în oameni binecuvântare...

Slujba se termină, se deschiseră porțile împărătești ale altarului și doi slujitori îl duseră de braț pe Patriarh în amvon. De aici, în tăcere, binecuvântă cu ambele mâini (veche binecuvântare asiriană) pe călugării care se rugau și corul. Apoi, așteptând ca monahii și corul să iasă, își îndreptă ochii spre general și spre Virginia.

Acum, uitându-se scurt în jur și văzând că în catedrală nu au rămas, în afară de garda sa personală, decât Patriarhul și mica sa suită, generalul se apropie de Patriarh cu pas hotărât, fără ploconeli, dar și fără aroganța care-l caracteriza în relațiile cu oamenii. Și se săvârși acel lucru tainic, sacru, gândit de general încă din ajun și pentru care, de fapt, a avut loc această călătorie la Zagorsk, din cauza căruia, în acea zi, muzeele și bisericile fuseseră închise pentru toți vizitatorii Troiței Seighevo. Patriarhul întregii Biserici ruse ortodoxe ridică mâna și îl blagoslovi pe general. Patriarhul se gândea la lucruri plăcute lui Dumnezeu și la viața smerită, fără de păcate, iar generalul la împărăția lumii acesteia. Așa au venit la patriarhi după binecuvântare în toate veacurile istoriei ruse cunoscute, țari ruși, cneji și moștenitori ai tronului, înainte de războaie, înainte de campanii militare, înainte de a ctitori biserici.

Când semnul crucii încunună capul cărunt al generalului, el înțelese: va fi, va fi într-adevăr moștenitorul puterii Romanovilor, a lui Stalin, a lui Brejnev!

Apoi, în altă stare de spirit, vesel ca un copil, merse cu ghidul prin sălile muzeului mănăstirii. Virginia mergea alături de el. Îi înconjurau tezaurele inestimabile ale vechimii rusești: icoane vechi cu chipuri severe, cu odăjdii în verde și roșu chinovar pe auriu, ferecate în aur și argint: "Nikola Mirlikiiski", "Maica Domnului de la Odighitria", "Maica Domnului de la Vladimir", "Cina cea de Taină", "Evanghelistul Ioan", "Serghei Radonejski", "Marea Muceniță Varvara", icoane cu mai multe imagini, icoane cusute pe mătase, potire de aur pentru împărtășanie, sfeșnice de argint legate cu șerpi de aur și cu ciucuri din fir de aur, porțelanuri, vase antice de faianță, cusături cu perle ale veșmintelor cnejilor din secolul al XIV-lea, o caretă de două locuri din aur, dăruită în secolul al XVIII-lea țarului rus, de către regina Angliei, zale, coifuri ale războinicilor, portrete ale țarilor. Întreaga istorie rusă se uita acum de pe pereți, de pe mesele și standurile cu exponate, la general și la însoțitoarea lui și, după cum era el convins, toată această istorie rusă îl binecuvânta la fel cum o făcuse și Patriarhul. Se uita la portretele foștilor țari ca orice moștenitor egal, legitim și aproape de același sânge....

Apoi se plimbară prin mănăstire. Zăpada proaspăt căzută le scârțâia vesel sub picioare. Aerul geros înțepa ca o șampanie gălgâitoare și zglobie, în timp ce fulgii ușori, se învârtejeau în aer. Pe aleea pustie a cimitirului mănăstirii, printre cavourile acoperite de zăpadă, generalul ordonă printr-un gest gărzilor de corp să rămână pe loc și o luă de mână pe Virginia. Aleea cotea brusc, iar din vârful dealului se deschidea

panorama peisajului rus: pădurile de brad verde și alb, fâșia subțire a căii ferate, câmpurile și povârnișurile măturate de zăpadă, pe care se vedeau siluete minuscule de schiori, apoi iar păduri, așezări...

Viitorul stăpân al acestei țări era fericit și, din preaplinul sentimentului, o îmbrățișă pe prizoniera sa înghețată de frig, o trase spre el și-i sărută buzele moi, ascultătoare. Femeia se împărtășise din taina lui, din binecuvântarea primită în biserică, iar el simțea că acum îi leagă, în afară de o tandrețe masculină discretă, și altceva, veșnic.

Însă pe drumul de întoarcere de la Zagorsk, Virginia a vărsat. Abia apucase să strige "Opriți mașina", apoi sărise din mașină cu palma la gură și, înconjurată de gărzile de corp care fugiseră după ea, vomase în marginea drumului.

Desigur, generalul știa că e însărcinată deja în luna a patra, dar până acum sarcina n-o urâtise și nu stricase relația dintre ei. Nu avea fața umflată, așa cum o avusese cândva soția sa, când fusese însărcinată, nici capriciile, nici poftetele ei nestăpânite la mâncare. Nici talia nu i se îngroșase atât de tare încât să o deformeze. În privința copilului ei, nu avea nici un fel de planuri concrete, nu-i ardea de așa ceva, însă știa bine că nu va exista o amantă mai recunoscătoare și mai duioasă decât Virginia, dacă el îi va permite să nască și îi va asigura copilului măcar un confort american minim. Iar acum, când se uita din mașină la silueta frântă de mijloc a Virginiei, la zbuciumul trupului ei, nu-l încerca dezgustul, ci mila și duioșia.

Acest lucru îl sperie. Nu-l speriau vărsăturile sau celelalte neplăceri ale gravidității, care pot întrerupe pentru un timp relațiile trupești, nici măcar gelozia față de un copil străin, care știa foarte bine că i-o vor îndepărta pe Virginia, începând cu luna a cincina, îl speria că nu-și mai regăsea acel sentiment de tandrețe curtenitoare și de duioșie pe care îl avusese față de ea. Acum era ceva mai intens. Mai mult, simțea în el o slăbiciune absurdă a sufletului — mila.

Generalul se speria de acest fapt, așa cum se sperie alcoolicul în stare de trezie, când observă că picioarele îl duc fără să vrea spre crâșmă, iar mâna se întinde fără voia lui spre sticlă.

Conștientizând acest pericol, generalul hotărî. Luă o decizie împotriva lui și nu împotriva Virginiei. Această femeie a pus prea mult stăpânire pe sufletul lui, iar el trebuie să taie răul din rădăcină. Neîntârziat!

Și în timp ce biata Virginia, cu mânușa la gură și sprijinită de un bodyguard, se îndrepta spre mașină, generalul ordonă cu glas scăzut șoferului:

— La Mini-America

Până ce ajunseră la Mini-America, Virginia mai vomită încă de trei ori, iar generalul conchise în sinea lui, că hotărârea pe care o luase era cea bună.

La Mini-America, o conduse el însuși în camera ei și o așeză grijuliu în pat, în timp ce Virginia picotea din cauza slăbiciunii.

— Dormi, îi spuse generalul la plecare. Nu-i nimic. E un lucru absolut normal pentru luna a patra de sarcină. Am să ordon colonelului Stanley să aibă grijă de tine.

Aceeași sâmbătă, 6 februarie, se dovedi, parcă la comanda sărbătoritei, a fi o zi însorită și nu mai rece de -10° Celsius. Încă de dimineață, la vila mareșalului Oparkov din Malahovka, venise o companie de soldați de la regimentul de "diriban", cum zic soldații, de pe lângă Marele Stat-Major. În decurs de o oră, soldații curățaseră cu lopețile aleile din jurul vilei, presărând nisip galben ce scârțâia sub picioare, spălaseră podelele de la cele două etaje ale vilei, spărseseră lemne de mesteacăn pentru cămin, iar de la ora nouă dimineața, mătușa Calva, femeia în casă a mareșalului, împreună cu alte două ajutoare, frigea, fierbea și cocea în bucătărie, vechi delicatessuri ale artei culinare populare rusești: pate cu pește rastegai, pate cu carne kulebianka, plăcinte cu varză. Iar Stavinski și aghiotantul mareșalului Oparkov, maiorul Reazanțev, cutreierau cu "Gaz"-ul militar depozitele Voentorg-ului, magazinul lui Eliseev, GUM-ul și restaurantul Araqui; au cumpărat băuturi de import și rusești, specialități de carne finlandeze și austriece, icre negre și roșii, legume proaspete din Caucaz, Pepsi-Cola din Krasnodar, fructe arăbești.

Într-o sală mică dar confortabilă din subsolul vilei, un operator chemat pentru această seară, de la Ministerul Cinematografiei, instala un aparat de proiecție. O sută douăzeci de vile de stat de lângă Moscova, erau utilizate cu aparate de proiecție, iar la Ministerul Cinematografiei, se înființase un dispecerat special pentru asigurarea acestor vile cu filme aduse ilegal de peste graniță: Superman, Ultimul tango la Paris, Portarul de noapte, toată seria de filme cu James Bond, ultimele filme ale lui Fellini, Antonioni, Godard și Costa Gavras. Ce-i drept, "căcănari ca Fellini și Antonioni" interesau prea puțin pe locatarii acestor vile, însă aveau mare căutare, în special sâmbăta și duminica, Jazz și numai fete, Groapa adâncă, Ultimul tango la Paris, varianta porno a Cenușăresei. Și, în timp ce întregul popor viziona "capodoperele" cinematografiei sovietice: Lenin la Paris, Lenin în Polonia, Lenin în Finlanda și alte filme încununat cu Premiul de Stat și cu Premiul Lenin, locatarii vilelor de lângă Moscova, nu se temeau de fel de influența putredei arte cinematografice occidentale. Cu o curată dârzenie comunistă, proprie numai bolșevicilor leniniști neînfricați, își puneau la încercare moralitatea vizionând porno-Cenușăreasa, pentru ca a doua zi să înfiereze viciosul și putredul Occident, de data asta în cunoștință de cauză...

Galea veni la vilă direct de la coafor. Era într-o stare de spirit minunată.... Doamne, ce zi superbă, ce soare, ce frumoase sunt pădurile argintate de promoroacă, ce minunat șerpuieste prin pădure râulețul acoperit cu o platoșă alb-albăstruie de zăpadă! Și toate acestea îi aparțin ei! Ea, tatăl ei, soțul ei și încă alte câteva zeci de familii — oare nu ei sunt stăpânii întregului pământ rusesc, de la Marea Baltică până la Marea Ohotsk? Rotschild, fiica lui Onassis, nici nu a visat la astfel de bogății și o asemenea putere: asupra pământului, asupra mărilor și râurilor, miliției și întregului popor! Doamne, ce păcat că fiul ei nu vede toate acestea, ce păcat că n-o vede pe mama lui în Volga albă și blana nouă de samur albastru, dăruită de tatăl și soțul ei, cu ocazia zilei de naștere.

Amintirea fiului înțepă inima Galinei, însă împunsătura nu era adâncă. Prost copil!

La ora cinci, masa lungă de sărbătoare, era gata pentru primirea oaspeților, însă chiar și fără să-i fi văzut, doar privind masa, puteai spune că la ea vor sta adevărații stăpâni ai întregii Uniuni Sovietice.

Pe masă erau de toate. Numai pentru antreuri și pentru primul fel erau specialități gruzine — sațivi și suluguni, potârnică de Siberia în sos de vin moldovenesc, lipan și somon de Baikal, păstrăv din lacul armean Sevan, somon siberian afumat de Obi, crapi de Ilmen copti în smântână, scrumbie de Caspica, raci de pe Volga, coacăze de taiga, brânză letonă, carne de urs de Altai și, în două castronașe, icre roșii din Extremul Orient și icre negre din Astrahan. Și chipurile invitaților care se adunaseră din vilele vecine sau veniseră din Moscova, produceau o impresie la fel de impunătoare. După moartea lui Suslov, în partid și în așa-numitele cercuri de partid, nu mai rămăsese nici un pirpiriu care să arunce vreo umbră asupra belșugului comunist.

Toasturile care răsunau deasupra mesei — "Pentru partidul nostru comunist!", "Pentru guvernul patriei noastre!" "Pentru armata noastră!" — nu erau simple fraze formale: ei beau cu adevărat pentru partidul lor, pentru guvernul lor și pentru binele armatei care-i proteja pe ei...

Însă atenția nu era concentrată asupra felurilor de mâncare ale bucătăriei populare rusești, nici asupra cântatului în cor, nici asupra plimbărilor cu troica cu zurgălăi, nici măcar asupra filmelor Jazz și Groapa adâncă, ci asupra unei casete video cu un show de televiziune american, transmis doar cu o săptămână în urmă, pe 31 ianuarie, pe canalele americane și europene de televiziune, în semn de protest împotriva introducerii stării de urgență în Polonia. Videocasetă venise de la Paris, prin poșta diplomatică, încă de pe 1 februarie. După două zile de prelucrare intensă în departamentul KGB, vocile lui Reagan, Thatcher, Schmidt, ale prim-miniștrilor Belgiei, Norvegiei, Portugaliei și Luxemburgului, au fost contrafăcute de vestiți comici sovietici. Astfel, între melodiile lui Frank Sinatra, Barbra Streisand și ale altor vedete, apăreau discursurile președintelui american și ale prim-miniștrilor (cuvântări comice până la leșin de râs) completate de vorbirea ucraineană a lui Jaruzelski și de argoul rusesc al lui Lech Walesa.... Această operă cinematografică fusese adusă drept cadou de către Ilia Andropov, vestit americanolog sovietic, fiul președintelui KGB.

— Galocika, spuse el, poți să consideri că nu e vorba de un cadou atât din partea mea, cât din partea președintelui american. El a cheltuit pentru acest show jumătate de milion de dolari, dar cred că vei aprecia cum se cuvine un asemenea cadou! Din partea mea ai să primești un alt cadou, dar puțin mai târziu, zise el și mușcă dintr-o pară de Krasnodar.

Stavinski văzu că pe pară, rămăseseră urme de sânge. "Paradontoză, remarcă el, și gingivită acută. Ciudat, gingivita apare doar la persoanele atacate de inaniție și de lipsa de vitamine, sau la cele care nu-și asigură minimul de igienă". Însă era greu de crezut că acest bărbat de patruzeci de ani, bine nutrit, cum spun francezii, chiar burtos, cu un costum de import, nu fusese învățat să folosească periuța de dinți sau nu e alimentat corespunzător. "De fapt", își aminti Stavinski dintr-un manual de medicină, "paradontoza apare și la persoanele predispuse la diabet." Prințând un moment în timpul discuției, Stavinski se apropie de Ilia Andropov și-i spuse:

— Un prieten de-al meu are boala dumneavoastră: paradontoza. Doctorii i-au prescris aloes, dar nu l-a ajutat cu nimic....

— Nici pe mine nu mă ajută, zâmbi Ilia Andropov. Nu de mult, la Madrid, a trebuit chiar să întrerup convorbirile în problema acordului de la Helsinki și să merg la spital, așa de grele erau durerile! Firește, în ziare a apărut imediat că am paradontoză!

— Pe urmă, doctorii l-au chinuit cu terapie de aspirare, continuă Stavinski zâmbind.

— Și pe mine mă torturează, spuse Ilia. Îmi scot sânge în fiecare săptămână, dar degeaba.

— Apoi, o bătrână l-a sfătuit să-și clătească gingiile cu o soluție de sodă: două lingurițe cu sodă la un pahar cu apă caldă. Soluția se ține în gură timp de cincisprezece minute.

— Și? se interesă Ilia.

— A uitat drumul la doctori. Încercați măcar acum. Haideți cu mine, adăugă el și îl luă pe Ilia la bucătărie.

Aici făcu amestecul și, peste cincisprezece minute, uimit la culme, Ilia Andropov simți cum durerea surdă din gingii dispare. Stavinski știa prea bine că așa se va întâmpla; soluția de sodă nu lecuiește paradontoza, dar parcă ia cu mâna durerile din gingii.

— Ascultă-mă, vrăjitorule! îi spuse Andropov trecând la "tu". V-am pregătit și eu o surpriză, ție și soției tale. Dar am să ți-o spun mai târziu.

Pe la ora două noaptea, când invitații erau deja beți sau aproape beți, Galea își găsi soțul pe verandă, în grădina de iarnă. Vorbea în șoaptă acolo cu căpitanul Gușcin, cu șeful Direcției de Informații Militare, generalul Krasnopolski și cu șeful Direcției Penitenciarelor și Lagărelor, Bogatârev.

— Serioja, își chemă ea soțul și, când acesta se apropie, îi șopti excitată la ureche: Fii atent, Ilia Andropov ne propune să mergem împreună într-un loc extraordinar, tu, eu, Ilia și soția lui, Linda. Însă e absolut secret! Scapă discret de moșnegii ăștia și așteaptă-mă în mașină.

Peste douăzeci de minute, Mercedes-ul lui Ilia Andropov și Volga albă a Iurișevilor, goneau spre vest de Moscova. În lumina farurilor apăreau trupurile hieratice ale mestecenilor și gheretele posturilor de miliție. La kilometrul 47 de pe bulevardul Majaisk, cele două mașini cotiră brusc într-o pădure neprimitoare, pe o șosea de ramificație. După două sute de metri de la șosea, Mercedes-ul se opri la o barieră de control. În întuneric, Galea și soțul ei văzură că de la punctul de control vine spre ei un ofițer KGB, discută vreme de un minut cu Ilia Andropov, apoi se apropie de Volgă și le luminează chipurile cu lanterna. Abia după aceea, flutură cu mâna spre sergentul de serviciu.

Mai trecură prin încă alte patru posturi: două în pădure și două în șes. În apropiere se vedea deja un orașel de dimensiuni modeste, dar luminat feeric de reclame. La toate cele patru puncte, paza îl recunoștea pe fiul șefului KGB și îi dădea drumul lui și prietenilor lui fără un control prea amănunțit.

Apoi, în fața lor apăru un orașel ori un sat, oricum o localitate extrem de curioasă. Străduțele și casele erau luminate de reclame de neon în limba engleză.

Rulând pe strada mare a acestui micro-oraș bizar, Ilia Andropov opri mașina lângă sala de jocuri mecanice, alături de care se afla cazinoul cu ruletă. Se apropie de Volgă și spuse cu un zâmbet larg:

— Welcome to America, my friends! This is my special present for you, dear Galea! You can stay for a night în a real United States town! (Bine ați venit în America, prieteni. Acesta este cadoul meu special pentru tine, draga mea Galea. Poți sta o noapte într-un oraș adevărat din Statele Unite) zise el, după care începu să cânte: Happy birthday to you, happy birthday to you, happy birthday, dear Galea, happy birthday to youuu!

Privind în jur, lui Stavinski nu-i venea să-și creadă ochilor. Acest orașel din preajma Moscovei, semăna izbitor de mult cu Portlandul, până și panoul de pe frontispiciul magazinului era același: 7/11.

Capitolul 11

Virginia se trezi din cauza unui zgomot neobișnuit. Dincolo de fereastră, pe Avenue of Americas, voci de oameni beți cântau în rusește cât îi ținea gura: Artileriști, Stalin a ordonat! Artileriști, țara ne-a chemat! Din mii de baterii! Pentru lacrima mamei! Pentru Patrie, foc! Foc, foc, foc!

Apoi, fără întrerupere, se auziră aceleași cântece de bețivi: înflorit-au meri și peri, Ceața s-a ridicat la mal, Iar Katiușa bubuie-n aval....

"Se vede că a venit schimbul de noi practicanți", se gândi Virginia și se uită imediat la ceasul de pe noptieră. "E ora șase și nimeni nu-i oprește?" E strict interzis să se vorbească în rusește, iar Virginia se dezobișnuise să vorbească această limbă.... Însă cântecele răsunau insistent: bărbătești, bețivănești și urlate. Doi bărbați și două femei, plus tropăiturile lor, întruchipând un dans aproximativ. Unul din aceste glasuri masculine îi părea uimitor de cunoscut. Nu se poate....

Virginia se ridică din pat și, înfășurându-se în pături, se apropie de fereastră. Pe înzăpezitul Avenue of Americas, dansau, luminați de reclamele multicolore ale magazinelor, doi bărbați și două femei, beți cu toții.

Figura unuia dintre bărbații care dansau în zăpadă, îmbrăcat în uniformă de general, i se părea uimitor de cunoscută. Însă, înainte de a-l vedea, simți parcă un ciocan învelit în pâslă lovind-o în inimă: Stavinski! Stavinski!!! Poate că el știa că este aici și de aceea a făcut zgomot, intenționat, ca să o cheme pe ea?! Dar de ce este îmbrăcat în uniformă de general?

În acest timp, grupul celor patru deșuchiați (femeile îmbrăcate în blănuri scumpe, jucând un fel de tropak, iar bărbații mergând în urmă, clătinându-se evident) se îndrepta spre cele două mașini, care erau parcate în capătul străzii Avenue of Americas. Virginia înțelese că vor pleca imediat, imediat!

Își luă cât de repede putu rochia și cizmele, fără să arunce nici o privire în oglindă. Numai să nu plece! Nu se mai gândise la el, poate că o uitase, o alungase din memorie. Dar iată că e aici.... Numai de-ar reuși! Acolo, în stradă, se află Stavinski împreună cu prietenii lui. Stavinski se urcă la volanul Volgăi.

Aruncând pe umeri blana, Virginia o rupse la fugă cât o țineau picioarele pe scări în jos. Străbătu în goană vestibulul, auzind din stradă

zgomotul motoarelor. Din capătul unde erau mașinile, până la ușa de sticlă a hotelului, erau două sute de metri, iar Virginia se opri în ușa hotelului, așteptând. În sfârșit, aprinzând farurile, mașinile se îndepărtară de trotuar și, căpătând viteză, porniră pe caldarâm mai aproape, tot mai aproape de hotel. "Acum!" își porunci sieși Virginia, când până la mașina din față, Volga, nu mai rămăseseră decât zece metri. Și, trântind ușa, ieși din hotel drept în fața Volgăi. Un scrâșnet de cauciucuri și Volga o luă la dreapta, iar Virginia — bine calculat — spre stânga. Mașina se izbi nu prea violent de un stâlp, luminat de un neon. Ca o furie, ieși imediat din mașină o femeie frumoasă, îmbrăcată într-o blană scumpă, din samur albastru, și strigă la Virginia în rusește:

— Un' te bagi, împutița dracului? Ești chioară?

După ce trecuse prin școala argoului rus, la școala de infractoare minore, Virginia înțelegea foarte bine fiecare cuvânt, dar răspunse în engleză, uitându-se nu atât la femeie, cât la generalul bărbos care ieșise din mașină și, livid, o privea intens.

— Mă scuzați, miss, spuse Virginia Galinei Iurișeva. Însă la noi este interzis să vorbim în rusește.

Femeia, în blană scumpă de samur, gâfâi de mânie și continuă, pe rusește:

— Mi-ai boțit mașina nou-nouță!

Din spate, Mercedes-ul frână, iar din el ieși râzând un bărbat de patruzeci de ani, respectabil, dar cu fața puhavă, ceea ce-l făcea să nu semene nici pe departe cu un șef KGB.

— Ce minune! Iată un disident tipic american! spuse el zâmbind spre general și spre soția sa. Acum toată recuzita distracțiilor americane s-a împlinit! Doar amendă nu veți primi, căci suntem în Avenue of Americas!

Apoi, întorcându-se spre Virginia, spuse într-o curată limbă engleză:

— Ați pățit ceva, miss? Mi se pare că nu vă cunosc. Sunteți nouă?

— Da.... Îi răspunse Virginia, continuând să se uite în ochii bărbosului general Stavinski. Nu sunt aici de mult, dar mă tem că pentru totdeauna. M-ați speriat atât de tare, încât aș fi putut avorta....

— Sunteți gravidă? întrebă imediat șoferul Mercedes-ului.

— Da, în luna a patra. Alergam să mănânc ceva. Din cauza sarcinii am uneori poftă de nestăpânit!

Stavinski tăcea, înfiorat de o asemenea întâlnire. Construisese o întregă intrigă, invitase de ziua Galinei pe șeful penitenciarelor și lagărelor sovietice, pentru ca apoi, după împrietenirea cu el, sub un motiv oarecare, să afle în ce lagăr se află Virginia și iată că, brusc, această întâlnire are loc! Fără nici un fel de pregătire, ba încă fără nici un fel de martori periculoși: soția lui Iurișev și fiul lui Andropov!

Între timp, Ilia Andropov aprecie în felul său această tăcere și spuse:

— Mai că ai călcat o femeie însărcinată! În America, te-ar fi condamnat la mulți ani de închisoare.

Apoi, întorcându-se către Virginia, spuse pe englezește:

— Permiteți-mi să mă prezint, miss. Sunt Ilia Andropov, el este prietenul meu Serghei Iurișev, iar ea este soția lui, Galea. E ziua ei de naștere, de aceea petreceam. Vă invit să ne însoțiți. O să vă servim cu ce vom putea, după aceea o să bem ce vom putea, ha, ha, râse el de jocul de cuvinte. Cum vă numiți?

— Virginia, spuse ea cu greutate.

În fața ei se afla fiul lui Andropov și Stavinski, în uniforma lui Iurișev, ba încă și cu soția lui!

— Ce-s porcăriile astea? se amestecă în rusește și Galea, ridicând puțin tonul. Oricum mi-ați făcut praf mașina!

— Aiurea! flutură din mână Ilia.

Era limpede că îl interesează Virginia. Auzise el ceva de aventura tatălui său cu o americană arestată, iar acum era clar că ea e!

— Galocika, reluă el, poți să nu mai bei și să conduci mașina, iar eu și cu Serghei să mai "haiducim" un pic. Oricum, nu e frumos să lăsăm de izbeliște o femeie nevinovată! Să mergem!

O luă pe Virginia de braț, iar peste câteva minute, ea mesteca în silă o friptură de pui în restaurantul de noapte al orașelului.

Privind-o pe Virginia, Stavinski și Ilia Andropov băură whisky cu apă minerală, iar soțiile lor doar apă minerală. Stavinski își alese cuvintele cu grijă, vorbindu-i Virginiei pe rusește, iar Ilia Andropov traducea:

— Regret foarte mult acest incident... Pe de altă parte, sunt foarte bucuros că tocmai astăzi, de ziua soției mele, a venit pe la noi prietenul nostru Ilia și ne-a invitat aici.... Astfel am putut să fac cunoștință cu o femeie atât de fermecătoare ca dumneavoastră.

Desigur, ar fi vrut să-i spună mai mult decât îi permiteau împrejurările. Încerca să-i sugereze mai mult din ochi, care țipau pur și simplu de durere, dragoste și disperare.

— Sper.... Nu, sunt convins, că veți naște un băiețel, adăugă el, după care se uită întrebător la Ilia Andropov. Mai putem să venim aici încă o dată?

— Cam peste o lună, când va sosi un nou eșalon de studenți, îi spuse pe rusește Ilia. Dar nu-ți este frică să-i dai o întâlnire în prezența soției tale?

— O, vreau numai să mă asigur că, evenimentul de astăzi, nu a avut nici un efect negativ asupra sarcinii ei, replică Stavinski. În plus, e singură în orașelul acesta, iar noi îi putem fi prieteni.... În ce cameră locuiți?

— Treizeci și trei, răspuse Virginia.

— Nu-ți fă griji, nu e singură, spuse râzând Ilia Andropov.

— Gata, hai să mergem!

Galea se ridică nerăbdătoare de la masă, iar în glasul ei se resimțeau deja nuanțe de gelozie. Avea și de ce: soțul ei nu-și mai lua ochii de la această americană.

— Nu m-aș da în lături să dansez cu victima dumneavoastră, spuse Ilia Galinei Iurișeva, gândindu-se că tatăl lui nu are gusturi tocmai rele.

— Ei, hai să mergem! se ridică și Linda.

Atenția pe care o acordau bărbații americanei, le solidariza în gelozie pe cele două femei și, fără să bănuiască faptul că Virginia cunoaște limba rusă, Linda adăugă:

— Peste o lună o să aibă o burtă de două ori mai mare decât acum. Atunci poți să dansezi cu ea, îți dau voie. Dar acum hai să mergem.

Fără să mai bea din pahare, femeile se îndreptară ostentativ spre ușă.

Ilia Andropov ridică neputincios din umeri, zâmbi și strânse mâna Virginiei:

— Pe curând.... Vă doresc numai bine.... șopti el și se întoarse spre Stavinski. Să mergem.

Galea Iurișeva, aflată deja la volanul Volgăi, dădu în marșarier până la mijlocul șoselei. Apoi apăsa pe claxon, chemându-și imperativ soțul.

Înțelegând că nu poate rămâne nici o clipă singur cu Virginia, Stavinski îi strânse mâna și repetă vorbele lui Ilia Andropov:

— I'll see you soon... (pe curând)!

Pe urmă se priviră unul în ochii celuilalt, înțelegând că se scurg ultimele secunde ale acestei întâlniri. Din stradă se auzi din nou claxonul.

— Good luck, (mult noroc), spuse Virginia către bărbați, uitându-se însă numai la Stavinski, și zâmbi. Mergeți, vă așteaptă soțiile.

— Take care, mai spuse el, I'll see you soon.... (Ai grijă de tine, pe curând)...

Întorcându-se brusc pe călcâie, Stavinski porni în urma lui Ilia Andropov.

Virginia văzu cum soția lui se apleacă pentru a-i deschide portiera, iar el urcă în mașină. "Doamne," își zise ea, "e nebun!" Dacă au să-l demaște, și asta se poate întâmpla în orice clipă, atunci va ieși la iveală tot adevărul, iar pe ea o vor ancheta din nou și o vor duce de aici, în închisoare sau în cine știe ce lagăr. Și ce va fi cu copilul? De ce? De ce a făcut-o? De două ori kamikaze.

Dar dacă Stavinski a devenit Iurișev, ca să o găsească pe ea, pe Virginia?!

Spulberând zăpada, Volga albă porni în urma Mercedes-ului, pe Avenue of Americas, spre punctul de control.

Virginia urmări cu privirea cele două mașini și simți cum, din cauza tensiunii, i se face din nou greață.

Capitolul 12

Astfel au trecut trei săptămâni: crizele de greață urmau una după alta, îndeosebi în prima jumătate a zilei. Ce-i drept, colonelul Stanley o eliberase de povara cursurilor cu noii practicanți, iar fiica lui, Mickey, o îngrijea cu o afecțiune deosebită. Mergeau cu Virginia la plimbare, stătea serile cu ea în cameră și o obliga să bea tot felul de sucuri naturale. Virginia o asculta în toate pe infirmiera sa și se gândea mereu la Stavinski. Oare se va întoarce cu adevărat la începutul lui martie, când va veni un alt schimb de studenți? Poate că o va răpi și o va scoate din URSS! Nu, așa ceva e posibil numai în romanele și în filmele hollywoodiene cu James Bond. Dacă adevăratul Iurișev nu a putut să fugă din URSS, cum ar putea să o fure Stavinski, de la o școală strict secretă a KGB-ului și să o ducă peste graniță? Nu, e lipsit de sens.

Speranțele firave într-o minune se preschimbau în disperare și în obișnuitele crize de greață, care îi întunecau toate gândurile. În sfârșit, Stanley spuse, că nu mai poate să privească felul în care se chinuie Virginia și chemă un medic de la Moscova. În aceeași seară, veni de la Moscova un medic înalt, brunet, de vreo patruzeci de ani, pe nume Musatov. O examinează cu atenție, îi puse câteva întrebări și-i dădu două tablete să le ia înainte de culcare. Îi spuse că tabletele îi vor atenua crizele de greață și va putea să doarmă normal.

Într-adevăr, în acea seară, Virginia căzu foarte repede într-un somn profund.

Nu auzi și nici nu văzu cum, la o oră după ce adormise, în cameră intră iarăși doctorul, însoțit de Mickey. Fără teama că o va trezi, doctorul dădu la o parte plapuma și-i făcu Virginiei o injecție intravenoasă cu un narcotic foarte puternic. Apoi Mickey o dezbracă, iar Musatov îi introduse în uter, cu ajutorul unui ac lung și subțire, un preparat foarte rar, din import, pentru întreruperea sarcinii: prostoglandin. Până și KGB-ul a trebuit să caute timp de trei săptămâni acest preparat, deoarece în URSS nu se producea nimic pentru un asemenea scop: întreruperea sarcinii.

După ce o acoperiră cu plapuma și stinseră lumina în cameră, Musatov și Mickey plecară.

Dimineață, la ora șase, Virginia se trezi din cauza unor dureri acute în zona vaginului. Un nou acces, și mai dureros, o făcu să țipe și să se ridice.

Chircită de durere, gemând, se culcă din nou. Însă, când un alt acces de durere o lovi parcă în inimă, înțelese că nu va rezista până la zi. Amețită, coborî din pat, își îmbracă halatul și coborî încet scările, ținându-se cu mâinile de mijloc, până în camera lui Stanley.

La bătaia ei în ușă, colonelul ieși imediat, de parcă nu ar fi dormit toată noaptea și ar fi așteptat-o. Văzând-o pe Virginia gemând, o așeză agitat pe canapea și fugi imediat în camera vecină, să îl trezească pe doctor. Musatov apăru cu o seringă, îi administră imediat un anestezie și confirmă bănuielile femeii: se părea că au apărut durerile nașterii; tocmai de acest lucru se temuse și el ieri.

Peste zece minute, mașina personală a colonelului Stanley îi ducea pe Virginia și pe medic la Moscova, la spital. Pe drum, Musatov încercă într-o engleză stâlcită să o liniștească, spunându-i că la spital se pot opri nașterile premature.

La ora șapte și jumătate, intrară pe străzile încă întunecate ale Moscovei. Becurile rare de pe stradă luminau grupuri de oameni care se grăbeau spre stațiile de metrou, deasupra cărora se afla litera roșie "M", luminată cu un neon. Cete înfrigurate de oameni stăteau în stațiile de autobuz și troleibuz, în timp ce alte cete întunecate și tăcute stăteau în fața ușilor magazinelor alimentare, care nu erau deschise încă. Moscoviți și persoane venite din toată țara în delegații se instalau "la coadă" pentru a cumpăra alimente.

Mașina străbătu centrul orașului, intră pe o stradă și se opri în fața unei porți metalice înalte, cu o căciulă de zăpadă depusă peste noapte. Dintr-o gheretă ieși un militar într-o șubă soldățească vătuită, în pâslari și cu automatul la umăr. Nu cumva o duc iar la spitalul închisorii?

Zdupăind cu pâslarii pe zăpada proaspăt căzută, soldatul se apropie de mașină și verifică documentele șoferului.

— Deschide! ordonă ferm doctorul Musatov.

Soldatul înapoie indiferent documentele, după care deschise poarta.

Pe aleea acoperită cu zăpadă, mașina intră în curtea spitalului, iar Virginia își dădu seama că nu e vorba de o închisoare. Se opriră în fața unei clădiri înalte, cu șapte etaje, frumoasă și foarte modernă. Intrarea principală era deosebit de elegantă, iar la ferestre se aflau perdele albe, toate la fel.

Musatov și o infirmieră o ajutară pe Virginia să iasă din mașină. Luând-o pe Virginia de talie, infirmiera o conduse la biroul de internări. Aici, o soră îi ordonă Virginiei să se dezbrace, apoi o cântări pe un cântar rece ca gheața. După aceea, sora dădu o perdea cadrilată la o parte și-i arătă Virginiei dușul. Efectul anesteziei trecuse, iar Virginia simți iar o durere surdă mai jos de pânțele.

Când se șterse cu prosopul, Virginia văzu că are hemoragie. Privea cu groază sângele, când în cameră intră aceeași soră, însoțită de data aceasta de o femeie în vârstă, în ținută militară și cu un halat alb pe umeri. Ținea între buzele strânse o țigară, de fapt un trabuc lung, o "papiroasă" mirosind a tutun prost.

Văzând prosopul plin de sânge din mâinile Virginiei, bătrâna spuse sorei:

— În sala mică de operație!

Aruncă țigara și o stinse cu vârful cizmei din piele de box.

Un nou acces de durere o făcu pe Virginia să se încovoie și să geamă.

Își veni în fire într-un miros persistent de amoniac. Stătea culcată pe masa chirurgicală din sala de operație. În jurul ei se aflau câteva persoane îmbrăcate în halate albe, cu bonete și măști pe figură. Discutau folosind formulări prescurtate:

— Colaps....

— Gravidă de douăzeci de săptămâni....

Lumina puternică a lămpii chirurgicale era îndreptată spre partea inferioară a corpului ei. Virginia nu vedea ce se întâmplă acolo. O pânză de tifon, trasă până în dreptul bărbiei, o împiedica să vadă ce făceau chirurgii ginecologi. Încercă să se întoarcă, dar simți că mâinile și picioarele îi sunt legate de masă. Leșină din nou, nu înainte de a reuși să audă:

— Fetiță....

— Fătul s-a dezvoltat normal. Putea fi un copil sănătos....

Capitolul 13

O telegramă cifrată de la Moscova, trimisă de croitorul Volodea Ivanov, îi bucură și îi uimi pe Daniel Cooper și pe David Mac Carrie.

"Conform informațiilor lui Stavinski, manevrele NATO din nordul Norvegiei, manevrele forțelor armate suedeze, situația din Polonia și, de asemenea, lupta pentru putere de la Kremlin, au forțat Marele Stat-Major al Armatei Sovietice, să amâne operațiunea de încercuire a Suediei cu o nouă armă. Stavinski va dezvălui secretul armei și toate informațiile legate de ea, numai cu condiția ca, dumneavoastră să-i asigurați lui și Virginiei fuga din URSS. Virginia este gravidă în luna a cincea și se află la Moscova, la una din școlile strict secrete ale KGB-ului, de unde Stavinski va încerca să o scoată într-o noapte de la începutul lui martie. Disparația ei poate să rămână neremarcată numai pe o perioadă de cinci sau șase ore. Stavinski și Virginia trebuie să ajungă dincolo de hotarele URSS-ului. Acestea sunt condițiile lui Stavinski. Data exactă a fugii o voi comunica mai târziu. O confirmare a importanței materialelor care se află în mâinile lui Stavinski, este și apariția, în următoarele zile, a unui submarin sovietic, în apele teritoriale ale Italiei, la 50 km de Taranto...."

Deși condițiile lui Stavinski dădeau dureri de cap celor de la CIA, informația că manevrele NATO i-au silit pe ruși să amâne încercuirea Suediei cu noua armă strategică, l-a bucurat pe Cooper. La dracu', măcar și-a luat și el o mică revanșă asupra KGB-ului, pentru mulțimea de eșecuri din ultimul timp. El considera eșec expulzarea din Washington a consulului militar sovietic, generalul Vasili Sitov, și dispariția intempestivă, aproape în același timp, a altui funcționar al ambasadei sovietice — capul întregii rețele de spionaj din Statele Unite, Dimitri Iakușin. Toate scandalurile publice, provocate de expulzarea spionilor sovietici, din diferite țări ale lumii, care s-au petrecut în ianuarie-februarie 1982 (din Norvegia au fost expulzați Evgheni Vopilovski și Oleg Dokudovski, din Indonezia adjunctul atașatului militar sovietic, colonelul Serghei Egorov, și șeful agenției Aeroflot, Alexei Finenko, alți câțiva spioni sovietici au fost expulzați din Portugalia) — toate aceste scandaluri, descrise cu lux de amănunte în presă, nu făceau deloc cinste persoanelor din securitatea acestor țări. Ca să-i "învețe" pe acești spioni, să le afle slăbiciunile, deprinderile, faptele și legăturile, ca să-i alimenteze ani de zile cu informații false transmise de intermediari, serviciul de securitate depunea mari eforturi. Iar acum vor trece mulți ani până a-i studia pe spionii noi veniți, trimiși de KGB. Firește, câteodată, spionii sovietici depășeau orice limită. De pildă, generalul Șitov, consulul militar sovietic, avea tupeul să meargă personal la întâlnirile cu informatorii. Dar la urma urmei, dracu' să-l ia, să meargă dacă are chef. Cooper ar fi fost gata să-i treacă cu vederea această impertinență, dacă nu ar fi venit ordin de la Casa Albă, să arate publicului american, că pe teritoriul Statelor Unite, acționează cu adevărat spioni sovietici. Și a trebuit să îl sacrifice pe altarul unei noi politici, așa numit "ferme", pe acest general care o luase razna. Dar cât de comod ar fi fost astăzi, să strecoare rușilor, prin generalul Șitov, încă o gogoriță, care să-i țină departe de încercuirea Suediei cu cea nouă armă; să-i țină departe până ce documentele despre armă vor cădea în mâinile lui. Să le strecoare, de pildă, informația că, Statele Unite au livrat în secret, Suediei, avionul "P-3Orion", capabil să descopere submarine din aer și să le urmărească acțiunile.

"Cu toate astea, în afară de Iakușev și Șitov, la Washington mai sunt vreo câteva sute de spioni sovietici", își spuse Cooper zâmbind. Va trebui să acționeze prin ei. În plus, va trebui să îi prevină pe partenerii italieni din NATO, să intensifice patrularea în golful Taranto și să nu trimită submarine la manevrele din Norvegia.

În acest timp, Mac Carrie și Robert Carol, ca și în urmă cu un an, în august, își băteau capul cu un plan de organizare a fugii lui Stavinski-Iurișev din URSS. Numai că acum trebuiau să scoată doi oameni: pe Stavinski și pe Virginia. Și asta în doar câteva ore.

Mac Carrie și Carol au făcut apel la documentele de arhivă. Au studiat zeci de cazuri de fugă a rușilor peste graniță. Doi soldați trecuseră granița finlandeză și străbătuseră pe jos întreaga Finlandă până în Suedia, ascunzându-se de poliție, care preda refugiații autorităților sovietice. Trei disidenți sovietici încercaseră să traverseze Marea Neagră înot. Cincizeci de persoane năvăliseră în Ambasada Americană. Un pilot militar, locotenentul Belenko, se refugiase în Japonia cu un MIG-26. Un pescar din Extremul Orient ajunsese în Japonia într-o barcă cu motor. Câțiva

nemți fugiseră din Germania Democratică în Germania Federală cu un zeppelin. Doi studenți sovietici forțaseră un pilot al Aeroflot-ului să zboare din Crimeea în Sinope (Turcia).

Însă nici unul din aceste procedee nu se potrivea situației în cauză. Chiar dacă Stavinski ar fi reușit să o scoată pe Virginia din școala de spionaj (totuși, era absolut de neînțeles cum va reuși să facă acest lucru!), o femeie însărcinată nu va reuși să traverseze pe jos granița finlandeză sau înot Marea Neagră. Grupului celor cincizeci din Ambasada Americană nu li s-a permis să emigreze din URSS. Și asta nu deoarece Kremlinul ar fi avut cine știe ce nevoie de ei, ci pentru ca alții să nu le ia exemplul și să-și găsească refugiul în ambasade. Turcii i-au predat pe răpitorii avionului sovietic, și, cu siguranță, Stavinski nu era în stare să pună mâna pe un MIG-26.

Au găsit soluția pe neașteptate, când Mac Carrie și Carol au citit în ziare povestea unui traducător sovietic, care, aflat în Europa Occidentală, a încercat de două ori să-și aducă familia din URSS. Procedeu simplu și bine gândit al fugii, nu a reușit din cauza amatorismului executării. Dar folosind ideea și apelând la specialiști....

Peste trei zile, au primit de la Pentagon fotografii făcute din satelit ale lacului înghețat Ilmen de lângă Novgorod, la trei ore de mers de Moscova. În fotografii se vedeau cele mai mici amănunte ale zonei, chiar și urmele de tractor sau de sanie de pe lacul înghețat. Mac Carrie a luat avionul spre Elveția, în Alpi, unde se turna un film de război, Aripile pajurei. Persoana vizată de Mac Carrie era Lana Pett, o lungană de doi metri, cu glas aspru, bărbătesc, cunoscută cascadeare a aerului, campioana Europei la planorism și proprietara firmei Dublura, care făcea cascadele pe avioane și plane în zeci de filme. După ce îl ascultă pe Mac Carrie și după ce examinează fotografiile lacului, Lana se uită la el de sus în jos, cu ochii ei albaștri, și-i spuse brusc, în rusește:

— Chiar credeți că trebuie să-mi risc viața, de dragul a doi agenți de-ai dumneavoastră?

Lana Pett se numea de fapt Svetlana Petrovna Hudiakova, și era fiica unor emigranți care fugiseră din Rusia în 1917.

Mac Carrie îi întinse în tăcere un ziar elvețian abia apărut. Pe prima pagină era titrat cu litere mari: Submarin sovietic în apele teritoriale italiene. Apoi urma textul: "Taranto, Italia, februarie 27 (UPI). Ieri, în timpul patrulării apelor teritoriale italiene, submarinul italian Leonardo da Vinci, a depistat zgomotul motoarelor unui submarin sovietic, care pătrunsese în golful Taranto, la 50 km sud de baza maritimă militară Taranto, cea mai mare din Italia. Pentru că submarinul sovietic nu a răspuns la apelurile prin radio, forțele aeriene italiene l-au atacat cu bombe de adâncime, cu scopul de a-l face să părăsească apele teritoriale italiene. Totuși, submarinul sovietic a preferat să rămână în golful Taranto și s-a așezat pe fundul mării, la adâncimea de 300 m. Abia după 14 ore, la ora 2 a.m., a părăsit apele teritoriale italiene cu viteză maximă...."

— Ei și? se uită Lana Pett la Mac Carrie.

— Cei pe care puteți să-i scoateți din Rusia, știu ce caută submarinele rusești în Italia, în Suedia și în alte țări. E vorba de instalarea unei noi arme ultrasecrete în jurul Europei, îi spuse Mac Carrie. Iar

dumneavoastră, sunteți singura persoană care ne poate ajuta să aflăm despre ce e vorba....

Lana luă în mână o fotografie a lacului Ilmen.

— Bine, acceptă ea după un minut, răsuflând din greu. O să încercăm. Ochii se tem, dar mâinile o fac.

Capitolul 14

Medicul primar al Spitalului Special al KGB,

Colonel medic Uravin A.P.

Către șeful Serviciului Medical al Direcției Generale a unităților de muncă și reeducare, de pe lângă Ministerul Afacerilor Interne al URSS, general maior Stașkov.

Pe 27 februarie, orele 8,17, la Spitalul Special al KGB, a fost adusă deținuta Virginia Williams, din lagărul 942 din Sâktâkvar, RSSA, Komi.

Bolnava a fost adusă cu hemoragie uterină foarte gravă și spasme prenatale, neobișnuite pentru luna a cincea de sarcină.

Toate încercările personalului medical, de a opri nașterea prematură, au fost fără succes. Ca urmare a avortului, starea pacientei s-a înrăutățit brusc, datorită emboliei lichidului fetal, a unui edem pulmonar acut și a hemoragiei uterine. Pentru menținerea funcționării cordului, pacientei i s-a administrat adrenalină și preparate din plante medicinale, iar pentru oprirea scurgerilor de sânge -fibrinogen, ceea ce însă nu a dat rezultate pozitive și am fost obligați să îi aplicăm transfuzii directe de sânge.

La indicația personală a tovarășului președinte al KGB, generalul Andropov, de la Fabrica de Dulciuri nr. 17 au fost chemați toți donatorii care au aceeași grupă de sânge (0) cu pacienta....

Capitolul 15

Generalul Andropov stătea lângă ușa de sticlă a sălii de operație și o privea pe Virginia. Prin geamul gros vedea bine fața ei lividă, suptă, cu pete liliachii, buzele vinete și şuvițele de păr încâlcite, împrăștiate pe pernă. Acum, această femeie nu mai semăna deloc cu Virginia cea blândă, fragilă și ascultătoare. Pe masa de alături se afla un donator, iar un tub subțire prin care pulsa sângele purpuriu unea vena lui cu vena Virginiei. Mai făceau de serviciu o soră medicală și doi asistenți ai chirurgului.

Lângă general stătea bătrâna doctoriță, în uniformă de colonel, care ținea o țigară între buzele strânse.

După o pauză îndelungată, femeia rosti:

— Musatov s-a ramolit, tovarășe general. I-a introdus o doză prea mare de prostoglandin....

Generalul o privi scurt, iar ea înțelese.

— E un medicament ce implică riscuri, tovarășe general. De import. Dracu' știe în ce doze trebuie administrat. Pentru ea însă e clar, a fost o doză prea mare.

Dar generalul nu avea nevoie de explicațiile ei. Pur și simplu îl enerva mirosul de mujic, ce venea de la tabacul Belomor.

Urmărindu-i privirea ce se oprea pe trabuc, doctorița se duse într-un colț al încăperii și aruncă țigara într-o scuipătoare.

Generalul rămase singur cu gândurile sale. Toată puterea sa asupra doamnei numită Moartea (doar stăpânea destinele atâtor oameni) era insuficientă, pentru a comanda unei alte puteri, Viața, să nu părăsească trupul Virginiei. O privea prin sticla groasă și vedea cum viața se scurge, se prelinge din trupul ei. În acest timp se cerceta pe sine, cerceta ce se întâmplă în sufletul său. Vedea că, mai mult decât de Virginia, îi era milă de sine însuși. Era deja un om bătrân, trecuse printr-o viață cruntă, care îi zdruncinase nervii și creierii, iar ultimii patruzeci de ani, îi dăruise campaniei pentru câștigarea sentimentului cel mai amețitor al puterii depline, împărătești, asupra lumii. Dar oare îi mai trebuie această putere, când are șazeci de ani, iar medicii îi vorbesc de simptome de diabet? Povara puterii apăsa cu toată greutatea asupra umerilor săi bătrâni și îl transforma, dintr-un vânător al puterii, într-o fiară la pândă, ce așteaptă apropierea pașilor tineri care-l urmăresc pas cu pas. Dacă nu e cu băgare de seamă, lor nu le va tremura mâna ca să-l lovească și să-i curgă sânge ca acesta. Și se va găsi atunci oare vreun donator care să-i dea sânge din venele sale tinere? Doamne, ce este oare viața? Nu cumva doar câțiva litri de sânge care se permută dintr-un trup într-altul? Sau e cu totul altceva? Surâsul Virginiei, aerul înmiresmat de mirosul de pini din preajma Moscovei, umbra arborilor străfulgerată de razele lunii, soarele plajelor Mării Negre și bucuria simplă de a iubi o femeie?

Nu, va călca moartea în picioare; el nu crede în neputința lui. Se întoarse către femeia doctor:

— Trebuie s-o salvați.

— Pot fi sigură doar pe faptul că va trăi, câtă vreme îi vom asigura transfuziile, tovarășe general. Însă acesta este al douăzeci și șaselea donator și nu au mai rămas decât opt.

— Nu veți duce lipsă de donatori, am să dau ordinele necesare. Ce grupă de sânge are doctorul Musatov?

Doctorița îl privi în ochi.

— Dacă are aceeași grupă de sânge cu ea, spuse generalul, el va fi următorul donator și să-i sugeți sângele, până i-o ieși sufletul. Jumătate din sânge să-i luați.

— Nu va supraviețui, tovarășe general. Doza maximă, care se poate lua de la un om....

— Nu mă interesează, o întrerupse generalul. Transmiteți-i că are tot atâtea șanse de viață câte are și ea. Apropo, și dumneata la fel. Chemați cei mai buni medici, orice număr de donatori. Țineți seama, nu o salvați pe ea, ci pe dumneavoastră.

Generalul se întoarse și ieși agale, dar cu atât mai înspăimântător.

Capitolul 16

O fetiță subțire cu piciorușele goale, cu mânuțe durdulii, cu ochi ca cicoarea și cu zuluți aurii deasupra unui chip vesel, alerga pe o plajă fierbinte din Florida. Zâmbind ca un înger, îl chema pe Stavinski după ea.

Când se trezea din vise, Stavinski le păstra mult timp în amintire. O fetiță! Va avea o fetiță, încă o fetiță! Nu va fi deloc dezamăgit că e tot

fetiță și nu băiat, nu era nici alarmat că în vis, ea fugea de el aproape fără să atingă pământul, iar el nu putea să o ajungă. Era bucuros, extaziat toată ziua, și puțin mirat; de ce în fiecare noapte are un singur vis?!

Și simțea, vedea, că această stare de bucurie îl ajută în toate. Croitorul Volodea Ivanov i-a transmis o telegramă cifrată de la Washington: în noaptea răpirii Virginiei, pe lacul Ilmen de lângă Novgorod, îi va aștepta un avion. Iar azi-dimineață i-a telefonat Ilia Andropov și l-a invitat la teatru. Era vorba de spectacolul Așa învingem!, o adevărată senzație a vieții teatrale moscovite. Se zvonea că spectacolul era pregătit de mult, dar Suslov, fostul ideolog al partidului, interzisese premiera, iar acum, după moartea lui Suslov....

— Bătrâne, să vii neapărat, îi spusese Ilia la telefon. Spectacolul, zic unii, e zguduitor, iar azi nu va fi unul singur, ci două!

— Adică?

— Nu pot să-ți spun la telefon, o să vezi. Biletele le iei de la administrator, le-am comandat eu. Ne întâlnim în pauză.

Pe bulevardul Tver, unde se află noua clădire a teatrului, era într-adevăr o situație de senzație. Circulația dinspre străzile Gorki și Herzen era închisă, iar miliția permitea doar accesul celor cu bilete la teatru. Firește, epoleții de general și documentele de Mare Stat-Major i-au ajutat pe Stavinski și pe soția lui să treacă prin cordoanele miliției. Însă lângă teatru, nu era nici un loc pentru parcare; strada era ticsită de autoturisme Moskvici, Jiguli și Volga, ale elitei teatrale și de partid, precum și ale KGB-ului, negre, cu mustăți de oțel în chip de antene radio. Încălcând toate regulile de circulație, staționau chiar și pe trotuar.

După ce se gândi o clipă, Stavinski parcă și el pe trotuar.

Pe treptele de piatră de la intrare, stăteau câțiva băieți cu alură sportivă, toți în civil, dar evident, KGB-iști.

Stavinski se uită la ceas. Era șase și cincizeci și nouă de minute, întârziaseră. Spectacolul începea la ora nouăsprezece. Până ce luă biletele, lăsate de Ilia Andropov pe numele generalului Iurișev, mai trecură trei minute.

O luară la fugă pe scări în sus, la garderobă.

— Fug în sală să ocup locurile, zise Galea și își aruncă blana în mâinile lui Stavinski, grăbindu-se pe scara laterală ce ducea spre stal.

Garderoba era uriașă. Garderobierii în livrele albastre cu trese aurii, primeau îmbrăcămintea și înmânau numere, binocluri și programe teatrale. Dar astăzi, atmosfera teatrului era tensionată; până și la garderobă se aflau vreo opt KGB-iști.

După ce scăpă de mantaua sa și de blana Galinei, Stavinski se grăbi spre sală. În foaier, se aflau vreo patruzeci de bărbați, care nu se grăbeau nicăieri și, se vedea clar că, nu intenționau să vadă spectacolul. "Tot KGB-iști", își spuse Stavinski, "ce-o fi cu spectacolul ăsta?"

Când intră, Stavinski aruncă o privire în jur. Nu mai fusese niciodată în noua clădire a acestui teatru, poreclită de taximetriștii moscoviți când "crematoriu", când "morgă", când "al doilea mausoleu".

Acum, în marea sală a teatrului, era acea penumbră și acea liniște de dinaintea ridicării cortinei, când lumina se stinge și spectatorii se așează în fotoliile moi, tușind insistent în pumn.

Și deodată, în liniștea sălii, se auzi un țipăt ascuțit de femeie:

— Serioja! Serioja!

În față, în al patrulea rând, alături de loja guvernamentală, se afla Galea. Flutura programul și-l chema pe Stavinski:

— Aici, Serioja!

Întreaga sală se întoarse spre ei.

"Idioata!" înjură în gând Stavinski. "Și ce rochie stupidă!"

În aceeași clipă, o mână grea i se așeză pe umăr și un glas bărbătesc îi șopti la ureche:

— Mai repede, tovarășe general. Pofțiți....

Stavinski simți cum îi zvâcnește inima.

Dar mâna KGB-istă îl conduse cu precauție spre rândul patru. Conduc de bărbatul solid, Stavinski înaintă prin sală, simțind asupra sa sute de priviri ca un avion în noapte, captat de fasciculul de raze al proiectoarelor.

"O omor!" își zise el dar, în aceeași secundă, când reuși să ajungă în sfârșit la rândul patru, scăpărare deodată toate reflectoarele, luminând.... nu, nu scena, ci chiar loja sub care stătea Galea.

Ropotul aplauzelor cutremură sala noii clădiri. Abia acum înțelese Stavinski ce se petrece la teatru: deasupra capului lui, la trei metri de locurile lor din rândul patru al stalului, intrau în loja guvernamentală Leonid Ilici Brejnev, Konstantin Cemenko, Andrei Gromâncu, Iuri Andropov și Dimitri Ustinov.

Așadar, de aceea fusese înconjurat teatrul cu atâția KGB-iști! Iar ei, KGB-iștii, toți deodată, parcă la comandă, se ridicară în picioare în toate colțurile sălii, aplaudând spre tribuna guvernamentală și strecurând printre dinți vecinilor, publicul obișnuit de teatru:

— Ridicați-vă! Ridicați-vă!

Fie că se supuneau ordinului, fie că se lăsau ridicați de valul supușilor credincioși, toți spectatorii, o mie cinci sute de persoane, se ridicară și îi întâmpinară cu ovații pe conducătorii iubiți.

Firește, Stavinski și Galea aplaudau și ei.

Ridicând mâna într-o doară și aplecând capul spre sală, Brejnev se lăsă brusc în fotoliu, țeapăn ca un bătrân de la azil. O dată cu el, ca la comandă, s-au așezat Cernenko, Gromâncu, Andropov și Ustinov.

Ovațiile amuțiră, iar cei din sală se așezară în tăcere. Reflectoarele îndreptate spre loja prezidențială, se stinseră.

Cortina se ridică încet, lăsând să se vadă cabinetul lui Lenin de la Kremlin, decorat foarte simplu: o masă grea de scris, o veioză cu abajur de sticlă verde, un ceas de masă cu picior și ferestre cu vedere spre Piața Roșie. Din stânga, din culise, intră, aproape neauzit, Lenin bolnav, puțin pieziș. Își roti privirea prin cabinet și se uită la secretara care, înfășurată într-o pătură calduroasă, bătea ceva la mașină.

Deodată, Stavinski auzi dinspre loja prezidențială, glasul mirat și târăgănat, dar distinct, al lui Brejnev.

— Le-e-enin.... ar trebui să ba-a-tem din pa-a-lme....

Stavinski și cei aflați alături de ei se întoarseră fără să vrea spre acest glas. În lojă, un consilier al lui Brejnev se aplecă la urechea acestuia și îi șopti ceva, dar Brejnev clătină încăpățânat din cap și-i spuse:

— Dar ăsta-i Lenin! Ar trebui să-l aplaudăm....

În acest moment, o muzică asurzitoare copleși sala. Ca un fel de vifor al amintirilor leniniste despre Octombrie 1917, pe scenă se jucă pantomima prăbușirii frontului german, a atacului Antantei, a tifosului din Povoljje.... În ritmul muzicii, care simboliza uraganul revoluției, alerga o horă iute, tot mai iute, în jurul aceluși om bolnav, sleit de puteri, care — prin forța geniului său, a adunat în pumnul său mic toate hățurile nărăvașei Rusii.

Sala exalta de entuziasm; totul era atât de plăcut și emana atâta forță.... Începură să se audă aplauze.

În loja prezidențială, Brejnev își îndreptă spinarea și se uită mândru la cei din jur.

— Am spus eu că trebuie să aplaudăm! Am spus!

Și începu să aplaude o dată cu sala.

Stavinski și Galea stăteau atât de aproape de lojă, încât auzeau fiecare cuvânt al lui Brejnev. Bătrânul era convins că sala îl aplaudă pe Lenin și numai consilierii săi îl împiedicau să reacționeze anapoda la spectacol.

Piesa continua, personajele discutau pe scenă. Atunci se auzi glasul lui Brejnev:

— Nu aud nimic....

Consilierii săriră din nou spre Brejnev, iar Gromânko se aplecă și îi șopti ceva, dar....

— Nu aud nimic! exclamă iarăși Brejnev, ca un copil cu nazuri, după care se ridică violent și ieși din lojă.

Consilierii o luară în fugă după Brejnev, Cemenko se furișă după el....

După cinci minute, Brejnev se întoarse. Posac și jignit, se trânti în fotoliu.

Cei din teatru își închipuiau ce ar fi urmat dacă Brejnev ar fi plecat de tot. Spectacolul ar fi fost interzis, iar Kaliaghin (care-l interpreta pe Lenin) ar fi fost dat afară din teatru. Dar au reușit să evite aceste lucruri. Stavinski auzi un oftat de ușurare, ieșind din primul rând al stalului și simți cum el însuși răsuflă ușurat. Se uită cu coada ochiului înapoi. În stânga și în dreapta lui, stăteau figuri pătrătoase de KGB-iști, în ochii cărora se citea preocuparea: erau chinuți de faptul că "prostimea" vede neputința conducătorului.

Un singur om din sală nu părea absolut deloc afectat de toate acestea: generalul Andropov. Era cu gândul la Virginia. Se părea că are șanse să trăiască. Se afla de șase zile sub supraveghere medicală și, dacă nu cumva el, Andropov, este indus în eroare, va trăi. Ah, de-ar veni mai repede pauza, să dea telefon la spital.... În ceea ce îl privește pe acest geniu graseiat, Brejnev, el, Andropov, va face tot ce nu a făcut predecesorul său.

Pauză.

Publicul îmbuibat, îmbuibat de pe urma lui Lenin, a lui Stalin, a lui Hrușciiov și a lui Brejnev, copiii de iobagi, ajunși, datorită puterii sovietice, noii cneji, acest public care are vile, mașini, blănuri de nurcă și titluri de erou al muncii socialiste, ascultase cu entuziasm în timpul primului act, replicile mușcătoare în spirit clar antisovietic, frazele leniniste, scoase de dramaturg — Mihail Șvatrov — din stenogramele cuvântărilor lui, sucite și răsucite, pentru a fi aduse la zi. Iar acum, încerca bucuria ascunsă a

robilor, în prezența cărora, se dau de ceasul morții stăpânii lor. Asta e recunoștința lor, a îmbuibăților, a ticăloșilor.

Așa gândea bătrânul general Andropov.

Iar Ilia Andropov, îmbrăcat, ca de obicei, într-un costum american, croit la firma Brooks and Brothers din New York, cu ochelari rotunzi, fumurii, așezați pe un chip asemănător cu al tatălui său, se plimba prin foaier, afișând un zâmbet superior. Până și burta pe care o împingea în față, voia să exprime indiferența și superioritatea față de toți și de toate. Alături de el, se afla soția sa, Linda, pleșuvul director al Institutului Statelor Unite și al Canadei, Gheorghii Arbatov, și colonelul Piotr Orlov, șeful Direcției turistice a KGB-ului.

Stavinski și Galea se apropiară de Ilia Andropov, care îi prezentă însoțitorilor săi:

— Generalul Iurișev și soția sa Galea. Gheorghii Arbatov și Piotr Orlov.

Strângând mâna lui Stavinski, Orlov zise:

— V-am mai văzut undeva. Sau mi se pare?

Stavinski ridică din umeri. El nu îl întâlnise niciodată, dar cine știe unde l-a întâlnit Iurișev. Se uită spre Galea, cerându-i ajutor din priviri. Iar Galea reacționează:

— Da, cum să nu! zise ea. Am fost la odihnă în Pițunda, în '77, la sanatoriul CC. Numai că atunci Serioja nu avea barbă; dumneavoastră ați fost cu soția și cu cei doi copii gemeni. Vă amintiți? A fost o dată o furtună și atunci Serioja a luat pe umeri una din fetițe, iar dumneavoastră pe cealaltă. Ce mai fac fetițele?

— Bine! își aminti de toate Orlov. O, fetițele mele acum sunt domnișoare! Dar băiatul dumneavoastră? Pare-mi-se că erați cu băiatul...

Aici, Stavinski sări în ajutorul Galei:

— Galocika, ai țigări? Mor dacă nu fumez o țigară.

Orlov, Ilia Andropov și Arbatov, îi întinseră imediat câte un pachet de țigări și izbucniră toți în râs: aveau aceleași țigări: Marlboro.

— Fumatul este interzis! auziră în apropiere un glas de bărbat scăzut, dar ferm. Numai în fumoar, pe scări, la etajul doi.

Lui Stavinski îi plăcu reacția lui Ilia Andropov: fără să protesteze, fără să se cramponeze de faptul că e fiul șefului KGB. Doar zâmbi ironic și, ca un școlar ascultător, porni alături de ceilalți spre fumoar. Aici, când prinse un moment liber, Ilia îi spuse lui Stavinski:

— Ei, cum ți-a plăcut spectacolul? Bună lucrătură, mi-a plăcut! Îl cunoști pe regizorul Efremov? Nu? Talent cu carul, iată cu cine ar trebui să mergem în preajma Moscovei, înțelegeți? Să ia o actriță....

— Am auzit că tipu' bea....

— Da, e rău. E machitor. Stă pe uscat o lună, nu ia nimic în gură, însă pe urmă, dacă bea, e fiară. Nu, nu mergem cu el acolo, o să se îmbete.

— Cum mai merge paradontoza ta? Întrebă Stavinski, nedorind să pară prea interesat de MiniAmerica, deși își muncea gândul cum să aducă vorba despre o nouă excursie.

— Bătrâne, tu ești mântuitorul meu! Nu mă mai dor gingiile, imaginează-ți! Fac gargară cu soluția ta și....

Se opri brusc. Pe lângă ei treceau zeci și zeci de spectatori, care voiau să ajungă la bufetul teatrului, unde se vindeau cutii cu bomboane fondante. În șuvoiul de lume se găsea și Olga Mahova, grațioasă, cu niște

picioare în stare să-l bage în păcat și pe Dumnezeu. Era la braț cu un străin înalt. Conducând-o cu privirea, Ilia Andropov spuse încet:

— Uhu, Doamne, ce fetiță!

— Vreți să faceți cunoștință cu ea? îi sugeră zâmbind colonelul Orlov, care, după cum se vede, trăsesese cu urechea la discuția lor.

— E omul tău? îl întrebă Ilia.

— Cum să nu? spuse mândru Orlov. Olenka Mahova, studentă la Institutul de Teatru. E cu un canadian, Michel Lenhardt, directorul unei mari firme de construcții din Toronto. Pleacă peste două zile și avem șanse, înțelegeți....

Parcă simțind că Se vorbește despre ea și că e privită, Olea Mahova — cel mai bun "cadru" și mândria răposatului maior Neznacinâi — se întoarse și trimise colonelului Orlov, lui Ilia Andropov și lui Stavinski, o privire lungă și languroasă. Dar dacă această privire trezea în Ilia Andropov un simțământ cald, la gândul plăcerilor cu această drăcoaică plină de sex-appeal, ochii ei albaștri înmuieră picioarele lui Stavinski. Olea Mahova era aceeași Olea, pe care voise să i-o bage în pat Neznacinâi la hotelul Național! Mai mult, Piotr Orlov era șeful ei direct!

Ilia Andropov trase adânc din țigară, eliberă fumul și, chipurile indiferent, îi răspunse lui Orlov:

— Mă rog.... dacă n-ai să mă pâărăști lui tata.... n-aș avea nimic împotrivă.... Am o idee. Eu și Iurișev vrem să petrecem următoarea sâmbătă în afara orașului, în natură.... Frumoasa asta are vreo prietenă?

Atunci, Stavinski înțelese că excursia la MiniAmerica e programată pentru săptămâna viitoare.

Capitolul 17

Deasupra Mării Baltice, la înălțimea de 3.500 m, Lana Pett opri motorul. Nu era prea greu să prindă curentul de aer, care să o ducă planând spre granița sovietică. La experiența ei de echilibristică aeriană, putea face cu aparatul tot ce dorea. Sigur, flecurile acestea de pilotaj nu o împiedicau să scruteze intens bezna nopții. Zbura spre patrie, spre acea patrie pe care o poartă în suflet urmașul oricărui emigrant rus, chiar dacă nu a fost niciodată acolo, chiar dacă patria nu i-a ars niciodată picioarele goale, cu colbul drumurilor sale nesfârșite sau cu roua ce potopește în diminețile de vară câmpurile și luncile înverzite. Rusia era pentru Lana țara fermecată a lui Alice. Acolo, în țara aceea de basm, se află muzica lui Ceaikovski, poezia lui Pușkin, eroii poveștilor populare rusești....

Acum zbura în Rusia. Dacă ar fi fost după voința ei, ar fi mers cu planorul până la Tobol, orașelul din Siberia, unde bunicul ei, contele Hudiakov, fusese împușcat de bolșevici, dar destinația zborului era cu totul alta: lacul înghețat Ilmen. Faptul că ea, la urma urmei contesa Hudiakova, trebuia să vină în țară ca o contrabandistă, fără să se înalțe mai sus de două sute de metri deasupra pământului, ca să nu fie reperată de radarele sovietice, o supăra foarte mult. Totul fusese calculat în caz de insucces, totul, până în cele mai mici amănunte. Dacă este reperată sau arestată la aterizare, nu are în cabină hărți sovietice, iar motorul și aparatura de la bord pot fi distruse printr-o simplă apăsare pe un buton. Va lua foc totul și, astfel, va părea ceva natural: campioana

Europei la planorism a aterizat forțat și cere ajutor autorităților sovietice și colegilor planoriști sovietici (care o invitaseră de atâtea ori în Uniune) să-și repare aparatul de zbor. Va fi mai complicat la întoarcere, cu doi pasageri la bord, atunci va trebui să iasă de pe teritoriul sovietic cu orice preț! Dar nu vor fi nici un fel de probleme! Dacă va fi reperată la întoarcere, nu vor trage dintr-o dată. Vor trimite avioane de urmărire, care să o oblige să rămână pe teritoriul sovietic. Dar atunci le va arăta ea piloților sovietici ce înseamnă pilotaj de mare clasă!

Și totuși, cu toată experiența și mândria de contesă (legenda familiei spune că, înainte de a fi împușcat, bunicul ei l-ar fi scuipat în obraz pe comisarul roșu, parcă Naznacinâi îl chema!?), Lana pilota spre litoralul sovietic al Mării Baltice — agitată și frământată de temeri, așa cum nu i se mai întâmplase niciodată în timpul cascadoriilor celor mai complicate. Mâinile îi erau încleștate pe manșă, ochii fixau săgeata altimetrului și ecranul aparatului infraroșii pentru orientarea de noapte, dar gândurile....

Prinse la radio un post rusesc. Se cânta o melodie pe care o știa de la bunica ei. Se auzea foarte bine. Acum se afla deasupra patriei ei.

Capitolul 18

Cu câteva ore înainte de intrarea Lanei pe teritoriul sovietic, la ora nouă seara, un Mercedes gri oprea la intrarea căminului Institutului de Teatru de pe strada Trifonov. La volan se afla Ilia Andropov, iar pe bancheta din spate, Stavinski. În fața căminului, erau parcate câteva mașini elegante.

— Parcă am fi la o recepție diplomatică, râse Ilia Andropov.

Nu era nici o recepție, bineînțeles. Numai că diplomați sovietici și străini, mari scriitori de partid și funcționari de stat, vizitează adesea căminele institutelor de teatru și de cinema. Era destul ca o tânără studentă la facultatea de actorie, să joace într-un film, de preferință muzical, și dintr-o biată Cenușăreasă, care până mai ieri, trăia dintr-o bursă de douăzeci și șase de ruble, își cosea noaptea singurii ciorapi mai de Doamne ajută și mânca fasole fiartă de optzeci de copeici pe zi, se transforma a doua zi într-o prințesă, pe care o așteaptă în fiecare seară, la intrarea în cămin, mașini care mai de care mai elegante. Și, împrumutând de la o prietenă pantofii, de la alta ciorapii, tinerele prințese coborau în fugă, invitând uneori și prietenele încă neremarcate. După o clipă, limuzinele strălucitoare se topesc în noaptea moscovită, ducându-le pe aceste flămânde staruri de cinema în vilele de partid din afara orașului. Uneori, fetele stau acolo câteva zile. Bete, cu cearcăne la ochi, cu câte o sticlă de parfum franțuzesc în poșetuță, sau cu o sticlă de brandy de peste Ocean sub braț, se întorc dimineața, peste câteva zile. Cu pași șovăitori, își găsesc cu greu camera, se prăbușesc în pat și dorm până seara, când vin după ele alte și alte mașini. Peste o lună, moda lor trece și sunt înlocuite de alte favorite, iar cele vechi, deja deprinse cu alcoolul și farmecul înșelător al vieții de noapte, sunt gata să facă orice pentru ea, cu oricine și oriunde, în boscheți sau în tramvaiele întunecoase, la capăt de linie....

Așadar, apariția mașinii lui Ilia Andropov la căminul studentesc, nu a avut nimic extraordinar. Stavinski, îmbrăcat în uniforma de general, avea

la picioare un pachet cu sticle de șampanie și coniac, mandarine și un termos cu cafea fierbinte. În acest termos cu fund dublu, primit de la croitorul Volodea Ivanov, Stavinski așezase cele trei microfilme despre proiectele "EMMA" și "EMBA", făcute de el la Marele Stat-Major. Șampania avea și ea un secret: era amestecată cu heroină albă. Stavinski voia să întunece mințile Olgăi Mahova, ca să nu recunoască în el pe Robert Williams.

Olea Mahova și prietena ei Nadenka, studentă la facultatea de coregrafie, coborâra din cămin la nouă și trei minute; colonelul Orlov le prevenise din timp, că vor avea cinstea să-și petreacă seara cu persoane suspuse. Nadenka devenise agent KGB, cu o lună în urmă, când colonelul Orlov, dezvoltând ideile răposatului maior Neznacinâi, o "întărise" pe Olea cu o prietenă. Întotdeauna e mai bine dacă o studentă are o prietenă, iar în lucrul cu străinii e mai comod. Acum, fetele erau emoționate. Cunoștința cu Ilia Andropov, fiul "acelui" Andropov, le deschidea niște perspective largi în viață!

Intrară cu pas ușor în mașină. Olea se așeză în față, spunând un vag "searaa!" către generalul bărbos din spate, iar Nadenka se instalează lângă Stavinski. Mașina porni, iar Olea porni și ea să flirteze cu "clientul".

Pe bulevardul Kutiizov, cei trei, ascultând muzică la micul aparat de radio Maiak, goliseră deja prima sticlă de șampanie și erau mai veseli. Ilia Andropov conducea mașina cu mâna stângă și cu cealaltă, mângâia genunchiul dezgolit al Olgăi. Nadenka discuta veselă cu generalul bărbos și, treptat, veselia ei creștea pe măsură ce bea: turna șampanie în pahare de plastic și le înmâna lui Ilia și prietenei sale, neuitând nici de sine. Stavinski zise că șampania îi provoacă arsuri la stomac și bău coniac. Își reținea cu greu nervozitatea. Până acum, totul mersese conform planului. La posturile de control, Stavinski scoase intenționat capul, ca să fie văzut de ofițeri. Peste două-trei ore, nu va mai conduce Ilia, ci el, Stavinski. Iar Ilia Andropov și Olea Mahova, pe care trebuia să-i adoarmă cu un somnifer puternic, în timpul beției din MiniAmerica, vor sta împreună cu Virginia pe bancheta din spate. Cinci posturi de control au văzut patru persoane, doi bărbați și două femei, iar la întoarcere vor vedea tot patru; fiul șefului KGB va dormi, beat, îmbrățișat de două femei, și nici un ofițer de pază nu va îndrăzni să-l trezească, sau să verifice cine sunt acele femei. Iar Nadenka va rămâne în camera Virginiei și va dormi până dimineață. Iar Stavinski va goni spre lacul Ilmen. Volodea Ivanov i-a transmis o telegramă cifrată de la Washington: pe 7 martie, la 4,30 dimineața, la capătul dinspre apus al lacului, îl va aștepta un avion. Cu Volga sa, face până la lac trei ore și cincisprezece minute. Așadar, va trebui să plece din MiniAmerica la ora unu cel târziu.

La unsprezece și douăzeci, ajunseră în MiniAmerica și opriră mașina la Holiday Inn. Colonelul Stanley le dădu cheile de la două camere din hotelului. Ilia începu să-și tragă partenera în cameră. Excitat de șampania cu heroină, voia să o vadă cât mai repede în pat.

— Dar cina, Ilia? întrebă dezamăgit Stanley. Ne așteaptă cina la restaurant....

— După! flutură din mână Ilia. Peste o oră! O să flămânzim acuși, adăugă el și râse.

Intră cu Olea în camera 27, iar Stavinski și Nadia în camera de vizavi.

Excitată, dar moleșită, Nadenka începu să se dezbrace, imediat după ce trecu pragul. Mutrișoara de șoricel, sâni mici de balerină, erau incredibil de ademenitori pentru Stavinski, excitat și el de coniacul băut, dar se abținu; avea alte treburi. În timp ce Nadia făcea duș și-l chema în baie, Stavinski desfundează o sticlă de șampanie și turnă somnifer în cupa Nadiei. Femeia ieși din baie goală, cu sâni uzi, fremătând, se aruncă în pat, bău cu Stavinski și, în timp ce îi desfăcea lui vestonul, adormi ca o lebădă ceaikovskiană.

Era ora unsprezece și patruzeci de minute. Plecă să o caute pe Virginia. Camera 33 era la etajul trei. Bătu încet, dar nu-i răspunse nimeni. Ușa nu era încuiată. Intră, dar nu găsi pe nimeni. Nu se vedeau nici lucrurile Virginiei; doar păpușa din plastic și un pinguin de cauciuc, poate uitate. Văzând jucăriile, Stavinski simți cum i se înfige un cuțit în inimă.

Îl găsi pe Stanley la restaurantul hotelului. Aici află totul. Avort, avort, avort pricepu cu greu Stavinski. Bău toată noaptea cu Stanley. Nu putea pleca din Rusia cu documentele, dar fără Virginia. Dracu' să-i ia pe cei de la CIA! Virginia e bolnavă....

Capitolul 19

La trei ore de mers de MiniAmerica, pe lacul Ilmen, întunecat și acoperit cu zăpadă, se afla planorul Lanei Pett. Lana se uita nerăbdătoare la ceas. Timpul trecea nemilos: patru și cincisprezece.... patru și optsprezece.... patru și douăzeci și două.... La patru și douăzeci și trei de minute, din pădure ieșiră cinci siluete nedeslușite. "Câini," se gândi la început Lana. Adulmecând cu boturile în aer, se îndreptară spre avion, ale cărui tălpici erau unse cu grăsime naturală, pentru a aluneca mai bine. După ce mirosi și linse tăpile avionului, unul din "câini" se înalță în două labe spre carlingă. Un urlat înfiorător răsună în noapte. "Lupi!" înțelese îngrozită Lana. Sângele îi îngheță în vine. Haita flămândă se aduna sub carlingă. Lana nu rezistă. La ora patru și douăzeci și nouă de minute porni motorul, care alungă lupii cu zgomotul său. Avionul alunecă precum o nălucă pe gheața lacului, apoi se pierdu în cerul înghețat.

Partea a cincea Imersiunea

Capitolul 1

Pe 22 mai 1982, la ora 24, submarinul "U-300", proaspăt vopsit după ultima reparație de la centrul bazei submarinelor din Baltusk, porni spre mare.

La punctul de comandă stăteau, ținându-se de parapetul de protecție, comandantul submarinului, căpitanul de rangul doi Piotr Gușcin, adjunctul căpitanului, căpitanul Oleg Kuvaev, loctiitorul comandantului submarinului în probleme politice, Vasili Donovan, și generalul maior Serghei Iurișev, alias Stavinski.

Briza rece a mării le sufla în față.

Stavinski se despărțea pentru a doua oară de Rusia. Depășise încordarea extenuantă a ultimelor două luni, în care făcuse toate

eforturile ca să-i convingă, pe Oparkov și pe Benjer, de necesitatea de a-l trimite pe el în calitate de coordonator al expediției. Biroul Politic și Marele Stat-Major amânau la nesfârșit expediția, iar începerea războiului Margaretei Thatcher, pentru insulele Falkland, i s-a părut lui Oparkov momentul propice pentru demararea operațiunii, întrucât atenția întregii lumi era îndreptată spre războiul anglo-argentinian. La 21 mai, când infanteria marină engleză a început să debarce în insulele Falkland (Malvine), iar flota britanică a început să bombardeze Port-Stanley, la Baltusk a ajuns radiograma mareșalului Oparkov: "Ordon ca astăzi, la orele 24, să se treacă la executarea operațiunii".

Submarinul ocoli larg fâșia de nisip, acum împădurită, și ieși în mare. În adâncul acestui pământ, rămăseseră fostul colonel al Marelui Stat-Major, Serghei Iurișev, înmormântat sub numele turistului american Robert Williams, maiorul Frol Neznacinâi și Virginia.

Fără să-și fi revenit vreodată, Virginia Part a încetat din viață la spitalul KGB, pe 9 martie 1982, de embolie a lichidului amniotic, edem pulmonar, colaps arterial și stop cardiac.

De atunci se schimbaseră multe: plenara CC al PCUS l-a validat pe generalul Andropov ca secretar al CC; mareșalul Oparkov a raportat generalului Andropov, despre minisubmarinele cu armă seismică, iar academicianul Benjer, a trecut la conducerea unui grup de constructori ai Institutului de Marină, pentru crearea minisubmarinelor pe șenile.

După moartea Virginiei, Stavinski și-a petrecut toată luna aprilie la Baku, la Pietrele Petrolului, unde a participat zilnic la experimentele pentru noul utilaj de forare submarină.

În mai, când evenimentele din Falkland au început să ia amploare, Oparkov a ordonat ca submarinul "U-300" să fie încărcat cu grilele energetice și să aștepte ordinul de plecare.

Stavinski se temea că, în orice clipă, poate să vină o radiogramă de la Marele Stat-Major, care să anuleze expediția, sau care să-l cheme la Moscova.

O mică vibrație cuprinse submarinul "U-300", dar nu era nici pe departe puterea maximă de funcționare a motoarelor. Vibrația se amesteca cu tremurul nervos al lui Stavinski. Se temuse până în ultima secundă că mareșalul Oparkov îl va scoate din grupul expediției.

— Fierbe, tovarășe general, spuse locțiitorul politic, Vasili Donovan, un bărbat de treizeci și trei de ani.

Fața sa rotundă era luminată de un zâmbet hâtru de țăran. Dar Stavinski nu reuși să-i răspundă. Răsună în schimb vocea căpitanului Gușcin:

— Încărcați cisternele de balast! Imersiune!

Vârful submarinului începu să se scufunde lent în apă.

— Gata, tovarășe general, spuse Donovan lui Stavinski. Trageți ultimele guri de aer proaspăt că imediat coborâm. Ne scufundăm.

Stavinski respiră ușurat. Peste câteva minute, submarinul va intra sub apă și se va întrerupe legătura radio cu țărul. Conform planului operațiunii, elaborat la Marele Stat-Major, înainte de apropierea de granița suedeză, încetează orice legătură radio. Acum, nimic sau aproape nimic, nu-i va mai putea da peste cap planul său de fugă. Acum numai

acest Donovan îl mai călca pe nervi. Să fi simțit că ceva nu e în ordine cu Stavinski?

Cu ceilalți ofițeri de pe "U-300", relațiile erau diferite. În timpul pregătirii pentru expediție, între ei și Stavinski se stabiliseră relații simple, chiar prietenești. Majoritatea erau ofițeri tineri, de treizeci de ani, toți fiind absolvenți ai unor școli superioare de tehnică militară.

Vasili Donovan nu urmase nici o școală tehnică, ci doar un institut politico-militar. Chiar și marinarii, care aveau peste zece ani vechime în flotă, erau mai școliți ca el. Se mândrea cu faptul că, tocmai lui, un simplu băiat de la țară, partidul i-a încredințat supravegherea celor doisprezece membri ai echipajului, de la comandant până la ultimul marinar.

Studia rînd cu rînd zecile de instrucțiuni politice interne, indicații de partid și ordonanțe, care veneau de la Direcția Politică Centrală a Armatei Sovietice și de la flota Maritimă Militară.

Înainte de expediție, adusesese în cabină, pe lângă instrucțiunile obligatorii de partid, și vrafuri de ziare — Comunistul cu discursurile lui L.I. Brejnev. În timpul îmbarcării, îl privea mereu pe Stavinski, încercând să își dea seama dacă îi observă străduința sau, ca și ceilalți marinari și ofițeri din submarin, urmărește doar să fie încărcate produsele alimentare: ciocolata, untul, vinul, concentratele pentru supă și coniacul pentru comandament.

Stavinski știa că, fiind reprezentantul Marelui Stat-Major, va fi obligat să urmărească lecțiile politice ale lui Donovan și apoi să-l laude pentru munca depusă. Numai gândindu-se la acest lucru, Stavinski începea să turbeze.

Capitolul 2

Fie votca "șase" ori "opt" Nu lăsăm paharul jos! Spuneți lui Ilici, vă rugăm, că și "zece" îndurăm! Dar mai mult dacă ne ia, Va fi ca-n Polonia. De-o să fie "două 'ș' patru " Facem Octombrie, altul!

În cabina echipajului, marinarii care nu erau de cart, jucau domino, iar unul dintre ei, fredona încet, un cântecel la modă, pe tema ridicării prețurilor. Pe patul de sus, Sinițan, un marinar pistruiat, citea Regina Margot, de Alexandre Dumas.

Brusc, se auzi semnalul sirenei, scurt-lung-scurt, care îi făcu pe marinari să sară din paturi.

— 'tu-i mama mă-sii, iar alarmă chimică! Înjură unul din marinari.

În cabina sa mică, Stavinski își puse drăcuind masca de gaze. Era deja obișnuit cu aceste alarme de pregătire: de cinci ori pe zi, ba alarmă chimică, ba aeriană, ba contra incendiilor. Ba lecții politice, ba verificarea cunoștințelor de radiolocație, ba curățirea sectoarelor, ba carturi.

Pe coridor, se auzi tropăitul bocancilor marinărești, apoi totul amuți: mecanicii, hidro-acusticienii, rachetiștii, se instalaseră deja la posturile lor de luptă.

Stavinski ieși din cabină cu masca pe figură și se deplasă la postul central de comandă, în compartimentul al treilea al submarinului. Încăperea era mică, patru metri lungime și doi lățime. Aici stăteau comandantul, adjunctul său, comandantul pentru operațiuni militare, șeful serviciului de radiolocație și, firește, Donovan.

Gușcin stătea pe un scaun mobil în fața periscopului, ofițerul timonier se afla la timonă, iar ceilalți ofițeri urmăreau aparatura de navigație. Nici unul dintre aparate nu arăta existența vreunui vas deasupra submarinului, însă Gușcin anunță calm:

— Inamicul atacă cu torpile, imersiune urgentă! Deschideți valvele balastului central! Cârmă stânga șaptesprezece grade! Secția mașini, măriți turația! Viteza douăzeci și patru de noduri!

Prin stația radio, se răspândeau în toate colțurile submarinului, glasuri bărbătești:

— 'nțeles, cârmă stânga șaptesprezece grade!

— 'nțeles, deschid valvele balastului central!

— 'nțeles, viteza douăzeci și patru noduri!

Stavinski auzi ca prin ceață glasul comandantului:

— Imersiune optzeci de metri! Nouăzeci de metri.... O sută douăzeci de metri....

Stavinski văzu cum fețele ofițerilor se înroșesc sub măștile de gaze.

— Inamicul atacă cu bombe de adâncime. Cârmă stânga treizeci grade! Cârmă dreapta patruzeci grade!

— Imersiune o sută patruzeci.... o sută cincizeci.... o sută șaizeci.... raportă adjunctul.

În compartimentul reactorului atomic, inscripțiile "Nu intrați!" și "Radiație superioară!", cu litere roșu aprins, clipeau întruna.

— Goliți cisternele balastului! transmite comandantul. Ieșire urgentă la suprafață!

Din cauza motoarelor auxiliare, corpul vasului vibără; vârful se îndreptă în sus și submarinul se ridică la suprafață. Stavinski simți cum îi coboară sângele din cap.

După douăzeci de minute, în sfârșit, Gușcin dădu încetarea alarmei. Slăbit, transpirat, Stavinski își scoase de pe cap masca de gaze și se îndreptă spre cabina sa. Ajuns în încăperea strâmtă, se prăbuși pe pat. Permanentele scufundări și ridicări la suprafață, alarmele și lecțiile politice îl epuizaseră cu totul. Însă tocmai acum, ca niciodată altcândva, avea nevoie de sănătate! Ceea ce gândise el, acel unic mijloc de scăpare, pe care îl pregătise, cerea o mare rezistență fizică.

Peste opt zile, submarinul se va apropia de Suedia, pentru a instala matrițele energetice: prima lângă insula Musko, pentru provocarea unui cutremur la Stockholm și în întregul arhipelag Stockholm, a doua lângă insula Vaddo, pentru provocarea unui cutremur în puternicul centru industrial Uppsala.

La plecarea din Moscova, la începutul lunii mai, Stavinski reușise să transmită croitorului Ivanov doar niște termene orientative.

Culcat în patul său, Stavinski se simțea atât de obosit, încât nici măcar nu auzi noul țipăt al sirenei: două puncte, linie, două puncte....

Încet, fără să bată la ușă, intră Vasili Donovan. Se uită fix la Stavinski pentru câteva clipe, după care spuse prevenitor, dar hotărât:

— Veniți-vă în fire, tovarășe general. Alarmă de radioactivitate.

Pe frontispiciul unui iaht particular alb, cu etaj, era fixat un afiș mare. Deși Stavinski ceruse, prin croitorul Ivanov, să fie întâmpinat lângă insula Musko, de un simplu vas de pescari, Mac Carrie se gândise că, după aventurile din Rusia, Stavinski merită o primire mai fastuoasă. În plus, nu se putea să își piardă două săptămâni într-o ambarcațiune pescărească, fără odihnă, fără condițiile cele mai elementare!

Jurianna, iahtul amantei lui Jacob Stevenson, Anna Jurins, era cu totul altceva: două cabine-dormitor, o cabină-salon cu televizor color, magnetofon stereo și bar, bucătărie cu frigider, aragaz, duș cu apă caldă, aer condiționat și două toalete.

Timp de patru zile, David Mac Carrie, Robert Carol, Jacob Stevenson și Ana Jurins, o blondă de douăzeci și șapte de ani, înaltă și subțire, făceau plajă lângă insula Musko sau prindeau pește cu harpoane speciale.

Jacob Stevenson umpluse cel de-al optulea blocnotes; Mac Carrie îi povestise în amănunt despre eșuarea planului de răpire a colonelului Iurișev și despre detaliile trimerii lui Stavinski și a Virginiei în Rusia. Jacob îl asigură că în romanul său va schimba toate numele persoanelor implicate. În sinea lui, se mândrea cu faptul că participase la începerea acestei operațiuni, că el se întâlnise primul cu colonelul Iurișev, anul trecut, apoi tot el îl întâlnise la Moscova pe Stavinski și pe soția sa, Virginia, el însuși i-a trimis colonelului Iurișev biletele pentru trenul Leningrad-Moscova și, mai mult, a fost martorul morții colonelului Iurișev și a maiorului KGB Neznacinâi, pe aeroportul Șeremetievo. Iar acum îi este dat să participe la dezlegarea întregii întâmplări, să îl întâlnească aici, pe iaht, pe Stavinski, și să afle taina apariției submarinelor sovietice la țărmul Suediei. Orice ziarist profesionist și-ar freca mâinile de bucurie, dacă s-ar afla în posesia unei asemenea știri de senzație.

A doua zi, în dimineața de 25 "mai, căpitanul îi arătă orizontul lui Mac Carrie, fără un cuvânt.

— Ce-i? o întrebă Mac Carrie pe Anna, care servea drept translațoare.

Raben, căpitanul, nu știa nici un cuvânt în engleză, iar Mac Carrie nici un cuvânt în suedeză.

Anna schimbă câteva cuvinte cu Raben și îi traduse lui Mac Carrie:

— Spune că cerul s-a înroșit, va fi furtună.

— Și ce?

— Spune că, dacă furtuna va fi mai mare de cinci-șase grade, Jurianna trebuie dusă în port.

— Imposibil. Nu putem pleca din acest punct până la sfârșitul lui mai! Orice s-ar întâmpla!

— Chiar și dacă furtuna va fi de Zece grade? Hm! făcu Anna. Nu am de gând să-mi dau duhul din cauza afacerilor voastre de spionaj!

— Să ceară prin radio prognoza meteo, spuse Mac Carrie.

Anna vorbi din nou cu Raben, după care îi spuse lui Mac Carrie:

— A cerut-o deja. Conform prognozei, va fi vânt ușor, dar el nu crede în aceste prognoze. Zice că va fi furtună.

— Bine, vom vedea, spuse posac Mac Carrie.

Peste o oră, auzi cum motorul iahtului este pus în funcțiune și lanțul ancorei este ridicat cu repeziciune la bord.

— Ce s-a întâmplat?

Așezat în fața timonei, căpitanul Raben porni, la putere maximă, cele două motoare diesel ale iahtului și, imediat, cele două elice puternice, purtară Jurianna departe de insulă, spre nord, spre micul port Sandemar.

— Ce s-a întâmplat?! strigă Mac Carrie încă o dată.

— Patio minvter stormen vil loria, mormăi Raben în suedeză.

Mac Carrie înțelese numai cuvântul storm (furtună) și se uită încă o dată nedumerit în jur. De abia acum observă că în jur nu mai este nici un iaht de croazieră și nici bărci pescărești. "Liniștea dinaintea furtunii", gândi Mac Carrie.

Într-adevăr, peste "cincisprezece minute, când Jurianna se îndrepta în mare viteză spre Sandemar, Marea Baltică fu cuprinsă de o furtună de nouă grade.

La două ore de la acostarea la Sandemar, Mac Carrie porni cu un remorcher greu pescăresc, fără să țină seama de furtună, spre insula Musko.

Capitolul 4

Radiogramă cifrată, Moscova

Către Marele Stat-Major, mareșalului Oparkov

Pe 29 mai, la ora 19,08, am ajuns în poziția inițială. Aștept ordinele dumneavoastră.

Comandantul "U-300", Piotr Gușcin

Radiogramă cifrată. Comandantului "U-300", Gușcin

Conform informațiilor primite de la supravegherea aeriană, în zona operațiunii, lângă insula Musko, în ultimele zile s-a semnalat un remorcher greu pescăresc, în ciuda timpului nefavorabil. Nu există semne că ar desfășura o activitate pescărească.

Ordon să se înceapă operațiunea de la zona Vaddo, în golful Botnik. După încheierea lucrării în acest punct, ordon să se iasă în apele neutre, pentru a primi noi instrucțiuni.

Mareșalul Oparkov

Când radiotelegrafistul a adus această radio-telegramă, în cabina de comandă și a citit-o comandantului, Stavinski s-a schimbat la față. "Cretinii! Cretinii de Mac Carrie și Cooper!" Doar le-a cerut clar: un vas mic pescăresc!

În acest timp, Gușcin dicta radiotelegrafistului:

Radiogramă cifrată

Moscova

Către Marele Stat-Major, mareșalului Oparkov

Am primit ordinul dumneavoastră. Trecem la executare.

Comandantul "U-300", Piotr Gușcin

Și, privind voios către Stavinski, Gușcin plecă spre punctul de comandă. Stavinski rămase singur. Durerea surdă a disperării întuneca parcă totul. Închise ochii și se așeză automat pe scaunul metalic, fixat în podea.

Se auzeau prin radio comenzile de la punctul de comandă: "Deschideți valvele balastului, față și central.... Cu viteză mică înainte.... Cârmă stânga.... Accelerați.... Mențineți viteza...."

Submarinul coborî în adâncurile mării. Stavinski deschise ochii și aruncă o privire spre hărțile lăsate de Gușcin. Nu avea nevoie de ele. Încă de când era la Marele Stat-Major și în Baltusk, le studiasse până în cele mai mici amănunte. Al doilea punct de instalare a matriței energetice, de lângă insula Vaddo, se afla la o adâncime de 97 m. Numai un nebun putea risca să iasă înot la suprafață de la asemenea adâncime. Nici chiar un scafandru experimentat nu ar rezista. Cu totul altceva era la insula Musko. Acolo, punctul de instalare era prevăzut la o adâncime de 40 m.

De la această adâncime, intenționa Stavinski să iasă la suprafață, împreună cu lucrătorii de la forare și cu montorii.

Se auziră bătăi în ușa cabinei. "Sigur, iarăși e Donovan", gândi leneș Stavinski. Într-adevăr, după o secundă, prin ușa întredeschisă a cabinei apăru fața lui Donovan.

— Vă căutam, tovarășe general. Imediat după imersiune avem lecția politică. Voiam să vă rog să luați cuvântul în fața marinarilor în ajunul operațiunii. În numele Marelui Stat-Major. Oamenii așteaptă de mult....

Stavinski îl fixă cu ochi triști. Apoi, răsucindu-se ușor, întinse mâna după sticla de coniac, bău chiar în fața lui Donovan două înghițituri mari direct din sticlă, se șterse cu dosul palmei și spuse răspicat și răgușit în același timp:

— Du-te în p.... mă-tii, lepădătură!

— Hm, făcu Donovan livid. Se pare că sunteți beat, tovarășe general....

Stavinski ridică sticla din nou, dar nu o duse la gură, ci o aruncă după Donovan.

Donov reuși să închidă ușa metalică, înainte ca sticla să apuce să-l lovească în figură. "Bețiv-bețiv, dar și violent", mai cugetă el.

Capitolul 5

La intrarea în golful Botnik, submarinul se opri. În cele două compartimente, din față și de la pupa submarinului, opt scafandri stăteau deja culcați, în patru tuburi lans-torpilă, pregătindu-se să iasă pe fundul mării.

Gușcin, Stavinski și Donovan se aflau și ei în compartimentul din față. Din tuburile lans-torpilă, răzbăteau semnale metalice surde; prin lovituri de cheie franceză, scafandrii dădeau de înțeles, că adaptarea la presiune se desfășoară normal.

Când săgeata manometrului arată presiunea de zece atmosfere, Reizman decuplă furtunurile de admisie sub presiune a aerului, în costumele de scafandru. Acum numai stația de radiorecepție îi unea pe scafandri de Gușcin. Comandantul le ordonă tuturor să iasă din compartimentul lans-torpilă.

Stavinski, Donovan, Gușcin și Reizman plecară din compartiment. Gușcin și Stavinski trecură în cabina de comandă.

— Cum merg lucrurile la pupa? întrebă Gușcin prin radio.

— Suntem gata! se auzi înfundat.

— Închideți compartimentul lans-torpilă! ordonă Gușcin.

— Compartiment față închis!

— Compartiment pupa închis! se auzi prin radio.

— Deschideți supapele de bord ale compartimentului lans-torpilă!

În tăcerea ce se așternu, se auzea numai clipocitul apei în compartimentele de torpilă deschise. Stavinski știa ce se petrece acum acolo, dar rapoartele scurte prin radio ale conducătorilor celor două grupe de scafandri, completau tabloul:

— Inundare la jumătate.... trei pătrimi.... inundare totală, tovarășe comandant!

După umplerea completă a compartimentelor cu apă, scafandrii ieșiră din tubul lans-torpilă, alunecând ca pe derdeluș pe fundul mării.

— Am ieșit pe fundul mării, tovarășe comandant. Da' și fundul ăsta, ptiu! Numai porcării! raportă prin radio plutonierul Rogacev.

— Lasă argoul! ordonă Gușcin.

— 'nțeleș, las argoul, tovarășe comandant. Fundul mării e groaznic: mâl și gunoi; sunt și cutii de conserve, cine dracu' le aruncă aici?

— Caută locul de forare.

— Căutăm, tovarășe comandant.

Opt scafandri, luminându-se cu proiectoare puternice prinse pe piept, mergeau încet pe fundul mării, căutând o suprafață mai mult sau mai puțin netedă, pentru forare.

— Ei, se pare că aici se poate, tovarășe comandant.

— Unde?

— La doisprezece metri de submarin.

— Ești convins?

— Hm.... Normal. Aici e normal, tovarășe comandant. Să măturăm un pic cu piciorul și totul va fi în ordine.

Peste câteva minute, timp în care scafandrii eliberară de gunoi suprafața aleasă de ei, șeful echipei de scufundători, raportă:

— Gata, tovarășe comandant. Putem să scoatem utilajul.

Gușcin se uită la Stavinski, clipi vesel și zise:

— Ei? Dumnezeu să ne ajute, tovarășe general!

Stavinski clătină din cap.

— Deschideți compartimentul de rachetă stânga! comandă Gușcin în microfon.

Și iarăși se auzi forfota surdă și vijelioasă a apei, ce clipea în giganticul compartiment stânga al navei.

Când apa din compartimentul rachete se liniști, se apropiară de platformă toți cei opt scafandri. Apucând din toate părțile agregatul de forare, îl duseră încet spre suprafața aleasă de ei. Apa micșora greutatea agregatului.

— Gata, tovarășe comandant, raportă șeful scafandrilor.

— Mașinile! ordonă Gușcin. Transmiteți energie la agregatul de forare.

— Suntem gata, tovarășe comandant!

— Compresiunea?

— Suntem gata!

— Hidro-acusticieni, ce e la suprafață?

— În ordine, tovarășe căpitan.

Gușcin se uită din nou la Stavinski, care aprobă în tăcere.

— Rogacev, conectează! ordonă Gușcin.

— Se poate fuma, tovarășe comandant? glumi prin radio Rogacev.

— Ți-arăt eu fumat, mama mă-tii! Conectează!

— 'nțeleș, conectez!

Chiar și fără hidrolocator, se auzea mormăitul la turație maximă, al sfredelului de diamant.

Acolo, la doisprezece metri de submarin, la nouăzeci și șapte de metri adâncime și la doar șase mile de litoralul suedez, un sfredel de diamant cu un vârf ca de ac, pătrundea în sol repede, pregătind gaura pentru arma seismică. Jumătate de metru.... Un metru.... Un metru jumătate....

Pe neașteptate, din coridorul care ducea de la timona comandantului spre alte compartimente ale submarinului, se auziră hohotele de râs ale marinarilor și zdrăngănitul sonor al unei chitare. Gușcin se întoarse nemulțumit spre Donovan.

— Donovan, dă ceva de lucru echipajului!

— 'nțele! zise acesta ducând mâna la cozoroc și sări de la timonă.

În timp ce grupul de scafandri de la bordul submarinului "U-300", fora solul mării suedeze, într-o cabină, marinarii răspundeau clar, fără poticneli, la întrebările lui Donovan.

— Mecanic Zaharov, cu ce răspunde poporul sovietic la încercările forțelor agresive ale imperialismului, de a cuceri superioritatea militară asupra Uniunii Sovietice?

— Ca răspuns la încercările forțelor agresive ale imperialismului, de a cuceri superioritatea militară asupra Uniunii Sovietice; aici, mecanicul Zaharov începea să citeze raportul tovarășului Andropov: noi vom menține capacitatea noastră de apărare la nivelul necesar, ca să asigurăm securitatea patriei noastre și a tuturor țărilor socialiste.

— Ia loc. Rucikin, ce s-ar întâmpla cu planeta noastră, fără ferma politică iubitoare de pace a Uniunii Sovietice?

La doisprezece metri de aceste lecții politice, sfredelul de diamant continua să se afunde în pământul suedez: doi metri.... doi metri jumătate.... trei....

Capitolul 6

Stavinski stătea cu mâinile sub cap, în cabina sa, și se uita fără să clipească la tavanul metalic. Dacă nu va fugi acum, poate că nu va mai avea o a doua ocazie.

Se ridică și se duse în cabina comandantului grupei de navigație. Era alături. În timp ce submarinul se afla pe fundul mării, ofițerul timonier, în lipsă de altceva, alcătuisese o listă de nume masculine și feminine; peste o săptămână, urma să nască soția lui, iar acum tot submarinul lua parte la alegerea numelui pentru băiețel sau pentru fetiță. Când Stavinski deschise ușa cabinei, ofițerul timonier se ridică în picioare.

— Tovarășe general, nu-mi spuneți și mie un nume feminin frumos? spuse ofițerul.

— Virginia.

— Cum? întrebă timonierul.

— Este un nume american, Virginia, explică Stavinski. Auzi, cum e vremea afară?

— Acalmie, tovarășe general. Jumătate de grad maxim.

— La insula Musko e furtună?

— Acum trei zile, condițiile meteorologice erau proaste. Dar pe noi nu ne interesează nicidecum! Noi suntem sub apă, unde e liniște!

— Corect, spuse gânditor Stavinski, gândindu-se că, probabil din această cauză, Mac Carrie nu a reușit să închirieze un iaht sau o barcă pescărească. În orice caz, altă explicație a existenței remorcherului pescăresc lângă insula Musko, nu exista. Iar dacă remorcherul se va afla acolo în continuare, Marele StatMajor nu va permite submarinului să se apropie de insulă.

În pragul ușii, apăru căpitanul Gușcin.

— Tovarășe general, vă raportează că forarea s-a încheiat, îi zise el lui Stavinski. Imediat începem instalarea matrițelor. Montorii se pregătesc de ieșire. Mergeți cu ei?

Gușcin era evident satisfăcut: a adus submarinul în condiții perfecte la punctul necesar, sondorii își făcuseră treaba, rămăsese doar ultima fază a operațiunii.

— Merg! spuse el în sfârșit.

De fapt, pentru asta a și plecat în expediție: să urmărească instalarea matrițelor. Altfel, toată expediția ar fi fost o plimbare lipsită de sens, iar refuzul de a ieși din submarin împreună cu montorii, ar fi fost pur și simplu o lașitate. Firește, ar putea amâna ieșirea până la al doilea punct, insula Musko. Dar îi vor da submarinului "undă verde" la al doilea punct, sau îl vor trimite să navigheze în derivă în apele neutre, până la plecarea remorcherului?

— Merg! repetă Stavinski hotărât.

Capitolul 7

Ciorapi subțiri de lână.... Chiloți groși.... Pantaloni de lână.... două flanele groase de lână și o cască de lână pe cap. Deșurubând al doilea fund al termosului, Stavinski scoase din ascunzătoare trei casete cu microfilm și le lipi cu leucoplast mai jos de subsoara stângă. Se părea că totul e în ordine.... Aruncă o ultimă privire prin cabină, se întoarse și ieși repede pe coridor. În partea din față a submarinului, în compartimentul lans-torpilă evacuat între timp, montorii își îmbrăcaseră deja costumele de scafandru.

Stavinski observă uimit că printre ei, se află și Donovan. De când Stavinski aruncase în el cu sticla, Donovan nu-i mai ieșise în cale, evita intenționat întâlnirile, iar acum lui Stavinski nu îi venea să creadă: îmbrăcase costumul de scafandru! Se uită întrebător la Gușcin.

— Donovan a hotărât s-o facă pe eroul, explică Gușcin ridicând din umeri.

— Renunță! spuse calm Stavinski.

— Cum vine asta? izbucni el iritat și se uită la Stavinski cu o ură, de data aceasta, nedisimulată.

— Așa. Renunță la ieșire, Donovan! repetă Stavinski poruncitor. Nu ai făcut antrenamente.

— Am patruzeci și nouă de ore de lucru sub apă! Am fost în Oceanul Atlantic și în Oceanul Înghețat! se enervă Donovan.

— Eu nu am văzut. Scoate costumul! ordonă Stavinski. În afară de asta, ordinele comandantului nu se discută.

Apoi, în timp ce Donovan își scotea costumul, Stavinski deveni și mai stăpân pe situație:

— Drepti! Stânga-mprejur! Din compartimentul de torpilă, înainte, marș!

— 'nțele! salută Donovan și ieși din compartiment.

— Ești prea sever, remarcă Gușcin cu vădită nemulțumire. Fii atent, o să-ți lege o tinichea de coadă la Direcția Politică.

— Răspund în fața Marelui Stat-Major de operațiune și nu am nevoie de surprize, spuse Stavinski, îmbrăcând costumul de scafandru: bocancii grei cu tălpi de plumb, centura cu greutate de plumb, o raniță cu două tuburi de oxigen, încă o centură cu scule de montaj, un cuțit finlandez și acumulatorul proiecteurului de la piept.

Doi marinari de cart îl ajutară pe Stavinski să se echipeze. Alături de alte tuburi lans-torpilă, montorii erau deja gata pentru ieșirea din submarin. Peste câteva clipe, același Reizman conectă compresorul. Furtunurile subțiri de cauciuc conectate la costumele de scafandru se umflară și Stavinski simți cum i se contractă trupul, în timp ce presiunea atmosferică se mărește în costum.

Presiunea creștea mereu. Parcă ceva greu, apăsător, năvălea peste corpul culcat în tub al lui Stavinski. "Să respir!" își porunci Stavinski. "Să respir!"

În sfârșit, simți că presiunea încetează să mai crească. Pipăind cu mâna, conectă în lateral supapa de trecere în regim autonom cu oxigen din ranița sa din spate. Apoi lovi scurt de trei ori cu mânerul cuțitului finlandez în corpul tubului de lans-torpilă. Și imediat auzi în cască glasul vesel al lui Gușcin:

— Ei, cum e, fraților? Mai suflați?

Stavinski calcula secunde: opt... nouă... zece... unsprezece. În timp ce număra, se gândi: dar dacă nu ar pleca? Să se întoarcă în Rusia și să trăiască acolo cu Galea, o viață îndestulată de general? Chiar dacă ajunge viu la suprafață, nu va putea înota în acest costum greu, iar pe parcursul a două mile, îl vor hăitui acești scafandri-montori....

— Serghei Ivanovici, auzi glasul lui Gușcin, cum vă simțiți?

— Minunat, se strădui el să răspundă cât se poate de vioi.

Între timp, șeful montorilor îi raporta lui Gușcin:

— Inundare un sfert... inundare jumătate....

Stavinski asculta în cască. În momentul în care nivelul apei îi ajunse în dreptul spatelui, trecând peste greutatea raniței din spate, se aplecă până la bocanci și scoase de la fiecare, câte două cleme dintre cele patru, atașate la tălpile grele de plumb. Dacă totuși se va hotărî să fugă, îi va fi mai ușor să scoată clemele rămase.

Se auzi o nouă comandă a căpitanului Gușcin:

— Deschideți compartimentul rachete dreapta!

În partea dreaptă a bordului, se deschise al doilea compartiment de rachete.

Capitolul 8

Fundul Golfului Botnik era într-adevăr murdar, plin de gunoii, cu vechi butoaie metalice, borcane și resturi menajere. Pe acest fund de mare urât și mâlos, nu te puteai deplasa, decât luminându-ți drumul cu proiectoarele prinse la piept.

Dar suprafața de lucru, unde avea loc plantarea grilei energetice în sol, era mai luminată. Utilajul, destul de voluminos, amintea de o mică sondă pentru forarea puțurilor de petrol. Deasupra agregatului de forare, erau fixate patru proiectoare staționare, alimentate de generatorul submarinului, care luminau sectorul de lucru, iar montorii nu întâmpinau nici o greutate.

Cu mișcări sigure, bine controlate, așezau în puț secțiunile matriței, iar un dispozitiv special le înșuruba. Stavinski se uita cum acestea dispăreau una după alta în puț.

Stavinski înălță capul, sări puțin în sus, lovind fundul cu picioarele, iar un timp, ca în imponderabilitate, privi apa de deasupra capului. Dar apa plumburie era de nepătruns. Deasupra lui erau aproape o sută de metri de apă; era absurd să fugi de la o asemenea adâncime. Chiar dacă nu s-ar ridica brusc, ci în "trepte", eliberându-se treptat de scule, de tălpile de plumb, de acumulatorul proiecteurului și de celelalte lucruri grele, și chiar dacă, ocupați cu munca, montorii nu ar observa imediat dispariția sa, era tot una; într-o astfel de apă rece și cu costumul de scafandru pe el, nu ar fi reușit să înoate până la țarm.

Frigul îi pătrundea în corp, chiar și prin costumul de scafandru, încălzit special de către acumulator. Fundul mării era fără viață: nici plante marine, nici pești. Numărul secțiunilor coloanei energetice a lui Benjer se micșora mereu, rămăsese trei, apoi două.... Curând, montorii o vor instala pe ultima, după care vor ermetiza puțul, cu o soluție specială care absoarbe undele radio, pentru ca seismometrele să nu descopere matrița energetică. După ermetizare, scafandrii vor duce înapoi agregatul în compartimentul stânga al submarinului și...

Deodată, se stinse lumina la instalația de forare, la toate patru proiectoarele, și în aceeași clipă, se deconectară motoarele. În interfonul montorilor și al lui Stavinski se auzi vocea poruncitoare, dar evident alarmată, a comandantului Gușcin:

— Încetați toate lucrările! Deconectați proiectoarele. Deconectați dispozitivele de radio recepție și rămâneți pe loc! Pe deasupra noastră trece un vapor!

Imediat se stinseră proiectoarele de la pieptul montorilor. Într-o liniște deplină și într-un întuneric de nepătruns, submarinul stătea pe fundul mării cu motoarele oprite, pentru ca nici un zgomot metalic sau mecanic să nu trădeze prezența sa.

Atunci, Stavinski înțelese că are o șansă! Deasupra lor se află un vas! Nu un iaht, nu o barcă pescărească, ci o navă mare. Nu are importanță ce fel! Suedeză, japoneză, canadiană! Un vas înseamnă salvarea! În orice caz, aceasta este ultima șansă, cea hotărâtoare! Nu mai trebuie să înoate spre insulă, nu mai trebuie să iasă rapid la suprafață.

În întuneric, cu legătura radio deconectată, nimeni nu va observa dispariția sa. Vor trece douăzeci de minute, dacă nu jumătate de oră, până ce Gușcin se va convinge că vasul s-a depărtat suficient și că după el, în șenalul lui, nu vine alt vas. Sau poate vine?! Poate că e o caravană comercială?! E salvat! E salvat! Îl vor căuta când el va fi deja sus, iar Gușcin nu va risca să trimită o patrulă după el, nu va risca să se descopere singur!

Toate aceste gânduri îi treceau ca un vârtej prin cap și, în următoarea clipă, Stavinski păși încet, îndepărtându-se de sectorul de lucru, de montori. Încă un pas.... Încă.... De ei îl separa deja un strat de apă compact, de nepătruns, dar nu se grăbi să iasă la suprafață. Calm! Înurmormântat de două ori într-un cimitir din New York și în alt cimitir din Moscova, sub numele lui Robert Williams, va scăpa, va scăpa și de al treilea mormânt!

Totul era perfect! Se îndepărtase deja zece metri. După ce se eliberă de plumbul de la picioare, presiunea apei începu să-l tragă în sus. Parcă zbură vreo zece metri. Apoi se opri: centura grea cu scule, ranița de pe umeri cu acumulatorul și centura cu greutate de plumb opriră urcarea și aproape că răsuciră corpul lui Stavinski cu picioarele în sus și capul în jos. Trebuia să înlătore centura cu scule!

Însă încuietoria centurii nu se deschidea. Atunci Stavinski începu să arunce sculele una după alta: chei franceze, fierăstraie, dar greu de abia acum urma: încuietorile rigide ale raniței acumulatorului și ale centurii cu greutate de plumb. Nici un scafandru nu putea deschide aceste încuietori singur, ci ajutat de altcineva. Îi venea tot mai greu să respire. Cuțitul! Stavinski scoase din teacă cuțitul finlandez și începu să taie fără grabă.

Imediat ce tăie centura, presiunea apei îl propulsă în sus. Nici măcar nu reușea să dea din mâini ca să-și schimbe poziția corpului. Avea aceeași senzație ca într-un lift care urcă prea repede. Nu-i ajungea aerul, inima îi bătea tare. Se opri brusc. Trăgând aer în piept, Stavinski se odihni. Cât să fi urcat oare?

Apa era mai luminoasă și prin fața lui dansau bancuri de peștișori. Deci s-a ridicat destul de mult, dacă sunt pești în acest strat. Probabil că acusticienii de pe "U-300", interceptaseră deja vasul și au înțeles că va trece pe deasupra lor, sau foarte aproape de ei. Însă el, Stavinski, nu știa cu ce viteză se va deplasa vasul și când va ajunge deasupra lui.

Observă o uriașă pată neagră ce se mișca deasupra lui, în stânga. Era un vas! Un vas!

Uitând de boala de cheson, de embolie și de fierberea sângelui, Stavinski începu să taie cu cuțitul centura acumulatorului.

Simți înțepătura ușoară a propriului său cuțit sub coastă. Imediat, o forfoteală de bule de aer trecu fulgerător prin fața măștii sale. Din dreptul pieptului costumului de scafandru ieșea aer. În următoarea clipă, cercul de fier al presiunii apei îi cuprinse pieptul și îi opri respirația. O parte a costumului de scafandru își pierdu gonflabilitatea, iar acum Stavinski era tras în jos, în timp ce cutia toracică îl presa tot mai tare, ca într-un teasc. Și, fără să mai respire, fără să se mai împotrivescă morții stupide dar iminente, înțelese clar că a venit sfârșitul...

Când acumulatorul greu, ranița cu tuburile de oxigen și costumul de scafandru tot mai greu îl trăgeau în jos, în adânc, iar presiunea apei îi strângea trupul, mâinile sale făcură acea mișcare disperat-hotărâtă care îi salvă viața. Cu un gest instinctiv, convulsiv, tăie cureaua acumulatorului.

Patru secunde mai târziu, Stavinski fu aruncat cu doi metri deasupra valurilor și, căzând înapoi în apă, plescăi cu zgomot. Se prăbușise pe spate; lovitura fusese dură și, încă înainte de șocul căderii, îi țâșni sângele pe nas. Era viu, viu!

Stavinski mai reuși să vadă cum, la patruzeci de metri de el, trece lin vasul Viking, un vapor de croazieră ce străbate Marea Baltică, cu opriri de o zi la Stockholm, în insulele Al and, la Helsinki, la Leningrad, la Riga și la Gdansk.

Dădu slab din mână și bolborosi ceva cu gura plină de sânge. I se părea că flutură din mână, că strigă cât îl țin puterile. Dar mâinile nu se mișcau, iar masca nu lăsa să se audă strigătul slab.

Pe vas, orchestra cânta foarte tare. Pe puntea de sus stăteau bărbați și femei în costume de baie. Chiar sub ei, pe fundul Golfului Botnik, submarinul sovietic "U-300" instala noua armă seismică, ce putea în orice clipă, printr-un semnal radio venit de la Moscova, să le distrugă casele și vilele, birourile și uzinele, viața lor îndestulată și fericită. Mâine, sau în cel mai rău caz peste câteva luni, astfel de grile energetice vor fi semănate pe întreg fundul mărilor și oceanelor: în jurul Japoniei, lângă litoralul Franței, al Angliei, al Germaniei, al Americii.

Vaporul trecu pe lângă Stavinski, îndepărtându-se încet

Capitolul 9

Radiogramă cifrată

Moscova

Mareșalului Oparkov

La 1 iulie, orele 19,40, în timpul instalării dispozitivelor pentru proiectul "EMMA", lângă peninsula Vaddo, reprezentantul dumneavoastră, generalul maior Serghei Iurișev, a săvârșit din proprie inițiativă o ieșire la suprafața mării.

Acționând conform instrucțiunii "ED-01", care interzice lăsarea la fundul mării a aparaturii secrete și a oricărei alte urme, am distrus de urgență toate lucrările de montaj și am executat o ieșire la suprafață, la adâncimea periscopului, la ora 21,39. Din cauza vizibilității scăzute pe timp de noapte, nu s-a putut executa căutarea lui Iurișev. Aștept dispozițiile dumneavoastră.

Comandantul "U-300", Piotr Gușcin

Radiogramă cifrată

La bordul submarinului "E-40", comandantului

Executați urgent o ieșire la suprafață în apele suedeze, cu scopul distragerii atenției asupra acțiunilor submarinului "U300". Intrați în legătură directă cu comandanții de pe "U300", conform codului "E-2", în vederea unor acțiuni comune.

Mareșalul Oparkov.

Radiogramă cifrată

Moscova

Mareșalului Oparkov

Corpul generalului Iurișev a fost împins spre insula Arholm și a fost tras spre fiord. Lucrările de salvare nu se pot desfășura din cauza apariției elicopterelor militare suedeze.

Comandantul "U-300", Piotr Gușcin

Din ziare și comunicatele agențiilor de presă:

Stockholm, 5 iunie 1982

Forțele maritime și aeriene suedeze, încearcă să rețină un submarin necunoscut, observat în Golful Botnik, în nordul Mării Baltice.

Ofițerii a trei posturi de observație au descoperit existența submarinului la 30 m nord de canalul din capătul de sud al Golfului. Al doilea submarin necunoscut, a fost descoperit de marinari și de instalațiile radar la 160 km mai la sud.

Stockholm, 8 iunie 1982

Elicoptere aruncă bombe de adâncime în regiunea presupusului loc de staționare a submarinului necunoscut, pentru a-l obliga să urce la suprafață, înainte de a părăsi zona insulelor Vaddo. Aproximativ o sută de avioane militare, elicoptere și nave de coastă, desfășoară acțiunea de căutare a două submarine necunoscute, care au pătruns în apele teritoriale suedeze. "Este a șaptea încălcare a apelor noastre teritoriale, de către submarine, din momentul în care submarinul sovietic a eșuat la Karlskrona, în octombrie 1981", a anunțat comandantul forțelor marine suedeze, Emil Svenson. "E ciudat și nu înțelegem deloc ce caută submarinele străine în apele noastre teritoriale. "

Radiogramă cifrată

La bordul submarinului "U-300", comandantului

Ieșiți urgent din apele suedeze. Treceți la regim de întrerupere a legăturilor radio.

Mareșalul Oparkov

Din ziare și comunicatele agențiilor de presă:

Stockholm, 11 iunie 1982

Purtătorul de cuvânt al forțelor armate suedeze a anunțat: "Căutarea celor două submarine necunoscute, va continua cel mult încă o săptămână, iar forțele armate suedeze vor bloca gura Golfului Botnik, până când se vor convinge că submarinele necunoscute au părăsit apele teritoriale suedeze".

Din corespondența secretă a Marelui Stat-Major, al Armatei Sovietice:

Președintelui KGB

Generalul locotenentului de securitate V. Fedorciuk

Submarinele "U-300" și "E-40" au ieșit din apele teritoriale suedeze și se îndreaptă spre baza Baltusk.

În ceea ce privește indicația dumneavoastră, toate lucrările de instalare a dispozitivelor "EMMA" în apropierea țărmlui suedez, au fost sistate, până la încheierea cercetării împrejurărilor dezertării peste graniță a adjunctului meu în probleme strategice, generalul maior Serghei Ivanovici Iurișev.

Vă transmit un pachet găsit în seiful de serviciu al generalului Iurișev și destinat mie. Așa cum se poate observa din biletul găsit în pachet, precum și din mărturiile fiicei mele, cauza dezertării generalului Iurișev este personală. Deși fapta generalului Iurișev nu se justifică prin nimic, există suficiente motive să sperăm că generalul Iurișev a întreprins tentativa sa în mod impulsiv și singur, fără să aibă relații cu forțe ale serviciilor de spionaj dușmane. Întrucât generalul Iurișev a decedat, nu credem că inamicul dispune de date privind proiectul "EMMA".

Șeful Marelui Stat-Major al Armatei Sovietice Mareșalul URSS, N.Oparkov

Comitetul Securității Statului

Moscova

Şefului Marelui Stat-Major al Armatei Sovietice

Mareşalului Uniunii Sovietice, N. Oparkov

Prezenţa unui remorcher pescăresc suedez în apropierea insulei Musko, la punctul ales pentru instalarea dispozitivului "EMMA ", şi existenţa lui în acest punct la momentul hotărât pentru desfăşurarea operaţiunii, ne conduc la presupunerea că, remorcherul amintit putea să îl aştepte acolo pe ginerele dumneavoastră, generalul maior Iurişev.

Vă propun să îmi prezentaţi neîntârziat şi personal lista completă a persoanelor care au avut o legătură cât de mică cu proiectul "EMMA ", precum şi lista completă a persoanelor cu care a intrat în contact ginerele dumneavoastră, fostul general maior Iurişev.

Preşedintele KGB, General locotenent de securitate V. Fedorciuk

Epilog

Comitetul Securităţii Statului, URSS, Moscova, str. Dzerjinski, nr. 2

Şefului Departamentului Industrii de Apărare al CC al PCUS, tovarăşul Igor Feodorovici Dimitriev

Strict secret:

Desfăşurând o cercetare amănunţită, a împrejurărilor fugii fostului locţiitor al Şefului Marelui Stat-Major al Armatei Sovietice, în probleme strategice, coordonator al proiectelor strict secrete "EMMA " şi "EMBA ", generalul maior S.I.Iurişev, organele KGB au stabilit:

În luna iunie 1981, S.Iurişev a suferit un puternic şoc sufletesc, provocat de faptul că soţia îl înşela şi de sinuciderea fiului. Ascunzând adevăratele cauze ale sinuciderii fiului, S. Iurişev era zdruncinat sufleteşte, şi în octombrie 1981, în timpul concediului, s-a aruncat din trenul Kirov-Moscova. În cădere, a suferit o comoţie cerebrală, în urma căreia şi-a pierdut total memoria (amnezie retrogradă).

Pentru că se dorea grăbirea ritmului lucrărilor la proiectul

"EMMA ", S. Iurişev a fost externat înainte de însănătoşirea totală, iar la ieşirea din spital nu a fost supus nici unui control psihiatric. Faptul ne face să presupunem că, în această perioadă, S.Iurişev a rămas în stare de depresie şi cu sechele legate de pierderea memoriei.

Colegii de lucru afirmă că, după sinuciderea fiului şi traumatismele căpătate, fostul general şi-a schimbat vădit caracterul. V.Donov şi comandantul submarinului, P.Guşcin, au arătat că, în timpul expediţiei, S.Iurişev abuza de băuturi spirtoase.

Toate aceste lucruri, precum şi o serie întreagă de dovezi indirecte (mărturiile soţiei lui S.Iurişev, mărturiile ultimei sale concubine din Baltusk, chelneriţa Tatiana Loghina, şi altele) ne fac să presupunem că generalul S.Iurişev a săvârşit fapta sa trădătoare, fiind afectat sufleteşte, ca rezultat al celor prezentate mai sus.

O verificare amănunţită, a tuturor persoanelor cu care s-a aflat în contact generalul S. Iurişev, de la colaboratorii de la Marele Stat-Major, până la fiul secretarului CC al PCUS, Ilia Andropov — exclude o legătură a lor cu serviciile de spionaj occidentale.

După cum au reuşit să stabilească agenţii noştri din Suedia, remorcherul pescăresc NI 764, s-a aflat lângă insula Musko, de pe 24 mai

până pe 7 iunie, pentru depanarea motorului și alte lucrări de reparații. Corpul generalului Iurișev a dispărut în fiord și, după toate probabilitățile, generalul s-a înecat.

Informațiile primite de la agenții noștri, infiltrați în aparatul CIA și în alte servicii străine de spionaj, arată că nici un serviciu străin de spionaj nu are cunoștință de proiectul "EMMA".

Recomand să se definitiveze "lanțul suedez" în termenul cel mai scurt, prin instalarea celor necesare și lângă insula Musko, așa cum este planificat în proiect.

Președintele KGB, General locotenent de securitate V.Fedorciuk
Moscova, 20 septembrie 1982

Din ziare și comunicatele de presă:

Moscova, martie 1978 (din afirmațiile generalului maior Pavlincenko, membru al Direcției Politice a Armatei Sovietice):

Teoretic, problema producerii armei seismice este rezolvată. Se pot introduce în pământ baterii de mare putere, așa-numitele "grile energetice", care vor fi capabile ca, la semnalul nostru radio, să provoace un cutremur dirijat, de la o distanță de 400 km de locul de introducere. În zona stabilită exact de noi, cutremurul va distruge bazele de lansare a rachetelor balistice ale inamicului, toate căile de comunicație, energetice, de apă, telefonice și așa mai departe. După aceste "calamități naturale", în țara inamicului vor intra trupele noastre, care vor aduce populației sinistrate produse alimentare, apă, electricitate și medicamente. Iar populația recunoscătoare ne va întâmpina cu flori, cum a fost întâmpinată Armata Roșie, de către cehi, la Praga, în 1945.

Stockholm, 5 octombrie 1982

Elicoptere și nave suedeze întreprind căutări asidue, ale unui submarin necunoscut, detectat joia trecută, pe 1 octombrie, la 300 m de baza marină militară din zona insulei Musko, la 32 km sud de Stockholm.

Stockholm, 6 octombrie 1982

Purtătorul de cuvânt al Flotei Marinei Militare a Suediei, a declarat că, submarinul străin ce a pătruns în apele teritoriale suedeze, aparține, după toate probabilitățile, Uniunii Sovietice. El afirmă că nava a căzut în capcană în golful Horsfierden, la 16 km de ieșirea în Marea Baltică, iar vasele și elicopterele suedeze iau toate măsurile pentru a-l obliga să urce la suprafață. Baza militară Musko este o bază strategică suedeză. Dispozitivele radar instalate aici, țin sub observație litoralul răsăritean al țării, cel dinspre Uniunea Sovietică. O parte din fortificațiile militare de la Musko, sunt situate adânc sub apă, într-un sistem de grote, capabile să asigure apărarea chiar și în cazul unui atac atomic. Pentru Uniunea Sovietică, această bază are o însemnătate strategică deosebită, întrucât în caz de acțiuni militare, asigură o ieșire în Atlantic pe toată perioada anului, fără îngheț permanent. Conform planurilor NATO, în caz de război, aliații occidentali intenționează să blocheze Flota Baltică Sovietică în bazele sale, fără să permită desfășurarea ei în Oceanul Atlantic.

Stockholm, 7 octombrie

În zona golfului Horsfierden, unde, după cum se presupune, se află un submarin străin infiltrat în apele teritoriale suedeze, sunt concentrate în prezent aproximativ 40 de vase de război și 10 elicoptere suedeze. Întregul golf Hoesfierden este închis, din două părți, cu plase de sârmă.

Elicopterele suedeze atacă presupusul submarin, aflat pe fundul golfului, cu bombe de adâncime.

Stockholm, 8 octombrie 1982

După cum a anunțat purtătorul de cuvânt al Flotei Marine Militare a Suediei, comandantul Sven Carlsoon, submarinul a făcut o încercare de a rupe plasa și de a ieși în apele Mării Baltice. Încercarea, după afirmațiile sale, s-a soldat cu un eșec: submarinul s-a împotmolit în barierele de oțel, iar apoi a fost gonit cu ajutorul bombelor de adâncime. Conform informațiilor oferite de ziarul Dagens nuheter, submarinul a fost avariat și în prezent se află culcat pe fundul mării, la adâncimea de 69 m, în apropierea localității Arsta Havsbad. Infanteria marină suedeză se pregătește pentru internarea echipajului submarinului, dacă acesta se va ridica la suprafață. Rezerva de oxigen de la bordul submarinului, nu poate depăși necesarul pentru cinci zile.

Stockholm, 9 octombrie 1982, UPI

Flota Marină Suedeză, conștientizând faptul că în joc este prestigiul ei, și-a propus drept scop, să forțeze cu orice preț submarinul, să se ridice la suprafață.

Stockholm, 12 octombrie 1982

Comandantul Forțelor Armate Suedeze, Lenkart Linng, a dat o declarație, din care rezultă că, totuși, submarinul agresor a reușit probabil să scape de urmăritori și să se strecoare în apele Mării Baltice.

Moscova, 11 noiembrie 1982, TASS

Ca urmare a unui stop cardiac subit, ieri a încetat din viață, Secretarul General al PCUS, Președintele Prezidiului Sovietului Suprem al URSS, Președintele Consiliului de Apărare al URSS, mareșalul Uniunii Sovietice, Leonid Ilici Brejnev.

Moscova, 12 noiembrie 1982, TASS

Plenara extraordinară a CC al PCUS, a ales, în unanimitate, pe tovarășul Andropov Iuri Vladimirovici, în funcția de Secretar General al CC al PCUS.

Sanaa, 14 decembrie, TASS

În urma unui puternic cutremur, care a avut loc ieri în Yemenul de Nord, au murit, conform datelor oficiale, aproximativ 600 de persoane. Cele mai multe distrugerii și victime au fost înregistrate în provincia Damar. Au fost distruse în totalitate 11 așezări, iar aproximativ 80 au fost puternic afectate.

Sanaa, 15-18 decembrie (din comunicatele agențiilor occidentale)

Puterea cutremurului care a avut loc în Republica Arabă Yemen, a atins 6 grade pe scara Richter. Au fost distruse peste 100 de sate. În unul din ele au murit peste 100 de persoane. Cifra morților și răniților depășește 2000 de persoane. Echipile de salvare continuă să caute sub dărâmături cadavrele victimelor.

Observație: Nici o agenție din lume, nu a acordat atenție faptului că, TASS a transmis prima, știrea privind cutremurul din Yemenul de Nord (necomunist) și a publicat prima, date despre distrugerii.

Kabul, 16 decembrie 1982

Astăzi dimineață, în Afganistan a avut loc un cutremur. Stațiile seismice au înregistrat 6,3 grade pe scara Richter, iar epicentrul s-a aflat în zona submontană Gundkusha, la 160 km nord de capitala afgană, în zonele de

concentrare a forțelor afgane de insurgenți anticomuniști. Unda de șoc s-a răspândit, de asemenea, în raionul Pașavar din Pakistan, unde se află tabăra de refugiați de regimul comunist din Afganistan.

Taipei, 17 decembrie 1982

Un cutremur cu puterea de 6,5 grade pe scara Richter, s-a înregistrat astăzi dimineață în Taiwan. Se așteaptă informații privind daunele provocate.

Washington, 14 februarie 1983

Două nave militare sovietice au apărut pe neașteptate la 80 km de gura râului Mississippi. Aceste două nave, un crucișător cu rachete la bord și o fregată militară, fac parte din flotila militară sovietică, formată din patru nave militare, aflate de la 25 noiembrie în Marea Caraibelor. Unul din vase este un submarin, echipat cu electromotoare pentru operațiuni silențioase la mică adâncime în apa de coastă.

Stockholm, 26 aprilie 1983

O comisie specială de stat, a constatat în raportul ei, că în octombrie anul trecut, în zona bazei militare maritime de la Musko, au operat două tipuri de minisubmarine sovietice, construite pentru deplasarea pe fundul mării. Minisubmarinele au fost însoțite de submarine-purtătoare obișnuite. Operațiunile submarinelor sovietice, se spune în raport, au avut caracter strategico-militar. Primul ministru Olaf Palme a înmânat ambasadorului sovietic la Stockholm o notă fermă de protest.

Copenhaga, 26 aprilie 1983

Ministrul Apărării din Danemarca, Hans Engel, a declarat, că submarinele sovietice de tip nou, sunt capabile să pătrundă până la cheiul Copenhagăi, fără să fie observate.

Oslo, 27 aprilie 1983

Ministrul Afacerilor Externe al Norvegiei, Sven Strai, vorbind la televiziunea națională, a remarcat că atentatul Uniunii Sovietice, asupra apelor teritoriale suedeze, provoacă o profundă îngrijorare în Norvegia.

Stavanger, 27 aprilie 1983

Flota și aviația norvegiană au început căutarea a două submarine străine, observate întâmplător de câțiva acvanauți în Hardanger-jiord, situat la 100 km sud de Bergen, cea mai mare bază militară maritimă a Norvegiei.

Moscova, 27 aprilie 1983, TASS

Campania antisovietică, în jurul unor închipuite "încălcări" ale apelor teritoriale suedeze, de către submarine sovietice, are în vedere ideea de a strica bunele relații dintre țările noastre.

Sundsvall, 28 aprilie 1983

Forțele militare maritime și aeriene suedeze, au trecut la căutarea a două mici submarine sovietice, care s-au infiltrat din nou în apele teritoriale ale acestei țări.

Oslo, 4 mai 1983

Căutarea unor submarine necunoscute, observate la sud de baza militară maritimă de la Bergen, a fost sistată. În cursul căutărilor, forțele militare maritime și aviația marină, au lansat fără succes câteva bombe de adâncime, încercând să oblige submarinele să se ridice la suprafață.

Moscova, 7 mai 1983, ziarul Izvestia

Scopul agitației din Norvegia, este să se arunce o umbră asupra politicii pașnice a Uniunii Sovietice.

Sundsvall, 10 mai 1983

Comandamentul suedez a hotărât să sisteze căutările celor două submarine. Bombele de adâncime aruncate în prealabil, nu au putut obliga submarinele să iasă la suprafață. Se presupune că micile submarine au reușit să iasă din zona căutărilor.

Moscova, 11 mai 1983, programul 2 al Postului Național de Radio al URSS

Prezidiul Sovietului Suprem al URSS, a trimis o telegramă regelui Suediei, Karl Gustav al XVI-lea, felicitându-l din inimă, cu ocazia sărbătorii naționale a Suediei și urând prosperitate poporului prieten suedez.

Sfârșit